

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

ནམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ།
སྒྲིང་ཆ།

འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2015

རྒྱལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་
དཀའ་འབྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

། ཁ །

རྣམ་འབྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྤྲད་ཆ།
འབྲས་སྤྲངས་སློ་གསལ་སྤིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2015

༥ བཏ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་ན་མོ།

RNAM-HGREL DGONGS-PA-RABGSAL
(PRAMANARARTIKA)
COMMENTARY ON
ACHARYA DHARMAKIRTIS
(PART - 2)

by

Panchen Sonam Drakpa

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2015

PAN-CHEN BSOD-NAMS GRAGS-PA
LITERATURE SERIES
VOLUME: 22

བཀ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པོད་ཐེང་། ༢༢

Copyright © D.L.L. Society 2006

Published by:

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
P.O. Tibetan Colony-581411
Mundgod (N.K.)
Karnataka, INDIA
Phone: (08301) 245657
E-mail:- dllsociety@yahoo.co.in

Data composed by: D.L.L. Computer Section
Drepung Loseling Library Society.

ལྷ་མཆན་པའི་གཏམ།

འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་གོང་མའི་བྱང་པར་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ནི་སྤྱི་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཉེར་འཛའི་གཞི་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྤེལ་མར་
བསྟོད་པ་ལས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །རྩ་སྤིག་གིས་ནི་ལུས་ཐོས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །གང་ལ་
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན། །གཏན་ནས་ཡོངས་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱུན། །རྣམ་པ་
ཀྱང་ཏུ་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་
བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་
དང་། དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་
དང་ལམ་དང་ཐར་པར་བསྟོད་པའི་གྲོགས་དམ་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་དང་
བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆད་མས་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་
ན་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རང་
གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་ལུང་དང་ལུང་ཞུགས་དོར་ནས་འདི་གཉིས་ལས་གང་ནི་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཡིན། གང་ནི་ཉེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་དཔྱད་པ་ན། གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་འབྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གང་ལ་སྐྱབས་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཉམས་སུ་
ལྷང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིས་བྱའི་དོན་གཉིས་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་སྐྱ་མི་སྐྱ་དཔྱོད་
པའི་ཆོ། གཙོ་བོའི་དོན་ངེས་ལེགས་ལ་མི་སྐྱ་བར་རིགས་པས་བྱུབ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐོབ་བྱ་པལ་བ་
མངོན་མཐོ་ལ་མི་བསྐྱ་བར་དཔོག་པ་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དང་པོའི་
རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་ལས། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྐྱའི་བྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པའི་དབུ་མ་བཞེ་བརྒྱ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སྒྲོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་
ཐེ་ཆོམ་སྤྱི་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལས་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་ཕུང་པོར་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་
 འཁོར་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་
 དེམ་པ་རྣམས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་ལྟར་རིགས་པས་བྱུབ་པ་དགོས་
 བ་ནི་གནད་གྱི་དོན་སོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་བཞིའི་འདུག་ལྟོག་གི་ཚུལ་རིགས་ལས་ལས་གསལ་
 ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མང་དུ་བཞུགས་
 བ་ལས། མདོ་སྐྱབས་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་བཀའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དཔལ་རྣམ་དཔྱིད་མཆོག་གི་
 སྤེས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་འདི་ཉིད་ནི་ལྷ་ཤུག་ཆོས་མཆོག་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་
 བ་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ཤེས་བཞི། ས་བཅད་ཆེན་མོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པའི་ཆ་
 རྒྱངས་ཤིང་། ལྷག་པར་རྣམ་བཤད་ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་དོན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་དཀའ་བའི་
 གནས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ཉུང་གྲུས་ཚུལ།

ཕྱག་དཔེ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་འཕགས་ལུལ་སྐྱབ་ས་ཆོས་སྤེར་བར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་བཀའ་ཆེན་གྱི་བྱུབ་མཐའ་རྣམ་ཐར་བཅས་ལ་མ་དཔེར་བཅོལ་ནས་སྤར་བསྐྱུན་
 བྱས་པ་ཡིན། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བོད་དུ་བྱས་འཁྲུགས་མ་བྱུང་གོང་སྤར་བཏབ་ཟིན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྤར་མ་སྤར་བྱང་མེད་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་དང་མཚུངས་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཆོག་
 མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ཐད་ཀར་ཨང་རྟགས་དང་། འོག་ངོས་དེ་གའི་གཤམ་དུ་བོད་དཔེ་རྟིང་པ། ཞེས་གང་
 མི་འདྲ་བ་དེ་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། གཞན་ཡང་གཞུང་སྤྱི་ཕྱིའི་འགྲེལ་སོགས་ལས་མ་དག་པ་ཡིན་མིན་
 དོགས་གཞིའི་རིགས་ལ་མཆན་བཏབ་པ་དཔེར་ན། ལེའུ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་འོག་གྲངས་
 ༡༡ པར་མཆན་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིག་འོར་དུ་ངེས་པ་ལེའུ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་

གསལ་སྒྲགས་སྤར་མ་ཤོག་གངས་ ༡༠ ལས། དཔེར་ན་གཟུང་འཛིན་རིགས་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་།
ཞེས་པ་བོད་དཔེ་རྙིང་པར། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་དག་བཅས་
བྱས་ཡོད། ཡང་ཆད་གསལ་བ་བྱས་པ་དཔེར་ན་ལེའུ་བཞི་པའི་སྒྲགས་སྤར་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཤོག་
གངས་ ༤བ་ “ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་པ་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ་” ཞེས་འབྲུང་བ་ལས།
བར་དུ་ཡི་གེ་ “རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ་” ཞེས་པ་ནས། “མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་” ཞེས་པའི་བར་ཆད་པ་བོད་དཔེ་རྙིང་པ་ཤོག་གངས་ ༣བ ལས་
གསལ་བ་བཞིན་བཀོད་ནས་ཆད་གསལ་བ་བྱས་ཡོད། ཡང་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་བོད་དཔེ་རྙིང་པ་ཤོག་གངས་ ༡༠བ ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིགས་
ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན། ཞེས་གསལ་བ་དེ་སྒྲགས་སྤར་མ་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་ ༡༡བ ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིགས་ཆོས་གྲུབ་པ་བཞིན། ཞེས་དག་
བཅས་བྱས་པ་ལྟར་འདིར་སྒྲགས་སྤར་མ་རང་བབས་སུ་བཞག་ཡོད། བཞེད་འདོད་ལ་མ་སྟོགས་ཞེས་པ་
སྐབས་འགར་འབྲུང་བ་དག་པར་བྱ་དགོས་སམ། ཡང་ན་སྟོགས་ཞེས་པ་སྒྲུབ་ཆོག་ཡིན་པས། བསྟོགས་
སམ་ཡང་ན་ལེའུ་བཞི་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བོད་དཔེ་རྙིང་པ་ཤོག་གངས་ ༡༩ན ལས། “ཞེ་འདོད་
ལ་མ་སྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་” ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་དག་བཅས་བྱ་དགོས་མིན་དབྱེད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་སྐབས་སོ་སོའི་
ཐད་ལོག་མཆན་བཏབ་ཡོད། ཆད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ལུང་བྲངས་པ་རྣམས་གང་ནས་
ལུང་བྲངས་པའི་གཞུང་སོ་སོ་དང་གཞུགས་པའི་བསྐྱར་མཆན་ཆེ་ལོང་ཅམ་བཏབ་པ་ལོག་ཏུ་བྱར་གསལ་
བཞིན་གཟིགས་ཞིབ་གནང་རོགས་ཞུ་བ་དང་འགྲེལ་གཞུང་འདིའི་ཞུ་མཆན་བཞུས་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
ངལ་བ་བསྟན་པ་ལས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལུང་པོ་གང་ཐོབ་པ་དེ་རྣམ་མཁའི་མཐས་ཁྱབ་པའི་སེམས་
ཅན་ཀྱན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྩ་འགོ་བའི་སྟོན་འདུན་དང་
བཅས་སྒོ་སྒྲིང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷ་བ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་
པར་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཞུ་མཆན་ཟིན་སྐབས་སྤར་ཡང་སྤྲས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག

འབོད་སྒྲིལ།

མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་པ་བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབྱམ་རྣམས་
iPad དང་ Tablet ནང་སྒྲོག་ཆེད་ PDF ཐོག་བསྒྲིགས་ཤིང་། གསུང་འབྱམ་རྣམས་ཐོག་མ་
ཡིག་གཟུགས་ TB Youtso ཐོག་ཡོད་པ་རྣམས་ Tcrc Youtso དང་དེ་ནས་ Monlam
Unicode ཐོག་པའ་བསྐྱར་ཁུས་པ་ཡིན་པས་གོང་གསལ་ཡིག་གཟུགས་རྣམས་མཛུབ་གཏོན་
སྒྲ་བྱ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིག་གཟུགས་བསྐྱར་འགོ་བ་རྣམས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བཟོ་བཅོས་
དང་ཁྱད་གྲུས་ཁུལ་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་ཡིག་འོར་དང་། ས་བཅད་ཆད་ལྷག་དང་། ས་བཅད་བཀོད་
མཚམས་འཁྲུག་པ་སོགས་ཡོད་དེས་ལག་ན། གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འོར་འཁྲུལ་ཅི་རིགས་པ་
རྣམས་གཤམ་གསལ་སྐད་འཕྲིན་(མི་ཅན་)ཁ་བྱང་ཐོག་བསྐྱར་གནང་ཡོང་བ་དང་། འོར་བཅོས་གང་
ལག་སོན་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱར་བཅོས་ཐོག་སྐར་ཡང་འགྲེམས་སྒྲེལ་ཁྱེ་ཆོག་པ་བཅས་བཞིན་ཆེ།

སྒྲིག་སྐྱར་བ་ཆུ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་དོན་ལྷན་ནས།

སྐད་འཕྲིན་(མི་ཅན་)ཁ་བྱང་། WeChat ID. gglidd-100

དཀར་ཆག

ཞུ་མཆན་པའི་གདམ།	06
ཞུ་དག་བྱས་ཚུལ།	07
འཛིན་སྐྱེལ།	09
ལེའུ་གསུམ་པ།	1
ཆད་མ་མདོའི་མདོན་སུམ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ།	1
ཆད་མའི་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།	5
ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་འཕེལ་བའི་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་མདོར་བསྟན།	11
བྱེད་སྐྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	21
དངོས་སུམ་གཞལ་བྱ་རྟོག་ཚུལ་བཤད་པ།	52
དེའི་དབང་གི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་འཕེལ་བར་སྐྱབ་པ།	52
དངོས་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བརྟན་ནས་བྱེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ།	53
ཤུགས་བསྟན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མའི་གངས་འཕེལ་དགག་པ།	60
གསུམ་གཅིག་གི་གངས་འཕེལ་སྤྱིར་དགག་པ།	60
གཅིག་གི་གངས་འཕེལ་གྱི་དྲག་ཏུ་དགག་པ།	61
ཆད་མའི་གངས་འཕེལ་ཚུན་སྤང་གིས་མདོད་ཏུ་འཆད་པ།	67
ཚུན་པ་ཆད་པ།	68
ཚུན་པ་དགག་པ།	70
ཞར་བྱང་མི་རྟག་པའི་འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	71
མདོན་སུམ་ཆད་མའི་དོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།	93
དངོས་སུམ་ཆད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།	95
མདོན་སུམ་ཆད་མ་རིགས་བཞེར་བྱེད་སྟེ་དབང་པོའི་མདོན་བཤད་པ།	96
ཡིད་ཀྱི་མདོན་སུམ་བཤད་པ་དང་ཡིད་མདོན་གྱི་དོན་བཤད་པ།	149
ཡིད་མདོན་གྱི་རྟེན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ།	155
ཡིད་མདོན་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ།	158
ཡིད་མདོན་འཕེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བསྟན་པ།	167
ཡིད་མདོན་རྒྱུར་མཐོང་ལ་མདོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚིད་སྤྱོད།	168
རང་རིག་མདོན་སུམ་འཆད་པ།	171

ནུལ་འཁོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ།	179
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་མཆན་ཉིད་མ་འབྲུལ་བ་བསྟན་པ།	184
ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ།	185
བྱེ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞག་བསྟན་པ།	186
མདོར་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ།	187
ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	194
བྱེ་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ནུམ་གཞག་བཤད་པ་དང་འབྲས་བྱ་བཤད་པ།	201
དངོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་བཤད་པ།	201
འབྲས་དོན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་བཤད་པ།	220
གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་ངོས་གཟུང་བ་འཆད་པ།	237
བྱེ་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ།	239
བྱེ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ།	248
ཁྲོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།	248
སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་བཤད་པ།	248

ལེའུ་བཞི་པ།	250
གཞན་ཀྱི་དོན་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ནུམ་པར་བཤད་པ།	250
རྫོང་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	252
མཆོན་བྱའི་དོན་བཤད་པ།	253
མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་རང་གི་མཛོང་བ་བཤད་པ།	254
དོན་བཤད་པ་དང་རབ་གསལ་བྱེད་བཤད་པ།	255
ཕྱོགས་སྔ་བཞོད་པ།	257
ཕྱོགས་སྔ་དགག་པ།	260
བརྗོད་བྱ་དོན་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	300
རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	301
བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དགག་པ།	401
གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྟོན་དགག་པ།	408
དངོས་བསྟན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་མདོར་བསྟན་བཤད་པ།	410
གཏན་ཆེག་ཀྱི་རབ་དབྱེའི་རྒྱས་བཤད་བསྟན་པ་དང་སྤྱི་དོན་བཤད་པ།	412

རབ་དབྱེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ།	419
བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་མཆད་པ།	426
མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།	427
བསྐྱར་མཆན།	430
ལུང་འདྲན་ཁག་	430
བསྐྱན་ཅིས་རིན་པོ་ཆའི་ཐེང་བ།	434
བསྐྱན་ཅིས་རིན་པོ་ཆའི་ཐེང་བ།	434
སྤར་བྱང་སྟོན་ཆེག་.....	442

ལེའུ་གསུམ་པ།

ཆད་མ་མདོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༡༡། །དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོར་ཆད་མ་མདོའི་དོན་འཆད་བྱེད་གྱི་ཐབས་
རྗེས་དཔག་དེ་བཤད་ནས། ཅུམ་པར་དམ་བཅའ་རྟོགས་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་ལེའུ་
གཉིས་པར་མ་བཤད་པར། མཆོད་བརྗོད་ལུགས་འབྱུང་བསྒྲོག་གི་སྒྲ་ནས་བཤད་
ནས། ལེའུ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མདོའི་ལུས་དངོས་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
ལེའུ་གསུམ་པས་མདོའི་མངོན་སུམ་ལེའུ་འཆད་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་དབང་སྒྲོས། སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་བཤད་པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་
བ་སྤར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་
དང་པོར་བྱག་འཆལ་བའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའི་བྱེད་དུ་ལོག་མ་རྟོགས་སྒྲ་བ་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་བྱེད་གོང་མ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཛད་ནས། ད་ལྟ་
ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་བྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཆད་ཚུལ་ཡང་
ལོག་རྟོག་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བའི་སྒྲ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷར། ཆད་མ་དང་
དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་¹བསྟན་བཅས་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།

1 ས་ བོད་དཔེ་རྩིང་པ། ༡ན

སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་
 དང་པོ་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས། ལོག་པར་རྟོག་པ་
 བསལ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་གངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྟོད་ཡུལ་
 དང་། འབྲས་བུའི་ཡུལ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 བསལ་བ་ནི་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བ་རེ། ལེའུ་འདིར་ཚད་མའི་གངས་ངེས་སོགས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། འདིར་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། ལྷར། གལ་ཏེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གངས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ལེའུ་འདིར་ཚད་མའི་གངས་ངེས་བསྟན། སྟོད་ཡུལ་ཡང་བསྟན། ཚད་མའི་འབྲས་
 བུ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་ཚད་མའི་གངས་
 སྟོན་པ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ།
 ཚད་མའི་རིགས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་མཐར་
 ཐུག་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དོན་ནི། ལེའུ་འདིར་ཚད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་དང་མི་སྟུ་བ་ལ་རང་གི་
 གཞལ་བྱ་མདོན་འགྱུར་ལ་མི་སྟུ་བ་དང་། རྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྟུ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པར་བསྟན་ཅིང་། མདོན་སུམ་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་མདོན་འགྱུར་ལ་མི་སྟུ་བ་དང་།

རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒོག་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བར་བསྟན་པས་སྤྱིར་རང་གི་
 གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱས། ཞེས་
 པའོ། །གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པས་མདོན་རྗེས་གཉིས་སོ་སོར་མཆོན་མི་རུས་
 ཏེ། མདོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 དག་ལ་ནི་མི་སྤྱི་བ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་མཆོན་
 པར་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་མིན་ན་
 མཆོན་ཉིད་གཅིག་བརྗོད་པས་གང་གིས་དེ་མཆོན་པར་བྱ་བར་རུས་པར་འགྱུར།
 དེ་ལྟར་ན་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཆོན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་བའི་སྒོ་
 རས་བསྟན་ན་མཆོན་ཉིད་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་པར་རུས་པས་གངས་བསྟན་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། ལྷར། མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་མི་སྤྱིའི་མཆོན་
 ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་ལ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་
 གྲུབ་སྟེ། མདོན་སུམ་རང་མཆོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་བསྟན་ན། མདོན་སུམ་
 དེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྒྲ་ཤད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་སྤང་པའི་སྒོ་སྒྲེ་ཞིང་།
 དེ་བསྟན་པས་དེ་འབྲའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་
 སྒྲ་ཤད་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷར། སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡང་གང་གི་ཆེ་
 ཡུལ་མིན་པ་འདྲིན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། དེ་ལ་བསྤྱི་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་འབྲ་

བར་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་པོའི་ཆད་མ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 ལྟར་ན་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་དུ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆད་འབྲས་བདག་ཉིད་
 གཅིག་ཏུ་མ་བསྟན་ན་གཞལ་བུ་རྟོགས་པ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆད་མར་འགྱུར་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱོག་
 པའི་ཆད་དུ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། གང་གི་ཆེ་ཆད་
 མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་མ་བསྟན་པ་དེའི་ཆེ། རེ་ཤིག་འབྲས་བུ་
 གདོན་མི་ཐ་བར་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་འབྲས་བུ་མི་
 རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་པའི་ངོ་མོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མི་ཤེས་པའི་ངོ་མོ་ཡང་དེར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གྲུན་ལྟར་ན། ལེའུ་གཉིས་པས་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་ནས། ལེའུ་
 གསུམ་པས་བྲད་པར་མདོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་
 འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་ནས་བྲད་པར་གྱི་
 མཆན་ཉིད་བཤད་པ། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་དག་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས།

ཚད་མའི་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།

འོ་ན། དང་པོ་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞེ་
 བ། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིགས་ཐིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མདོར་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་
 གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མདོན་སྐུམ་གཅིག་བྱ་ཁོ་
 བ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མིན་ཞོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི་མདོན་
 སྐུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཚད་མ་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་མདོན་སྐུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་དཔེ་དང་
 སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཚད་མ་བཞི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་དཔོག་རྣམས་ནི་
 མདོན་སྐུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་¹སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཚད་མ་བྱུག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩ་ར་ཀ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ཞེས་གྲགས་པ་དང་
 སྐུམ་དུ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་འགོག་པ་ནི། མདོར། མདོན་སྐུམ་དང་ནི་རྗེས་
 སུ་དཔག་ །ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ལ་མདོན་སྐུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ །ཚད་མ་དག་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། གང་
 གི་བྱིར་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་གཞན་
 པའི་མཚན་ཉིད་གཞལ་བར་བྱ་བ་གཞན་ནི་མེད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་

1 མོད་དཔེ་རྟོང་པ། 3བ དཔེ་དང་

ཅན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པའོ་
 ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་
 བློ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོན་བཤད་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག །ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆན་དང་རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་མཆན་གྱིས་བྲབ་
 བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཆད་མའི་སྤང་ཡུལ་
 ལ་རང་མཆན་དང་སྤྱི་མཆན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་མངོན་
 སུམ་དང་རྗེས་དབག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཅས་སྤྱར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་མངོན་
 རྗེས་གང་རུང་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་
 བ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཆན་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དང་། རྗེས་
 དབག་གི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཆན་ཡིན་པས་བྲབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རང་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་པ་
 དེ་སྤྱི་མི་རྟག་ཉོགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་གི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་

གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་དཔེགས་པ་གཅིག་ལ་དཔེགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་
 དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱེམས་པ་ལས་
 བསྐྱེམ་བྱའི་དོན་ལ་རང་གི་དོན་སྤྱི་དང་མ་འབྲེས་པར་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་སྤྱད་པའི་
 བྱིར། བྱི་མ་གཉིས་དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གཞོན་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་
 བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྲལ། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 དེ་རྗེས་དཔག་དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་
 རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་རྗེས་དཔག་དེའི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འདིར་མ་བྲལ། མ་བྲལ་མཚམས་སྐྱ་མ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་དངོས་ཡུལ་
 དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མངོན་སུམ་མེད་
 པའི་བྱིར། མ་བྲལ་མཚམས་བྱི་མ་ལ་ཡང་མ་བྲལ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མི་
 འབྲ་བར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་དངོས་ཡུལ་དོན་མི་གཅིག་པའི་བྱིར།
 དེ་ལྟ་མིན་ན་བྱངས་མ་ཐག་པའི་མདོ་རང་འགྲེལ་དང་། མ་འབྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུམ་
 མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱི་ཡི་དོན་ནི་བརྟགས་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འབྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཡོད་
 ན་ཚད་མའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་བྲལ་བ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཀྱི་

སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མ་ཚད་མའི་དང་མངོན་
 སུམ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་མིན་པའི་བྱུང་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་
 སོ་སོར་གཉིས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པས་ཚད་མ་ཚད་མ་
 དང་ཐ་དད་དང་། མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་
 བྱུང་། ཚད་མ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གཉིས་སྒྲིབ་བྱུང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའི་བྱུང་ཏེ། དེ་གཉིས་དེ་དག་སོ་སོ་ལ་རང་རིག་མིན་པའི་
 བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་
 གཉིས་གང་ཡང་མིན་པས་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། གངས་
 དེས་ཉམས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་
 ཚད་མ་ཡང་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །ཚད་མ་
 ཚད་མ་མིན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚད་མ་ཡང་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱི་ཚད་མའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐར་ཐུག་¹མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་
 གྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཚད་མ་ཡིན། ཞེས་ཟེར།
 འོ་ན་ཚད་མ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མར་ཐལ། ཚད་མ་གང་ཞིག །རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚད་མ་མིན་པའི་
 བྱུང་། ཟེར་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་གྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སོ་སྤྱེའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱི་ཚད་

¹ རོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥ན པའི་

མ་གང་ཞིག །འཕགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས།
 གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་
 འགྱུར་དེས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བཅ་
 བོར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཚད་མ་ཚད་མར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ཚད་མ་
 མིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སམ་མ་ཐོས། ཐོས་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱ་
 ཚོས་ཅན། བཅ་བོར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་
 ཁས། དང་བོ་དེར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཚད་མར་
 ཐལ་ལོ། །མ་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་རིགས་
 པར་ཐལ། སྐྱ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སམ་མ་ཐོས་ཞེས་ངེས་མ་ཐག །མ་ཐོས་ཞེས་
 ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འོ་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་
 སུ་གངས་ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གང་
 རུང་ཡིན་པའི་བྱལ་བ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སོ་སྐྱའི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མ་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྐྱའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་
 དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སོ་སྐྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཉགས་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་ན། ཚད་

མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བལ་ལོ།།

རང་ལུགས་ནི། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཆད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་
 གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡང་མེད། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་ཡོད། ཁྱོད་རྟོག་བལ་དང་ཞེན་སྒོ་གང་རུང་དུ་གྱུར་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་
 གིས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་
 སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་ཡོད། ཁྱོད་རྟོག་བལ་དང་ཞེན་སྒོ་གང་རུང་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །རྩ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས། ཆད་མའི་སྤང་ཡུལ་ལ་རང་མཆོན་དང་སྤྱི་མཆོན་གཉིས་
 སུ་གངས་ངེས་པ་གྲུབ་སྟེ། རོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། །འབྲ་དང་མི་འབྲ་ཉིད་
 ཕྱིར་དང་། །སྤྱི་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །རྒྱ་མཆོན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །སྒོ་
 ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་ལ་རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་རོན་
 བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་མཆོན་
 དུ་རྟོགས་བྱར་དམིགས་པ་དང་། སྤྱི་མཆོན་དུ་རྟོགས་བྱར་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་
 གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་
 ལྟར་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱི་བརྫོང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་

ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་རྒྱ་བརྒྱ་ལ་སྟོས་པའི་སྒྲིལ་ཡུལ་དང་། དེ་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མེན་
 ཏེ། །དོན་དུ་མོས་པ་མེད་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་
 བའི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། འདི་ལས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡིན་
 ཏེ། འབྲང་དང་མི་འབྲེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་
 པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལྷག་ལྷར་ན་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་
 ཏུགས་དངོས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ལྷར། འབྲང་དང་མི་འབྲེད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུམ་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོར་བསྟན།

འོ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཞེ་ན། དེ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་
 དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྱུང་བ་སྐྱབ་ལ་སྐྱར་ན། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལའང་དངོས་དང་ཚྭ་དང་སྤངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི། ཚད་མའི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་

གངས་ངེས་ན། དེ་ལ་སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པས་བྱུང་
 ཟླ། རོན་བྱེད་རུས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ།
 རོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཚམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚམས་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག །རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རང་མཚན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚམས་སྤྱི་མཚན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན། རོན་བྱེད་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རོན་
 དམ་རོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་རོན་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ་དེའི་བྱེད་
 པ་ནི་བསྐྱེད་པའོ། །རོན་བྱེད་པ་དེའི་རུས་པ་གང་སྟེ་རང་ཉི་བས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་རོན་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་སྐྱུབ་
 ལ་སྦྱར་ན། མི་འདྲ་བ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར། ཞེས་སོགས་སྦྱར་ནས་འདོན་
 ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། སྤྱི་ཡི་ཡུལ་མིན་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚན་གཞན་
 ཡོད་སྟོ་མེད་གང་། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། གཞུང་འདི་བཞོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་དབྱེད་པ།
 རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གང་སྟོན་དབྱེད་པ། གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་གང་གི་གཞུང་ཡིན་

དབྱེད་པ་དང་བཞིའོ།

དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་པ་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་རང་རྒྱུད་པ་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་སྟེ། ལུགས་གསུམ་ལས་དང་པོའི་གཞུང་བཅུ་གས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློབ་རྟེན་ལུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་བྱེད་པར་གསུམ་པ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ལ། གསུང་གི་རྒྱས་པ་ལ་དཔག་ན། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དོན་མི་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ། ཀ་མ་ལ་ཤིང་ལ་ནི། སྤྱིར་སྡེ་བདུན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཡང་གཞུང་འདི་དངོས་སྤྱིའི་གཞུང་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡུལ་དུས་བྱུང་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་ཚས་སྤྱི་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་དང་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་པོ་ལ། ཞེས་པས་བསྟན། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། ཞེས་པས་བསྟན། དཔེར་ན། རྩལ་ཕྱ་རབ་ལྟ་བུ། དེས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རང་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་

བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྤྱི་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་རང་
 མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད་མི་འཐད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་ཐལ་འགྲུར་བས་རང་
 མཆན་ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཞིག། མཆན་ཉིད་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། དེས་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་མེད་པར་ཁས་ལེན། སྔ་ངོའི་
 དངོས་པོ་ཕྱི་ངོར་མེད་པར་ཁས་ལེན། ཤིང་ཁ་བོའི་རོ་བོ་ཤིང་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཁ་
 ཅིག། ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་མེད་པས་བྱུང་བ་དང་། སྔ་ངོ་ན་ཡོད་
 ན་ཕྱི་ངོ་ན་མེད་པས་བྱུང་བ་དང་། ཤིང་ཁ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པས་བྱུང་
 བ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྔ་མ་གཉིས་ལ་
 ལྟ་མི་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཤིང་གི་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུས་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རུམ་པའི་ལྷོག་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་
 དུས་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱོད་ལུགས་གཉིས་
 པ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་དབང་སྒོར། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་དེ་དག་རང་སྤྱིའི་
 མཆན་ཉིད་བཤད། ཅེས་མ་སྒྲོས་པར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྗེས་ཏུ་ཡོད་པ་
 དེ་དག་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་ཐ་
 རབ་རང་མཆན་དུ་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པར་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་སྒྲངས་

ནང་འགལ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཞི་འཚོ་དཔོན་སྒྲོབ་ཀྱིས་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲགས་སྤྲ་ཞིང་། འདོད་མི་རུས་པ་ནི། ཞི་འཚོ་དཔོན་སྒྲོབ་
 ཀྱིས་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཞི་འདོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་དེར་ཐལ། བྱམ་པ་རང་མཚན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པར་ཁས་
 ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་
 པའི་དངོས་པོར་འགལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ། ཞེས་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་སྐྱད་
 དོད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 གསེར་བྱམ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དང་གསེར་བྱམ་གཉིས་རྣམས་སུ་
 གྲུབ། བྱོད་དེ་དང་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསེར་བྱམ་དང་དདུལ་
 བྱམ་ཡང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། བྱམ་པ་དང་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། རིལ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདིའི་སྤྲ་མ་ལ་མ་བྱམ་སྟེ། འོ་ན། རུལ་སྤྲ་རབ་ཆོས་
 ཅན། སྒྲིན་པོའི་རུལ་སྤྲ་རབ་དང་། རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་རྣམས་སུ་
 གྲུབ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་ཁས་བླངས་
 ཤིང་། བྱམ་པ་ཁས་སོ། །འདོད་ན། གོང་བཞིན་དུ་འཕུལ། གཞན་ཡང་། ཚུལ་བྱུང་
 དང་། ཚུལ་མ་བྱུང་གི་བྲག་རི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། མི་ཏྲག་པ་དང་དེ་གཉིས་

རེ་རེ་ནས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག་། དངོས་
 བོ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་བྱབ་པས་བྱབ། རྫས་སུ་བྱབ་ན་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱབ། ཆོས་
 དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དང་བྱབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་བྱབ། ཅས་
 ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་བྱམ་པ་གསེར་བྱམ་
 དང་བྱབ་བདེ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་བྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པའི་བྱིར་དང་། བྱམ་པ་དང་གསེར་བྱམ་སྟེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་
 མི་བྱེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་
 ཅམ་དུ་བྱབ་པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 གིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།
 མ་བྱབ་པོ། །རང་ལུགས་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྤར་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་དུ་ཐལ།
 མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་སྟོབ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། རང་གི་
 སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ཡོངས་བྱབ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འདིར་མ་བྱབ། ཁ་ཅིག་རྟགས་མ་བྱབ་
 ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟོང་
 འགྱུར་གྱི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་ན་རང་མཆོན་ཡིན་པས་བྱབ། ཅས་ཟེར་བ་མི་འཐད་

དེ། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱམ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱམ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱམ་ན་དེ་རྣམས་མེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 རོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དང་བརྟ་འདོགས་པའི་
 གནས་སུ་རང་མཆོན་ཀྱིས་བྱམ་པ་ཁེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ།
 ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སོགས་
 ཁོངས་ནས་རྣམ་མཁའ་སོགས་འདོན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་གང་སྟོན་དབྱེད་
 པ་ལ། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྟན། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན། ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ཆོག་སྟོན་འཇུག་
 པའི་དམ་བཅའོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ཞིང་། སོ་སའི་
 མཆོན་གཞི་ཡང་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡ་མ་ངེས་རྒྱན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་དུ།
 ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་བྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཐམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལམ་ལ་

ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པལ་ཆེ་བས་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཐམ་ལལ་གྱི་འགྲོ་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གྱི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས་བདེན་གཉིས་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྐར་ན་ཡང་རུང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་གྱི་གཙོ་བོར་ནི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མཆན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འོན་ཏེ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆན་གཞི་ཆེས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་མཆན་གཞི་ལའང་ངེས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་གང་གི་གཞུང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་སྟན་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཆན་གཞི་དང་། འོན་ཀྱང་མི་རྒྱས་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་མཆན་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་བསྟན་དེ་ཙམ་དུ་སྟན་མོང་དུ་འདོད་ཀྱང་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། མདོ་སྡེ་པའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་དུ་བྱ་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་
 མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་
 མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་
 བཤད་ལས། འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་
 འོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས། མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།
 གཞུང་འདིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་འོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚྱོད་སྤང་ཡོད་དེ། འོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་མི་འཐད་
 པ་སྤང་། ཀྱང་རྫོག་གི་མཚན་གཞི་མི་འཐད་པ་སྤང་། སྤྲེལ་དུ་སོགས་སྤྱི་མཚན་དུ་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱས་མེད་ན། །ཞེས་འགྲུང་བ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཐལ་འགྲུང་བ་རྣམས་
 གིས་འོན་དམ་པར་འོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་མེད་པས་འོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་འོན་དམ་པར་ཡོད་
 པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་དེ། ཞེས་ཚྱོད་པ་འགོག་པ་ལ། ས་བོན་སོགས་ནི་ཐུག་
 སོགས་ལ། །རྒྱས་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ས་བོན་གྱིས་ཐུ་གུ་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་

བསྐྱེད་པ་མ་¹ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། །འདོད་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་
 འབྱུང་། །ཞེས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་
 སྤང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་
 བ་ཅམ་དུ་བྱུང་བ་སྒྲི་མཚན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རུས་མི་རུས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚད་པ། སྒྲི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགོ་ལྟོགས། །སྒྲོ་ལ་མ་
 མཐོང་ཕྱིར་མིན་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྒྲི་མཚན་དོན་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོག་ཅིང་། དེས་
 བེ་བརྟེན་དང་ཚོལ་བ་སོགས། །ནང་གི་ཡན་ལག་རྗེས་འབྱུང་ཕྱིར། །བྱམ་པ་འདེགས་
 དང་སྒྲི་དང་ནི། །བྱངས་སོགས་སྒྲོ་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་ཅན་
 གཞན་ཡང་ཁྱེད་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱེ་ཤད་སོགས་སྒྲི་མཚན་དུ་ཐལ་
 བ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། བ་རོལ་པོས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་ཆོས་ཅན།
 སྒྲི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚད་པ།
 སྐྱེ་ཤད་སོགས་ནི་སྒྲི་མིན་ཏེ། །དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅད་ཆེན་མོར། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་མཚན་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ལ་བྱུང་ཆེས་པ་སྤང་བ་དང་། སྐྱེ་ཤད་སོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲི་མཚན་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱུང་ཆེས་པ་སྤང་བར་བཤད་དེ་ཤིན་ཏུ་འབྱོར་རོ། །

1 ལེའུ་གསུམ་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་གསལ་༡༠ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་མི་
 འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་ཡིག་ཡིག་རྣམས་ཆེ་སྟུང་པས་བརྟག་འཁོལ།

ཁྱབ་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཁྱབ་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། བཛྲོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་
 དངོས་མིན། །དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 རོན་ནི་ཆད་མའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་དོན་བྱེད་མི་
 རྒྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ན་དེ་ལ་རང་མཆན་དང་སྤྱི་མཆན་གཉིས་
 སུ་གངས་ངེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་མཆན་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཡིན། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རང་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཞུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་
 ལྟ་བུའི་སྤྱི་མཆན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་སྣང་ཡུལ་
 ཏུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་རི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བཛྲོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པས་གཞུགས་སྣང་ཡུལ་ཏུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལ་གཞུགས་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་གསལ་བར་སྣང་
 བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་དང་། དམིགས་
 རྒྱུན་གཞུགས་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན། དེ་དངོས་མིན་ན་
 ཞེས་བཛྲོད་དེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཛྲོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེས་

ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིའི་བརྗོད་
 བར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལས་སོ། །འོ་ན། དོན་དམ་པར་རྗོད་བྱེད་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་རྟགས་པ་རོལ་པའི་ཁས་ལེན་ལ་སྒྱུར་རམ། རང་ལུགས་སུ་བྱེད་ཅེ་ན།
 ཁ་ཅིག །རང་ལུགས་སུ་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲིའི་དོན་དམ་པར་རྟག་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན།
 དེ་རྗོད་བྱེད་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྟག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་རང་མཆན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་ཡུལ་
 དུ་སྒྲིམ་ཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། གཞན་ཡང་། ¹དེ་དོན་དམ་པར་རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་
 བར་ཐལ། ²དོན་དམ་པར་རྟག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་དོན་དམ་པར་རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
 སྒྲིའི་རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ།
 གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲིའི་དོན་དམ་པར་རྗོད་བྱེད་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་
 སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན གཞན་ཡང་། ཞེས་པ་མེད་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན དེ་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དང་
 བོ་ལ་མ་ཁྲབ། རང་ལུགས་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱི་མཆན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་
 བཟློད་བྱ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཁེགས་པས། རུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རུམ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དོན་དམ་པར་ཟློད་བྱེད་སྤྱིའི་བཟློད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་ལ།
 དེ་ཡང་རང་སྤྱེ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་དང་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་མཆན་དངོས་པོར་
 ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་ཟློད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རང་ཡུལ་ལ་སྤྱུང་བའམ་
 དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པས། གཞུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དོན་དམ་
 པར་ཟློད་བྱེད་སྤྱིའི་བཟློད་བྱར་ཞེན་པའི་ཁས་སྤངས་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པར་སེམས་
 ཤིང་། དེ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞུགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཟློད་བྱེད་སྤྱིའི་བཟློད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 འཕེན་པར་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་ཏྲགས་པ་རོལ་གྱི་ཁས་ལེན་ལ་སྦྱོར་
 བ་འབད་མེད་དུ་བྱུང་བོ། །འདི་སྒྲོར་དོགས་གཞི་ཆེ་བས་དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་
 སྟེ་དེ་ཅུ་མོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་རྣམས་ན་རེ། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་
 པའི་སྤང་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་
 པོ་མེད་མི་དགོས་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཞུགས་སུ་སྤང་བ་གཞུགས་ཀྱི་
 མིང་དང་། གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། མིང་སོགས་བཟློད་ན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་མི་འཐད་

དེ། འཆད་པོ་དང་། །ཉན་པོ་བཟོད་བྱ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། མིང་སོགས་འབྲེལ་བ་
 མེད་པ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སྤྲོད་
 བ་དེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནམ། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་དང་རྗེས་གཞན་ཡིན་ནམ། གཟུགས་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་
 གཅིག་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན་རེ་རེ་བཞིན་ནས་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་
 ལུགས་དེ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་རེ་བཞིན་ནས་མི་འཐད་པ་གྲུབ་སྟེ། རོན་ལའང་
 འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་དང་པོ་འགོག། འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་འཇུག་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་གཉིས་པ་འགོག། གལ་ཏེ་རོན་དང་འབྲེལ་ལྡན་ན། །ཞེས་
 པས་ཕྱོགས་སྤྲོ་མ་བྱངས་ནས། འདས་དང་མ་འོངས་བཟོད་བྱ་མིན། །རོན་དང་དེ་
 བེ་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། གསུམ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་¹སྒྲེས་བྱ་རོན་²བུམ་པ་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་
 འགྱུར་རོ་³ཞེས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་ངོའི་དུས་སུ་སྒྲ་ངོའི་བུམ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་ཞིག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ངོའི་དུས་སུ་
 སྒྲ་ངོའི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཕྱི་ངོའི་བུམ་པ་སྤྲོད་བཅེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་གང་ཞིག །ཁྱེད་ཀྱི་ཅ་བའི་ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ངོའི་དུས་སུ་སྒྲ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩བ བུམ་པ་རོན་དམ་པར་

2 གྲག་རྟགས་ནང་ཚུད་པ་རྣམས་བོད་དཔེ་རྙིང་པར་མེད།

3 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན རོ། །ཞེས་པ་མེད།

གྲོའི་བྱམ་པ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་
 སུ་ཕྱི་གྲོའི་བྱམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཕྱི་གྲོའི་བྱམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཕྱི་གྲོའི་བྱམ་པ་སྤང་བ་མེད་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཕྱི་གྲོའི་བྱམ་པ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འགོག་
 ཅིང་། ལྷ་ཤྲུག་ལྷར་ན་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དུང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
 ལ་སྐྱར་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱའམ་འདས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྫོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བརྫོད་པར་བྱ་བ་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་འབྱུང་བར་གྱུར་བ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་དུང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་ལ། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག། སྐྱེས་ལ་འགགས་
 བ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ནམས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་།
 མཆན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་མི་
 དང་། དུང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ།
 འདས་པ་དང་སྐྱེས་པ་འགགས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 པར་འགགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་མང་བཀྱར་རྒྱལ་པོ་དང་། དུང་འཁོར་ལོས་

སྒྲུབ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སྐབས་
 འདས་པ་དང་། དེའི་དུས་སྐབས་འོངས་པ་ལ་སོ་སོར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པས་
 མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་ལ་གང་ཞིག །དེ་རིང་
 གི་དུས་སྐབས་འགག་¹པ་དང་། དེ་གང་ཞིག དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་འགག་པ་དང་། དེ་
 རིང་གི་དུས་སྐབས་ལ་ཆུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་
 བཞིན་དུ་དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་
 དང་། མཆན་གཞི་ཡང་། ཁ་སང་། དེ་རིང་། སང་ཉིན་གསུམ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་ལ་དང་དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་འདས་པ་འགལ་
 ཞིང་། དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཡོད་ན་དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་
 འོངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར།²

རང་གི་ལུགས་ནི། ཞིག་ཟེན་པ་འདས་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་བྱམ་
 པའི་འབྲས་བུའི་དུས་སྐབས་བྱམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ། རང་རྒྱུ་ལས་བྱལ་བ་ད་ལྟར་བའི་
 མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ། འདས་པ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་གསུམ་གྱི་
 རང་ཆན་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་གཞི་མཐུན་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད།
 དཔེར་ན་བྱམ་པའི་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །བྱམ་པའི་

¹ ས་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

² འདིའི་གོང་དུ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སྐབས་འོངས་པ་ལ་མ་འོངས་པས་མ་ཁྲལ་པ་དང་། འདིའི་འོག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་
 པར་བྱམ་པའི་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་མ་འོངས་པར་གསུངས་པས་དེ་རིང་གི་དུས་སྐབས་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཅེས་སོགས་
 འདི་དག་པའམ་མ་དག་དབྱེད་པར་བྱའོ།

འདས་པ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་དང་། བྱམ་པའི་མ་འོངས་པ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པའི་འདས་པ་བྱམ་པའི་སྔ་
 ལོགས་སུ་མ་གྲུབ། བྱམ་པའི་མ་འོངས་པ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ། སྤྱི་མ་བྱམ་པའི་སྔ་
 ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྔ་མ་བྱམ་པའི་འབྲས་བྱའི་དུས་སུ་གྲུབ། སྤྱི་མ་བྱམ་
 པའི་རྒྱའི་དུས་སུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱམ་པའི་འབྲས་བྱའི་དུས་སུ་བྱམ་པ་འདས་པ་
 དང་། བྱམ་པའི་རྒྱའི་དུས་སུ་བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པ་ལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདས་པའི་
 དངོས་པོ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དུས་གསུམ་ཞེས་པ་ཆེ་ལོ་བརྒྱུ་པའི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་
 སྒྲར་ནས་ཅི་བའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདས་པ་མེད་དེ། སློག་དབང་འགག་¹པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སློག་དབང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་
 སློག་དབང་འགགས་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་སློག་དབང་དང་
 ལྷན་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར། ཡང་བརྗོད་བྱ་ཉིད་སྤྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 འོན་ལ། རང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་ན་རེ། བྱམ་པ་བྱམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་མ་
 ཡིན་ན། བྱམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤྱིར་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མེད་མི་དགོས་ཏེ།
 བྱམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པས་བྱམ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་སྤྱིར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་

1 ས་ ཆད་དམ་བཞག་གོ།

ཞེས་པའི་སྐྱས་བྱམ་སྒྱི་ཡན་གར་བ་བཟློན་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྐྱ་
 ཡིས་སྒྱི་ནི་བཟློན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་མིན་སྒྱི་ནི་ཡན་གར་བ། །བཟློན་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བྱམ་སྐྱས་བྱམ་སྒྱི་ཡན་གར་བ་བཟློན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཟློན་
 བྱེད་སྒྱའི་བཟློན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྒྱུབས་ནས། བཟློན་
 བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྱུབ་པ་ཡོད་དེ། དེགས་ལྟན་
 དེགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་ཉེན་མེད། །ཅེས་པས་བྱམ་པའི་
 རོན་སྒྱི་ལྟ་བུ་བྱམ་གསལ་རང་མཚན་པ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག། །གལ་
 ཏེ་ཐ་དད་གྲུབ་ཅེ་ན། །ལྟོས་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་བཟློན། །ཅེས་པས་དེ་དང་རྣམས་
 གཞན་ཡིན་པ་འགོག། །རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བྱ་རག་ལས་
 མེད་པར་ཡང་། །རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད། །འབྲས་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་ཅི་
 ཞེག། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་མེད། །ཅེས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་
 གཞན་འདོད་པ་འགོག། །དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་པས་དེགས་
 པ་དངོས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱམ་པའི་རོན་སྒྱི་ཚོས་ཅན། དངོས་
 མེད་ཡིན་ཏེ། བྱམ་གསལ་རང་མཚན་ཡོད། དེ་དང་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དད་
 གང་རུང་དུ་བཟློན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྱི་
 དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་པོང་
 གི་རྩ་ལྟ་བུ་ཡང་སྒྱིར་ཐལ་བ་དང་། ཤིང་བརྟ་སྒྱར་བ་རོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།

ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མེད་པའི་
 རིགས་སུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་སྐྱོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས། སྐྱོན་དང་
 བོ་སྔོང་། དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ངོ་བོ་མེད་པའི་རིགས་བརྟགས་པ། །ཁྱད་
 པར་དེ་ལ་འཇུག་དོན་ཅན། །སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་པས། སྐྱོན་
 གཉིས་པ་སྔོང་། དེ་ལ་ངོ་བོར་སྤང་བའམ། །དོན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ། །གང་
 དེ་འཇུག་པ་ཐོགས་མེད་པའི། །དུས་ཅན་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཡིན། །ཞེས་
 པས། སྐྱོན་གསུམ་པ་སྔོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོས་རི་བོར་རྩ་རང་གི་གསལ་བ་ལ་
 མི་སྐྱོན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་དེ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པས་ཤིང་རང་མཆོན་ལ་འཇུག་
 པའི་ཆེད་དུ་ཤིང་བརྟེན་སྐྱོར་བའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་དེ་མེད་པ་དང་། གསུམ་པས་ཤིང་
 འཛིན་རྟོག་པ་རང་རྒྱ་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཆ་ནས་སྐྱོན་དེ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། དོན་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན། །གཞན་ལས་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །སྤྱ་འདི་
 དག་གིས་གང་བརྟེན་པ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མེད་
 དག་གི་སེལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད། །ངོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་སྟོ་ལ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་མི་
 མཐོང་ཕྱིར་དང་། །དོན་ལ་འཇུག་པའམ་མེད་པ་ནི། །སྤྱིར་འདོད་དེ་ཡང་བསྟན་
 ཕྱིར་དང་། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དོན་དངོས་སུ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། སྟོའི་སེལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ངོ་བོ་མེད་
 པས་བརྟེན་བྱ་མིན། །ཞེས་པས་སྤྱར་བཤད་པའི་དོན་བསྟན་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བྱམ་གསལ་དང་རྩམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་
 ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱམ་སྤྱི་དངོས་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ།
 གལ་ཏེ་བཟོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས། །དངོས་འདོད་ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་དང་
 རྩམ་གཅིག་དང་རྩམ་ཐ་དད་ཏུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཡང་སྒྲམ་སྤྱི་དང་རྩམ་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཏུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་རྣམས་ངེ་ལྟར་ཡང་། །བཟོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན། །ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ཕྱིར་གཞན་ཏུ། །བཟོད་པར་བྱ་མིན་ཉེར་བཉགས་ཕྱིར།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་སྒྲམ་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བྱམ་སྤྱི་སྒྲམ་སྤྱི་
 གཉིས་ཉོག་པ་ལ་རྩམ་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་རྩམ་ཐ་དད་ཏུ་
 ཉེ་བར་བཉགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། འདས་པ་དང་
 བེ་མ་འོངས་པའི་། དོན་ལའང་སྤྱི་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་འགྱུར་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་སྤྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཡོད་པ་མེད་ཆོས་ངེ་ལྟར་
 འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་སྤྱི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 བྱམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་སྤྱི་བཉགས་མིང་
 ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉེར་བཉགས་ལས་དེ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་མིང་དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་
 མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་མིང་དེ་བཉགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་

སྤྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་བའི་སྤྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་སྒྲུབ་སོགས་ལ་མེད་ལ། །ད་
 ལྟར་བ་ཡི་བྱམ་བ་ཡི། །དངོས་མེད་དང་ནི་ཉི་བ་གང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་
 ལྟར་ན་སྒྲུབ་བྱ་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་བ་ལ་བྱམ་སྒྲུབ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་མི་
 འཇུག་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར། འོ་ན། དངོས་མིང་བཏགས་མིང་གི་བྱུང་བར་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲོ་ནི་འབྲུལ་བ་མེད་འཇུག་པ། །ཏྲག་ཏུ་དངོས་
 དང་སྒྲོ་འདོགས་ལ། །སེལ་བྱམ་ཟེའི་བྱེ་བྱུ་ལ། །དེ་ལྟར་བཞེད་བའང་འདིག་ཏེན་
 ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སེལ་ཞེས་བཞེད་བའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། སེལ་ཞེས་
 མིང་ཡིན་ཏེ། སེལ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་རྒྱས་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱམ་ཟེའི་བྱེ་བྱུ་ཁ་ཆེའི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། དེ་མིང་གོ་དང་འབྲུ་བ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་བྱིས་བདེ་སྒྲུར་བའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་
 མིང་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིང་བཏགས་མིང་
 གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི། །གང་ལ་གྲགས་པས་སྒྲུ་
 བཏོད་པ། །དེ་ལ་དེ་དངོས་དེ་མཚུངས་སྤྱིར། །འབྲུལ་ཏྲིག་ཅན་གཞན་པལ་བ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་ཆོས་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་
 མཁན་པོས་ཐོག་མར་བདེ་སྒྲུར་བ་ལྟར་ཆོས་དེ་གྲགས་པས་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་
 བར་རྒྱས་པའི་མཉན་བྱ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་དང་། ཆོས་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་
 པོས་ཐོག་མར་བདེ་སྒྲུར་བ་མ་ཡིན་པར་བྱིས་བདེ་སྒྲུར་བའི་མཉན་བྱ་ཆོས་དེའི་

བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་འཇུག་པ་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་
 ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་མིང་བཏགས་མིང་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་
 དངོས་པོ་རྒྱས་མེད་ལ། །མེད་ཅེས་འཛིག་པ་རིམ་བཞིན་དུ། །རྒྱས་ལ་འང་གཙོ་བོ་
 ལ་སོགས་པའི། །མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱ་སྐྱེན་
 དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག། །བྱ་མེད་
 བ་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་བྱ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག། ཡུལ་གྱི་བྱ་
 བ་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི་ཀན་པོ་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་བཏགས་མིང་
 དུ་འཇུག། །མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་གཙོ་བོ་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་ །དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 པའི་མཉན་བྱ་དེ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཆན་ཉིད། རང་ཉིད་དངོས་མིང་དུ་
 འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དང་འབྲ་འབྲེལ་གང་རུང་དུ་བྱུབ་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་དོན་
 དེ་ལ་ཕྱིས་བརྗོད་སྐབས་པའི་མཉན་བྱ་དེ། དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ། སྐྱ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 ཀྱང་དེ་དེའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན། གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡུལ་མི་ཀན་པོའི་
 བཏགས་མིང་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་དང་ཡུལ་མི་ཀན་པོ་གཉིས་འབྲ་འབྲེལ་གང་ཡང་
 མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 བ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྤྱི་ལ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དངོས་སུ་མི་འབྲུག་པའི་དོན་
 མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་སྤྱི་དངོས་སུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 བྱམ་པ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།
 དེས་ན་བྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་སྤྱིའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡིན་ན་
 བརྟེན་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་མིང་དེ་ལས་སྤྱི་འབྲུག་མེད་དུ་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་དངོས་
 མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་དངོས་མིང་སོ་སོའི་གོ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདིས་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའང་
 བྱེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་དངོས་མིང་དུ་འབྲུག་
 པ་དེར་ཐལ། སྐམ་ལས་སྤྱེས་པའི་བརྒྱུ་ལ་མཆོ་སྤྱེས་ཞེས་པའི་སྤྱི་དངོས་མིང་དུ་
 འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུག་ཀྱི་ཀ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱི་དངོས་མིང་དུ་འབྲུག་པ་ལ་སྤྱི་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐམ་ལས་སྤྱེས་པའི་བརྒྱ་
 ལ་མཆོ་སྤྱེས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་མིང་དུ་འབྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྐམ་ལས་སྤྱེས་པའི་བརྒྱ་མཆོ་སྤྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེ་ཏོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཀ་བ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འབྲུག་ཀྱང་
 སྤྱི་དེ་ཀ་བའི་བཏགས་མིང་མིན་པར་སེམས་ཏེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག །དེ་གཉིས་ལ་འབྲ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་

ཞེས་པའི་སྐྱ་དངོས་མིང་དང་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། བར་
 དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། མཆན་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཞེས་པའི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 པའི་གཞི་དང་སྐྱ་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲ་རབས་པ་
 ཁ་ཅིག ། ཆོས་དེའི་མིང་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཆོས་དེའི་
 རྟོན་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་། ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་
 གང་དང་གང་གི་དངོས་མིང་ཆོས་དེའི་མིང་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་དེའི་དངོས་
 མིང་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་མཆོན་བྱར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། བྱམ་པ་ལྟ་
 བུའི་དངོས་མིང་ལ་སྤྱན་མོང་བའི་དངོས་མིང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
 མིང་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རང་གི་ལུགས་ནི། རྟོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བད་སྒྱར་ཞིང་།
 སྒྱར་བ་ལྟར་རྟོན་དེ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱས་པའི་མཉན་བྱ་དེ། རྟོན་དེའི་དངོས་
 མིང་གི་མཆན་ཉིད། རྟོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བད་སྒྱར་བ་མིན་
 བར་རྟོན་དེ་ལ་ཕྱིས་བད་སྒྱར་བའི་མཉན་བྱ་དེ། རྟོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཆན་
 ཉིད། བཏགས་མིང་ལ་དབྱེ་ན། འདྲ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་།
 འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི་བྲམ་ཟེའི་བྲེའུ་
 ཁ་ཆེ་སྤྲ་ཉག་ལ་སོརྟེ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱ་

མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། དེ་བྱང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་
 བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྤྲ་ལ་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་
 སྤྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲས་
 མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་
 མ་ཞེས་པའི་སྤྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་སྤྱབ་ངག་ཡང་དག་ལ་རྗེས་དཔག་ཞེས་པའི་
 སྤྲ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་
 རིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ནས། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་དེ། ཞིག་ལ་སྤྲ་ལས་སློ་རི་འདྲ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷར། དེ་ལྟར་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྤྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ནི། ཞིག་ལ་སྤྲ་ལས་སློ་རི་འདྲ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་གཞན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ལའང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དུལ་ཅན་གྱི་སློ་ནས་སྤྱབ་པ་
 དང་། དུལ་གྱི་སློ་ནས་སྤྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཞིག་ལ་
 སྤྲ་ལས་སློ་རི་འདྲ། ལྷང་བ་དེ་འདྲ་མ་ཞིག་ལའང་། །སྤང་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་
 ཞེས། །དོན་ཡོད་ཅན་ལ་དེ་དག་མེད། །སྤྱི་ཅམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །སེམས་
 གཉིས་དག་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན། །དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་བྱེད་པ། །སྤར་ནི་རྣམ་
 པར་བསྒྲིག་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། རུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་
 དུལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རུམ་པ་ཞིག་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སྤང་

ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་
 གཞུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་སྤང་བ་ལ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དང་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་
 པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་སོ་དེས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཞུང་དོན་
 ཏུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཡང་སྤར་
 བཀག་ཟེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། འབྲ་བའམ་
 མཚུངས་པ་ཐུན་མོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྒྲུབ། བད་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། ཡན་གར་བ་མི་སྤང་བའི་རྟགས་
 ཀྱིས་སྒྲུབ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་མཚུངས་ཉིད་སྤྱི་འདི་ལ། །དངོས་སོ་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དངོས་སོ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་སོ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འགོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། བན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །བྱུང་
 མེད་ངོ་སོ་རི་ལྟར་འགྱུར། །ངོ་སོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་དངོས་གཅིག་ཏུ་
 རི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི། །དངོས་དེ་དེ་དག་ལས་གཞན་
 ཉིད། །དེ་དག་གི་ཞེས་འབྲེལ་མེད་འགྱུར། །ལྟོག་པ་ལ་ནི་སུན་དབྱུང་མེད་། ཅེས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་གསལ་བ་རེ་རེ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་
 པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར།
 གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་སྤྱི་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དངོས་སོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཀ་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རིགས་
 རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་ཕྱིར་ན། །མ་འབྲེལ་བ་དང་དངོས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྤྱི་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དེ་དང་རྣམས་གཞན་གང་ཞིག །དེ་
 དེའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དང་། སྤྱི་མཆོད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ཅིང་། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲས་
 ཞེན་དུ་མ་དང་། །འཛིག་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་མ་ཡིན། །འཛིག་བ་དངོས་པོ་ཅམ་
 དང་ནི། །རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་ཏྲག་ཉིད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཆ་
 དང་བཅས་ཤིང་འཛིག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཆ་མེད་ཏྲག་པར་ཁས་
 གྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་¹དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་མི་ཏྲག་བ་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་བ་ཡི། །ཤེས་པ་གང་དེ་བད་དག་ལ། །ལྟོས་པ་མ་ཡིན་སྤྱི་ཡི་ནི། །སྟོ་ལ་
 དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་འཛིན་ཏྲག་བ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་འཛིན་བ་བད་ལ་ལྟོས་པའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས།
 རང་ཡུལ་འཛིན་བ་བད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ། །དེ་དངོས་སྒྲུང་བ་མེད་ཕྱིར་

¹ བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༤ན སྤྱི་

རོ། །གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་དབང་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་པོ་ཡོད་ན། །དེ་
 ལུས་སྒྲུང་འགྲུར་རིགས་རྣམས་ནི། །མ་ཡིན་ཡན་གར་མཐོང་མིན་ཕྱིར། །གསལ་
 འཛིན་ཆེན་འཕང་དེ་སྒྲ་དང་། །དོ་བོ་ལས་གཞན་སྒྲུང་བ་མེད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས།
 སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་འཛིན་ཤེས་
 བ་ལ་སྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་སྒྲུང་དགོས་པ་ལ་རྣམ་པ་འགའི་སྟོན་སེམས་ཤེས་པ་ལ་
 དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས། ཆད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་སོགས་མེད། ཅེས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཅམ་གྱི། །དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དེ་མི་རུང་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་མེད། །དེ་ནི་དངོས་མེད་མཆོན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྤྱི་
 དོན་གཞན་མེད་པ་དེས་ན་སྤྱིས་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པ་ཅམ་གྱི་དོན་བྱེད་
 བར་མི་རུང་བས་དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དུ་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་སྟེ།
 དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྲུར་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་གྱི་སྤྱི་མཆོན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་བརྟན་
 བ་ལ་སྒྲུར་བ་ནི་ལྟའི་བཞེད་པ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱི་མཆོན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་
 པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོའི་འགྲེལ་པ་ལ་
 སྒྲུར་དུ་རུང་ཅམ་སྒྲུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ། ལྟའི་འགྲེལ་པ་རང་ལས་ཀྱང་གངས་
 ཆང་བར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་རང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་
 ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་སྤྱིའི་བརྫོང་བྱ་སོགས་ལས་བརྒྲུག་པའི་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་ཡིན་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་ལས་ལྷོག་གང་ཡིན། དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལྷན། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བཞེག་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་སྤང་བ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་པ་མཚུངས་པ་མིན་ཞིང་། ལུན་མོང་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་བརྟུན་པ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཅན། རང་མཆོན་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དཔེན་པར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། རང་མཆོན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་ཡོད་མོད། སྤྱི་མཆོན་དངོས་པོར་མེད་པས་དབྱེ་བ་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་བྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མཆོན། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མཆོན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མཆོན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། མཆོན་གཞི་ཡང་སྤྱི་བ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་བར་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་མེད་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་མེད་དུ་སྤང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྤང་བ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷན། དངོས་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དང་། གཉིས་ཀའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་འོ། །ཞེས་དང་། མཆོན་གཞི་ཡང་སྤང་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར། རྒྱན་ལས།

ཏྲགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ལན་དུ་སྒྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
 མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་དངོས་བརྟེན་དངོས་འབྲེལ་བྱིར། །དངོས་པོ་ཤེས་འགྱུར་ཞེ་ན།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྩམ་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྩམ་པ་ལ་འབྲེལ་
 གྲོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེས་རྩམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད། ཅེས་འདོད་པའི་བྱིར།
 དེ་མི་འཐད་དེ། མིན། །ལན་བཏབ་བྱིར་དང་འདས་སོགས་ལ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་
 མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས། དབང་སོགས་འབྲས་བཙས་ཉིད་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟེན་པའི་བྱིར་དང་། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པས་རྩམ་
 པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་མཐོང་བས་དེ་རྩམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་
 བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཞེས་ཏེ། གལ་
 ཏེ་དངོས་ཆོས་ཉིད་ཉམས་ན། །ཞེས་སོ། །མི་འཐད་དེ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྟོན་
 འགྲོ་ཅན། །དེ་ཤེས་ཡིན་བྱིར་ཉེས་འདི་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རང་རྒྱ་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་མཛོན་སུམ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དངོས་
 པོ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
 མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དངོས་པོ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་འདུག་ཡུལ་དུ་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 གྱུང་འདུག་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་ཁོ་ན་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་

གཞལ་བ། །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དབྱེད་ནམས་ཀྱི། །དོན་བྱེད་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 འབྲུང་ཞིང་། དོན་ནི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རང་མཆོན་གཅིག་བྱར་ངེས་ཏེ། འབྲས་
 བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་དགོས་དོན་སྒྲུབ་ཅུས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་ན་རང་
 མཆོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གཅིག་མ་གཏོགས་པར་གཞལ་བུའི་བྱེད་པར་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་
 ཅུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བ། ཞེས་དང་།
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བ། །སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་བ་
 བེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་
 པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་གཞལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྟོགས་
 པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ཁ་
 ཅིག །གཞུང་འདིས་གཞལ་བ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་ཞེས་ཟེར། ཁ་
 ཅིག །ཆོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བར་བསྟན། ཞེས་ཟེར་བ་
 གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་
 བུས་དེ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཆོད་མའི་
 གཞལ་བ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་མཁའ་དངོས་པོར་མེད་པ་དོན་
 བྱེད་ཅུས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཆོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་
 ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།

དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཞུང་ཀང་པ་གསུམ་པོ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ཀ་མ་ལ་ཤིལ་ལས། དངོས་མེད་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི་
 མཆོན་བྱའི་ཐབས་བསྐྱབ་ཉིས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཤད་པས་དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མས་མཁའ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་རྗེས་དཔག་
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་རྟོག་པ་ཆད་མ་དང་རྟོག་
 པ་དང་ཤུད་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་གཞལ་བྱ་གསུམ་
 དོན་གཅིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་གང་ཡིན་དེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་
 རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་སོགས་གསུམ་མེད་ཅིང་།
 སྐྱ་རྟག་པ་སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞལ་
 བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྲང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་
 པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དེ་དག་དང་དངོས་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཀྱང་རྟོག་པ་
 ལ་མི་རུང་སྟེ། བུས་པ་ལྟ་བུ་བུས་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གང་ཞིག །གཞན་
 གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་
 པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཤེས་པ་དེའི་སྒྲང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ།
 སྐྱ་རྟག་པ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲང་ཡུལ་དང་། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་རྒྱ་གཅིག་
 རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་

དེ་དག་སོ་སོའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་རྟག་
 འཛིན་རྟག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མིན། རྒྲ་གཅིག་རྒྲ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡང་ཕྱི་
 མའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལོག་
 ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཞེན་ཡུལ་མ་བྱེད་ངེས་ཡུལ་
 ཡང་ཁས་མི་སྒྲུང་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆོན་གཅིག་
 བྱར་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོམ། སྤྱི་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་
 འཇུག་པ་ཉིད་མིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་གཅིག་སུ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་
 བ། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་
 བ་སྤྱི་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་རུང་བའམ་མ་ཡིན་ཞེས་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 དབྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་དབྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་རུང་དོ། །མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དཔྱད་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། རྟག་ལྡན་གྱིས་ཐོག་མར་དཔྱད་པའི་གཞིའི་རྟེན་དུ་
 རང་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་དགོས་པའང་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་སྟེས་བཏགས་པའི་སྤྱི་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞི་གཞན་དག་རང་མཆོན་
 དུ་འདོད་པ་ལ་བསམ་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་ལ། དེ་མེད་པར་ངེས་ན་དབྱད་པ་རྫོགས་

ནས་དབྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རང་མཆོན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁའི་ཤེས་བྱ་
 ཡིན་མིན་དབྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རང་རང་མཆོན་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་
 ཟེ། དེ་དབྱེད་པ་ཡང་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་
 གྲུབ་པ་གཞིར་གཟུང་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་ཆེ་རེག་
 བྱ་སྟོང་པར་ངེས་པ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཆོན་གཞི་ལེགས་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོན་བྱེད་རྒྱུ་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་གཅིག་བྱར་ངེས་
 པ་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས་བཤད་
 པའི་ལུང་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་སུ་བཞེད་། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་མཆོན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་གཞལ་
 བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་མཆོན་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། རང་མཆོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་རང་མཆོན་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་
 མཆོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་རང་མཆོན་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྲ་མ་བཞིན་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་ཕྱི་མ་ལྟར་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་པར་ཐལ།
 སྤྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། རི་བཞིན་
 མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་

ལས། རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྤང་བའི་ཞེན་སྒོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །འདིའི་རྟགས་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་ལེགས་ཏེ།
 རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཤེས་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་
 ལ་འབྱུང་ཤེས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བཀོད་པ་འཐད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདོད་དེ།
 དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་
 སྤྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 ལ་འང་འབྱུང་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱིར་སྤང་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་
 འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་བར་
 ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་
 སྤྱིར་མི་སྤང་ངོ་། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་དེའི་དོན་སྤྱི་གཅིག་
 ཏུ་སྤང་བའི་བྱིར་ཏེ། ལུས་འཛིན་རྟག་པ་ལ་དེ་སྤང་སྤང་བར། དེ་ལ་ངོ་བོ་བྱི་ངོ་ལ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
 དེའི་ལན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་
 བློ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་འཁྲུག་པ་ཆད་མ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་ནི། བ་རོལ་པོས།
 སྤྲོ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་ཆོས་ཅན། སྤྲོ་མི་རྟག་པ་མ་རྟགས་པར་ཐལ། སྤྲོ་
 མི་རྟག་པ་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་
 མཆེད་མ་རྟགས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མིན་པར་ཐལ།
 འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་བཞིན་
 ཞེས་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་དང་། གང་ཆད་མ་ཡིན་ན་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་བཞིན། རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པ་དང་། གང་རང་མཆོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་ན་རང་མཆོན་རང་
 གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་
 མཆེད་རྟགས་པ་བཞིན། རྗེས་དབག་གིས་ཀྱང་རང་མཆོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 སྒྲོ་ནས་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བསྐྱོག་སྒྲུབ་གཉིས་འགོག་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷན་
 གང་ཞིག་གང་ལས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
 ན་སྤྲོ་རྟགས་པས་གཟུགས་མིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆད་མ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སེར་གྱི་ནད་ཀྱིས་སེར་པོར་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པའི་
 སྒྲུབ་བ་དག་ནི། གང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མངོན་
 སུམ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་

བ་འགལ་བ་དམིགས་བ་ཡིན་ནོ། །སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གང་ཞིག་གང་གིས་རྟོགས་
 བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་རྟོགས་བ་
 ལྟ་བུའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་བ་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 བེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལན་ཡོད་དེ། ཐལ་བ་གཉིས་པ་དང་ཕྱོག་སྒྱུར་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་མེད་
 གྱི་ལན་དང་། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་མེད། ཕྱོག་སྒྱུར་གཉིས་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་
 ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་མེད་ཕྱིར། །འཁྲལ་
 བ་ཡིན་ཡང་ཆོད་མ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་
 ལྟ་བུ་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་འདུག་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 བས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
 གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་། །སྟོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་
 སྤྱང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་བསྐྱར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། ཐལ་བ་དང་པོ་ཉིད་ལ་ནི་མ་
 དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་སྟེ། ཞེས་དང་།
 གཉིས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོགས་འདིའི་ཡང་ལན་བཏབ་ཟིན།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་པ་གྱི་དོན་ལ། སྒྲ་མི་

རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་ཚུལ་ཅན། རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཡང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དབག་དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་
 འབྱུང་པ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འབྱུང་པ་གང་ཞིག །ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་
 ལ་འབྱུང་པ་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེ་ལ་རྟག་པ་ཚད་མ་མིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་
 སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྗེས་དབག་དེ་རང་
 གི་སྤང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྐྱི་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་པ་དང་། ལྷོག་སྐྱོར་དང་
 པོ་ལ་མ་བྱུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རྟོར་བྱ་སྐྱོན་མའི་འོད་དག་ལ། །རྟོར་བྱའི་སྐྱོ་ཡིས་
 མངོན་རྒྱག་པ། །ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱད་མེད་ཀྱང་། །རི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་བྱད་
 ཡོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། ལྟ་བུ་ལྟར་ན། འབྱུང་ཤེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་
 མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འདིར་བསྟན་པོར་བྱའི་འོད་ལས་¹ རྟོར་བྱར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་
 དང་། སྐྱོན་མའི་འོད་ལས་² རྟོར་བྱར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་གཉིས་འབྱུང་ཤེས་སུ་མཚུངས་
 ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་

1 འོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༡༥ན ལ་

2 འོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༡༥ན ལ་

རྟོར་བུའི་འོད་ལས་¹ རྟོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཆད་མ་ཡིན། སྒོ་ཕྱི་མ་ཆད་མ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོར་འོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོར་འོད་དང་ལྷན་པའི་
 གཞིར་རྟོར་བུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར། རྟོར་བུ་སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 ཐལ་བ་དང་པོ་ལྷོག་པ་དག་ལ་དེ་ཉིད་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 དང་། །ལྷར། ཆད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་
 འདུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་བས་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྒྲེས་པའི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱན་ལྟར་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདིར་བསྟན་རྟོར་འོད་ལ་རྟོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 དང་། སྒྲོན་འོད་ལ་རྟོར་བུ་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་འབྲུལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་ཆད་
 མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱང་སྒོ་སྒྲ་མ་མཛོན་སུམ་
 ཡིན། ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟོར་བུའི་འོད་
 ལ་ནི། །རྟོར་བུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ། །དེ་ཉིད་དུ་ན་མཛོན་སུམ་མཐ། །ཡང་ན་རྗེས་
 དཔག་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས། དེ་ཉིད་དུ་ན་མཛོན་སུམ་མཐ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལུགས་སོ། །ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད། ཅས་བྱ་བ་ནི་ཤུག་སྒྲེའི་
 འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་རང་མཆོན་
 རོབ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟོར་བུའི་འོད་འཛིན་པའི་མཛོན་སུམ་གྱི་

1 འོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༥༥ན ལ་

རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁོར་འོད་ཁོར་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། སྒོན་འོད་འཛིན་པའི་མངོན་
 སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོན་འོད་ཁོར་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་འབྲུལ་ཤེས་སུ་
 མཚུངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོར་བྱ་ཐོབ་པ་སྲིད་མི་སྲིད་ཀྱི་བྱང་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱང་སྔ་མ་ཁོར་བྱ་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ། གཅིག་
 ཤོས་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། རི་ལྟར་སྒོན་མེའི་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་
 ཤེས་པ་དོན་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་གཏན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁོར་
 བྱའི་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་མཆོག་ཁོར་འོད་ཁོར་བྱར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལོག་ཤེས་སུ་བཞེད་པའང་ཡིན་ཏེ།
 འཐད་ལྡན་ལས། གཞན་དག་ཁོར་བྱའི་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པར་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་དང་། འདི་ནི་ཆད་
 མ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛད་པའི་ཤུགས་
 ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་
 ལྟར་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་བཤད་པ་དུ་མ་སྤང་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་
 བཞེད་པ་ཉིད་འགྲིག་པ་ལྟར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་
 ཡིན་པ་ལས་ནི་ཁོར་འོད་ཁོར་བྱར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་དུ་མི་འཐད་
 ལ། ཁོར་བྱ་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཁོར་བྱ་ཞིགས་ན་དེ་ཞིགས་

མི་དགོས་པས་དགག་གཞི་མས་¹གཞོད་པ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཁོར་འོད་
 འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁོར་འོད་ཁོར་བྱར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡང་
 ཁོར་བྱ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོར་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཁོར་འོད་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོར་འོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་
 གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་མེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁོར་བྱ་
 བེགས་ན་དེ། བེགས་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁོར་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་ངས་སོ་ཞེ་ན། ཡིན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྲར་བཤད་པའི་
 དཔེ་དོན་ལ་སྒྲར་ནས་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ངེ་བཞིན་དོན་མེད་ནའང་། །མེས་
 དཔག་དང་ནི་དེར་སྒྲུང་དག །དོན་བྱེད་པ་དང་མེས་འབྲེལ་བས། །ཆད་མ་ཉིད་ཏུ་
 རྣམ་པར་བཞག །ཅས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་མེས་དཔག་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་ཆད་
 མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་
 འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གསར་ཏུ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན། སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། དོན་བྱེད་བྱས་དང་མི་བྱས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་
 རས་འདི་ཡན་གྱིས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 བསྐྱབས་ནས། གང་ལ་དོན་གྱི་བྱས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་སྒྲུབ་འཆད་པ་ཡིན་
 པ་ནི། ལྟར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་ནས། ད་ནི་ངེ་ལྟར་གཞལ་

1 འོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༡༩ན མའི་

བྱ་གཉིས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གང་
ལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་ལ།
བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་རྗེས་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁྲབ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལའང་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་དང་།
རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དངོས་སུམ་གཞལ་བྱ་རྟོག་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས། རྗེས་འགོ་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་
སྟོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་
གིས་རྟགས་ལ་མི་སྟོས་པར་སྟོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྟོན་
པོ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར།

དེའི་དབང་གི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་།
སྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། དེ་ལས་གཞན་དངོས་དབང་པོ་འདས། །མ་མཐོང་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་དེ། །རྟོག་
པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན། །གལ་ཏེ་དེ་རྟེན་དང་འབྲེལ་ཅན། །ཡིན་ན་དེ་ཆེ་གོ་བྱ་
ཉིད། །དེ་ཆེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགོ་བ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །དེས་ན་སྟོག་གྱུར་

དོན་ཐམས་ཅད། །ཁྱད་པར་དུ་ཞི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་
ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གོ་
བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཀྱི། ཁྱད་པར་
¹དུ་བའི་རྟགས་ཀྱི་དུ་ལྷན་ལ་ལ་ཅ་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད། ཅེས་པར་
འགྱུར་བའི་བྱེད།

གཉིས་པ་སྒོ་ག་གྱུར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་
པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལས་ནི། །ཆོས་ཅན་ལ་རྟོགས་སྐྱེ་བ་གང་། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་
སྒོ་ག་གྱུར་གྱི། །སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོ་ག་
གྱུར་རྟགས་སྐྱབས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་པས་སྒོ་ག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཆད་རྗེས་
དཔག་ཏུ་དེས་པར་བྱལ་བའི་བྱེད།

དངོས་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲལ་བ་སྐྱབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲལ་བ་སྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་སྒོ་ག་
ཏུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་
ཉིད་ཀྱིས། །ཆད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་ནི། ཆད་
མའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་དེས་ན་ཆད་མ་ལ་མངོན་
སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པས་བྲལ་

¹ བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༧ན ཏུ་

སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཆོན་སྣང་ཡུལ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཆོན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག ། མངོན་གྱུར་སྟོག་གྱུར་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་བྱིར། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། སྟོག་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག ། རྟོང་སྟོབས་གྱིས་སྟོང་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་སྟོབས་གྱིས་སྟོང་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོག་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན། མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡང་མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན། གཟུགས་བྱི་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ནས་འགྱུར་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནས་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ཞིག ། རང་མཆོན་ཡིན་ན་ནམ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ཞིག ། རང་མཆོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་

ཏེ། དེ་དེ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བཞི་པ། གཞུགས་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དེ་གཞུགས་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་གིས་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ལྔ་པ། དེ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་
 པ་དེར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲོ་ཆད་མས་
 མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སྒྲོ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པས་ན། སྒྲོ་ནི་ཉགས་ལས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོ་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྒྲོ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བའི་མཆོན་ཉིད་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་མཆོན་ཉིད་
 སྔ་མ་མིན་ཀྱང་མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན། དེ་མཆོན་བྱ་བྱི་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་བྱི་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་
 མ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་སྐྱོང་བྱ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉགས་ཅན་རྗེས་དབག་གིས་
 སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་མངོན་གྱུར་ཡིན་
 པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཞུགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་དེ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞུགས་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་ཤིང་གཞུགས་མངོན་གྱུར་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེས་གཞུགས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་གཞུགས་སྟོག་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྟག་པའི་
 སྐྱང་ཡུལ་གང་རུང་དུ་ཆད་མས་དམིགས་པ། སྟོག་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར། ཁ་
 ཅིག །རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་སྤིང་
 བ་དང་རྗེས་དཔག་གི་སྐྱང་ཡུལ་གང་རུང་དུ་ཆད་མས་དམིགས་པ། སྟོག་གྱུར་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། སྤྲ་མ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱིས་མ་ངེས།
 ཕྱི་མ་ལ་གཞུགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱིས་གྲང་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཆོས་ཅན། སྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱིད་སྟོག་གྱུར་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་

བར་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེན། སྲ་མ་ལ་
 མ་བྲུབ་སྟེ། འོ་ན་སློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སློག་གུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སློག་གུར་དུ་
 སོང་བའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པས་ཁྱོད་
 སློག་གུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སློ་སློག་གུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་བསལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རིག་པ་སློའི་
 མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། ཞེས་འཕེན་ཞིང་། རང་སློ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མི་¹འདོད་
 པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཆོན་མཆོན་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱིའི་བྱད་པར་དགོས་པའི་ངེས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་གསལ་ཞིང་རིག་པ་རང་སློའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་
 ཁས་སྐྱངས་འགལ་བའི་སློན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་སྲ་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོས་དེ་མངོན་གུར་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་མངོན་གུར་ཡིན་པར་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཆོས་དེ་སློག་གུར་དུ་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་སློག་གུར་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཞེས་
 ཟེར་བ་ཁེགས་ཏེ། གཞུགས་མངོན་གུར་ཡིན་པར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་
 དག་གི་ཀྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞུགས་མངོན་གུར་དུ་རྟོགས་

1 ལེའུ་འདིར་གོང་དུ་ཞོག་གངས་༤༥ལས། སློ་ཆོད་མས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་གསུངས་ཟེན་པས།
 མི་ ཞེས་པ་ཡིག་སྐྱབ་ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲོག་
 གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། གཞུགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་
 རྟོག་པས་གཞུགས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེས་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གཞུགས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱིར་གཞུགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་གཞུགས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་མ་བྱལ། འདོད་ན། གང་ཟག་དེས་གཞུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཐར་
 པ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐར་པ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐར་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
 ཐར་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱིར་ཐར་པ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་ཐར་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་
 ཁས། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གིས་ཐར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་སོང་བར་སེམས་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་ཅིག

ཁ་ཅིག །མངོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་གྱུར་མི་འགལ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སོ་
སྒྲེ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་སོ་སྒྲེ་ལ་སྒྲོག་གྱུར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མངོན་གྱུར་
དང་སོ་སྒྲེ་ལ་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག །དེ་ལ་སྒྲོག་གྱུར་དང་སྒྲོག་གྱུར་དོན་གཅིག་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སྒྲོག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་སོ་སྒྲེ་ལ་སྟོས་ནས་འཛིག་གི་འཕགས་
བ་ལ་སྟོས་ནས་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་བ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་
ཡིན་བས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཐར་བ་དང་ཚུར་མཐོང་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་
སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་སོ་གཉིས་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དང་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏུ་སྒྲོག་
གྱུར་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་སོ་གཉིས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐར་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
བའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ། མི་གནས་བའི་བྱང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་བྱང་
འཕགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བའི་
བྱང་འཕགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སངས་
རྒྱས་འཕགས་བ་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་
དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་དེ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག། །ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་
 སུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འཕགས་པ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྲིའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཡིན་ན་སྒྱིར་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཡིན་པས་མ་
 ཁྱབ་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རྟོག་
 བྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་
 མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་བྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ལུང་རྣམ་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཤིན་ཏུ་རྟོག་བྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། རྟོག་བྱུར་
 དང་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཡན་
 གར་བ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་འདི་དོར་བར་བྱའོ།

ཕྱགས་བསྟན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་གངས་ངེས་དགག་པ།

གསུམ་གཅིག་གི་གངས་ངེས་སྒྱིར་དགག་པ།

འོ་ན། དངོས་བསྟན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་མདོ་
 དོན་འཆད་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱགས་བསྟན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་
 གངས་ངེས་དགག་པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་

དེ། གསུམ་གཅིག་གི་གྲངས་ངེས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། གཅིག་གི་གྲངས་ངེས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་
ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ལས། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་
ཀྱིས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་ཆད་མ་གསུམ་གཅིག་
གི་གྲངས་ངེས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཅིག་གི་གྲངས་ངེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ཆད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་སྤར་ངེས་ཏེ་
གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་སྤར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་འགོག་པ་ན་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་སྤར་ངེས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་འདོད་ལན་
འདེབས་པ་ལ་ཁོ་བོ་འང་འདོད། ཅེས་དང་། མི་འཕེན་ན་ཕྱི་མ་ལ་བྱུང་མེད་གྱི་
ལན་གདབ་པ་ལ། མེད་པའང་ངེས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི། །མིན་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་
དམ། །ཞེས་དང་། དེ་ངེས་ཆད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་སྤྱི་མཚན་དངོས་
མེད་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་དགོས་ཏེ། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་གྱིས་སྤྱི་

དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མེད་ལ་དབང་
 སྐྱེས་སློ་མིན་ཏེ། །དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །དོན་གྱི་ནུས་ལ་སྟོས་
 མེད་ན། །བར་ཆོད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་། །དབང་སྐྱེས་སློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་
 མི་སྟོས་ན་རང་ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ནའང་སྐྱེ་བར་ཐལ་
 བའི་རིགས་པས་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུ་བ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་
 རོལ་མེད་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ངེས་
 ཆོད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྟོག་
 ལས། །མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟོག་པ་
 ལས་ཀྱང་སྐྱེ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེ་བ་འགོག་
 པ་ན། འགལ་བའམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
 མེད་པར་ངེས་བྱེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་
 དང་། །རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་
 ལོག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ཕྱིན་རྗེས་
 དཔག་ཆོད་མ་ཁས་མི་ལེན་པ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་
 ཆོད་མ་ཡོད་དེ། གཞན་སེམས་དག་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཆོད་མ་གཉིས་ནི་གྲུབ་
 པ་ཡིན། །སྐྱོ་སོགས་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ། །བསྐྱེ་
 མེད་ཕྱིར་དེ་ཆོད་མ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ངག་སྐྱོ་ངག་སྐྱོ་བའི་སྐྱེས་

བྱ་པ་རོལ་པོ་སེམས་ལྟན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རྩ་ཁས་སྦངས་པས། དག་
 སྐྱ་བའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་གསར་དུ་རྟགས་པའི་ཞེན་སྒོ་ཚད་མར་ཁས་སྦངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ལ་ལ་དག་
 རྩ་ནི། །འབྲུལ་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རྟགས་ལོག་
 འགའ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་བའི་སྐྱེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཚོས་
 ཅན། སྒྲ་སངས་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྐྱ་བ་འགོག་པ་ན། རྟགས་ལོག་མཐོང་ཕྱིར་དེ་དེ་འབྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་
 གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་ན་འདོད་པ་པོ་གྲོལ་བ་སྒྲན་པོར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད།
 རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གྱུང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་ལས་འགའ་ཆེ་དངོས་འགའ་ལ། །དེ་ཡི་རྟགས་
 པ་གྲུབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པའམ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དུ་བ་དུ་ལྟན་
 ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་རྩ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་པོར་གདོན་མི་བ། །རང་གི་རྒྱ་འཕེལ་ངོ་པོ་དག །མེད་པར་དོན་ནི་
 སྲིད་མིན་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཐོང་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འང་མཚན་
 ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་རྩ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལྟར་རུང་རང་གི་ངོ་པོ་
 འམ། །རང་རྒྱ་མཐོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དག །ཡོད་པར་སྤང་བ་མེད་ན་ནི། །དེ་དང་

ལྷན་པའང་ཅི་ལྟར་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པ་དེ། དེའི་ས་ཁྱོགས་སུ་རུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། རུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལའང་དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་མེད་པ་མེ་མེད་མཆན་མའི་རྒྱ་
 མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ཡན་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ལྷར། དེས་ན་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་མ་ཟད་མེད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་
 །ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཡི་སློ་ནི་ཆད་མིན་ན། །མེད་པ་ཐོབ་འབྱུར་པ་རོལ་གྱི། །དངོས་
 བཞིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་མེད་ན་འདིག་རྟོན་པ་རོལ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་གྱུར་
 མེད་ངེས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་སྒྲིག་གྱུར་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་དབང་
 རྣམས་གྱིས་། དུས་གཞན་དུ་ནི་རྟོགས་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚུར་མཐོང་
 གི་དབང་མངོན་གྱིས་དུས་གཞན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབ་འགོག་པ་ནི། དེ་
 མིན་དབང་དང་རྣམས་སོགས་ལ། །དབང་པོའི་སློ་ནི་མི་སྲིད་ཕྱིར། །མེད་པ་རྟོགས་
 པ་ཡིན་ན་ནི། །སློ་དང་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་ན་
 ཚུར་མཐོང་གི་དབང་མངོན་གྱིས་མ་རྟོགས་ན་མེད་དགོས་པས། དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་དང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལ་འདོད་ན།
 དབང་སློ་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐར་བཤད་པ་རྣམས་

གྲིས་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་¹དེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་གྲིས་
 བ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛིན་མིན། །དེ་
 ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས་བྱུང་ཅིང་། རོན་ནི། རྗེས་དཔག་
 ཚད་མ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མཚན་ཙམ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཙམ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་
 ཞེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་
 དགོས་ཤིང་། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་གྱུར་གཞི་ལ་བཀར་ན་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་མཐུན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམ་མཐུན་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཚད་མར་
 སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་སྣང་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམ་མཐུན་གྱི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཤུགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 བ་ ཚད་དམ་བརྟག་གོ།

མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་
མཁའ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དེ་
རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་
རེ། ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་ལ་
རྟོག་པ་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་
དེ་ཚོས་ཅན། དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
མ་འཁྲལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཕེན་ཏེ། སྤྱི་བྱིར་
ཐལ་བ་བྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་བྲལ་བོ། ཡང་སྤྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་
རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་ཡང་གཞི་ལ་བཀར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། སྤྱི་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག །དེ་དེ་
ལ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་རྗེས་དཔག་
དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཚད་
མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་
སྤྱི་རྟག་སྟོང་དུ་སྤྱི་བ་པའི་བསྤྱི་བ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཤུགས་ཀྱི་
བསྤྱི་བ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་རྟོག་པ་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་སྤྱི་དོན་མི་སྤྱི་བའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་རྗེས་

དབག་དེའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཤུགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དབག་དེ་སྤྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བ་ཤད་པ་དང་རིགས་པ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དབག་¹ཆོས་ཅན། སྤྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྲ་
 རོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྲ་རོན་འདྲེས་རུང་
 དུ་འཛིན་པའི་གསར་དུ་མི་སྤྲ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། ཡང་ཁ་
 ཅིག །རྗེས་དབག་དེ་སྤྲ་རྟག་སྟོང་གི་དོན་སྤྱི་ལ་རྗེས་དབག་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱིའི་དོན་སྤྱི་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྲང་ན་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་ཁྲད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟ་ཆད་འདི་རྣམས་ལ་
 ཕྱིས་པོ་ཆེར་གྱིས་ཤིག

ཆད་མའི་གངས་ངེས་ཚོད་སྤང་གིས་མདོ་དོན་འཆད་པ།

འོ་ན་དངོས་བསྟན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མའི་གངས་ངེས་སྤྱབ་པ་དང་། ཤུགས་
 བསྟན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མའི་གངས་ངེས་དགག་པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཚོད་སྤང་གིས་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་

1 དེ་ ཆད་དམ་བརྟག་སྟེ་འདིའི་འོག་བྲེང་གཉིས་པར་རྗེས་དབག་དེ་ཞེས་པ་སྤྱིར་རྗེས་དབག་ལ་མི་བྱ་བ་དང་
 གཞན་ཡང་གོང་དུ་རིགས་འགྲོས་གཏོང་ལུགས་ལས་སོ།།

མདོར། དེ་ལ་རབ་སྐྱོར་བྱེད་ཆད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡང་
 ཤེས་པ་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་བྱེད་སོགས་བཞིན། །ཞེས་དང་། རང་
 འགྲེལ་ལས། གཤམ་ཏེ་འདི་ལྟར་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁ་དོག་
 ལ་སོགས་པ་དང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
 འཛིན་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། དེ་ལ་རབ་སྐྱོར་བྱེད་ཆད་མ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཆེན་ཉིད་དག་ལས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་
 དོག་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ནས། སྤྱིའི་མཆེན་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་གོ་
 ཞེས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་ཆད་
 མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡང་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
 པར་དོན་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་མོད། དེ་ལྟར་ནའང་ཆད་མ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཅིའི་བྱེད་ཞེ་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་
 ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་ཆད་མ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། བྱེད་སོགས་
 བཞིན་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་
 སོགས་པ་རྟོག་པའི་དོན་ལ་ཆད་མ་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཚུད་པ་ཆད་པ།

དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚུད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེད་
 དང་སོ་ཡོད་དེ། རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་ཚུད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་བཞག་པ་

ལ་ཚུད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཏྲགས་ལ་ཚུད། དམ་བཅའ་
 ལ་ཚུད། བྱ་བ་ལ་ཚུད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་ངེས་
 བ་ཁ་དོག་ནི། །མི་ཏྲག་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་མི་ཏྲག་པ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པས་གཞལ་བྱ་
 བྱུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྟོ་ཆད་
 མ་གཞན་འགྱུར་ཏེ། །ཏྲགས་མེད་པར་ནི་ཡོད་ཕྱིར་དོ། །བྱུང་པར་མཐོང་ལ་ཏྲགས་
 དང་ནི། །འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཆད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 འགྱུར་བ་ལས། ཆད་མ་གཉིས་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་
 པའི་སྟོ་དེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྤར་ཁང་ནང་དུ་ཅན་དན་གྱི་མེ་མཐོང་ནས་
 ཕྱིས་དུ་བའི་ཏྲགས་ལས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་འདིའོ་སྟུང་པའི་སྟོ་དེ་ཏྲགས་ལ་ལྟོས་
 བེང་། དེའི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཏྲགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མངོན་རྗེས་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་
 དེ། གཞལ་བྱ་མེད་ཕྱིར་ཆད་མ་རྣམས། །མང་པོ་ཉིད་དམ་གཅིག་ལ་ཡང་། །དུ་མ་
 ཉིད་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཏེ། །དཔེར་ན་བྱུང་པར་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས།
 གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་བྱ་བ་པ་མེད་ཏེ། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ལས་མང་ན་ཆད་མ་གཉིས་ལས་མང་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་
 བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་མ་དུ་མ་འཇུག་གེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁང་

ནང་གི་མེ་ལ་སྤར་མདོན་སུམ་དང་། ཕྱིས་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་འཇལ་བྱེད་དུ་
 འཇུག་པ་བཞིན། ཞེས་ཚུད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་ཚུད་
 པ་ཡོད་དེ། གཅིག་གསུམ་གངས་ཀྱང་སེལ་མི་འགྱུར། །ཡུལ་ངེས་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་
 དང་། །གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་པ་ལས། ཚད་མ་གཅིག་
 གི་གངས་ངེས་དང་གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་སེལ་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། མདོན་སུམ་
 ཡུལ་ངེས་པ་མེད་པར་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་
 ལས་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པའི་ཕྱིར།

ཚུད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཚད་
 མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ཚད་མ་སྤང་
 གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་སྤྱི་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་
 པ་དགག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་སེམས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་དགག་པ་དང་། བྱེ་
 བྲག་སྤྱོད་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 ཁ་དོག་གི་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་
 པ་དང་། ཁ་དོག་གི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་

ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྒྲིན་འདིར་ཐལ་བར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། དེ་དེ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་དོག་གི་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་
 ལས་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གསར་
 ཏེ་རྟོགས་པའི་ཞེན་སྒྲོ་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁ་དོག་མི་
 རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཞེན་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་
 གཞལ་བྱ་ཕྱང་གསུམ་པ་དངོས་སུ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷར། དོན་
 བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། ཞེས་པར་གཞལ་བྱ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་ཅིན་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། རྒྱ་
 འམ་རང་བཞིན་སྤང་མེད་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཞར་བྱང་བཤད་ནས། རྗེས་
 སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་དོན་བྱབ་སྒྲུབ་འཆད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷར། དེ་དེ་ལྷར་ཞར་ལ་འོངས་པ་བརྗོད་པར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣལ་མ་དང་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །སྐབས་ཀྱང་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

ཞར་བྱང་མི་རྟག་པའི་འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཞར་ལ་འོངས་པའང་གང་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཞར་བྱང་ཀྱང་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དངོས་

མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་ཡོད་དེ། ས་རོལ་པོས་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་མི་རྟག་
 པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་
 གང་ཞིག །སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་ལ། དངོས་མེད་
 རོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྤྱབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་
 སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སློན་སྤྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་
 རོལ་པོའི་བསམ་དོན་ནི། རྗེས་དཔག་དེས་རང་མཆོན་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱི་
 མཆོན་དེའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་ཆོད་མ་ཕྱང་གསུམ་པར་འགྱུར་
 སྤྱི་དུ་ཆོད་པ་ལ། ལན་ནི། དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆོད་མར་མ་སོང་།
 ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་ཆོད་མར་སོང་ཡང་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་སྤྱོད་མེད་
 ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱུ་པར་ཤད་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ཡོད་དེ། གཞན་ལས་གཞན་གྲུབ་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ས་རོལ་པོས་རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པའི་སློན་སྤྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་
 པའི་དོན་སྤྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་
 ལ། མིན་ཉེ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་ལས་གཞན་

ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་
ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་སྤང་
ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཡང་རང་མཆོན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྤྱི་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྟོག་པ་
ཡིན་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏེ། ལྟར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་འབྲུག་པ་ན་ཡང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་བཤད་ཡོད་དེ། སྤྱི་བ་རྟག་ས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་
མཆོན་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་དང་། དགག་རྟག་ས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཆོན་
ལ་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དངོས་གང་རི་ལྟ་བུར་
བྱུང་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟག་ས་སེམས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་
ནི། བྱས་རྟག་ས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོག་ས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་
མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་
དབང་གིས་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་
པའི་རྟག་ས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། རྟག་ས་འཛིན་སེམས་དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་
ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུང་སྟེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་ཁ་དོག་
མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་རྟག་ས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་པན་
འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་
ལ་དེས་བསྐྱེད་རྟག་ས་ཅན་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་ཁ་
དོག་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་རྟག་ས་འཛིན་སེམས་དེ་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་

རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
 གང་རུང་འཇལ་བའི་སྒོ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་
 བྱར་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཅས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་
 གང་ཞིག །རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱར་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཅས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །རང་
 འབྲས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱར་པ་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད། ཅས་
 ཟེར། ཡང་གཞན་དག་རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱར་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་ཚུལ་འཇལ་བའི་སྒོ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཅས་ཟེར།
 དང་པོ་མི་དེགས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་མངོན་
 སུམ་དེ་མཆོན་བྱ་དེ་གང་ཞིག །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་དང་།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱས་པའི་ཚུལ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་འབྲས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་ན་དེ་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་ན་
 བོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་འཛོག་
 ཚུལ་གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆད་མ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་གང་
 ཞིག །སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་འངལ་བའི་ཆད་མ་གང་ཞིག དེ་
 ཆད་མ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ།
 ཆད་མ་མི་རྟག་པ་དེ་དེའི་རྒྱ་གང་ཞིག །ཆད་མ་དང་ཆད་མ་མི་རྟག་པ་གཉིས་
 ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཆད་མ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛོན་སེམས་དེ་དེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རང་འབྲས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་
 འཛོག་ཚུལ་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་
 སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན། སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དང་པོ་མ་ཡིན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་

རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཁོལ་ནམ་དག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་སྐྱ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། སྐྱ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་ན་དེ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞན་གཉིས་ཀ་
 དེར་ཐལ། སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་རྗེས་
 དཔག་གཉིས་པོ་སོ་སོ་ནས་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་
 གཞལ་བྱ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱའི་གཞི་
 མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་འགལ་བ་སྤྱི་སྐྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་
 མཆོན་ཉིད་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པོ་འཇལ་བའི་སྟོ་ཡིན་ན་སྟོ་སེར་གང་རུང་འཇལ་
 བའི་སྟོ་ཡིན་མི་དགོས། སེར་པོ་འཇལ་བའི་སྟོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོ་སེར་གང་རུང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེར་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་གཞི་མཐུན་
 དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་འཛིན་ཚུལ་བཞི་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཁོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་

འཇམ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་རྟག་ས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་འཇམ་བའི་སྒོ་ཡིན་པར་ས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཤེས་བྱ་འཇམ་བའི་སྒོར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟག་ས་འཛིན་སེམས་
 ཡིན་ན་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་
 པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟག་ས་
 པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
 རྟག་ས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱས་
 རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟག་ས་
 ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟག་ས་པའི་རྟག་ས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་
 དག་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའི་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་
 ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇམ་བའི་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའི་དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་
 དེ་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 པའི་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲེས་
 བྱ་ལྟས་ཀྱིན་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཕྱོགས་སྔ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 སྔ་ཁོ་ལ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་
 གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་འཕེན་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཚད་མ་དེ་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྔ་ཁོ་ལ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་
 དེ་དང་རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་
 སྔ་དེ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུ་ལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེ་
 རྟོག་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེ་རྟོག་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་འཇལ་བའི་
 ཚད་མ་འཕེན་ཏེ། རྗེས་སྐྱེ་མར་སོང་བ་མ་གཏོགས་གཞོད་བྱེད་དུ་བྱང་ཅམ་ཡིན་
 གྱང་། སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་བ་འཇལ་
 བའི་ཚད་མ་འཕེན་ན་ནི་མི་འོས་ཏེ། སྔ་མས་སྦྱར་བ་དེ་རྟོག་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་
 འཇལ། ཕྱི་མས་སྦྱར་བ་དེ་རྟོག་ཀྱི་བྱུང་བ་མི་འཇལ་བས་རྟགས་མ་བྱུང་ཀྱི་ལན་
 ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྔ་ཁོ་ལ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་
 པའི་བྱུང་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དེ་རྟོག་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ན། མ་
 བྱུང་པོ། །ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་
 དེ་རྟོག་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་འདོད་པ་འཐད་པར་དགའ་སྟེ། དེས་སྐྱ་བྱས་

པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་དེས་སྐྱ་བྱས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་
 སུ་འགྱུར་བས་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་བ་རྟོག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དེ་སྐྱོར་གྱི་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱ་བ་པའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ་ཡོ། །ཞེ་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན་བྱ་རྩ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་
 ལས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱ་རྩ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་
 བུའི་སྟེང་དུ་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་
 ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ལས་དེ་སྐྱ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
 དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བ་
 པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་རང་འབྲས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་

རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེས་ཟེར་བ་མི་
 རིགས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འངལ་བའི་ཚད་མ་དེ་
 དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གང་ཞིག །དེ་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་དེའི་དངོས་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་འབྲའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་
 ཞེས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། རྟགས་ཞེས་པ་
 བེ་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲན་པས་བར་དུ་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན།
 སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དག་དེ་རང་འབྲས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དག་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཞེས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་
 བེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་
 རིག་པ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཚད་མིན་དུ་གྱུར་པའི་
 རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་དང་། རྗེས་དཔག་དུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་

གཉིས། དང་པོ་ནི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གྲོལ་ནམ་དག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་
 མངོན་སུམ་¹ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། ཅ་
 བའི་གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པས།
 རྟགས་འཛིན་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་གཞུང་འབྲེལ་བྲངས་མ་གང་ན་ཡང་
 མི་སྒྲིབ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་
 རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་
 པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱུབ་
 སྟེ། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་སྟོ། །བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ། །འབྲེལ་
 ཕྱིར་དེར་སྒྲིབ་བ་ཡིས་ནི། །སྟོང་ཡང་སྐྱ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་
 དག །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །དེ་དངོས་སྐྱ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་། །འབྲེལ་
 པར་ནམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་དུ་ལྟན་
 ལའི་སྟོང་གི་མེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་
 སྒྲིབ་བ་རང་མཆོན་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཞེན་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་དེ་སྐྱོར་

1 ལེའུ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཤོག་གངས་པ་༥༧/༥༩ལས། རྒྱུ་པར་མཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟགས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། འགལ་བ་ལྟ་བུར་འདུག་པས།
 ཆད་མ་ཞེས་པ་ཆད་པ་ཡིན་ནམ་བཟག་གོ།

གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས། རྟགས་འཛིན་སེམས་དུ་ལྟན་ལའི་
སྙིང་གི་དུ་བ་ལས་སྐྱེས། དེ་དེའི་སྙིང་གི་མེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཆན་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགག་
རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དགག་རྟགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་
འབྱུབ་པ་ཡིན། །ཆད་མས་བྱུབ་པར་སྦྲ་ནམས་ཀྱི། །དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལས་
ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་འབྱུབ་པ་རང་གི་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མས་བྱུབ་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་
འཐད་དེ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱ་འགལ་དམིགས་གཉིས་རང་གི་
དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཀག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱབ་
པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དགག་ལ་དེ་འཕ་དེ་རྒྱ་
དང་། །འགལ་བར་བརྗོད་པ་མཐོང་གང་ཡིན། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཆད་མ་ཉིད། །མེད་
པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །གཞན་དུ་དངོས་གཅིག་ཡོད་བརྗོད་པས། །གཞན་
མེད་དེ་ནི་གང་ལས་ཏྲོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་
དེས་རང་གི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
མི་འཕེན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་མི་འབྱུབ་དགོས་ནའང་དེ་
མེད་པར་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། མེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་གང་རེག་དང་
གཞོན་མེད་དུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་གང་

འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོར་
 རོ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། འགལ་བྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཚ་གང་
 འགལ་བར་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་རྟགས་ཀྱིས་ཤར་སྒྲོགས་ཀྱི་མེ་གང་རེག་
 དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་
 གྲང་། ཁྱིམ་འབྲུག་ཀྱི་ཕྱི་ལྷན་ལས། ཚ་གང་འགལ་བར་ཁྱིམ་འབྲུག་རྒྱུ་
 བས། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་བྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་མི་གནས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གང་ལས་
 འདོད། ཁྱིམ་འབྲུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་མི་གནས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་
 གང་ལས་འདོད་ཁྱིམ་རྒྱུ་བས། སྤང་བ་མཐོང་མེད་བྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལས། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་སྤང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ནི་ཆོད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། ཁྱིམ་རང་སྤྱོད་བཟོད་ན་ཡང་། ཁྱིམ་
 མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། གང་ལ་དེ་ནི་ཆོད་མེན་དེས། འདག་པ་རྣམ་ཀྱན་བཟོད་
 བྱ་མིན། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཁྱིམ་གྱིས་ངེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ངེད་ཀྱིས་སྤྱོད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་སོང་བ་ལས་ན། འགལ་དམིགས་རང་
 ཉིད་སྤྱོད་ཐེན་པར་བཟོད་ན་ཡང་འདག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཀག་པ་
 ཉིད་འདག་བྱ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་བྱིར། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་གྲང་རང་གི་འདག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བཀག་སྟེ། དེས་ན་དེ་
 དང་འགལ་དོན་གྱི། འབྲས་སྤྱ་བཟོད་པ་བཤད་པ་ཡིན། ཀྱན་ལ་སྒྲོར་བ་ཐ་དང་

ཉིད། །ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དགག་རྟགས་གཉིས་
 གྱི་རང་གི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཞག་པར་བཤད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་
 དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་གྱི་དགག་པ་འབྲུབ་
 པར་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ངོས་བཟུང་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཞན་ལྷགས་
 དགག་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 འགལ་དང་དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ། །བྱུང་དང་དགག་པ་མེད་པར་ནི། །དགག་ལ་
 ཆད་སྒྲིབ་གང་ཡིན་དེ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་མིན་ཏེ། །སྒྲིབ་སོགས་པས་
 ཀྱན་མཐེན་དང་། །འཛིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་སྒྲིབ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། འགལ་དམིགས་དང་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་
 མ་ཡིན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདོད་པ་རིགས་པ་ལས་འདས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་མཐེན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དེ། དག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བཞིན། དང་པོ་དེ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རྣམས་དང་། །འགལ་
 བ་བྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པོ་རིག་ཡིན་ན། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་པོ་
 བོ་གང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དག་སྒྲིབ་ཀྱན་མཐེན་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཁོ་
 ན་རེ། དག་སྒྲིབ་དང་ཀྱན་མཐེན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་

མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། དེ་འདྲ་མི་དམིགས་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་བརྟུན། །མི་
 དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ། །ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྟུན། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེ་ལྟ་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་
 མཐུན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 འདོད་མི་རྒྱས་པ་ཡང་སྤར་བརྟུན་ཅིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱང་འཕེན་ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་
 མཐུན་ཡོད་མེད་གང་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ། །ཡོད་
 མེད་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཀུན་མཐུན་ཤིན་
 ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ཀུན་མཐུན་དངོས་སྟོབས་
 གྱིས་ངེས་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། དེ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་སྐྱེར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལ་ཤིན་སྒྲོག་
 ཡིན་ན། སྐྱེར་ཤིན་སྒྲོག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཁས་སྦྱངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་རྟགས་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་དེ། འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགལ་དེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ། །ཐ་དད་མེད་ལ་རབ་སྐྱེར་
 ཏེ། །ཁ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། མེད་དང་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གཞོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་ནི། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྐྱེར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་

ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་
 ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རིག་པ་དང་གཞོན་མེད་དུ་སྟོན་ཅིག་དུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱུ་གུ་ཆོས་
 ཅན། སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་ཡོད་
 པ་ལྟ་བུའོ།།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྐྱར་བའི་དགག་པའི་ཚུལ་
 གསུམ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཅེས་
 ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །སྐབས་པ་
 ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། བྱམ་པ་ཆད་མས་
 མ་དམིགས་པ་དེ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་
 པར་སྐབས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཆན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་
 ཞིག །དེ་བྱམ་པ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་
 མེད་དགག་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། བྱས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལས་ལོག་པ་དེ་སྐྱེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་

གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐབ་གྱི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་
 གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐབ་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 གང་ཞིག །དེ་དང་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐབ་གྱི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་
 ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་གྱི་མེ་ཁ་བའི་རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་སྐབ་
 པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་ཐ་དད་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་རྗེས་སུ་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐབ་གྱི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐབ་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་
 པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག དེ་མ་ཡིན་
 པ་དེ། དེ་སྐབ་གྱི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། རྩ་ཅན་དེ་གོང་བུ་རྩ་ཅན་རྩ་
 མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། དེ་སྐབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན། རྩ་ཅན་དེ་དེ་སྐབ་
 གྱི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་

ཡིན། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་རྟ་དང་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྩ་ཅན་དང་རྟ་ཡོད། དཔེར་ན་གོང་བྱ་རྩ་ཅན་འདི། །རྩ་
ཅན་ཉིད་ཕྱིར་རྟ་མིན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེ་དེར་
ཐལ། དེ་རྟ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་
དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་སྤ།

རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་ཡིན་
དགག་དང་སྐབ་པ་གང་རུང་གི་གཞི་མཐུན་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད།¹ དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཀྱང་ཡིན། དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྩམ་ཐ་དད་
མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་
བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན། ཕྱི་མ་འདི་ལ་
འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་རྟགས་ཞེས་འགྲེལ་པ་འཐད་ལྷན་དུ་བཤད་ལ། དང་པོ་
ལ་དབྱེ་ན། བེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་

1 སྤངས་མ་གཉིས་ཀར། དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཆན་ཉིད་ཆད་དམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
 ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་
 པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྒྱ་འགལ་དམིགས། འབྲེད་འགལ་དམིགས། རང་
 བཞེན་འགལ་དམིགས། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས།
 རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བྱུག་དང་པོ་
 བོ། དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་ཆོས་ཅན། གང་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་བྱེད་དང་གཞོད་
 མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་རེག་བཀག་པའི་
 མེ་རྟགས་སུ་སྤྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁ་བའི་རེག་པ་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཁ་བའི་རེག་པའི་འབྲེད་
 གང་རེག་བཀག་པའི་མེ་རྟགས་སུ་སྤྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་རེག་
 བཀག་པའི་མེ་རྟགས་སུ་སྤྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞེན་པ་ནི། ཤར་
 ཕྱོགས་ཀྱི་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་

བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་རེག་དང་འགལ་བ་མེད་འབྲས་བྱ་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་
 བ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་ནི། འར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་
 ཆོས་ཅན། གང་རྒྱ་རྒྱུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་
 ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེན་མེ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་
 རྒྱ་རྒྱུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་རེག་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མེ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་
 ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱག་བ་ནི། འར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་ཆོས་
 ཅན། གང་འབྲས་སྦྱ་ལོང་བྱེད་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་
 བྲག་འཕྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་
 གང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་གང་རེག་གི་འགལ་ལྷ་མེད་འབྲས་བྱ་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་རྟགས་
 སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ངོས་འཛིན་ལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་པའི་
 འར་ཀྱི་གཞི་ཆོས་ཅན། གང་རེག་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་
 པའི་བྱིར། ཞེས་འགོད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །གང་རེག་དང་རྩམ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་
 སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། མེ་གང་རེག་དང་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཕྲོ་སྐྱོད་ ལུགས་
 དང་པོ་ལེའུ་དང་པོར་བཀག་ཟིན། ཕྱི་མའི་བསམ་དོན་ལ་དཔག་ན་གང་རེག་དང་

རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། གྲང་རེག་གི་དགག་གཞི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
 གྱུར་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་མེད་པར་ཐལ། གྲང་རེག་གི་དགག་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ན་ལན་མི་ཐེབས་པར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེས་
 པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 དང་གཞོན་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་
 གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སྟོག་ཆགས་སུ་
 གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ནི། དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ལྷག་པ་དང་གཞོན་མེད་དུ་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་
 བུའོ། །འགལ་དམིགས་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ངོས་བཟུང་བ་
 ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་དངོས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། བོང་
 གི་ཁ་དོག་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པར་བཀོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་པ་བྱུང་སྟེ།
 རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སྟགས། །འཛིན་པ་ལ་ནི་རྩལ་འདིས་འདོད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཞེན་ཆད་དང་
 ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཞེན་ཆད་ཡིན་

ན་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་གཉིས་པ་ཁ་དྲག་གི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་པའི་སློ་ཆད་མ་
 སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་
 མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁ་དྲག་གི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཇལ་
 པའི་མཛོན་སུམ། ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཁ་དྲག་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་
 སློ་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡོད་དེ། ཡོད་མེད་འདི་ནི་མི་དམིགས་
 པའི། །རྟགས་ལས་འཛིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །སྤང་བྱང་དངོས་པོ་མེད་གྱུར་པ། །མི་
 རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ལྟར་ན་ཁ་དྲག་
 སྤང་ཡོད་ཕྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དྲག་གི་འཛིག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་ཁ་དྲག་སྤང་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་དེ། ཁ་དྲག་གི་མི་རྟག་པར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིག་པ་ཅན་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཁ་དྲག་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་
 སློ་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཆད་པ་
 འཇལ། །འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །མི་རྟག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་ཡིན་པ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། བརྗོད་པོས་ཁ་དྲག་གི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་པའི་དབྱས་ཀྱི་ཡོད་
 པའས། དབྱས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཕྲོད་¹འདྲུ་འབྲེལ་པའི་འབྲེལ་པ་ཁ་དྲག་དེ་མི་

1 འཕྲོས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆལ།

རྟག་པ་མིན་¹ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་འགོག་པ་ན། དེ་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད། །ཅེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་
པ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ཐ་དད་བྱིར། །ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པ་ནས། གྲན་མིན་མ་ཡིན་འབྲུལ་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱིར།

མངོན་སུམ་ཆད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།

འོ་ན། ཆད་མའི་གངས་ངེས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མངོན་
སུམ་ཆད་མའི་ངོ་བོ་དང་སྒྲིད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་
ཞེ་ན། ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་ནི་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་སྤྱགས་སྒྲ་མདོར་བསྟུས་ལས། དེ་
ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་མངོན་
སུམ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
ཁོ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྐྱེ་ལ། དེའི་འོག་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་
ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད། ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་དུང་དཀར་
ལ་སེར་པོར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་པ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༤༦ན་ཡིན་ རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༥༩ མི་རྟག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་
དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་
 དབང་སོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི། བདག་དང་ཡིད་འབྲེལ་
 བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །གཞན་དག་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོའི་
 འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་མ་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པ་
 ནི་ཡིད་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མངོན་
 སུམ་གྱིས་བརྩུང་བ་ལས་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བརྩུང་བའི་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མིན་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡུལ་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ནི་འདིར་རང་དབང་དུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་མོང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དངོས་སོར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་
 འགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་དགོག་པ་རྣམས་ན་རེ། སྤྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མ་རིག་པས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་འདི་
 ལྟ་བུ་མིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སོས་མི་སོད་པའི་དོན་
 མཐོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་དབང་སོས་མི་སོད་པའི་དོན་མཐོང་བ་
 མི་སྲིད་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། དུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་

བ་དང་། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་ཆད་མར་འདོད་བ་དང་། བདག་ཡིད་འབྲེལ་བ་ཆད་
མར་འདོད་བ་དང་། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ཆད་མར་འདོད་བ་སྟེ་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་
ལོག་ཏེ་གཏོག་དང་། མངོན་སུམ་སྤྱི་མ་གསུམ་མེད་པར་འདོད་བ་སྟེ་སྤྱོད་འདེབས་ཀྱི་
ལོག་ཏེ་གཏོག་རྣམས་སོ།།

དངོས་སུ་མཆད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་ཏེ་གཏོག་ཆུང་བསྟན་པ།

སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་ཏེ་གཏོག་ནི། ལུང་སྤྱི་མའི་འཕྲོ་ལས། དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ལོག་
པར་ཏེ་གཏོག་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ག་བ་ཅན་ལ་སོགས་བ་ན་རེ། སྤྱིར་དངོས་པོར་གྱུར་
བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ།¹ དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བདག་ལ་སོགས་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་
ཆད་མས་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་
བ་ཡང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལྟར། མངོན་སུམ་སྤྱི་མཆན་དང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་། རྗེས་
དབག་རང་མཆན་དང་བྱུད་པར་བདག་རང་མཆན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་བ་
རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་རིགས་བཞིར་
བྱེ་སྟེ་མཆན་ཉིད་ཏེ་གཏོག་བྲལ་དུ་སྦྱབ་བ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱོད་པར་རིགས་གཉིས་

¹ བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༩༡ན པའི་ཕྱིར་ལ།

སུ་བྱེ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མ་འབྲུལ་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

མངོན་སུམ་ཚད་མ་རིགས་བཞིར་བྱེ་སྟེ་དབང་པོའི་མངོན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབང་མངོན་འཆད་པ་ལ་མདོར། མིང་དང་
 རིགས་སོགས་སྒྲིབ་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་། རང་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་གང་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་
 དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞེ་ན། མིང་དང་རིགས་
 སོགས་བསྐྱེད་པའོ། །འདོད་ཀྱལ་བའི་སྐྱ་རྣམས་ལ་མིང་གི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 རས་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ལ་
 རིགས་ཀྱིས་ཏེ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཏེ་
 དགར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་སྐྱ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ་འཆོད་པར་བྱེད་
 བ་དང་། རྩས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ལ་རྩས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཏེ་དབྱུག་པ་ཅན་རྩ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འབྲེལ་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །གཞན་དག་ནི་དོན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་སྐྱ་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་རྣམས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་ཤིང་བརྗོད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གང་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་མེད་པ་དེ་མངོན་སུམ་
 མོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མིང་དང་ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་མིང་སྒྲིབ་རྟོག་པ་
 དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་སོགས་ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་
 གྱིས་དོན་སྒྲིབ་རྟོག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་མཚན་

ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་ཀྱང་པ་བྱི་མ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་དང་
 བྲལ་བར་བསྟན། མངོན་རྩ་འགྲེལ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཟུལ་བའི་སྟོན་ནས་ངོ་བོ་ལ་
 ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལྷར། ད་ནི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་བཞེད་ནས། མངོན་
 སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 བའི་བྱིར། སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། མདོར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་
 བེ། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྲིད་མ་ཡིན། །རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྟོད་ཀྱིས། །བསྟན་
 མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་
 རྒྱུར། ད་ནི་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་
 ཅན་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་
 བེ། གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོག་པ། །ཞེས་པ་
 ནས། བྱད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་བྱིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་
 ཆོས་ཅན་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་བསྟོག་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་སུ་དབང་པོའི་
 བྱ་བ་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ནི། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཡ་མཐའ་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་

བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གིས་¹ད་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
 པ་སེལ་བའི་བྱིར། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་²ལས་མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་མ་བསྟན་པར་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 སེལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་སྦྱབ་པའི་
 རིགས་པ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རམ། མདོ་མཛད་པའི་གོ་རིམ་རྗེས་སུ་བརྒྱང་
 པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། རོན་ནི། དབང་མངོན་གྱིས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་སྤང་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་དམ་སྟུང་པའི་གཞན་སྤེའི་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས། མདོར་དབང་མངོན་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་མཛད་པ་དང་། རིགས་བསགས་ཅས་
 པ་ཡང་འདིར། དེ་བྱིར་དབང་པོ་ལས་སྦྱེས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན། །ཞེས་པར། དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། རང་མཆོན་སྤང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རིགས་ཐིགས་སུ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་
 སེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་
 སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འཐད་ལྡན་ལས། ད་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་
 བར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་རྣམ་བཤད་ལས། ལོག་
 རྟོག་དགག་པའི་རོན་ཆོན་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་

བ་བྱར་དུ་མ་མཛད་ནའང་། ས་བཅད་ཆེན་མོར། ཆད་མའི་གངས་དང་སྟོད་ཡུལ་
ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག། ཅེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀས་གངས་ལ་ལོག་རྟོག་
བསལ་བའི་སྐབས་སུ་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་དང་
མི་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནམས་འགལ་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྗེས་སོ་སོར་རང་མཆོན་དང་སྟེ་མཆོན་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཅན་དུ་
བཤད་པས་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་
བསྟུས་དོན་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤར་བྲངས་
པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་རྟོག་
བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། ཞར་བྱང་གཞན་
ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པའི་བྱུང་མཐས་རྒྱུད་
མ་བསྐྱད་པའི་མཁས་པའི་དོར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པའི་
ཚུལ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་བྱུང་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱད་པའི་རྟོལ་
བའི་དོར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་
པར་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་

རོར་རང་གི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལས་སྐྱེས་
 པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་
 སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་དེར་ཐལ། ཀྱན་
 གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་བརྟེན་ཅན། །སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས།
 ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་གང་རུང་དང་བྲལ་བར་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱུས་
 བས། །ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་
 བོ། །མཐོང་བའི་སྟོ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཕྱིར་མི་
 འཕྲོ་བར་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་ནའང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བས་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ། ཅེས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གནས་
 སྐབས་དེའི་ཆོ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྟོ་རྟོག་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་
 དེ། སྤར་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་རྟོག་ན། །ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲར་འགྱུར། །ཅེས་
 རིག་སྤར་བཤད་གནས་སྐབས་ཀྱི། །དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་
 འགྱུར་བ་ལས། དེའི་ཆོ་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྟོ་རྟོག་པ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀར་པ་སྤུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རོར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་
 གིས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། རིག་པ་ཅན་པས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོ་བར་
 བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ཀྱི་ངོར་མངོན་སུམ་རྟོག་
 བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་སྐབ་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འགོད་པ་ཡང་ཅིང་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་
 སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་ངོན་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་
 ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་འདིར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། མདོའི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་པས་མཆོན་བྱ། རྟོག་པ་དང་བྲལ། ཞེས་པས་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་གྱི་རྟོག་བྲལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་
 པས་མ་འཁྲལ་བ། རང་འགྲེལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་ལ། ཞེས་པས་ཤེས་པ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཡང་། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར། ཞེས་པ་
 སྤང་བཞིན་དང་། འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཞེས་པས་མ་འཁྲལ་བ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ནོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འདིར་བཞི་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ནས་པ་བཞི། །འདི་

ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞི་པ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་
 བྱ་བ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་གྱིས་བཀར་བ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱ་
 བཤས། མཚན་ཉིད་ལྟག་མ་རིགས་པར་བྱ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་
 ཟད་ལུས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།
 མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཐེགས་ལས། དེ་ལ་མངོན་
 སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་མ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་མཚན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་དང་། མཚན་
 ཉིད་སྐབ་པའི་སྐྱས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་དང་པོར་
 བརྗོད་ནས། དེ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཀུན་ཏུ་
 རྒྱུའི་རྟགས་ནི་གཙུག་ཕྱད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐྱས་བྱུང་བེན་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དང་
 པོར་བརྗོད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གཙུག་ཕྱད་ཅན་སྐབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཐད་ལྡན་
 ལས་གསུངས་ཏེ། གང་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་གཞི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་
 ལྟེ། གང་མངོན་སུམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རབ་
 ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་མ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་
 རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐབ་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཞི་བཤད་པས་
 མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་མ་འབྱུང་བ་བཤད་པའང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྟོག་བྲལ་གྱི་
 དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་དེ། རྟོག་པ་མིན་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། ལ་ལ།
 རྟོག་པའི་རྣམས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་པ་དང་། གཞན་དག། རྟོག་པའི་རང་ལྡོག་དང་
 བྲལ་བ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ། ཞེས་ཟེར། དང་
 པོ་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་ལྷས་བྱིན་རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དགོ་སྤྱོད་
 ལྷས་བྱིན་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ།
 རིམ་པ་བཞིན་རྟོག་བཅས་དང་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་ལྡན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མི་
 འཐད་དེ། རྟོག་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་རྟོག་པའི་རྣམས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཉ། དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྲལ་ན། རྟོག་པ་
 ཚེས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁྱོད་དང་བྲལ་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པའི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་ན་རྟོག་པའི་རང་ལྡོག་དང་བྲལ་བས་བྲལ་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བྲལ་
 འཛིན་རྟོག་པ་འཕེན་ནའང་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཚད་དགོས་སམ་
 སྟམ་པས་དབྱེད་གཞིའོ།

རང་གི་ལུགས་ནི། རིགས་ཐིགས་ལས། རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་འདྲེས་རུང་བར་སྒྲུང་བ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། སྤྱོད་དོན་
 འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ནམ་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་

བ་ལས་བྱེ་བ་དང་། རྟོག་བ་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དེ། རྒྱུ་
 གྲོར། འདི་ལ་རྟོག་བ་དང་བྲལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་མང་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་འཇུག་ཡུལ་
 ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་
 འཁྲུལ་བ། ཞེས་ཟེར། ལ་ལ་འབྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱ་བཞེས་འཁྲུལ་བར་མ་སྐྱེད་པ།
 ཞེས་ཟེར། ཡང་ལ་ལ་འབྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱ་བཞེས་འཁྲུལ་བར་མ་སྐྱེད་པའི་ཤེས་བ་
 དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་བའི་དོན། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྱིར་འཁྲུལ་ཡང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མི་སྤྱི་མ་
 འཇུག་བ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུའི་གཞལ་
 བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། སྤང་ལ་མ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 བ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་བྲན་ཤེས་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་
 ཡིན་བ་གང་ཞིག །མཚན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གལ་ཉེ་དེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་
 ཕྱིར། །བྲན་མིན་མ་ཡིན་འཁྲུལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་བ་དེ་མ་འཁྲུལ་
 བའི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
 རྫོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་ཉེ། མཚན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་འབྲུལ་བ་དེར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྣང་ཡུལ་
 དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག ། ཅ་བ་ལ་འདོད་ལན་བྱེད་ནའང་རང་ལུགས་ཆོས་
 ཅན་རྗེས་སྦྱི་མར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་འགྱུར་ལ། འདོད་
 ན་རྗེས་དབག་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་མི་རུས་བ་ནི།
 དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཐོང་གི་ཤེས་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་
 སོ། ། འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་མདོ་སེམས་སྤུན་མོང་
 དུ་ཁས་ལེན་ནམ་མདོ་སྤེ་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་བ་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་པས་མངོན་སུམ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་ལུགས་ལ་རྟོག་བ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་བ་དེ། དེའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གིས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བ་ཅན་
 དུ་སྦྱ་བ་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་བག་ཆགས་བརྟན་བ་དང་མི་བརྟན་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་
 གཞག་བ་མཐོང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་
 བར་ནི། ། ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་མདོ་སྤེ་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གཞུང་
 དུ་ཐལ། ཁྱིད་གྱི་ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ། འཐད་ལྡན་ལས།
 གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་ཡང་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དབག་བར་བྱེད་བ་

ཡིན་ན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཉིད་བཟུང་བ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་དོན་གྱི་མཐུའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་
 དུ་གསུངས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་བསྟེགས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་དང་། འདིར་ནི་
 དོན་མེད་ན་ནི་མི་འབྱུང་བ་ལས་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ན། ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་མདོ་
 སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་ན་དེས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟན་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་གཞན་ལའང་མཚུངས་པས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་གཞུང་གང་ཡིན་དེར་ཐལ་
 བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་སྒྲི་འདོགས་པའི་བྱ་བ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་
 པའི་ཀློལ་བའི་དོར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་
 དང་། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ཡོད་དེ།
 གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱུང་པར་ནི། །གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་
 ལས་སྐྱེ་གཞན་ཐ་དད་པ་། ཡོད་མིན་ཐ་དད་སྒོ་མེད་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་དབང་བོ་ལས་
 སྐྱེས་སྒོ། །ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བརྟ་དུས་
 གྱི་རང་མཆོན་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་དོན་གཞན་སྒོ་མ་འབྲལ་བ་ལ་མི་
 སྣང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྟོག་པས་གསལ་བ་རང་མཆོན་དང་སྐྱེ་དོན་གཞན་སྣང་

ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རང་མཆོན་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་
 ཡོད་དེ། ཁྲད་པར་རྣམས་ལ་སྦྱང་དག་ནི། །འཇུག་པ་སྤྱད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཁྲད་
 པར་རྗེས་འགོ་མེད་པས་ན། །བར་འཇུག་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །སྦྱར་རྣམས་ཡུལ་
 ཡང་གང་དེ་ཉིད། །དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་སྦྱར་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས།
 རང་མཆོན་ལ་དོན་དམ་པར་སྦྱ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་བར་
 མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་དུས་ཀྱི་རང་མཆོན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགོ་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་བའི་ཁྲབ་པ་ནི་སྦྱའི་ཡུལ་ལ་བར་སྦྱར་བར་བྱེད་པས་བྱུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དུས་
 ཀྱི་ལྟོ་ལྗིང་བ་བུམ་པའོ་སྦྱམ་པའི་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་གསལ་བར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། མ་བྱུབ་སྟེ། མིག་ལ་དོན་སྦྱང་བ་ན་ཡང་། །འདི་ཞེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་
 པ་གང་། །དེ་ཉིད་སྦྱ་ཡི་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི། དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་
 པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་དག་ཙམ་གྱིས་སྦྱང་མེད་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་མ་བུས་
 ཅན་མིན་ཏེ། །རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེས་བུམ་
 པ་སྦྱང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་
 དག་ཙམ་ལས་བུམ་པ་སྦྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རུམ་འཛིན་རྟོག་
 པ་དང་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན་ལྟོ་ལྗིང་བ་ལ་བུམ་བར་སྦྱར་
 དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ལྟོ་ལྗིང་བ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་བུམ་པའི་

མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅིག་ཆར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །འཇུག་པ་སྤྱར་ཕྱིར་སྒྲུན་པོ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། རྒྱན་པོ་དག་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ། འཇུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཆར་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚོད་སྤང་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་པས། །མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་པས་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྒྲེ་བའི་ཆེ་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱིའི་བར་དུ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པས་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྒྲེ། དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་དེ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་འགལ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྒྲེ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་ན། གཞན་གྱི་འང་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་ཆེ་ངེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་འཛིན་མངོན་གསུམ་དང་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་

ལྷན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་བར་མ་ཆད་དུ་མི་སྤང་བར་
 ཐལ་ལོ། །དེའི་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་འཛིན་རྟོག་པས་ཆད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེའི་ཆེ་སྐྱེ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྐྱེ། དེ་གཉིས་འགལ། ཤེས་བ་དུ་མ་ཅིག་
 ཆར་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཡོད་དེ། རོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་
 བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་མཐོང་བ་
 བཞིན། །དངོས་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྷན་འདོད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བ་རོལ་
 བོས་དེ་སྤྱི་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་འཛིན་རྟོག་པས་ཆད་ཀྱང་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐྱད་
 ཅིག་སྤྱི་བྱི་སྟོབས་དང་ལྷན་ཞིང་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མགལ་མེ་སྤྱི་བྱི་འཇུག་པར་སྤྱར་བས་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་བཞིན། ཞེས་
 སྤྱི་བ་འགོག་པ་ན། དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེ་ནི་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་ལའང་
 མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཡི་གེའང་ཅིག་ཆར་ཐོས་པར་འགྱུར། །འདིར་དོན་ཀྱང་
 དང་ཅིག་ཆར་དུ། །འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། །ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་ན་
 ཡང་། །ཆོད་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་སྟོ། །གང་དེ་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཤེས་
 བ་སྐྱད་ཅིག་དང་འབྲེས་བྱིར། །ཆོད་པར་སྤང་བ་དེ་ངོ་མཆར། །དེ་བྱིར་སྟོ་ནི་ཅིག་
 ཆར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡི་གེ་ས་རུ་ར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ས་
 གཉིས་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་དེ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་བར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་ན་

ས་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཐོས་པའི་¹བར་གྱི་ར་གཉིས་མི་ཐོས་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བས།
 རོ་མཆོ་སོ་སོར་མི་གོ་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ར་གཉིས་ཀྱིས་
 ཆོད་པས་ཅིག་ཆར་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ན་ཡང་འཇུག་ཤེས་དུག་ཀ་ཡུལ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཆེ་མིག་ཤེས་སྒྲ་ཅིག་སྒྲ་བྱེད་པར་དུ་འཇུག་ཤེས་གཞན་ལྔས་ཆོད་
 གང་མིག་ཤེས་སྒྲ་ཅིག་སྒྲ་བྱེད་པར་མ་ཆད་དུ་སྒྲ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་གཞོད་
 པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་མཆོན་དེ་ནམས་ཀྱི་བྱིར་ན་འཇུག་ཤེས་དུག་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲེ་
 བར་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་གཟུགས་མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་
 བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་འཛིན་ཆད་མ་སྒྲེ་བར་ཐལ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྒྲེ་
 སྟེན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས་ཞེན། མ་བྱབ་སྟེ། ལ་ལར་ཀུན་དུ་ཆགས་སེམས་
 ཅན། །དོན་ཉེ་བ་ལའང་འཛིན་མེད་གང་། །ཆགས་པས་གཞན་སྟེད་རུས་ཉམས་
 བྱིར། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཚྱེད་འདི་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེའི་ཆེ་དེ་སྒྲེ་བའི་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་རུས་བ་ཉམས་པའི་བྱིར་དང་། ཚྱེད་བ་འདི་རང་དང་རིག་པ་ཅན་
 བ་གཉིས་ཀས་སྒྲ་དགོས་ཤིང་། བྱི་མས་སྒྲ་མི་རུས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དཔེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། འགལ་མེ་ལ་སོགས་སྒྲུར་འཇུག་
 པའི། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གཞོད་པ་ཅན། །མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འཁྲལ་སྒྲེ་ཡི། །དེ་
 མཐོང་མཆོམས་སྒྲུར་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མགལ་མེའི་འཁོར་
 ལོར་སྒྲ་བའི་དབང་ཤེས་དེ་མགལ་མེ་སྒྲ་བྱེད་མཆོམས་སྒྲུར་བའི་དབང་གིས་

1 བཤམ་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཛམ།

སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགལ་མེ་མུར་དུ་སྐྱོར་བས་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་
 བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཇུག་པ་མུར་བ་ཅིག་ཆར་འཁྲུལ་
 པའི་རྒྱར་མདོ་སེམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇུག་རྟེན་ཆེན་
 མོར། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པ་མུར་བ་ཅིག་ཆར་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་བཀག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་སྐྱོན་མེད་པར་འཆད་ནའང་ད་དུང་དཔྱད་
 དགོས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕེག་པ་ལྟར་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་མུར་བས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བྱར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་འབྲེལ་རྟེན་ཆེན་ལས་
 གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ཡོད་དེ། ལ་ལར་དབང་
 སྐྱེས་ལ་སོགས་ཕྱིར། །བྱིས་པའི་སྒོ་བཞེན་རྟོག་མེད་དང་། །བྱིས་པའི་རྟོག་མེད་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །བརྟེན་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་སྟེ་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོན་པའི་བདག་
 པོ་ན་རེ། ཀླན་པོའི་དབང་ཤེས་ཆས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱིས་པའི་སྒོས་¹བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་པས་རྟོག་
 མེད་ཡིན་པ་བཞེན། ཞེས་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་ན། དེ་དག་གི་ནི་རྟོག་མེད་ཕྱིར། །བྱིས་

1 ས་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནས་བརྟག་གོ།

པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། བརྟེ་ཡི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། །དེ་ནི་བྱིས་ཀྱང་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔེ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིས་པ་སྦྱེས་མ་ཐག་
 པའི་སྒོས་བརྟེ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པས་བྱིས་བྱིས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིས་པ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱད་ལ་བཟའ་བརྟུང་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྲན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། བྱིས་པས་བྱིས་ཀྱང་བརྟེ་མི་འཛིན་པར་
 ཐལ་བའི་སྒྱུན་ཡོད་པའི་བྱིར། རོན་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདི་འབྲུ་འདི་ཡང་ལྷག་ལྷན་
 ཡིན། །བྱིས་ལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་བརྟེ་བྱ་སྟེ། །དབང་
 པོའི་སྒོ་ནི་མཚུངས་བྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་ལས་སྦྱེས་པ་ཆན་པོའི་
 དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྦྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པས། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། སྦྱ་བྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྒྱས་པས་སྟོང་པ་དེ་བྱིས་
 པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཆན་པོའི་དབང་ཤེས་
 ལའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སུ་སྦྱབ་རྒྱས་
 མི་རྒྱས་མཚུངས་པའི་བྱིར། རི་སྐད་བཤད་པ་འདིས་རིགས་པ་གཞན་ཡང་བཤད་
 པ་ཡོད་དེ། འདིས་ནི་སྟུང་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟུང་བའི་
 རྣམ་པས་འཇུག་པ་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཆན་པོའི་དབང་ཤེས་དེ་
 ལྟར་སྦྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་
 རོན་སྟེར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྦྱ་སྟེར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་

ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་པར་གཞི། །འབྲེལ་
 དང་འཛིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི། །བཟུང་ནས་དེ་དག་སྟོམ་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་
 རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །དཔེར་དབྱེག་ཅན་བཞིན་རིགས་སོགས་ཀྱི། །བྱེ་བྱག་
 རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་སྟོར་བ་ཡོད་མིན་པ། དེས་ན་འདི་ལ་རྟོག་པའང་
 མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པ་ལ་དེ་
 གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་དགོས་པ་དང་། དཀར་ཟལ་འདི་བ་ལང་ངོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་
 པའི་དབང་མངོན་རིགས་སོགས་རྗེས་གཞན་སྐྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་མ་ནི་དཔེར་ན་སྟེས་བྱ་དབྱེག་པ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་དེ་གཉིས་སོ་
 སོར་འཛིན་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ།
 རིགས་སོགས་རྗེས་གཞན་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སྟེ་དོན་གཞན་མེད། དེ་མེད་ཀྱང་སྟེ་སྔ་
 འཕད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། རྗེས་དཔག་གིས་
 ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་
 ཡང་སྔ་དང་གསལ་བར་སྤང་། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་རྣམ་པ་ཡིས། །སྟོང་བ་བ་
 ལང་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བ་ལང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བ་ལང་
 གི་སྔ་སྟེ་དང་དོན་སྟེ་སྤང་། བ་ལང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལ་དེའི་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་སོགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱབ་པ་ནི་སྟེ་དོན་གཞན་ཁ་དོག་དབྱིབས་
 སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གིས་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 རིགས་སོགས་རྗེས་གཞན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་

མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་ཅན། །རིགས་སོགས་ལ་ནི་རྗེས་
 དཔག་མེད། དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལའང་། །ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་
 འདོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རིགས་སོགས་རྗེས་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་
 རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་དབྱུག་
 པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མིན། དངོས་པོ་ཁང་བཟང་འཕྲེང་
 སོགས་ཀྱི། །སྐྱ་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་
 འོན་ཏེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཆོག་དོན་བྱུག་དངོས་པོ་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་དེ་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཇུག་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁང་བཟང་གི་སྤྲེང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དོན་
 གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་ལ་འཕྲེང་བ་དོན་
 གཞན་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁང་བཟང་རྗེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུལ་རིགས་
 མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་མི་ཚོམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་སྐྱ་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། བརྟེན་
 པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །མཐོང་བ་བསྟེ་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན། །སྤྱི་འཛིན་པས་སྦྱང་བ་
 ཡི་། མིག་ཤེས་ལ་ནི་དེ་རི་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བཅུག་སྦྱང་གི་རུས་པས་
 སྦྱང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་
 ཀྱི་མིང་གཉིས་འདྲེས་ནས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། རྒྱས་
 བཤད་དང་། རོན་བསྟུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞུང་འཛིན་སྤྱིང་
 བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ། འདས་པ་བློན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ། རང་མཚན་མཐོང་
 བའི་སྒོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞུགས་
 ལ་གཞུགས་ཞེས་མཐོང་བ་ན། །དེ་སྒོ་ཞེས་ནི་རི་ལྟར་མཐོང་། །དེ་ཡི་ཉམས་སུ་
 སྤྱིང་བའང་ཡོད། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མངོན་
 སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་འདི་གཞུགས་སོ་
 སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། འདི་གཞུགས་འཛིན་ལོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་
 སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་དུས་ན་སྤྱིང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་
 ཞིང་། འདོད་མི་རུས་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་བློན་པའི་བློན་ཤེས་ཡོད་
 བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱིན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་རང་ཉིད་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། མི་འཐད་དེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གང་ཟག་གཅིག་
 གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ཁྱིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེས་ནི་དུས་མཚུངས་རྣམ་པར་ཤེས། །གཞན་གྱི་སྤྱིང་བ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རིགས་པ་སྤྲ་མ་དེས་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་རང་དང་དུས་
 མཉམ་པའི་སྤྱིང་བྱེད་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྤྱིང་བའང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདས་པ་རྒན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ཡོད་དེ། རོན་རིག་འདས་
 པ་དཔེ་དག་དང་། །བལ་ཁིང་རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཅིས་གྲུབ་གང་བྱིར་དེ་ལ་
 བློ། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་རྟགས་ཅན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུ་
 ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་དུས་སུ་འདས་པའི་རོན་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་
 པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པ་དང་། རང་
 རྒྱུད་ལ་རོན་རིག་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་གཉིས་
 ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པས་གྲུབ་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་རོན་རིག་འདས་པ་ཞེས་
 པ་རང་དུས་ན་འདས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་སུ་འདས་
 པ་དགོས་ལ། ལྟ་དབང་སྒོས་མངོན་སུམ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡང་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ནམ་པ་ཤར་
 པ་དགོས་པའི་རོན་ལོ།

གསུམ་པ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་སྒོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ཡོད་དེ། ཐལ་བ་
 འགོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བརྗོད་དང་ཚུལ་ཅན་སྤྱོད་དང་། །རྟོག་
 པའང་དེ་དང་རོན་གཅིག་ན། །རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་ན་ནི། །ཁྱད་པར་གང་གིས་
 རྟོགས་པར་འབྱུང། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་རྗོད་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྱོད་རྟོག་རང་ཡུལ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱིར་ན་རང་མཚན་སྤང་ཡུལ་དུ་

བྱས་ནས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབང་ཤེས་
 དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །བད་པོ་
 བ་ལས་སྦྱར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་བད་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །དངོས་རྒྱས་ཉིད་ལས་
 མིག་སྒྲོར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཕྱི་དོན་ལ་
 ལྟོས་མེད་དུ་བད་པོ་ལས་སྦྱེ་ཞིང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་སྒྲོ་བད་པོ་ལ་ལྟོས་
 མེད་དུ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྦྱེ་བས་མིག་སྒྲོ་དེ་ཉིད་མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་
 བེ་བད་པོ་ལ། །ལྟོས་ནས་དབང་པོའི་སྒོ་དག་ལ། །རྒྱས་འགྱུར་ལྟོས་མེད་མ་
 ཡིན་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རིག་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པས་གཟུགས་དེས་
 གཟུགས་ཀྱི་བད་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྒྲོ་སྦྱེད་པས་སྦྱོན་མེད་
 ཅེས་སྒྲ་བ་འགོག་པ་ན། རྟགས་བཞིན་པོ་ལ་ཉིད་ལ་འགྱུར། །དེ་ནི་དེ་འབྲེལ་
 སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། །པོ་ལས་དབང་སྒོ་འགྱུར་བའམ་མིན། །དེ་ལས་དུས་གཞན་དུ་
 འང་འགྱུར། །ལ་ལར་རྣམ་གཡེང་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི།
 གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་བད་པོ་ལ་པན་དངོས་སུ་འདོགས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་བད་པོ་སྦྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
 སྦྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རི་སུལ་གསུམ་ཀྱི་དབུས་མ་ན་ཆོས་ཅན། མ་བྱ་
 ཡོད་དེ། མ་བྱའི་སྒྲ་གསུམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་མ་བྱའི་བད་པོ་ཀྱི་
 སྒོ་སྦྱེ་བ་བཞིན། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་གཟུགས་ཀྱི་བད་པོ་

ལས་དངོས་སུ་སྐྱེའམ་¹དེ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་མི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 འདོད་ན། དེ་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པའི་ཆེ་ཡང་ཡིད་གཞུགས་ལས་གཞན་
 ར་གཡེང་བ་སྲིད་པས་གཞུགས་ཀྱི་བརྟམ་བྱ་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆེ་དེ་སྐྱེ་
 དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་
 རིམ་གྱིས་གཉིས་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཞུགས་ཀྱིས་དང་པོར་གཞུགས་
 ཀྱི་བརྟམ་བྱ་བ་སྐྱེད། དེ་ནས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་
 འཐད་དེ། ཐ་དད་མེད་བྱིར་སྤར་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཞུགས་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟམ་བྱ་སྐྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ནས་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་སྤྱི་བྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་བརྟམ་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་པོའི་སྐྱོ་རྒྱ་གཞན་ཡིན་ན། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། གཞུགས་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་གཞུགས་ཀྱི་བརྟམ་བྱ་གྱི་རྒྱ་དང་། བྱི་མ་
 གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བརྟམ་བྱ་
 འོན་མེད་འགྱུར། །བརྟམ་བྱ་རི་ལྟར་བརྟམ་བྱ་གསུམ་པ། །གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་
 དང་། །ཁྱད་པར་བརྟམ་བྱ་གསུམ་མེད་འཛིན་ན། །དེ་ལ་བརྟམ་བྱ་དོན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་གཞུགས་ཀྱི་
 བརྟམ་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བརྟམ་ལ་སྐྱོས་མེད་དུ་རང་གི་གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་

1 སྐྱེ་བའམ་ ཡིན་ནམ་བཟག་གོ།

གཞུགས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། རིག་པ་ཅན་པས་
 བད་ཐོན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དབང་ཤེས་མིང་སྤྱོད་རྟོག་
 པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 དེས་སྐྱེ་ཡན་གར་བ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་
 དེ། སྐྱེ་ཅམ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། །འབྱུང་པར་ལ་སྟོས་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། དེ་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ལ་མི་སྟོས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཞུགས་དག་ལ། །བརྟེན་
 བས་མིག་སྟོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་རང་གི་རྟེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་བད་ཐོན་ལས་དངོས་
 སུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡང་། ལྟར། མིག་སྟོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་བསྐྱེད་པོ། །མངོན་
 སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབས་སུ་བཤད་ནས། གང་ལ་རྟོག་པ་
 དེ་དག་མེད། །ཅེས་བྱ་བའི་བར་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་ཡན་གྱིས་དབང་མངོན་བསྟན་པ་ནི་ས་བཅད་ཆེན་མོ་དང་། མཆམས་འདི་
 བས་དབང་མངོན་སྟོན་བྱེད་ལ་སྐྱར་བ་ནི་རྣམ་བཤད་དོ། །

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། །ཁ་ཅིག །གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཞུགས་
 ཀྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་

དམིགས་རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཞུགས་འཛིན་རྒྱུ་
 སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། དེའི་བདག་རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་སྤྱད་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་
 དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ཡིན། དེའི་བདག་རྒྱུ་ཡང་
 དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཡང་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་གཞུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པར་དངོས་
 སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྟར་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་དོན་ལའང་གྲུབ་པོ། །མཚན་
 ཉིད་གསུམ་པ་དེ་དེ་སྤྱད་བ་གསལ་རིག་གི་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དེ་རང་སྤྱད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱད་བྱར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཤེས་པར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་རྒྱ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་¹ཤེས་པ་ཡིན་པ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་ཇས་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་ཉགས་ཕྱི་མ་གཉིས་སྦྱབ་བྱེད་འདིས་འགྲེ། ཁ་ཅིག་གཞུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་མཚན་བྱ་གསུམ་སོ་སོར་ཐལ་

1 དེ་ ཆད་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྦྱུང་པས་བཟག་གོ།

བ་འཕེན་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པ་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གང་ཞིག ། ཅེས་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ནི་གཞུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་དངོས་རྒྱུས་མ་ངེས་པས་ཅིང་བ་ཡིན་ལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 གྱི་དངོས་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གང་ཞིག ། ཅེས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་སྦྱར་ན་ཡང་སྦྱོན་སྒར་
 བཞིན་དང་། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག ། ཅེས་སྦྱར་ན་ཡང་སྒར་བཞིན་
 རོ། ། ཁ་ཅིག ། སྦྱོན་དེ་རྣམས་མི་འདུག་སྟེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་
 གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉུགས་སུས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ། ། ཡང་
 ཁ་ཅིག ། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག ། དེ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་ལུན་དུ་གཙོ་
 བོར་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིའི་སྦྱེད་མཆེད་¹ དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཅེས་ཟེར། ཡང་དེ་གང་ཞིག ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་དེ་དེའི་མཆོན་
 ཉིད། ཅེས་ཟེར་བའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཞུགས་ཀྱི་
 རྣམ་ལུན་དུ་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་དེ་མཆོན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག ། མཆོན་བྱ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་གཉིས་
 པ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་ཀྱི་མི་ཉུག་པ་དེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གང་ཞིག ། ཕྱི་དོན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་གཞུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། སྐྱ་མི་ཉུག་པ་སྐྱ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་
 རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་སྐྱ་མི་ཉུག་པ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་པ་

¹ བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥༩བ བྱེད་

ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་སྟོགས་ཆོས་འཇམ་བའི་
 ཚད་མ་སྐྱེ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་བྱི་མ་དེར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདྲ་
 བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་
 ཡང་ཡིན། རང་ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གང་རུང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་
 གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་
 གྱི་རྣམ་ལྷན་དུ་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་རྒྱས་སུ་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བར་དམིགས་པ་དེ།
 དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་སྟུང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ།
 དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤྲ་
 ལོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འགལ་ཡང་། དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དེའི་བདག་རྒྱུན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དང་དེའི་ཐུན་མོང་བའི་བདག་

རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གང་རྒྱུ་གསུམ་དུ་ལྡན་ཡང་བཤེས་དུ་ཡོད་
དེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་¹བདག་རྒྱུ་དང་ལྡན།
དམིགས་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དམ་དབང་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤེས་ནས་
ཞར་བྱུང་ཚད་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཉིས་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་གྱི་ཐ་སྙད་མི་
འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟོགས་སྤང་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། །དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཁུས་
ཡིན། །འོ་ན་ཅི་ཕྱིར་གཉིས་རག་ལས། །སྟེ་བ་དེ་ནི་དེས་མི་བརྗོད། །ཅས་འབྱུང་
བ་ལས། པ་རོལ་པོས། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མིག་
དབང་ལས་སྟེས་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མིག་གི་ཤེས་པ་
ཞེས་བརྗོད་ལ། གཟུགས་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་མིག་དབང་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སྟེ་སྟེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་
ཅི་ནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

1 ལེའུ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཤོག་གངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་བདག་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་པས། ཐུན་མོང་པ་
ཞེས་པ་ཡིག་ལྡན་ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། མདོར། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་
 ཡི་ཐ་སྟོང་དབང་པོས་བྱས། ཞེས་དང་འདིར། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཐ་
 སྟོང་དེས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་
 ཞེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོང་སྦྱར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཞེས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་སྤྱོད་
 མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བུས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དབང་པོའི་ཐ་སྟོང་ལ་དེ་
 ཡོད། །སྦྱར་བར་བྱ་བའང་དེ་ཆོས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་རང་གི་སྤྱོད་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་མིག་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱོད་མ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། མིག་ཞེས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་
 པར་གོ་བུས་དང་། མིག་ཞེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོང་སྦྱར་འོས་གཉིས་ཁྲབ་བྱ་ཁྲབ་
 བྱེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཐ་སྟོང་འདི་ལ་ནི། །སྦྱར་བྱ་རང་བཞིན་ཉགས་ཡིན་
 ཏེ། །ཁྲབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ལོག་པའི་ཕྱིར་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ཉགས་ཡང་དག་དང་། དབང་ཞེས་གྱི་ཐ་སྟོང་
 སྦྱར་འོས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཞེས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་སྤྱོད་
 མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བུས་ལོག་ན་མི་ཞེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོང་སྦྱར་འོས་ལྡོག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྦྱར་བཤད་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་དེ་གཟུགས་ཞེས་
 ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བུས་པ་ལོག་པས་གཟུགས་ཞེས་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྟོང་སྦྱར་འོས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་
 དག་དེའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོར་དང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ཇི་སྦྱར་དང་ནས་གྱི་

ལྷ་གྲུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་
 འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིག་ཤེས་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་སྤྱད་འོས་སུ་སྒྲུབ་
 པ་ནི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་སྡེ་སྒྲུབ་པོ་རིག་པ་ཅན་པས་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མིག་ཤེས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབང་མངོན་རང་
 གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་
 སྦྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྟའི་མིག་
 གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་བདག་རྒྱུན་ལྟའི་མིག་ལས་
 སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་གི་སྤྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་སྦྱེས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་གོང་མར། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་
 མེད་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པོ། །ཆད་མེད་པ་རྣམས་རི་ལྟ་བུར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྟོག་པ་
 དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། དཔྱེ་ན། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྟ་ཡོད། མཆོན་
 ཉིད་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ལས་ན། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པའི་བར་སྤིད་དུ་སྦྱེས་

མ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་མདོན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་མེད་
ན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་བར་དོ་དེ་དབང་པོ་ཀྱང་
ཆང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་དབང་པོ་
གཞུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་བས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།¹

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤྱོད་བ་ཡོད་དེ། མདོ་དང་འགལ་བ་
སྤང་བ་དང་། སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསགས་པ་དག་ནི་ཆོགས་པ་ཡིན། །དེ་སྤྱི་དེ་
ལ་དབང་པོའི་སྒོ། །སྤྱི་སྒོ་གདོན་མི་ཐ་བར་ཡང་། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། པ་རོལ་པོས། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཆོགས་ལྷ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བསགས་
པ་ལ་ཆོགས་པས་ཁྲབ། ཆོགས་པ་ལ་སྤྱིས་ཁྲབ། སྤྱི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་
ལ་རྟོག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་ན། དོན་གཞན་དང་ནི་མདོན་
འབྲེལ་ཕྱིར། །རྟུལ་ཐོན་གཞན་གང་སྤྱི་འགྱུར་བ་། དེ་དག་བསགས་བཤད་དེ་དག་
ནི། །ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། མདོ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་མདོན་གྱི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་
ནས་ལུང་འགལ་གྱི་སྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟུལ་ཐོན་དུ་མ་འདུས་པར་

1 དངོས་སུ་བྱུང་བས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ནམ་བཟླ་འཆོལ།

རང་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི། སྤྱི་དོན་གཞན་དེའི་གཟུང་དོན་
དུ་མི་བསྟན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། དངོས་
དང་ཚྱོད་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ས་རོལ་པོས་སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉིན་གྱིས། སྤྱི་མཆེད་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱི་
ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་གས་ལྟར་འདོད་གྱི། རྩས་གྱི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་མངོན་རྟོག་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་དབང་མངོན་གྱིས་སྤྱི་དོན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཚྱོད་པ་ལ། རྩལ་སྟན་གཞན་དག་མེད་པར་
ནི། །རྩལ་སྟན་བྱུང་པར་དེ་ཡང་མེད། །ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་ངེས་མིན་བྱིར། །སྤྱི་
ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་
པའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་ཆེ་མེད་ཀྱི་རྩལ་སྟན་རེ་རེ་བ་རང་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར། རྩལ་སྟན་འདུས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི། སྤྱི་མཆེད་
ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་མངོན་གྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་མ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། རྩལ་སྟན་
འདུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཚྱོད་སྤྱོད་ཡོད་དེ། ཚྱོད་པ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཆེད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཅིག་ཆར་དུ་མ་འཛིན་
མ་ཡིན་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།

སྟོན་པོའི་རྩལ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་འཛིན་པ་ལ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་
 སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོའི་རྩལ་དུ་མ་འཛིན་པའི་སྟོ་གང་ཞིག །སྟོན་པོའི་རྩལ་
 དུ་མ་དེ་དག་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་གཅིག་ཕྱི་
 ཡིན་ཡང་། གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 སྟོ་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
 སོགས་ཀྱིས་ཚུད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉིལ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བས་
 མ་ངེས་པ་དང་། ཁ་བོའི་སྤང་བས་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། ཉིལ་སོགས་ཐ་དད་ལ་ངེ་ལྟར། ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཉིལ་དུ་མ་ཡང་སྟོ་ལ་ཅིག་ཆར་མི་སྤང་བར་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། ཉིལ་དུ་མ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་འཇུག་པ་ལྟར་བས་ཉིལ་
 དུ་མ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། འདི་ལ་མགྲོགས་པ་
 བཤད་ཅིན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤང་བཀལ་ཅིན་པ་དང་། དེམ་བཞིན་འབབ་པ་
 དེ་ཉིད་ལ། །ངེ་ལྟར་དེམ་མིན་འཛིན་མི་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉིལ་དུ་མ་
 དེམ་ཅན་དུ་འབབ་པར་སྤང་བའི་སྟོ་ལ་ཉིལ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྤང་བར་ཐལ་བ་དང་།
 སྟོ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དུས་མཚུངས་ངེ་ལྟར་དེ་དག་ལ། །འགའ་
 ཞིག་དེམ་མིན་སྤང་བ་དང་། །གཞན་ནི་དེམ་ལྡན་སྤང་བར་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྟོ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་ཡུལ་དེམ་ཅན་མིན་པར་སྤང་བ་དང་སྟོ་གཞན་
 ལ་རང་ཡུལ་དེམ་ཅན་དུ་སྤང་བའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཕྱིར་

དོན་ཀྱན་འཛིན་པ་ལ། །འདི་ནི་རིམ་མིན་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
རང་ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཏེ། །འདུག་པ་སྒྱུར་
ན་ཅིག་ཆར་སྒྲུང་དགོས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཁ་བོའི་སྒྲུང་བས་མ་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ལྷ་
ཆོགས་གཅིག་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། བྱི་མ་ལེབ་ཁ་ལ་སོགས་གཞུགས། །དུ་མའང་ངེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། བྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་བོ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་ལ་ཅིག་ཆར་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ།
དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་
བོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཆོགས་དེ་
གཅིག་ན། །ཞེས་འབྱུང་། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བས་ཆེས་འདི་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། ལྷ་ཆོགས་རྣམས་གཅིག་དུ་དམ་བཅའི་དམ་བཅའ་དེ་འབྲུ་མཁས་
པས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲ་ཆོགས་ཡིན་པས་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་
གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་
ཏྲགས་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་ཆོགས་གཅིག་
པའི་རང་བཞིན་མིན་། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཞུགས་དེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་དོན་ནི། ལྷ་ཆོགས་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
མི་རིགས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཞུགས་དུ་མ་བཞིན། བྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་

ཁ་དོག་ཁ་བོ་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་ཡང་སྣ་ཆོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།
 ཁ་ཅིག་ །བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉགས་འདིའི་སྲོགས་ཆོས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
 བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐུབ་པ་མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཏུ་མ་སྣ་ཏུ་མ་
 ཆོགས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་བའི་ཉགས་དེ་སྣ་ཆོགས་
 ཡིན་པ་བྱུབ་སྟེ། སྡོ་སོགས་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། །སྣ་མ་ཁ་ལ་སོགས་དག་ལའང་
 མཚུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་དང་སྣ་མ་
 བྱ་ཁ་བོ་གཉིས་སྡོ་སེར་དབྱེ་བྱས་གྱི་ཁ་བོར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་
 མཚུངས་ཏེ་སྣ་མ་བྱ་ཁ་བོ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྩས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་གི་
 ཁ་བོ་ཡིན། གློ་ལ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྣང་། བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་རྩས་
 གཞན་ཡིན་ཞིང་གློ་ལ་ཅིག་ཆར་སྣང་བའི་བྱིར་ཞེས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཡན་ལག་
 གཟུགས། །འབའ་ཞིག་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་། དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་
 ཏེ་སྡོ་སོགས་སྤངས་པ་ཡི། །ཁ་བོ་གཞན་མཐོང་ངོ་མཆར་རོ། །ཏུས་དང་དོན་གྱི་
 ནམ་པ་ནི། །མཚུངས་པར་ཉོགས་པའི་གློ་དག་ལས། །གཅིག་ནི་རིམ་ལྡན་དོན་
 མེད་དང་། །གཅིག་ནི་རིམ་མིན་དོན་གཅིག་གིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིར་
 སྡོ་སེར་སོགས་སྤངས་པའི་ཁ་བོ་མེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་རྩས་གཞན་གྱི་ཁ་བོ་
 མི་འཐད་པ་དང་། བཙུན་མའི་ཁ་བོ་དང་བཙུན་མིན་གྱི་ཁ་བོ་གཉིས་གློ་ལ་ཅིག་

ཆར་སྒྲང་བར་ཡང་མཚུངས། གློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་དོན་དུ་མའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲང་
བར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲ་མ་གློ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲང་ཞིང་དོན་མང་ཡིན་
པ་དང་། ཕྱི་མ་གློ་ལ་རིམ་ཅན་མིན་པར་སྒྲང་ཞིང་དོན་གཅིག་པའི་བྲུང་པར་མི་
འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་སྒྲང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་
བ་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་དང་། དེ་ནམས་ལ་མ་ངེས་པ་
སྒྲང་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གློ་ནམས་སྒྲ་ཆོག་གས་ངོ་བོའི་
ཕྱིར། །དོན་ནམས་སྒྲ་ཆོག་གས་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་
བོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཆོག་གས་ཡིན་ཏེ། གློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱ་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་ཏེ་མ་བྲལ་
བོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཐ་དད་བཞག་འདི་གང་གིས་འབྲུབ། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས།
དེ་ལྟར་ན་ཐ་དད་དམ་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་མེད་པར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་རེ། རྒྱུན་མེད་དེ། རིམ་མོ་ཁ་བོ་སོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ཁ་བོ་ཡོད་པས་
དེ་གློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ། རིགས་མི་
མཐུན་ནམས་ཚུལ་མེད་ཕྱིར། །རིམ་སོགས་གློ་སྒྲ་ཆོག་གས་མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་
ལས། རྟལ་རིགས་མི་མཐུན་ནམས་སྤང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྣམས་ཚུལ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲལ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མེད་དེ། རིམ་སོགས་ལ་སྒྲ་
སེར་སྤང་པའི་ལྟན་པ་ཡོད་པས་དེ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་མེད་ཕྱིར་ལྡན་སྣ་ཆོགས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་མོ་ཁྱ་བོའི་སྟེང་
གི་སྡེ་སེར་འབྲད་པའི་ལྡན་པ་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་
ཡིན། གཟུགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཁྱབ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། སྡེ་སེར་འབྲད་པའི་ལྡན་པ་དེ་ལ་
ལག་ཅན་གྱི་ཁྱ་བོ་དང་འབྲུ་བས་ཁྱ་བོར་བཏགས་པའམ། སྣ་ཆོགས་བཏགས་པ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བཏགས་ལ་བརྟེན་པའང་མིན། །རེ་རེ་སྣ་
ཆོགས་མིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྲུ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་
གྱི་ཁྱ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་སེར་རེ་རེ་བ་ལ་སྣ་ཆོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། སྟོན་མེད་དེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣ་ཆོགས་ཅིག་ཆར་མི་སྤང་ཡང་རྩལ་གྱི་རྟོག་པ་
ལ་སྣ་ཆོགས་ཅིག་ཆར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་སྟོས་དང་པོར་སྣ་ཆོགས་རིམ་ཅན་
དུ་གཟུང་། རྩལ་གྱི་རྟོག་སྟོས་སྣ་ཆོགས་ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་དུ་ཉི་གཟུང་བ་ལ། །སྣ་ཆོགས་སྟོ་ཡིས་བསྐྱེད་མིན་
ཏེ། །གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོ་གཅིག་གིས་དོན་
དུ་མ་ཅིག་ཆར་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བསལ་ཁས།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན། གང་ཕྱིར་
དོན་གཅིག་རྟོག་པ་ནའང་། །གཞན་དག་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་
པར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁྱ་བོའི་དབང་ཤེས་ལ་སྡེ་སེར་དུ་མ་
ཅིག་ཆར་སྤང་བས་སྟོ་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་གྲུབ་པ་དང་། དབང་

ཤེས་དེས་སྒྲིན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཆེ་སེར་པོ་ཡང་གསལ་བར་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་
རྟོག་མེད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། མ་ངེས་པའི་རྩྭ་པ་
དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ལ་རྩྭ་
པའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་ཆོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་ལྷ་ཆོགས་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་
རིགས་པས་བྲུབ་པ་དང་། རྩོད་རྣམས་ལྷ་ཆོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པར་རྩོད་པ་
འབྲུལ་བ་ལ། ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་ན་ལྷ་ཆོགས་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་
རྩྭ་པ་གང་ཟག་གང་གིས་རྩྭ་པ་ཉིད་ན། རྩོད་བྱུང་བ་སོགས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩྭ་
པ་ལྟར་རྩྭ་པ་རྩྭ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་ཆོགས་སྤང་བ་ལྷ་ཆོགས་ལ། །གལ་
ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། །རེ་ཞིག་གཅིག་ཕྱི་རྩོད་ཉིད། །ལྷ་ཆོགས་སུ་མི་
རྩྭ་པ་སྤང་། །ཞེས་འབྲུང་བས་འདོད་པ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར། བརྟོག་ལྟར་ཡང་རྣམ་
བཤད་ཀྱི་རྩོད་འབྲང་ཁ་ཅིག །པ་རོལ་པོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་
ཁ་པོ་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་དབང་རྩོད་གཅིག་གི་རང་
བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། རྩོད་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩྭ་པ་ཅིང་།
ལན་གྱི་སྐབས་སུ་འདོད་ལན་བྱེད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །པ་རོལ་པོ་ན་རེ། ཁ་
འདིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཅིག་མིན་པར་ཐལ། ལྷ་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྩོད་ལ་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩྭ་པ་ཅིང་། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བྲུབ་མེད་

གྱི་ལན་བྱེད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ཚུར་མཐོང་
 གི་རྒྱད་གྱི་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁ་པོ་རགས་པའི་སྣ་ཆོགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁ་པོ་རགས་པའི་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་གྱི། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱབ་མེད་གྱི་ལན་བྱེད། ཅེས་ཟེར།
 ལུགས་སུ་མ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁྱབ་པ་ལ་ལན་མཛད་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རེས་སྣ་ཆོགས་གྱི་རྟགས་གྱིས་ཆོས་ཅན་
 གང་ཡང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱིས་རྟགས་ལ་སྟེགས་¹ན་རྟགས་མ་གྲུབ་
 གྱི་ལན་བྱེད་པ་འོས་ཤིང་། མ་སྟེགས་²ན་བསལ་བ་ལའང་མི་སྟེགས་³པས་འདོད་
 ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁ་པོ་རགས་པའི་སྣ་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་རགས་པ་གང་
 ཞེག་སྣ་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བསམ་དོན་ནི། བ་རོལ་པོ་ན་རེ། ཚུར་
 མཐོང་གི་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཁ་པོ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་
 ཆོས་ཅན། རགས་པའི་སྣ་ཆོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་ཁ་འཛིན་དབང་
 ཤེས་ལ་རགས་པའི་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པར་གསལ་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་གཅིག་ཕྱི་ལྗོངས་ཏེ། ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་སྐར་ནས་

1 བསྟེགས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

2 བསྟེགས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

3 བསྟེགས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

གསུངས་ཀྱང་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བས་
ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་ཉལ་མ་གྱུབ་ཀྱི་ལན་གདབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བཤུ་
ཞེས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོངས་པ་
ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚུད་པའི་ཐལ་འབྱུར་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་
ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁ་བོར་རགས་པར་སྤང་བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་གྱུབ་ན་ཐལ་
འབྱུར་དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་ཁ་བོར་རགས་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་མ་
གྱུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། དེ་ལ་ཁ་བོར་རགས་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་
ལྟར་མ་གྱུབ་སྟེ། སྤང་བ་ལྟར་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྱུབ། སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དུ་མར་
ཡང་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟར། རྣམ་པ་དེ་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་སྟོན་འདི་ཡིན་གྱི་རང་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་
འོངས་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་ཅི་ན། གང་
དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་

པ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་རིགས་པས་དབྱུང་ན། དེ་ནི་དེ་
 ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་རྣམ་པར་བྲལ་ཞིང་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཁ་ཐོ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་
 མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྱུབ། བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། འཐད་ལྷན་ལས་¹རགས་
 པར་སྒྲུང་བ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་འཁྲུལ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་
 བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲུང་ན་རྟོག་
 པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པས་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁ་ཐོ་ཁ་ཐོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱུང་ན། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་གཞིར་
 བཅས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཙམ་
 རྣམ་བདེན་རྩུན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྩུན་པའི་མཆོན་གཞི་དཔལ་
 ལྷན་ཆོས་གྲགས་གྱིས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་
 སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་པོ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་གོང་མར་སྤང་པོ་
 ལྷ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་དང་པོ་མདོ་སྟེ་པའི་གཞུང་ཡིན་ནི་ཞེ་

ན། འོ་ན་མདོ་སྟེ་བས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་
 ཞེག ། ཀྱན་བརྟམ་དང་པོར་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་སུ་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་¹ རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྟོ་སེར་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། སྟོ་སེར་ཐ་དད་དག་
 ལ་ནི། ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་མདོ་སྟེ་བ་བྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་སྟོ་སེར་རྩས་ཐ་
 དད་ཡིན་པས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པ་བཞིན། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།
 ཞེས་ཟེར་ཞིང་། མདོ་སྟེ་བའི་ལུགས་ལ་སྟོ་སེར་རྩས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་
 འགལ་བ་ཁོ་ནའོ། ། ཁ་ཅིག ། རྟལ་དང་རགས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྟོ་ནས་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྟུན་པའི་མཆོག་གཞི་འཕགས་པ་
 རོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱན་བརྟམ་སུ། རྟལ་སྤྱོད་དང་རགས་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རོན་གསལ་ལས། འདི་སྟུན་གྱིས་དཔག་ཆད་བརྟུན་སྟོང་གསུམ་
 ཚུན་གྱི་གཞུགས་སྤྱོད་རགས་རྣམས་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱི་

1 བར་མ་གཉིས་ཀར་འདིར་ལྷན་གསལ་ཡང་། དབང་མངོན་ ཆད་དམ་བཅུག་སྟེ་འདིའི་འོག་སྤང་དང་པོར་སྟོ་
 འཛིན་དབང་མངོན་ཞེས་གསལ་ཞིང་། ལྷགས་ལྟ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་¹ 30ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་དང་སྟོར་འཛིན་
 གྱི་སྟོ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། རགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྟེ། འཐད་ལྷན་ལས།
 ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་བ་མེད་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེ་སྟེ། ལུང་
 དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྟོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་
 བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། རགས་པ་མེད་པར་མ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །འོ་ན། སྟོན་པོ་རགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་
 བ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱེ་སྟེ། འོ་ན་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་སྟོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་བ་སྣང་བ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཁ་དོག་ཡིན་པར་ཐལ།
 མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ །དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་སྣང་བའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཞུགས་འདྲིན་དབང་མངོན་མ་འབྱུང་བའི་
 ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། འབྱུང་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྟོན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱེ་སྟེ་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤེད་པས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་ཤེས་¹ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེད་པས་དེ་ལ་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྣང་
 བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྣང་བའི་ཆ་ལ་
 མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་
 རྒྱུ་ཆེན་ལས། སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེད་པ་རྣམས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་
 རོལ་དོན་ཏུ་སྣང་བའི་ཆ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་ཀྱང་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༩༩བ ལུ་

རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ཁ་ཅིག །རྣམ་རྒྱུན་པས་ཀྱང་དེ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། རྟོག་
 པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཡིན་ན་མེད་
 པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་འདི་ལས་
 ཀྱང་འདི་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་
 པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། སྤང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་། སར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་དང་།
 རྣམ་ངེས་ལྟོག་ཆེན་སོགས་སུ་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྣང་བར་བཤད་པས། རྣམ་བཤད་འདིར་གཞན་དུ་བཤད་པ་སྤང་དོན་དུ་
 འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་བདེན་པས་གཞུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་
 ལེན། རྣམ་རྒྱུན་པས་གཞུང་རྣམ་སྟོབ་ཀྱང་གསུ་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་
 ཏེ། གཞུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་
 བེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་རྒྱུན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་གྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཞུགས་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་གསེར་
 སྒྲིང་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་

ལེན་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྟོབ་དཔོན་ཕྱགས་སྦྲང་
 དང་ཆོས་གྲགས་ལྟ་བུ། མདོར་བསྟུན། རྣམ་བཤེན་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྟོ་སྦྲང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་སྦྲང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་
 ཀྱི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པས་དེ་ལྟར་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རགས་པར་
 སྦྲང་བ་དང་། ཁ་དོག་དུ་སྦྲང་བ་དང་། སྟོན་པོར་སྦྲང་བ་དང་། གཟུགས་སུ་སྦྲང་
 བ་དང་། ཆ་བཅས་སུ་སྦྲང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་
 པས་དེ་ལྟར་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྒྱུན་པས་ནི་དེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པས་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་ནོ། །རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ །སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དོན་
 ཀྱི་སྟོན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་སྦྲང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་
 བྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་སྟོན་པོར་སྦྲང་། དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་
 པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་ནང་སྟོན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་རྒྱུན་པའི་
 ལུགས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྟོན་པོ་
 ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྦྲང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྟོན་པོ་ལ་ཚད་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །འདིར་མ་ཁྲབ་སྟེ། མངོན་སུམ་དེ་ལ་
 སྟོན་པོ་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་སྦྲང་ཡུལ་ལ་ཡང་ཚད་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་དེའི་སྦྲང་ཡུལ་གང་ཞིག་ །དེ་སྟོན་པོ་

ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ནི། སྤྱི་མའི་ཐལ་འགྱུར་དང་
 ཐོ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་འཇུག་
 ཡུལ་ལ་མ་འཁྱལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་དེ་
 ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་མ་འཁྱལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པ་ཐལ་འགྱུར་
 བ་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་
 མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ལ་འཁྱལ་
 བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱལ་
 བ་གང་ཞིག །ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་རྗེས་དཔག་དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བ་ཁས། གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་སྤང་བ་སྤང་བ་
 ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ལ་མ་འཁྱལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས་སོ། །ནམ་བདེན་རྩལ་ཅོད་པའི་ཅོད་གཞི་ལ་ཁ་ཅིག །གཞི་
 གྲུབ་ན་ནམ་བདེན་རྩལ་ཅོད་པའི་ཅོད་གཞི་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་གཉིས་ཅོད་པའི་ཅོད་གཞི་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀས་སྤྱོད་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞན་དབང་དེ་སེམས་ཅམ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀྱི་ཅོད་གཞི་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཅོད་གཞི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྤྱོད་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱོད་པོ་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། ཁ་དོག་
 ཏུ་སྤང་བ་དང་། སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་དང་། གཞུགས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཆ་བཅས་སུ་

སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནམས་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་སྤྱི་རིའི་རིག་བྱ་ནམས་ཀྱང་
 རྣམ་བཤེན་རྩྱ་ཆོད་པའི་ཆོད་གཞིར་ཡང་རུང་སྟེ། རྣམ་བཤེན་རྩྱ་དེ་ནམས་ཁྱད་
 གཞིར་བརྩུང་ནས་ཆོད་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པའི་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་སྐབ་པ་དང་། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བྱི་ཁ་ཅིག །གཅིག་ལ་སྤྱོད་ཆོག་པ་དེ་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། བྱེས་པ་གཅིག་ལ་བྱི་
 རོལ་དོན་སྤྱོད་ཆོག་པ་སྤང་བ་ལྟར་བཤེན་ན་སྤྱོད་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱོད་ཡོད་
 དེ། སྤྱོད་པ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། དེ་བཤེན་པ་ལ་སྤྱོད་ཆོག་པ་
 སུ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་པ་མར་ཐལ་པའི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དོན་རྣམས་
 བདག་ཉིད་འདིར་། འདོད་ན་དེ་ལ་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། བྱི་རོལ་
 དོན་སྤྱོད་ཆོག་པ་སྤང་བ་ལྟར་བཤེན་ན་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱི་རོལ་དོན་
 སྤྱོད་ཆོག་པ་སྤང་བ་ལྟར་བཤེན་པར་མེད་དེ། བྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་གཞན་ཀྱང་མེད། ནང་བྱེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་
 ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་བྱེས་པ་ལ། །རགས་སྤང་
 ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། གཟུགས་ལྟ་བུ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་བཤེན་པར་
 མེད། བྱེས་པ་ལ་བྱི་རོལ་དོན་སྤང་བ་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མི་བཤེན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་བྱི་དོན་རགས་པ་ཡང་མི་བཤེན། བྱི་དོན་རྩལ་ཐོན་དུ་ཡང་

མི་བདེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱི་དོན་རགས་པར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་ཡང་
 མི་བདེན། རྩལ་ཐན་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་བྱི་རོལ་ལྟར། །གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་
 ཡིན། །ཐ་དད་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཡི། །ཐ་དད་སྒྲུབ་བ་བསྐྱད་པ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བདག་མེད་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ནང་འཛིན་པའི་ཆ་
 དང་། སྒྲོ་སོགས་བྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་གཟུང་བའི་ཆ་ཡིན། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་
 དད་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོ་དེ་བསྐྱད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཇས་ཐ་དད་མེད་པར་ཆད་མས་ཤེས་
 པའི་བྱིར་ཏེ།¹ དེས་ན་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་མེད་དེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་
 །ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུང་བ་
 ཇས་གཞན་དང་འཛིན་པ་ཇས་གཞན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོང་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་
 སུ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པར་གྲུབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་མདོ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་
 དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་བྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་
 བྱི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 འཛིན་ཆད་མ་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་ཉམས་
 སུ་སྟོང་པའི་རང་རིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཟུགས་འཛིན་ཆད་མའི་

¹ ཏེ། ཞེས་པ་ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བཟླ་འཆོལ།

ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པས་¹གཟུང་བ་རྗེས་གཞན་དང་
འཛིན་བ་རྗེས་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར། གང་གི་
ཕྱིར་འདི་ལྷར་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀས་སྟོང་བ་
ཉིད། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཡིན་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་བཤད་
ཀྱི་གསུངས་ཟིན་ལྷར་སྟོང་ཉིད་དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱང་
བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སྟུ་སྟུར། གསུངས་ཟིན་ལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཤེས་པར་མ་ཟད་གཉིས་སྒྲུང་དེ་ཡི། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཞེས་སྟེ་རབས་བ་ཁ་
ཅིག་ལ་གྲགས་པ་དེ་མ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བཟོད་པ་ལྷར་ངས་ལ། དེ་ལྷར་བྱས་ན་
གཟུགས། གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་གཅིག་པ་དེའི་ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་
དོན་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེར་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་ངོ་།།

མཐའ་དབྱང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱ་ཅམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བདེན་
པ་གཉིས་དང་། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་བྱུང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས།
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱང་བཟོད་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱད་
པའི་རིགས་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སྟེ་སོང་བ། རང་
ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཐ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྟེན་

¹ པའི་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཆད་མར་སོང་བ། རང་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། རྟོག་པས་སྒྲོ་
 བཏགས་པ་ཙམ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་
 ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་
 ཀྱན་བཏགས་དང་། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་སོ། །རང་
 རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པ་གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་
 མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་
 མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 སྒྲས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དང་སོ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གསུམ་དོན་
 གཅིག །མཆོན་གཞི་ནི་དཔེར་ན་སྤར་བཤད་པའི་གཉིས་སྟོང་དང་། གཟུགས་
 གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་
 བུ། ཕྱི་མ་ནི་གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཡོངས་
 གྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིས། དེང་སང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་གཏོལ་གཏམ་སྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་
 གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་
 དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་

དུ་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་བསྐྱད་ཅིང་འབྲུལ་བར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་
པའི་མདོ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ལས། །མཆོན་
ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་
པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
བ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་¹ཅེས་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་པས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འཆད་པར་མ་ཟད་བྱི་དོན་
ཁས་སྐྱངས་ནས་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་
བྱེ་བྲག་གིས། །མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་
མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཆོན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བྱེ་བྱེད་བདེན་
པས་སྟོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྟར། གཞན་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་
དང་། རྣམས་བཤད་ལས། རྒྱ་མཆོན་དེས་ཀྱང་མདོ་ལས་མཆོན་ཉིད་ནི་མཆོན་ཉིད་
གྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྐྱངས་

¹ པར་བཤད་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

ནས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱང་རེས་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོ་བཀར་ཁས་སྤངས་ནས་དགོངས་པ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་
 སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་བའི་རང་གཞུང་དུ་མི་བྱ་སྟེ། ཅ་བ་
 དང་འྲིཤར་ཀྱང་སྒྲ་སྟོས་བ་དང་། འགྲེལ་བར་ཡང་སྒྲ་དང་། བྱང་རེས་རྣམ་འབྱེད་
 དུའང་ཡང་སྒྲ་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་མཁན་པོ་ནི། དངོས་
 རྣམས་ཐ་དད། ཅེས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་། གཟུང་དང་འཛིན་
 པའི་ཞེས་སོགས་སེམས་ཅམ་པ་དང་། བྱང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་
 སོགས་མདོ་སྡེ་བའི་གཞུང་དུ་བཞེད་དེ། རྒྱ་ལས། དེ་ནི་དབྱ་མ་བ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་སྟོན་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་སྒྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་རེས་འྲིཤར་ཆེན་ལས། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་
 མཁན་པོས་རྣམ་འགྲེལ་དུ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་རྣམ་རྒྱུན་བ་དང་། རྣམ་བདེན་
 པའི་ལུགས་བརྟེན་པར་བཞེད། ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་
 བདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་ལུགས་སུ་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་མཁན་པོ་ཡང་བཞེད་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་པས་སྟོང་བ་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་

བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་པ་ལས་ན་རྣམ་བཤད་འདིར་
སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་དངོས་རྣམས་ཐ་དད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་
བའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་བཤད་པ་ནི་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱན་པ་ལ་དབུ་མར་བྱས་
པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོབ་པའི་ཕྱོགས་མ་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལན་དུ་མར་བསྐྱབས་པའི་བྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་ཚུམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། བྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐ་མལ་པས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐུབ་པས་བྱི་དོན་གསུངས་པར་མི་
རིགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། བྱི་རོལ་
དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
སྟེ། མ་རིག་གིས་བསྐྱད་བདག་ཉིད་ལ། །རི་ལྟའི་རང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ནས། །རྣམ་
རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ། །སྐྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་འགྱུར་
བ་ལས། ཤེས་པ་དེ་རང་རྒྱུ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་
བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་ཤང་འཛིན་སྤང་གི་སྟོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
སྟེ། བ་རོལ་མཐོང་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་རིག་མ་ཡིན། །གཟུང་དང་

འཛིན་པའི་བསྐྱད་པ་དག། མེད་ན་དེ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སོ་
སྒྲེའི་རྒྱད་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་བསྐྱད་པ་མེད་ན་དེས་འདི་ལྟར་
རྟོགས་དགོས་ནའང་དེ་ལ་བསྐྱད་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཐུབ་པས་ཕྱི་དོན་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྟོམས་ཅན། །སྤང་
ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། །འཛིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །ཕྱི་
རོལ་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
མི་རྒྱས་ཤིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་རུང་གི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དོན་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་རྟོགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་གདབ་པ་ཡོད་
དེ། ཤེས་པ་སྡོ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པ། ཤེས་པའི་བྱད་པར་གཞན་རྟེན་མེད། །ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད་ནས། གཉིས་
པ་ཡིད་མངོན་འཆད་པ་ལ་མདོར། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་
ལས། ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་
རྣམ་པས་འཇུག་པ་སྟེ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ། སྤང་སྦྱོང་བ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལྟར། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་

གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པས་
 འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤར་སྤྱོད་བ་ནི་འཛིན་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ལྷ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཐུག་པ་
 ན་རེ། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེས་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་
 དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ། གཞུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུགས་འཛིན་
 ཡིད་མངོན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དཔེ་ཤེས་
 དང་དུག་གསུམ་བཞིན། འབྲེལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་
 ལྟོས་མེད་དུ་གཞུགས་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོང་
 བའི་རྒྱུད་ལ་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་
 ན་ཞེས་ཏེ། སྤར་སྤྱོད་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། །ཡིད་ནི་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །མ་མཐོང་
 འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ། །སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་། ཅོད་
 པ་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་
 དང་། གཉིས་པ་ལ་འབྲེལ་ཆད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་ཡིན་ཏེ།
 སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་འབྱུང་།

བ་ལས། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དེ་ཉིད་
 གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དངོས་སྤྱིའི་དུས་སུ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དོན་
 གྱི་གཞུགས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་
 དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དེ་ཉིད་ཉག་པ་ཡིན་པས་སྤར་
 བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མིན། ཞེས་འབྱུང་། མི་འཐད་
 དེ། མཆན་ཉིད་ནི། །ཁྱད་པར་བཅས་པ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཡིད་མངོན་གྱི་མཆན་ཉིད་གྱི་བྱར་དུ་རང་འབྱེན་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་སྤྲ་མས་ཉོགས་ཟེན་
 གྱི་དོན་ལ་ཉོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་དེས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་གྱི་གཞུགས་དེ་ཉིད་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། བྱོགས་སྤྲ་མ་མི་འཐད་དེ། བྱ་བ་སྦྱབ་ཅན་ལས་ལ་
 བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ། །དབང་པོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་བྱེད། །སྦྱབ་པར་
 བྱེད་པ་རི་ལྟར་འདོད། །དངོས་པོ་དེ་ལས་སྦྱེ་བའི་སྒོའང་། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་
 འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱ་མིན་ན། །དེ་ལ་སྟོས་པ་འགལ་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་ཡིན་པའམ། དེའི་
 དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆད་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བ་
 དང་། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཅིག་ཆར་སྦྱེ་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་

གྱུར་པའི་གཟུགས་དེས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་ཡིད་
 མངོན་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་
 དོན་དེ་ཉག་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཉག་པར་མ་
 གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་དོན་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཡིད་
 བློ་ལ་གཞན་ཉིད། །འཛིན་བྱེད། ཅེས་སྒྱུར་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
 གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་
 དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིན་བཤམ་དབང་མངོན་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་ ཕྱི་མ་
 ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩ་བའི་
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་
 ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཅན། །དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རི་སྐྱད་བཤད་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེས་རང་ལུལ་བར་ཆོད་པ་དང་
 བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱང་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྩོད་པའི་རྩོད་སྤོང་འཆད་པ་ལ།
 རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་དོན་ལྟོས་ཅན། །དབང་སྐྱེས་སྒྲོ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་ཏེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཡིད་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ།
 རྒྱུན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ། རྒྱེ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་དབྱེད་པ།
 ཚོད་པ་སྤང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །རིགས་གཏེར་དུ།
 ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་མེད། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་དེ་རྒྱུན་མེད། །ཅེས་འབྱུང་
 བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རིགས་འབྲའི་རྒྱུན་མེད་དེ།
 ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྟེ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་
 བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །འདས་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྟེ་བའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 མངོད་ལས། དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་གིས་
 དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་དེ་འབྲའི་བ་སྟེ་བདུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གང་ནས་ཀྱང་
 མ་བཤད་པའི་བྱིར། ཡིད་དབང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མངོད་ལུང་གི་
 དོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འདས་མ་ཐག་པའི་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཡང་གཞན་དག །རྒྱུན་གྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་ཉི་བ་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་འདིའོ་
 སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པར་འདོད་པའང་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་འབྲའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་སེལ་འདུག་ཡིན་དགོས། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་སྐྱབ་
 འདུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལ་ལ། རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་
 དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་
 ཡིད་མངོན་གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་
 རིག་མངོན་སུམ་རྣམས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ། དེ་
 སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 དེའི་སྐྱུ་མོང་བའི་བདག་རྒྱུ་གང་ཞིག །ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་
 དུ་མདོ་རང་འགྲེལ་བྱངས་པ་ལས། དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནའང་
 ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་
 དེའི་འཛོག་བྱེད་དུ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་
 ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་གི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་
 དབང་ལས་བྱུང་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་མངོན་

གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད་ན་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་
ཡིད་མངོན་གྱི་བར་ལ།

ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །གཞུགས་ཚུར་མཐོང་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་དེའི་བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་དང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀ་
གཞུགས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་
བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཤིན་དུ་སྒྲོག་གྱུར་
ཀྱང་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་འདི་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་དེ་གཉིས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡིད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་།
ནམ་བཤད་ལས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་དེས་བྱེད་པར་དུ་
བྱས་པའི་དེའི་རྒྱུན་གསུམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་
བ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེས་ཡིད་

མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཆ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་
སྒྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་མར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་མེད། དེའི་
བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་
དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
འདྲའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བའི་སྟོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱིའི་ཆ་བཅས་
མ་ཡིན། སྟོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་གི་
གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་ན་བྱས་མི་རྟག་གི་ཆ་དང་ཡང་བཅས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་།
ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྷ་སྟེ། ལྷ་ལས་
མང་བ་མི་སྟེ་བའི་ཆེ་དེ་སྐད་ཅིག་ལྷ་བ་ཡིད་མངོན་དེའི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་

རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་སྤར་བཞིན་འཕེན།
 རང་ལུགས་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་
 གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གང་རུང་
 མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཕྱི་ལྷོ་མཆེད་དེ། དེའི་
 དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལ་དངོས་སུ་པན་འདོགས་པའི་
 དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་གཟུགས་ལྟ་བུ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
 ཡིད་མངོན་གཟུགས་འཛིན་རྒྱས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མའི་རིག་པ་དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་སྤྱིར་བ་གསལ་
 རིག་གི་ངོ་བོར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་རིག་པ་
 དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་ཀ་དཔེར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལས་མང་བ་མི་སྟེ་བའི་ཆོ་
 དེ་སྐད་ཅིག་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཐད་
 ལྡན་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཞུགས་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཚོད་པ་སྤང་
 བར་བཞེད་ནས། རྒྱ་དང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་རང་བཞིན་
 ལྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ཞེས་པས་རྒྱ་རྒྱུན་

བདག་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ་ཀ་བསྟན་ཅིང་། ཡུལ་ཞེས་པས་དམིགས་རྒྱུན་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་
 དམིགས་རྒྱུན་དང་དེའི་གཟུང་དོན་དོན་གཅིག་ཡིན་གྱི་དངོས་རྒྱ་ཙམ་¹དོན་²མི་
 གཅིག་ཅིང་། བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དོན་གཅིག་པས་ཡིད་མངོན་དེའི་སྤྱན་
 མོང་བའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱའོ། །ཡིད་མངོན་མཐའ་དག་གི་སྤྱན་མོང་
 བའི་བདག་རྒྱུན་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལྷ་བྱས་མ་ངས་
 བའི་ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་རྣམས་ཡིད་མངོན་དེའི་སྤྱན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱ་ཡི། དེའི་ཉེར་ལེན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་ནི་
 དེའི་སྤྱན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་བོགས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་
 གི་རྒྱས་ལ་བོགས་འབྱེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་མངོན་སྤྱེ་བའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སྤྱེ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟེལ་མར་
 སྤྱེ་བ་དགག་པ་དང་། འགྲོས་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱུན་མཐར་སྤྱེ་བ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན དང་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན དོན་ ཞེས་པ་མེད།

འཐད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་
གཉིས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་ཆོད་པས་དེ་གཉིས་
བར་མ་ཆད་དུ་མི་སྟེ་བར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་མི་ལུས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་
དེ་སྟོང་བ། །རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྤང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། རིགས་གཏེར་བ་རྣམས་འདི་རྒྱ་མཁན་པོའི་བཞེད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་
དེ། རྒྱ་འགྲོམ་གསུམ་དུ་སྟེ་བར་བཞེད་པ་འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི་རིགས་གཏེར་བ་རྣམས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར་མཛད་ནས་ཚུར་མཐོང་
གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཟླ་མེད་དུ་སྟེ། དེས་
དངོས་སུ་བྲངས་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དེ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་དང་
གསུམ་ཅིག་ཆར་སྟེ་བ་སྟེ། ཕྱི་ལྟ་དོན་རིག་གི་འགྲོམ་གཉིས་དང་། ལྷ་རང་
རིག་གི་འགྲོམ་གཅིག་དང་གསུམ་མོ། །ཞེས་པར་¹ ²དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་

1 ཐོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༡༮བ ཞེས་ཟེར།

2 ཐོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༡༮བ ཞེས་པར་ ཞེས་པ་མེད།

མི་འཐད། རོན་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་
 རང་རིག་གཉིས་ཡོད་པས་འགྲོས་བཞིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་གཉིས་
 པོ་ཁ་ནང་ལྟས་སུ་མཚུངས་པས་གསུམ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། རོན་རིག་གཉིས་པོ་ཕྱི་
 ལྟས་སུ་མཚུངས་པས་འགྲོས་གཉིས་སུ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་ཆེ་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་མ་གཏོགས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྤྱིས་པ་མི་འཐད་པས་ཚུར་
 མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་རིགས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོགས་སྔ་མ་དེ་ལ་
 ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་ནས་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་བར་ལྔ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 ལས་རིག་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་བར་ལྔ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱི་བ་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག །གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱི་བའི་དུས་དེར་
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱི་བ་ནས་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱི་བའི་བར་དུས་དེར་རིག་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ངེས་པར་སྤྱི་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་དངོས། འདོད་ན། གང་
 ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རིག་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་
 བར་ལྔ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་

གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཉན། དེག་འཛིན་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྷ་ཅིག་ཆར་དུ་
 སྤྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེན་པ་ལ་འགྲོས་
 གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན་གདབ་དཀའ་ནའང་། ཁོ་ལོ་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། འོ་ན་ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱིས་པའི་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་སོགས་ལྷ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 སོགས་ལྷ་པོ་གང་ཡང་དངོས་སུ་སྤྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མེད་པ་གང་
 ཞིག །གཞན་རྣམས་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་
 རྒྱུད་ལ་དེ་ལྷ་ཅིག་ཆར་སྤྱིས་པའི་ཆེ་སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱེད་པའི་
 སྤྱི་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་
 ཅིག་ཆར་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས། འོ་ན་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་
 གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྷ་ཅིག་ཆར་སྤྱིས་པའི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་
 དེག་ཡིད་མངོན་གཅིག་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནམ་
 སྤྱི་འཛིན་ཡིད་མངོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འགྲོས་གསུམ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྤྱོད་

ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རིག་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པའི་བར་ལྷ་ཅིག་ཆར་
 སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་གང་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་རིག་ཡིད་མངོན་གཅིག་དངོས་
 སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་པ་ཆད་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ལན་གདབ་ན་མཚུངས་
 སམ་སྟམ་སྟེ། བརྟག་འཆལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་
 རྩས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་སྒོ་
 བེ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་། །ཞེས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུག་ཤེས་དུག་ཅིག་ཆར་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་རྣམས་ཅིག་
 ཆར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ཡིད་ཤེས་རྩས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་ལམ་ལ་མ་བྱང་བ་ཁ་ཅིག །འགྲོས་གསུམ་པ་འགོག་བཞིན་
 དུ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོས་དངོས་
 སུ་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁས་སྦངས་འགལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་
 པ་དང་སྤྲ་མ་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་¹སྐྱེད་ཅིག་དང་
 པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འགྲོས་གསུམ་པ་འགོག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 དེ། སྤྲ་མ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་

¹ དབང་མངོན་ ཆད་དམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

ཕྱིར་ཉ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་
 སྤྱི། གཉིས་ལས་མང་བ་མི་སྤྱི་བའི་ཆེ་དེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པས་དངོས་སུ་སྤྱིད་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་ཚུར་
 མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་པ་མེད་པར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་སྤྱི། དེ་ལས་མང་བ་
 མི་སྤྱི་བའི་ཆེ་དེ་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་དངོས་
 སུ་སྤྱིད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་གཉིས་པས་དངོས་སུ་སྤྱིད་པའི་དེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཡོད། དེ་འབྲེལ་དེ་
 སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་འབྲེལ་དེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་
 བ་ཁྲབ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་ཡིད་
 མངོན་འགྲོས་གསུམ་པ་འཐད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
 ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྤྱི་བའི་
 ཕྱིར་ཉ། དེ་གཉིས་ཀ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལས་དངོས་

སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་བྲབ་པ་མ་
 དེས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་
 སྐྱེ། གཅིག་ལས་མང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆེ་དེ་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིས་སྐྱེ། གཅིས་ལས་མང་བ་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆེ་དེ་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིས་པ་ཡོད་ན་ལྷ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། སོམས་ཤིག །དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་ནམ་དངོས་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་དང་
 པོ་དང་གཅིས་པའི་མཚན་གཞིའང་ཤེས་སོ། །དེས་ན་དུས་མཐའི་སྐྱེད་ཅིག་མ་ཡིན་
 བ་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་གཅིས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་།
 རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཅིས་པ་མེད་མི་དགོས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་
 དང་པོ་དང་གཅིས་པ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་གཅིས་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེད་པ་འཐད་པ་ནི། དེ་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་
 མཐར་སྐྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་དེ་ཡིད་མངོན་མཐའ་དག་ལ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་རིག་ཡིད་
 མངོན་ཡིན། དོན་རིག་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་ཡི།
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་གཟུགས་
 ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་བཞིན་པའི་ཆེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་འང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་མཐར་

གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བར་མ་ངེས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྷ་ཅིག་
 ཆར་དུ་སྤྱིས་པའི་རྒྱན་མཐར་ཡིད་ཡུལ་གང་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་རིག་
 ཡིད་མངོན་གཅིག་མ་གཏོགས་གཞན་བཞི་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྷ་བྱའི་དོན་ལྷ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་
 ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱིས་པ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རྒྱུད་པ་སྤྱིས་པའི་
 ཆེ་རྒྱུ་མཐར་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ལ་ཁ་
 ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྷ་སྤྱི། ལྷ་ལས་མང་བ་མི་སྤྱི་བའི་
 ཆེ་ལྷ་བ་དེའི་དུས་ཁོ་ནར་སྤྱི་ཞེས་ཟེར་བ་ཅིང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་བཞི་བ་དང་
 གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཡིད་མངོན་དེའི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་དེ་སྐད་ཅིག་ལྷ་བའི་དུས་
 སུ་སྤྱིས་ཞེས་པ་དང་། དེ་དེ་ལྷ་བ་འགགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་བ་
 འགག་པའི་དུས་སུ་སྤྱིས་ཞེས་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་སྐད་ཅིག་ལྷ་བའི་དུས་
 སུ་སྤྱི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འགགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱིས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྷ་སྤྱི། ལྷ་ལས་མང་བ་མི་སྤྱི་བའི་ཆེ་
 ལྷ་བ་དེའི་དུས་ཁོ་ནར་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་

དུས་སུ་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་གང་ཞིག། །སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་དངོས་སུ་
 མི་སྤྱི་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་བཤ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་དེ་ཡང་མིག་གིས་བྱེད་པ་འདས་པ་དེའི་ཆོ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དོ། །མིག་བྱེད་
 བ་དང་ལྟན་པའི་ཆོ་ནི་གཟུགས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མིག་ལ་བརྟེན་
 བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མི་
 འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་རྒྱན་མཁན་པོ་འགྲོས་གསུམ་དུ་
 སྤྱི་བར་བཞེད་པར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། གོམས་ལས་
 མདུན་ན་གནས་པ་ལས། །འདི་འོ་ཤེས་ནི་ཞེས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་དང་། འདི་
 ཞེས་མདུན་ན་གནས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་
 ཀྱི་མངོན་སུམ་སོ། །ཞེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུགས་གཟུང་ཡང་
 དབང་མངོན་དེའི་དུས་སུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་།
 འོ་ན་ཏེ་མིག་བྱེད་པ་ལས་སྤྱི་བ་བཞི་མིག་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་
 ཆོས་མཆོག་སྤྱོད་སྤྲ་བ་གོ་དེ་ནས། མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་སྣང་
 བ་ཅམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲ་བོམས་པ་ནི་ངེས་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
 མིག་གི་བྱེད་པ་མེད་པས་ཡིད་སྤྲ་བོམས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལས་སྤྱི་བའི་བྱིར།
 འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིག་ཤེས་གཟུགས་མངོན་སུམ་སྣང་
 བ་ཅམ་ལ་མཁོ་ཡི། གཟུགས་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་ཤིང་། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་ངེས་

ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་པར་གསུངས། ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་མངོན་མེད་དོ་སྟུང་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སུ་
 བཀོད་ནས། མོས་པ་ལྷག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཞེས་བྱ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གཟུགས་འདྲིན་ཡིད་མངོན་དེ་གཟུགས་འདྲིན་མིག་ཤེས་ལས་
 གཟུགས་ལ་མོས་པ་ལྷག་པས་གཟུགས་འདྲིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་གཟུགས་
 འདྲིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།

ཡིད་མངོན་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས།
 གཞན་དག་གིས་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཚོལ་བ་དེའི་དོགས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་
 མདོ་མཛད་པས་ལུང་ལས་གྲགས་པ་ཅཱ་ཞིག་བཤད་ཀྱི། འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་
 བཅའ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཟུགས་འདྲིན་ཡིད་མངོན་དེ་ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཇེས་དཔག་གིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་ཉགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བརྟེན་
 པའོ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བར་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་
 གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་
 འདི་མ་གཏོགས་གཞན་མངོན་སུམ། དངོས་སྟོབས་ཇེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་
 ཇེས་དཔག་སོགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཚད་མ་གཞན་མི་བཅའ་བར་གསུངས་ཀྱི།

སྤྱིར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་མི་བྱའོ།།

ཡིད་མངོན་ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚིག་སྒྲོང་།

ལྷ་པ་ཚིག་པ་སྤྱང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡིད་མངོན་དེ་ཚུར་མཐོང་ལ་ཡིན་ཏུ་
 རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དེ་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་རིག་
 དེས་སྤྱོད་ན་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱ་བའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ནམ་རྟོག་མཐའ་
 དག་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །ཁོ་
 ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རང་
 སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གང་ཞིག་ ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། དེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་རྟོགས་
 པའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། འོ་ན་དེ་རང་གི་གཟུང་
 དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། གཞན་ཡང་། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
 མངོན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱི་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
 མངོན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱི་དུས་སུ་ལྟའི་མིག་
 གི་མངོན་ཤེས་སྦྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རུམ་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 ན་རུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། རུམ་པ་དང་
 རུམ་པའི་དོན་སྦྱི་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པས་མ་དེས་ཤིང་། འདོད་མི་རུས་
 པ་ནི། རུམ་པའི་དོན་སྦྱི་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་ཡོད་པ་དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་རང་རིག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དག་སྤང་ལ་མ་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རང་སྒྲུང་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་ཆད་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆད་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ཆད་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 ཆད་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་དེར་
 ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དུས་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པར་ཐལ། བྱོད་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་རྒྱན་དུ་གྱུར་
 པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་སོང་། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རྟག་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་ཉིད་ཆོས་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་ན་
 རང་ཉིད་ཆོས་དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་བཅས་
 གྱི་དངོས་པོ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཅ་བར་འདོད་ན། རྒྱན་
 བཅས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཐལ། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་པར་
 ཐལ། རྩམ་བ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དང་། ཆད་མ་
 དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དག་ལ་ལན་ངེ་ལྟར་གདབ་སོམས་ཤིག །

རང་རིག་མངོན་སུམ་འཆད་པ།

དེ་ལྟར་ཡིད་མངོན་བཤད་ནས། གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་འཆད་
 པ་ལ། མདོར། ཆགས་ལ་སོགས། །རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྒྲག་དང་། བདེ་བ་
 དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རང་
 རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱན་དུ་བྲངས་པར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་སྒོར།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ཁོ་ན་ཡིད་ལས་བྱུང་བར་བརྗོད་ཅེ་ན། གསུངས་པ་དབང་པོ་ལ་
 མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་

ལ། བདེ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ནམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་ཏེ། ལྷར། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་དང་བདེ་བ་དང་སྦྱག་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རིག་པ་དང་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 རང་རིག་རྟོག་བྱལ་དུ་སྦྱབ་པ་དངོས་དང་། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། པ་རོལ་པོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་
 དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་
 མི་བརྟེན། །བརྟེན་བྱེད་པར་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རང་རིག་ནི། །བརྟེན་
 དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདེ་བ་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་
 སྟོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་
 གི་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་
 དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་། ཆོས་དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་
 བ་ཆོས་དེ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་
 སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ། དབང་ཤེས་མི་རྟག་པ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གང་ཞིག །དེས་དེ་མ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དབང་ཤེས་ལ་དེ་གང་

ཞིག །དབང་ཤེས་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ནས་
 གྲང་བྱུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་མི་རྟག་
 བ་དེ་དེའི་སྟོང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ནང་ཉིད་དང་། །སྟོང་བྱ་ཉིད་
 ཕྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གི་སྟོང་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཆན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཡོད་དེ། བདེ་སོགས་ནང་དོན་
 བཅ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་བཅ་པོར་འདོད་པ་དགག་
 པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། ཚུད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་དེ་དག །རང་གི་ངོ་སོ་
 རི་ལྟར་རིག །དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནམ་ཤེས་ཀྱིས། །རིག་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགའ་
 ཞིག་ཟེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེད་བྱག་པ་སོགས་བདེ་བ་ཡུལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་རིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་གྱི་སྟོང་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཚུད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་
 དེ་མིན་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད། །རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་སྐྱེས། །བདེ་སོགས་
 དེ་ཅིས་ཤེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། དམིགས་པ་ཉིད་ནི་དེར་སྤང་བའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱང་པ་དང་སོ་བཞིའི་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རང་གི་རྟེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

(དངོས་འབྲས་འབྲ་མི་འབྲ། དངོས་རྒྱ་འབྲ་མི་འབྲས་བསྐྱེད་)¹ཞེས་པར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཅོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། །གནས་ཉིད་དང་
 བེ་སེམས་མེད་དང་། །གཟུང་བར་སྦྲ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གངས་ཅན་གྱིས་
 བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་བཅས་པོ་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་སྟེ། སྤྱོ་སྤྱོད་
 རྣམ་གཞན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཅོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་ཡང་། །ཅིག་ཆར་
 གཉིས་འཛིན་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་
 གྱིས་གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྱོད་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 བདེ་བ་ཆེས་གསལ་བའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་གསལ་བར་མི་དམིགས་
 གུང་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོ་སྤྱོད་རྣམ་གཞན་དུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་གུང་
 སྤྱོ་སྤྱོད་རྣམ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཅིག་ཆེ་གསལ་བས་སྤྱི་བ་ན་
 ཡང་། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱན་དག་ལ། །ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་
 རྣམ་གཞན་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་
 ཆད་མས་མཐོང་། སྤྱོ་སྤྱོད་རྣམ་གཞན་དུས་ནས་ཡང་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། རོ་བོ། དབྱེ་བ། མཚུངས་ལྡན། རྣམ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱེད་པ། སྤྱོ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དོན་གྱི་རོ་
 བོ་རང་སྟོབས་གྱིས་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དོན་གྱི་བྱུང་པར་རང་སྟོབས་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩བ ཀུག་རྟགས་ནང་ཚུད་པ་རྣམས་མེད།

གྲིས་རིག་པ་སེམས་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ། གཞུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀས་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་
 གཉིས་ཀ་དམིགས་པར་འདྲ་ཡང་གཙོ་བོས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་དང་། བྱད་
 པར་གྲོགས་སེམས་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་ཅིང་འཁོར་སེམས་བྱུང་དེ་ལས་ལྷོག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་མ་རིག་གི་དོན་སྣང་མི་སྣང་ལ་བྱེད་
 དམ། དེས་མ་དེས་ལ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
 གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པས་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་
 ཀ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་མ་དེས་ལ་བྱེད་
 པ་མི་འཐད། དེས་ཤེས་འཛིན་མ་འཛིན་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་མ་དེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ནི་
 གང་གིས་ཀྱང་དེས་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དེར་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་མཛེས་སོ་སྟུང་པའི་དེས་ཤེས་མི་འཛིན་ལ། དེའི་འཁོར་
 སེམས་བྱུང་གིས་དེས་ཤེས་འཛིན་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་ཅིང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་
 ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་ལ་མ་དེས་སུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། རང་
 གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

རང་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་མཚན་ཉིད་དེ་དག་སོ་སོ་ཆད་མས་ངེས་ནས་མཚོན་བྱ་
གཉིས་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་མི་དགོས་པ་དང་། བེས་པ་གང་ཡིན་
དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཚུལ་ལེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་
བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། རྣམ་ལེས་ཆོགས་དུག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་འགོ་ལྔ། དུལ་ངེས་ལྔ། དག་བ་བརྩ་གཅིག །ཅེ་ཉོན་
དུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་འགོ་ལྔ་
ཡོད་དེ། ཆོར་བ། འདུ་ལེས། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྔ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དུལ་ངེས་ལྔ་ཡོད་དེ། འདུན་པ། མོས་པ། དན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ལེས་རབ་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བ་བརྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། དད་པ། རོ་ཆ་ལེས་པ། ཁྲིལ་
ཡོད་པ། མ་ཆགས་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། གཏི་སྤྱག་མེད་པ། བཙོན་འགྲུས། འིན་
སྤངས། བག་ཡོད། བཏང་སྟོམས། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
ཉོན་དུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ།
ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁྲོ་བ།
འཁོན་འཛིན། འཆིག་པ། འཆབ་པ། སེར་སྒྲ། སྤག་དོག །གཡོ། སྒྲ། རྒྱགས་པ།
རྣམ་འཆོ། རོ་ཆ་མེད་པ། ཁྲིལ་མེད་པ། སྤྱགས་པ། རྟོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ།

བརྗེད་ངས། བག་མེད་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འགྱུར་བཞི་ཡོད་དེ། གཉིད། འགྲོད་པ། རྟོག་པ། དཔྱེད་
 པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚུངས་ལྡན་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྡན་
 རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཆེན་དོན་གཅིག་པས་
 རྟོན་མཚུངས། དམིགས་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་དམིགས་པ་མཚུངས། དེ་གཉིས་
 ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆོས་གཅིག་པས་རྣམ་པ་མཚུངས། དེ་གཉིས་གྲུབ་པའི་དུས་
 དོན་གཅིག་པས་དུས་མཚུངས། དེ་གཉིས་རྗེས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པས་རྗེས་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞན་བཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་
 ཏེ། སློབ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདི་དག་གནས་
 དང་དམིགས་པ་དང་དུས་དང་རྗེས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་
 མཚུངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཞིང་གཟུགས་དམིགས་པ་
 ཅུམ་གྱིས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་རིགས་སུ་གནས། ཆོར་བ་སོགས་དེ་ལྟར་མིན་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་
 ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། དོན་ཅུམ་མཐོང་བ་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེའི་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་

དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུ་མ་ནི་བྱེ་བྲག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་
 ཅམ་དམིགས་ཀྱི་བྱུང་བར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྩས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱུང་བ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་སེམས་རྣམས་
 རང་རང་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་རྩས་གཅིག་ཡིན་གྱི་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་
 བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་
 གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྩས་ཐ་དད་པ་དྲུག་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཀ་འཛིན་གཙོ་བོ་རྟོག་པ་དང་དེའི་འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྷ་སྟེ་དྲུག་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་
 བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དྲུག་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 དེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་
 རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། རྟོག་པ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་སོ་
 སོར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་འབྱེད་པ་མི་འཐད། དུལ་འད་མི་འདྲའི་སྟོན་ས་
 འབྱེད་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཅན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འདི་གཟུགས་སོ་སྟུང་པའི་རྟོག་པ་
 དང་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྟུང་པའི་རྟོག་པ་རྩས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་

བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀ་འཛིན་གཙོ་བོ་རྟོག་པའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་ལྔ་
 བོ་ཀ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པས་སྤར་བརྗོད་པའི་གཞོད་བྱེད་མི་འཇུག་
 གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་འགོ་ལྔ་མིག་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་
 བྱུང་བའི་ཀུན་འགོ་ལྔ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་བར་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་
 ཡིད་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བ་དང་། དབང་
 བོ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བའི་ཚུལ་ཤེས་
 དགོས་ཤིང་། དགོ་སེམས་གང་ཡིན་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་སོགས་འབྱུང་བའི་
 ངེས་པ་མེད་པས་མངོན་པ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་བ་སྐྱོད་ལོད་དེ། ཅི་ཏྲ་ཞེས་པ་བསོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ན་དགོ་མི་
 དགོའི་བག་ཆགས་བསོག་པས་ན་སེམས་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་འབྱེད་པས་ན་
 སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད། བརྟེན་པར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་ཤེས། སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤལ་དུ་བྱུང་བས་ན་སེམས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་ནས། བཞི་བ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 འཆད་པ་ལ། མདོར། རྒྱལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་
 ཅུམ་མཐོང་། །རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར།

ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན།
 མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་ལས་རྣམ་
 བར་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །དེ་ཞིག་གལ་
 ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རང་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་ཤེས་
 བའང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་
 དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར། །དེ་ཡུལ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་ཉིད་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཡང་རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་མེད་
 ཇོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་ཏེ། ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་བསྐྱོམས་པ་ལས་
 བྱང་བ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྤར་བཤད་ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆད་ཚུལ་ཡང་
 ཡོད་དེ། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་
 བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་
 འབྱོར་ཤེས་པ་སྤར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་བསྐྱོམས་བྱང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་ནི་ལྷག་བྱང་འགྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་མི་

ཏྲག་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དུ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་སྤྱི་མཆན་རྟོགས་པའི་སངས་
 འཕགས་ཀྱི་ཆོད་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ་འོན་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མ་སྒྲུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཆན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་དུ་
 སྐྱབ་པ་དང་། མ་འབྲུལ་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་བསལ་བས། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་
 གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ཅིང་། ཏྲགས་སྐྱབ་པ་
 བེ། འདོད་འཇིགས་ཐུང་ན་གྱིས་བརྒྱུམས་དང་། །རྒྱུ་པོ་མི་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བས། །མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་བེ། །ཡང་དག་མིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པ་ལས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་
 གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་གོམས་པ་ལས་
 ཆགས་ཡུལ་སོགས་མེད་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་
 སོ། །རྩ་བའི་བྲུབ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་བེ། །དོན་གསལ་
 སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་
 པར་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་བས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། མི་ལམ་གྱི་
 བན་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་
 སྟེ། མི་ལམ་ན་ཡང་བན་པ་དེ། །དེ་འབྲེལ་དོན་ལྡན་མིན་པར་བན། །ཞེས་འབྱུང་བ་

ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་
 གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་མི་འབྱུང་བར་སངས་རྒྱས་
 པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་། ཡང་
 དག་མིན་པའང་བསྒྲམས་པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་
 བར་སྒྲུབ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་གཙང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དང་། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུབ་
 འབྱུང་བར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་བཤད་པའི་
 དོན་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་དུ་བསྒྲམས་སྒྱུར་
 པ། །སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་མ་འཁུལ་བར་སྦྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྤར་བཤད་
 དངོས་པོ་བཞིན། །བསྒྲུབ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་ཏེ། །བསྒྲམས་བྱུང་མངོན་སུམ་ཆད་
 མར་འདོད། །ལྷག་མ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྦྱོབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན། དེ་ལ་མ་འཁུལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤར་ལེའུ་གཉིས་པར་བདེན་
 བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆད་མ་མི་སྦྱོབ་བར་བཤད་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ།
 ཆགས་སོགས་སྤྱང་བྱེད་གྱི་རང་རིག་དེ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །ཆགས་སོགས་
 རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་

བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་
 རྟོག་པ་ཡིན། །རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཡུལ་དེའི་སྒྲ་དོན་སྒྲ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཞེན་རིག་གང་ཡིན་ཡུལ་
 དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དེའི་སྒྲ་དོན་སྒྲ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར། ཡུལ་དེ་ཉིད་
 སྒྲ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་
 བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་
 ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་མངོན་
 སུམ་མིན། གཟུང་རྒྱུ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དེས་རང་གི་འཛིན་རྒྱུ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འཛིན་རྒྱུ་
 གཞལ་བྱ། གཟུང་རྒྱུ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱ། ཞེས་ཆད་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །ཅེ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མིན་པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ལ་ཆད་མས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་
 དེ་ལ་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་
 བའོ་སྒྱུ་པའི་འཛིན་སྒྲངས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲ་འཛིན་རྟོག་

བ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེས་སྐྱ་འཛིན་
 རྟོག་པ་མི་རྟག་པར་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་
 དེ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་ཐུས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཉིས་སུ་བྲེ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་རིགས་གཉིས་སུ་བྲེ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མ་
 འབྱུང་བར་སྐྱབ་པ་ནི། མདོར། འབྱུང་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་
 རྗེས་སུ་དཔག་ལས་འབྱུང་། །བྱུང་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྲ་བ། །མངོན་སུམ་
 ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་འབྱུང་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་སྟོག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་ནས་འབྲུག་པའི་བྱིར་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བའོ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་རང་ལ་དོན་གཞན་སྟོ་འདོགས་
 ནས་དེའི་ངོར་བརྟགས་ནས་འབྲུག་པའི་བྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ནམ་པ་བཞི། །རྟོག་
 པའི་ཤེས་པ་ནམ་གསུམ་དང་། །རྟོན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། །རྟོག་པ་མེད་
 པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱིར་དེ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། །ཁོད་མ་ཉིད་ནི་
 བཀག་པ་སྟེ། །བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ་དེ་དོན་དུའང་། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སུ་
 བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། མངོན་

ལུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཞི་ཡོད་དེ། བཟླ་ཅན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ། རྟོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདྲེགས་
 པའི་རྟོག་པ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། རྟོག་མེད་
 མངོན་ལུམ་ལྟར་སྒྲུང་གཅིག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་
 དེར་གྱུར་པའི་མངོན་ལུམ་ལྟར་སྒྲུང་རྟོན་གཅིག་ཅིང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དང་
 རྟོག་མེད་ཏུ་གྱུར་པའི་མངོན་ལུམ་ལྟར་སྒྲུང་རྟོན་གཅིག་པའི་བྱིར་དང་། མདོར་
 རྟོག་པ་མངོན་ལུམ་ལྟར་སྒྲུང་བྱུག་གསུངས་པའང་འདྲིར་བཤད་པའི་མངོན་ལུམ་
 ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་བྱིར། འོ་ན་མངོན་ལུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་
 བཅས། །ཞེས་རྟོག་མེད་མངོན་ལུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། །དེར་ནི་ཉེར་
 གཞོད་ལས་སྦྱེས་བཟོད། དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ནི། །ཉེར་གཞོད་མཚན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱད་པའི་རྟོག་མེད་
 གྱི་ཤེས་པ་དེ་མངོན་ལུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པས་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 མངོན་ལུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་མ་འབྲུལ་བ་
 སྒྲོས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ།

འོ་ན་མངོན་ལུམ་ཆད་མའི་རོ་བོ་དང་སྒྲིད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་དང་དེ་སེལ་ཚུལ་རི་ལྟར་

ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིགས་ཐེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་མདོར་བསྡུས་ལས།
 འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ནི་ཆད་མ་
 ལས་འབྲས་བྱ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ནི་གཞལ་བྱའོ། །སྤྱི་བྱ་ནི་འཇལ་བྱེད་དོ། །དབང་
 པོ་ནི་ཆད་མའོ། །རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱལ་
 དཔོག་པ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། དབང་པོ་ཁོ་ན་ཆད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ།
 ཞེས་དང་། དཔྱེད་པ་པ། དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆད་མ།
 དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ། ཞེས་དང་། གངས་ཅན་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་
 པོའི་འབྱུག་པ་ཆད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ། ཞེས་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་ནི།
 སྤྱི་སོགས་ཁྱད་ཆོས་འཇལ་བའི་སྒྲོ་ཆད་མ། ཁྱད་པར་རྩས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འབྲས་བྱ།
 ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ནི། དབང་དོན་འབྲས་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཆད་མ། དོན་རྟོགས་
 པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་དང་། རང་སྤེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ནི་རྟོན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་ཆད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

དེ་སེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆད་འབྲས་དང་། ཕྱི་དོན་
 ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལོག་རྟོག་
 སེལ་བའི་ཕྱིར། མདོར། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བྱ་ཉིད་

ཡིན་པར་ཤེད་ལ། །ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཡང་བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཆད་མ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་བཞིན་དུ་ཆད་མ་
 ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ནི་མེད་ཀྱི། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བྱ་བ་བཅས་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉི་ཤེས་སྒྲུངས་
 རས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་རོ། །དཔེར་ན་འབྲས་
 བུ་རྒྱ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དེ་བྱ་བ་
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། །བྱ་བ་སྐྱབ་པར་ཞེས་པ་ནས། །སྟོ་འདོགས་པ་ནི་འཇུག་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་
 ཞེས་བརྗོད། །ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོ་ནས་འཆད། དེ་ཕྱིར་
 མཐོང་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྟོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

མདོར་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ།

དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 སྤྱིར་ཆད་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྲས་རྟོག་
 དང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཕྱོགས་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་ལྟར་

གྱི་གཙོ་བོའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། ཚད་འབྲས་གཞུམ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་བཤད་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚད་འབྲས་ལ་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་ཐར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐབས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མའི་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་སྐབས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དབང་བོའི་མདོན་སུམ་ཚད་མས་ཡུལ་རྟོགས་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དབང་མདོན་གྱི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། ཚད་འབྲས་གྱི་གཞུང་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དབང་བོའི་མདོན་སུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་སྔ་བ་པོ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། ཕྱོགས་ཕྱི་མ་སྔ་བ་པོ་ངོས་བརྒྱུད་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྒར་བཤད་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་བ་བཞི་དང་གྲེ་བྲག་སྔ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲེ་བྲག་སྔ་བ་དང་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། འདིས་ནི་ལྷག་མ་བཤད་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་དཔྱེད་བ་པའི་ལུགས་འགོག་། །དེ་དངོས་མེད་ན་ཁྱད་པར་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིག་བ་ཅན་པའི་ལུགས་འགོག་། །བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་འབྲེལ་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲེ་བྲག་པའི་ལུགས་འགོག་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་སྔ་བ་པོ་ངོས་བརྒྱུད་བ་ལ། །ཁ་ཅིག་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་སྔ་བ་པོ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་

གཞལ་བྱ། གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་
 ཚད་མ། གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཞིག །ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་མདོ་སེམས་གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་
 དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་རིག་
 པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་འབྲས་
 བྱ་ལེགས་པར་བཀག། །རིགས་པ་སྐྱ་བའི་དགོངས་པ་དོར། རང་ཉིད་མི་ཤེས་
 པ་གསལ་བར་བསྐྱབས། ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། འབྲས་རྟོག་དང་པོར་བྱི་དོན་
 གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན། གཞུགས་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། གཞུགས་ཅམ་གཞལ་
 བྱར་བྱས་པའི་དབང་མདོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་རོག་གིས་ཐོས་པ་
 ནི་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀས་སྟན་མོང་དུ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དང་པོས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཞུང་རྣམ་ཚད་མ་
 མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་
 པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱས་ནས།
 དེ་ཉིད་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་དང་། ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་

ལུགས་སུ་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་མདོ་སེམས་
 ཐུན་མོང་བའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་
 མེད་ཅིང་། ལུང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོར་ཞར་བྱུང་དུ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་གཟུགས་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མདོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ¹ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་
 ཡིན་ཁས་ལེན་རིགས། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་
 ཡིན་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་རྣམས་མདོ་སེམས་
 ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པར་འབྲས་
 རྟོག་དང་པོར་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ཆད་འབྲས་མི་འགོག་པར་ཐལ། འབྲས་
 རྟོག་དང་པོའི་གཞུང་རྣམས་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏགས་
 ཁས། གཞན་ཡང་ལྔར་བཤད་པའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་
 ཀྱིས་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མདོན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་འདིར། བྱི་རོལ་
 དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མདོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། གཞུང་འདི་རྣམས་

¹ བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥༠བ ཀས་

དབང་མདོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་པའི་བྱིར། ཏྲགས་དེར་ཐལ། གཞུང་འདི་
 རྣམས་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་མཐའ་གཞན་ཁེགས་
 བ་ལས་མདོ་སྡེ་བ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཕྱོགས་བྱི་མ་སྤྱོད་པ་པོར་བྱུབ་སྟེ། དེ་འབྲས་
 རྟོག་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་
 མདོ་སྡེ་བ་ལ་བྱི་བ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་
 ཏུ་སྤང་བ་སྟེ་བ་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པར་ངེས་པ་མིན་གྱི།
 བྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོའི་བྱ་བ་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་
 འགྱུར་ཞེས་དགོངས་ནས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་མདོ་སྡེ་བ་ལ་རོན་རིག་གང་
 ཡིན་ཞེས་བྱི་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཕྱོགས་
 བྱི་མ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་གཟུང་བ་ལ་ཁ་
 ཅིག །བྱི་རོལ་རོན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་
 ལ་གསར་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་
 བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མདོ་
 སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
 སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་བྱི་རོན་གཞལ་
 བྱ་དང་གསར་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར།
 རང་ལུགས་ནི། བྱི་རོལ་རོན་གྱི་བདེན་བྱུང་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་

རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་
 དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དོན་
 དང་འབྲ་བ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 གོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་བའ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དོན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལོ། །ཞེས་ཆད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 མཛད་ནས། ཞེས་དང་། རྟོན་གྱིས། དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྤྱོད་བའི་
 ལུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་ནས། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས། དེའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དོན་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
 འདི་ལས། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་དང་པོ་མདོ་སྤྱི་
 པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། རིགས་ཐེགས་ཀྱི་སྤྱི་ལང་། འདི་
 ནི་མདོ་སྤྱི་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་སྤྱོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོན་པོ་ལ་གསར་
 དུ་མི་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། སྤྱོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་
 དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་
 རྣམ་གཞག་ནི་གཉིས་ཀས་སྤྱན་མོང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོན་པོ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 དུ་འདོད་པ་མདོ་སྤྱི་བའི་བྱད་པར་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་

སེམས་ཅམ་པའི་བྱད་པར་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་འབྲས་གཉིས་པ་
 དང་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
 ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་¹པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 དེ་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཐལ། ཁས་ལེན་དེ་ཡིན་པ་གང་
 ཞེག། གླུ་བས་འདིར་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། གླུ་བས་འདིར་མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆད་འབྲས་
 གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པར་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་
 ཀྱི། ཁྲབ་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་
 འབྲས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་རིགས་འགྲོས་ལས་ཤེས་སོ། །བཞི་
 པ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་
 རྣམ་ཆད་མ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་
 བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་ཉོགས་པ་འབྲས་བྱར་འདོད་ཅིང་།
 ཆད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ལ། གླུ་བས་འདིར་ཆད་འབྲས་རྩས་
 གཞན་བཀག་པའི་སྟོན་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མར་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཆེག་དོན་ཡོད་དེ། བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །ལས་ཀྱན་གྱི་
 བེ་སྐྱབ་བྱེད་དག། རམས་ཅད་མ་ཡིན་གང་ལ་འབྲས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྐྱབ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༩༡བ བཟུང་

ཕྱིར། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
 རོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ན། རོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤུན་མོང་
 མ་ཡིན་པར་འཛོག་རྒྱས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་
 བ་རྣམ་བཤད་དང་། ས་བཅད་ཆེན་མོར་གཞུང་འདི་བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་
 སྤྱར་བ་དང་མ་འགྲིག་གོ་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། ལས་ཀྱན་ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་
 མ་ཡིན་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 མ་གཏོགས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་ཕྱི་
 བས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཉམས་སྤྱོད་ཅམ་དུ་
 བློ། །འབྲས་པའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི། །གང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་འབྱེད་དེ་
 བདག་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འཛིན་རྣམ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བས་དེ་རོན་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས། སྤྱོན་པོ་དངོས་རྟོགས་དང་། སེར་པོ་
 དངོས་རྟོགས་སོ་སོར་འཛོག་མི་རྒྱས་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རྒྱ་དབང་
 པོ་ལ་དོན་དང་སྤང་མ་སྤང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་

བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་རྒྱ་དག་ལ། །ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ཐ་
 དད་ཀྱང་། །ལས་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་འདི། །ཐ་དད་པར་ནི་ངེས་བྱེད་མིན། །དེ་ཕྱིར་
 འདི་བདག་ཐ་དད་པ། །གང་ལས་འདི་འདིའི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱེད་པ་ཡི་ནི་ལས་
 ངེས་ཏེ། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྱུབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། །དོན་དངོས་རྟོགས་
 ཀྱི་ཆོད་མའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 །དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཞིང་དོན་རྟོགས་ལས་རྒྱས་གཞན་ཡིན་ན་དོན་དངོས་སུ་
 །རྟོགས་པའི་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞིབ་དུ་བྱེ་ནས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགས་ཤེས་པའི་རང་
 བཞིན་ནི། །ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་། །འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །དོན་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བྱིན་
 རྒྱུ་གསུམ་གསལ་མི་གསལ་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་
 བྱེད་ནང་རྒྱུ་གསུམ་དོན་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་མཆོད་དེས་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་
 པ་དོན་དངོས་རྟོགས་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་
 ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་བྱེད་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ནི། །དེ་ལས་དང་འབྲེལ་མི་གྲུབ་
 བོ། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་སུ་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །དོན་དངོས་རྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལས་རྒྱས་གཞན་

ཡིན་ན་དེ་ལས་དོན་དང་དོན་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཆོད་འབྲས་དོན་གཞན་
 མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་
 ཏུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ་དང་སྡོན་པོ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོད་མ་གཉིས་ཆོད་འབྲས་སུ་
 མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆོད་འབྲས་སུ་བཞག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མ་
 ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ། དེ་
 ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། །དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བྱེད་པས་རང་
 གི་ལས་ལ་ནི། །བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི།
 སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་ཏུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ་དང་དེ་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཆོད་སྟེ། རང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཆོད་སྟེ། སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཤན་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་
 བ་ཆོད་སྟེ། སྡོན་པོ་སྡོ་མིན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྡོ་འདོགས་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་
 ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་ཏུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་
 མར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་

གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་འབྲས་བར་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར། །བྱ་བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་། །འཛིག་ཏེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་
 ཞེས་བཟོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་སྟོན་སོ་དང་འབྲས་བའི་སྟོན་སོ་ལ་གསར་དུ་
 མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་འཛིག་བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བུའི་གཟུགས་པའི་གཟུགས་དང་འབྲས་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱས་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་ཞེས་པའི་¹འཛིག་ཏེན་ན་བཟོད་པ་བཞིན་ཞེས་པར་འབྲུང་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོ་
 རས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 སོ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །ཁྱད་པར་གྱི་ནི་སྒྲོ་དེ་དག །བྱ་
 བ་ལ་ནི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་
 བྱི། དང་སོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འཛིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་
 འཛིག་བྱེད་ཡིན་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས། ཁྱོད་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དབང་དོན་འཕྲད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱི་སོགས་ཁྱད་
 ཆོས་འཇལ་བའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས། རྟགས་ཆོས་སྤར་བཞིན་སྤར་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འཛིག་བྱེད་
 མེད་པར་ཐལ། དེའི་འཛིག་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱ་

¹ པའི་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བཟླག་པར་བྱའོ།

བ་ལ་ནི་བྱེད་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྐྱོར་ན་ཡང་། །ཐ་མའི་ཐ་དད་བྱེད་
གང་དེ། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དོན་གྱི་རྣམ་པ་
ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་
འདྲ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རང་
འབྲས་སྡེ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་སེར་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་
གི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པ་
ཞེགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མིག་དབང་གིས་མིག་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་
དུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་མེད། །འདི་
འདི་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་མིག་
དབང་དེས་འདི་སྡོན་པོ་འོ། །འདི་སེར་པོ་འོ། །ཞེས་སོ་སོར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མིག་དབང་ལ་སྡེ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་ནི་
ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ཆད་མ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ལྷག་མ་དཔྱོད་པ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་བཤད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
དེ་དངོས་མེད་ན་བྱེད་པར་གྱི། །སྒོ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཉེ། །སྒོ་གཞན་དག་
ཀྱང་དེ་བཞིན་ལོ། །བྱ་བ་དང་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་། ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་
དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བྱུམ་པའི་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་

གློ་དང་སྣམ་བུའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་གློ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན།
 དེས་བུམ་པའི་རྩས་འཛིན་གྱི་གློ་དང་སྣམ་བུའི་རྩས་འཛིན་གྱི་གློ་སོ་སོར་འཛིག་མི་
 རུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའང་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གློན་མེད་དེ། གློ་དེ་གཉིས། གཟུང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། མི་འཐད་དེ། དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད། །རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཡིན་ན་བུམ་སྣམ་འཇལ་བའི་ཆད་དུ་གློ་དེ་
 གཉིས་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། གློ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གློ་ནི་ཅིག་ཆར་འབྱུང་
 འགྱུར་ན། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཡིན་
 ན་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དོན་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་དང་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་གཉིས། ཚད་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཞེ་ན། མི་འབྲ་སྟེ། དེ་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆ་དག་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཞག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་
 ཐ་དད་པའི་སྒྲོན་ས། ཚད་འབྲས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དགག་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། །ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་
 རྟོགས་འགྱུར་བའི། །ངེས་པར་དེའི་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། །འབྲེལ་བ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་གཟུགས་རྟོགས་ལ་ངི་མི་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་དེ་བྱས་པའི་གཟུགས་
 ངི་གཉིས་ཀ་ལ་འཛོད་¹འདྲའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན།
 དབང་དོན་འཐད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་གཉིས་ཆོད་འབྲས་
 ལྷ་མི་རུང་དགོས་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་
 བས། དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས། །ཐ་དད་དེ་འདྲིའི་ཆོད་མ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་དོན་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདུ་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ལས་ནི་མིན་དེའི་དངོས། །མེད་ན་དེ་ཡང་གཞག་
 མེད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་དོན་དངོས་
 སོགས་ཆོད་མ་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པ་
 རྣམས་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོད་འབྲས་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་
 དེ་ལྟ་ན་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞེས་ཅོད་དེ། གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར། །འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་། མི་འཐད་དེ། མི་བདེན་ཏེ། །ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་
 ཕྱིར། །དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྣང་དག །ཐམས་
 ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས། །ཐ་དད་འདོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་

1 མོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥༧ གྲོ་

བས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚད་འབྲས་གཉིས་རྩམ་གཅིག་ལ་
ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། ཚད་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྟོག་བཏགས་དང་། དེར་
མ་བཤད་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གཞན་རྟོག་པས་སྒྲི་འདོགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་འབྲས་བུ་བཤད་པ།

དངོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཞལ་བྱ་ཚད་མ་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དངོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་བཤད་པ་དང་།
འཕྲོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི།
མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །དེ་ཡི་ངོ་མོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་དང་།
རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི་འདིར་གཉིས་སུ་
སྒྲུང་བ་སྟེ་སྟེ། རང་གི་སྒྲུང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བའོ། །སྒྲུང་བ་གཉིས་གཉིས་ལས།
གང་རང་རིག་དེ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ངོ་མོ་ལས་
དོན་ངེས། གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དང་
རྩམ་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དོན་
རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག །ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

པའི་བར་གྱིས་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད། །ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་
 དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་
 འདོད་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་དམ་བཅའ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོ་
 ནས་འཆད། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་འགྱུར་ན། །ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཞེས་པ་མན་གྱིས་
 སྒྱུབ་བྱེད་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་
 ཏེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དགག་པ་དང་། དེས་
 བ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱུབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་འབྲས་བྱ་དགག་པ་ཡོད་དེ། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ །མངོན་སུམ་
 གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱི་
 དོན་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་མ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་དེ་གང་ཡིན་ངེས་པའི་ཆོ། མདོ་སྡེ་
 པས། སྡེ་སེར་སོ་སོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྡེ་བ་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པའི་སྒྱུབ་བྱེད་མེད་ཅེས་འགོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆད་མ་དགག་པ་ཡོད་དེ། པ་རོལ་པོས་སྡེ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་
 ཕྱི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལས་
 སྐྱེས་འདྲ་བ་དེ་དེ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྡེ་བ། དེ་འདྲ་ལས་
 ཡིན་འབྲུལ་པར་འགྱུར། །འོན་ཏེ་འདི་སྤྱོད་དེ་གང་ལས། འདི་ནི་དེ་ཉིད་ནམ་དུས་ད་
 ཡིན། །ཞེས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བོ་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡིན་ན། སྡེ་བོ་

རྟོགས་པའི་ཁྲབ་པ་འཁྲལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་
 འཛོག་བྱེད་གང་ཡིན་ནི་བ་མི་རིགས་ཀྱི། སེམས་ཅམ་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དེའི་འཛོག་
 བྱེད་ནིས་ནས་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཆོད་ཉིད་མི་སྲིད་པ་གང་ཞིག །སྲིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་
 ཁྲབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་སྤྲོད་དེ་དག་གང་གིས་
 བ། །རགས་པར་སྤང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དངོས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཕྱི་དོན་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱི་དོན་རྩལ་
 སྤྲོད་དང་ཡང་མི་འདྲ། ཕྱི་དོན་རགས་པ་དང་ཡང་མི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་དོན་རགས་པར་སྤང་བ་གང་ཞིག །རྩལ་སྤྲོད་ལ་རགས་
 པའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རགས་པ་ཆ་
 མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྲབ་ཆེས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིན་ཡང་འཁྲལ་པ་ཅན་ཡིན་
 པས། །དེ་སྤྱིང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། སྡོན་པོ་ལས་སྐྱེས་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཁྲབ་པ་འཁྲལ་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། །གལ་ཏེ་སྤྱིང་བའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན། །དོན་
 མཆུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱིང་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ལྷ་ཤུག་ལྷར་ན་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་པོ་ངེས་པའི་
 ངེས་ཤེས་དེས། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་ལྷར་
 ན་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས། དེ་སྐད་ཅིག་སྡོ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་

བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་མཐོང་
 འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར། །གང་ལ་སྒོ་ནི་ངེས་པ་སྟེ། །དེ་སྐྱོང་ཡིན་ན། ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལས། ཕྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་འབྲས་བཤད་། ཕྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འབྲེན་ལུས་ཚོགས་པ་དེ་
 ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ། གང་གིས་དེ། །དེ་ཡི་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་འདོད་པ། །སྤང་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་གི། །ཉེ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱད་བྱ་ཡིན། །དེ་
 དག་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྟ་བ་ཐོ་ཡི་ངེས་དེ་ཡིན། །ཞེས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ཕྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་
 ལས་སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འབྲེན་ལུས་སུ་རྟོགས་དགོས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས། ཕྱི་དོན་སྐྱོང་བ་མ་རྟོགས་པར་ཕྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འབྲེན་ལུས་རྟོགས་མི་
 ལུས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་རྒྱས་གཞན་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་
 གཞན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་ཐོ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་སྐྱོང་དེ་བདག་ཉིད་
 དེ། །དེ་ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མིན། །མངོན་སུམ་སོ་སོར་རིག་བྱ་ཡིན། །དེ་ཡི་
 དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་ཉམས་སྐྱོང་བྱ་གཞན་མེད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས།
 སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་རྟོགས་བྱ་སྤྱོད་ཐོ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་བྱ་སྤྱོད་
 ཐོ་དེ་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་རྒྱུན་¹ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་

1 ཐོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༥༤བ རྒྱུན་ ཞེས་པ་མེད།

བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལའང་སྤྱིང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །དེར་ཡང་ཚུད་པ་
 མཚུངས་བྱིར་ཉེ། དེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡོ་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱི་རྫོགས་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱེད་དམ། སྤྱིང་བྱེད་
 དོན་གཞན་མེད་པ་དང་། སྡོ་པོ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་ན།
 སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་སྡོ་པོ་ལས་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་དང་།
 སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོ་པོ་གསལ་བར་སྤང་བའི་
 སྒྲོལ་རིགས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་ན་སྡོ་པོ་བྱི་རོལ་
 དོན་དུ་གྲགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡོ་པོ་བྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་།
 གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་
 ཇས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་དང་པོ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་ཡི་དངོས་དེ་སྡོ་
 སོགས་བྱིར། །རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བའང་དེ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིང་གྱུར་གྱང་། །སྡོ་
 སོགས་སྤྱིང་བར་སྤང་བ་ཡིན་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་བྱི་དོན་དུ་གྲགས་
 པའི་སྡོ་པོ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་ན། སྡོ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་གྱིས་སྡོ་པོ་སྤྱིང་བར་གྲགས་པ་མི་འགལ་ཉེ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་
 བའི་སྡོ་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སྤྱིར་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྡོ་པོ་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱིར། །གསལ་
 བྱེད་རབ་དུ་གསལ་བ་ན། །རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་འདོད། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བདག་རིག་

ཅན་ཡིན། །དེ་ཡི་རིག་བྱ་དོན་གཞན་ན། །ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་འཐད་པར་དགལ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། སྟོན་མེ་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྟོ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་
 པོ་དང་། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་དུ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་ཅོད་པ། གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་མེད་ན་དེར་སྤང་བའི་སྟོ་
 སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ཡང་མ་བྱལ་སྟེ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ནམ་པ་མེད། །སྐྱ་
 སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན། །གང་ཆེ་གཟུང་འཛིན་ནམ་བྱེ་བའི། །མཚན་ཉིད་
 ནམ་པར་བསྐྱད་པ་ཅན། །དེ་ལྟར་འཁྲལ་པས་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་འདི་ནམ་
 གཞག་བྱས་པ། །དེ་ཆེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བཅད་བྱ་
 མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོ་དེ་རང་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ལས་
 བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱ་ཤད་འཇག་སྤང་གི་སྟོ་བཞིན། སྟོ་འཁྲལ་པ་ལ་
 སྤང་བ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པོ་གཟུང་བ་དང་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འཛིན་པར་ནམ་
 གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱལ་བ་ཡོད་
 དེ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱར་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། གང་གི་ཆེ། འདི་

ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་གཞན་འགའ་ཞིག་བྱི་རོལ་ན་གནས་པ་དོན་
 རིག་མེད་པའི་བྱིར། རང་རིག་པ་ཉིད་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་དེ་ཉིད་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་རང་རིག་
 ཅེས་པ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་སྡེ་མ་རྣམས་
 དོན་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་པར་གནས་ཏེ། སྡར་བསྟན་པ་རྣམས་དབང་
 མངོན་གྱི་གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་འགྲོག་པ་ཤིང་སྟག་ཏུ་སྤང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། མ་
 བྱེད་སྟེ། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་ཏྲོགས་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་འདིའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་རྟེན་དཀའ་བའི་བྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ།
 གལ་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་
 བས་འཆད་པ་བྱུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་སྤྱོད་འགྱུར་ན། །ཉིས་པ་ཅི་ཡོད། ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བ་རོལ་པོས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་ཏྲོགས་
 པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱི་རོལ་

དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེ་ན། སྔོན་མེད་
 དེ། ཅི་ཡང་མེད། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་སྤང་འགྱུར་བ། །འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་ཅི་བརྗོད་
 འགྱུར། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་གྱི་སྔོན་པོ་རྟོགས་
 བ་ནི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། རྟོགས་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གཤམ་ཉེ་སྟོན་ནི་དེ་རྣམ་ཅན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས།
 སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་དེ་རྟོགས་
 པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་རྗེས་ཞུགས་ཅན་དེ་ཡོད། །དེ་ནི་ཕྱི་
 འམ་གཞན་ལས་ཞེས། །འདི་ནི་དབྱུང་པར་རིགས་པར་ཡིན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས།
 སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཤར་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་དོན་
 གྱིས་གཏད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་རི་ལྟར་ཡོད་ཅི་ན། ཡོད་དེ། མཐོང་
 པའི་བྱང་པར་དང་བུལ་བ། །མི་འཛིན་དེ་འཛིན་ན་འཛིན་ཕྱིར། །སྔོན་པོར་སྤང་བ་
 མཐོང་བ་ཡིན། །ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན་། ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། སྔོན་པོ་
 དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་ཉེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་
 དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྟོ། མེད་པ་གསལ་སྤང་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྗེས་གཞན་
 མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཡན་གར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་རེས་འགའ་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་བཤད། དེའི་དམིགས་སྟེན་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཞེན། མ་བྱུང་སྟེ། འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི། བག་ཆགས་རབ་རྩ་སང་
 བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་སྒོ་ནི་རྣམ་ངེས་ཀྱི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། མངོན་སུམ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་ཆོག་
 དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །གང་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་། །ཐུག་པས་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། །སྤྱོད་བཞིན་ནི་འབྲས་བྱ་
 ཡིན། །ཞེས་པས་དམ་བཅའ་དོས་འཛིན་ཀྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད།
 གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབ་བྱེད་དོས་འཛིན་ཀྱི་མདོ་
 དོན་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་
 དབང་གིས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྲང་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། བཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྤྱོད་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་རང་རིག་
 གིས་སྤྱོད་ཞིང་ཐུག་ཤིང་ཀྱིས་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་རིག། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྤྱོད་པོ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་
 དབྱེད་ན། གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་སྤྱོད་བ་པོ་དོས་བཟུང་བ་དང་། སྒོ་གང་གི་
 ཆད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་དབྱེད་པ་དང་། ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་

ལྷོན་དབྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་པ་འབྲས་ཏྲོག་
 གཉིས་པའི་སྒྲིགས་སྡེ་སྡེ་བ་པོ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་སྒྲིགས་གཉིས་པའི་སྒྲིགས་ཕྱི་
 མ་སྡེ་བ་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྷར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་ཞེས་སོགས་སྡེར་བྲངས་
 པ་དང་། ལྷར། ད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་རང་རིག་པ་
 བྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་འཆད་པར་བཞེད་ནས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། འཐད་ལྡན་ལས།
 དེ་ཉིད་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྡེ་བ་ལ་ཆད་མ་དང་འབྲས་བྱ་ཚུལ་
 གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་འདི་འདྲི་བ་ཅོམ་སོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་གྱིས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྡེ་བའི་ལུགས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ། ཁ་ཅིག །འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པ་འདིར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 གཙོ་བོར་སྡོན་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མཆན་གཞིར། གཞུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་
 རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་པ་
 དང་། ཁ་ཅིག །ནང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཞུང་
 རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་པར་བྱེད། གཉིས་
 ཀ་མི་ལེགས་ཏེ། འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་རྣམ་རིག་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་

འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྤྲ་མ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རང་རིག་གི་
 ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་མ་སློབ་དཔོན་སོ་སྟེ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་
 པའི་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་དང་པོ་དེར་
 ཐལ། འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དགོས་པ་གང་ཞིག །འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་
 དང་། འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོད་འབྲས་གཞལ་
 བྱ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་
 པ་དང་། གསུམ་པའི་འབྲས་བྱ་བྱ་མོང་དུ་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྒྱལ་དབང་སློ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བར་ངེས་པར་རུས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགོངས་ནས་ཕྱི་རོལ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་མདོ་
 གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བྱའི་བྱུང་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱེད་པར་བཞེད་པས་
 གསུངས་པ། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་
 རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་རང་རིག་དང་འབྲལ་
 ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དགོས་པ་དང་། གཞུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་མེད་དགོས་

བ་གང་ཞིག །དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལྷར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡན་གར་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཞུར། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་
 པས་བསྐྱད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྤང་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་རྫོད་བྱེད་རིམ་ལྲུལ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོད་གྱི་ཆད་འབྲས་གང་རུང་དང་འབྲུལ་ཤེས་
 གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་མ་
 གཏོགས་དངོས་གནས་ལ་སྐབས་འདྲིའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྷར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། སྟོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་པའི་
 འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་ཆད་མ་འབྲས་བུའོ། །དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྟོ་འཛིན་གཞལ་བྱ། ཞེས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་འཛིན་
 རྣམ་ཆད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་
 གི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཞེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ས་བཅད་ཆེན་མོར། གཞན་
 རིག་གི་ཆད་འབྲས་གཙུག་པོར་སྟོན་པར་བཤད་པས། གསུང་འདི་སྐོར་བྲང་དོན་དུ་
 བཀའ་ཡང་རྩེ་མ་པ་པོའི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་བྱེད་དང་། སྤར་བཤད་པའི་
 ལྷ་ཤག་རྒྱལ་དབང་སློའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འབྲས་ཏྲོགས་གཉིས་པ་འདིར་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་བཞིའི་ནང་རྣམ་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་གཙུག་པོར་སྟོན་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པས་ཤེས། འདིའི་མཆོན་གཞི་
 ལ། ཁ་ཅིག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་
 རྣམ་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྟོབ་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་ཏྲོགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདྲིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམ་རིག་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དབང་
 མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོབ་
 དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་ཏྲོགས་པའི་ཆད་མ་དབང་
 མངོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་
 གཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་

ཅན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་
 རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཤམ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་གསར་ཏུ་
 མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
 པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་
 མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། སྤྱིར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་ཏུ་མི་བསྦྱ་བའི་
 ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་འདིར་
 ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 འབྲས་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་གྱི། གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྐབས་འདིའི་གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ། གློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་།
 །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་ལྟ་དབང་གློས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟར།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན།
 ཞེས་འདི་བ་ལ། བཤད་པ། འདི་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློའི་བདག་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར། སློ་ཡི་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་
 སུ་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་ཆོད་གཞལ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཆེ་
 སྒྲུང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་
 དབང་སློ་ལས། འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ན་རང་རིག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་
 འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་
 ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། ཚུར་མ་བྱུང་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་
 ཆོག་དོན་གྱི་སློ་ནས་འཆད་པ་བྱུང་སྟེ། གང་ཆེ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡི་དངོས། །གཞན་
 འདོད་པ་འཇམ་མི་འདོད་པ། །རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དག་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་
 པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཚོད་པའི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སློ་ནས་འཆད། གང་ཆེ་ཤེས་
 ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་པ། །དེ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཉམས་སྟོང་
 གང་། །དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམ་དང་། །རྣམ་
 པ་གཞན་དུ་སྟོང་གྱུར་ན། །འདོད་པ་འཇམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། །དོན་རིག་པར་

བེ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་ལན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་
 བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
 བོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱི་རོལ་དོན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་བོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུར་རིགས་པའི་བྱིར་
 ཉེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་བོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལྟར། གང་ཆེ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་དངོས། །སྒྲུབ་པ་ནི་
 འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་ཞེ་ན། གཞན་སྡེ་
 1 བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དག་གོ། །རྣམ་པར་
 རིག་པ་དེ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡིན་ན། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་དོན་དང་འབྲས་བ་
 ཆད་མ་ཡིན་ལ། དོན་སྟོང་བ་ནི་འབྲས་བྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་
 པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤར།
 གང་ཆེ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་
 གཏས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། རྣམ་རིག་པ་དེ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡིན། འདོད་
 པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་
 པ་ཉིད་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་

1 བོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༡༠༡ན ཉེ་

མྱོ་བཏགས་ནས་དེ་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་
 དེས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་གྱི། རེ་ཞིག་རང་
 རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་
 བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ནང་གི་
 ཡིན་པར་སྤྱི་བའི་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་པ་ཞེས་བསྟན་
 ནོ། །གང་ཆེ་སྤྱབ་པ་དེ་ཡིས་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་འདིས། བྱེད་
 དང་བཅས་པར་རྟོག་ཉིད་བྱིར། ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བའམ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་གཞུང་དུ་རི་ལྟར་
 གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་པར་བཞེད་པ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱ་ཡི། རང་
 རིག་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱན་ལྟར་ན་མདོ་སྤེ་
 པ་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟོན་པོ་
 རིག་པར་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་ཞེན་པའི་བྱིར་ཞེན། དེ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། གང་
 ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས།
 དོན་རིག་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་བཤད་
 པ། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །གཞན་འདོད་པ་འམ་མི་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དངོས་
 པོར་མ་གྲུབ་པ། །དེ་ནི་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཡིན། །དེའི་ཆེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མེད་
 པའི་བྱིར། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་རང་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་ཤིག་གི་གཞུང་ཆོག་སྤར་ལྟར་
 བཏོན་ནས་མདོ་སྤེལ་པ་ལ་སྤྱར་བ་དང་མཐུན་པར་ས་བཅད་ཆེན་མོར་ཕྱི་དོན་ཁས་
 གཤམས་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སྟོན་པ་ལ་
 སྤྱར་བ་དང་མཐུན་པར། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་ཆད་འབྲས་འཆད་
 པ་ལ་སྤྱར་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས། སྤེལ་འགྲིག་པར་སེམས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུད་པའི་མདོ་དོན་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིལ་
 འཆད་བ་གྲུབ་སྟེ། ཞོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་རྟགས་བཀོད་ནས། གཉིས་པས་སྤྱོད་ཆོས་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དོན་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུང་རིགས་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བའི་དབང་གིས་དེས་བྱངས་པའི་
 རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པོ་འདོད་མི་
 འདོད་དུ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བའི་དབང་གིས་དེས་བྱངས་པའི་
 རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་
 འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་འདོད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་དབང་སྒྲོར།
 གང་གི་ཆེ་ཡུལ་བཅས་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དང་བཅས་པར་འབྲུག་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་

བཅས་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་དོན་གྱིས་སྤྲོང་བ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་ཆ་ལ་ནི་དོན་རྣམས་གཞག་¹གཟུང་བའི་རྣམས་པ་ལ་དོན་དུ་ཐ་
 སྤྲོད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཉམས་སྤྲོང་གང་སྟོང་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་
 རྣམས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྟོང་འདི་བདག་འདོད་པའི་རྣམས་
 པའམ། རྣམས་པ་གཞན་ཏེ་མི་འདོད་པའི་རྣམས་པ་སྐྱེས་བྱས་སྤྲོང་བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་
 འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྣམས་པར་རིག་པ་ཅུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་
 རྣམས་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམས་གཞག་དེ། གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་ཞེས་སོགས་
 འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པའི་གཞུང་ལོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམས་གཞག་དང་། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམས་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འབྲས་ཏྲོག་བཞི་པའི་ཆད་འབྲས་འཆད་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཡང་
 བ་དོན་རིག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། ཞེས་པ་
 དང་། ཕྱི་འགྲེལ་དུ། དེའི་ཆེ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །དེའི་ཆེ་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྦྱ་བ་ལ་ཡང་དོན་རིག་པ་

¹ རོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༡༠༡བ བཞག་

ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆད་མ། དེ་
 རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྦངས་
 རྣམ་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་
 རྣམས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 གཉིས་བྱུང་བ་ལས། རྣམ་བཤད་རང་ལུགས་ལྟ་བུ་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཞུང་ལོ་ལོ་ཀ་ཕྱི་མ་ལོ་ལོ་ཀ་སྔ་མའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕྲོས་དོན་འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ། མདོར། ཡུལ་
 དུ་སྒྲང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཆད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅས་དང་། རང་
 འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
 བོ་ཡུལ་དུ་སྒྲང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། ཆད་མ་དེའི་ཆེ་ནི་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན། ཡང་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲང་བ་འདིའི་ཆད་མའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་
 དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། རི་ལྟ་རི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྒྲང་བ་ན། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོའི་ཡུལ་དང་བཅས་
 བར་འཇལ་བར་བྱེད། ཅས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅས་སུ་འགྲེལ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་བྱ་ངོས་
 འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་འཆད། དེ་ཆེ་དོན་སྒྲང་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆད་

མ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ།
 མཆམས་སྦྱར་མདོ་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བྱ་ངོས་
 འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་འཆད། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་
 ལའང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོ་
 བྱ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །རི་ལྟར་
 ཉམས་སུ་སྤྱང་ཉིད་དེ། །ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་
 སྟོན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་
 པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྟར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ལ་
 སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲར་བའི་གཟུང་ནམ་རང་རིག་གིས་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་
 དེས་དངས་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་གྱིས་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་
 གྱི་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་འདོད་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་གཉེན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་འདོད་པར་
 སྒྲར་། དེ་འབྲའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དེར་ཐལ།
 སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྟོན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དགྲའི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་མི་འདོད་པར་སྒྲར་། དེ་མ་
 འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པོ་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འདོད་
 དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་གཉིས་པོ་དག །ཐ་དད་པར་ནི་སྤྱང་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་འདོད་པར་སྤྱང་བའི་
 དབང་མངོན་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲེལ་ལྷན་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་
 འདོད་པར་སྤྱང་བའི་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀར་སྤྱང་བར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པོ་མི་འདོད་པར་སྤྱང་བའི་དབང་མངོན་ལའང་
 རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། མ་མཐོང་སློབ་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེས་སྟོན་པོ་འདོད་པར་སྤྱང་བའི་དབང་མངོན་
 དེས་སྟོན་པོ་མི་འདོད་པར་མཐོང་བ་ལ་སློབ་པར་བྱེད། ཅིག་ཤོས་ལའང་དེ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དུ་མའི་
 བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། །གཅིག་གི་བདག་དུ་མཐོང་བྱེད་པ། །མ་མཐོང་བ་དེ་རི་
 ལྟར་ན། །དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་
 སྟོན་པོ་འདོད་པར་སྤྱང་བའི་དབང་མངོན་དེས་སྟོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་
 དབང་གིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་¹དོན་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བར་བྱས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་
 མེད་དེ། གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །སྤྱང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་སྟོ་མིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་སྟོ་ལ་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྤྱང་གི། །དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་

1 དེས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

བོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་འཆི་ལྟས་ལ་
 སོགས་པར། །མཆམས་སྒྱུར་མེད་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 འཆི་ལྟས་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆེ་སྒྲར་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བ་ཕྱིས་ཡིད་མི་འོང་དུ་
 སྣང་བའི་དབང་ཤེས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་སྤྱད་གི་སྤྱེའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རོ་ཞིམ་
 མི་ཞིམ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་
 ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །རང་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་
 པས་དམ་བཅའ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། གང་ཕྱིར་
 རི་ལྟར་འདི་རང་བཞིན། །དེ་ལྟར་དོན་ནི་རྣམ་པར་ངེས། ཞེས་པས་སྒྱུབ་བྱེད་ངོས་
 འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ནི་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྔོན་
 བོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་
 བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ལ་
 སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་
 དེས་བྱངས་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་
 ཀྱིས། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་

འབྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་འབྲས་ཞིག་གཞུལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་སྤྲའང་སྤྲར་
 བྱས་ནས་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། གང་གི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་དོན་ངེ་ལྟར་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞུལ་བྱ་
 ལའང་། དོན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་། །རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་
 རིགས། །རང་ཉིད་སྤྱོད་བ་ཁོ་ན་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གང་གི་ཕྱིར་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་འདྲིའི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དོན་ནི་རྣམ་པར་ངེས། །དེའི་ཕྱིར་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
 ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་མིན་ཞེས་བྱ་བར་གནས་
 སོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། དེས་ན་ངེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཤད་པ་དང་། ངེ་ལྟར་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་དེ་ཆེ་དོན་སྤང་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆད་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་
 པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞུལ་བྱར་བྱས་
 པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མར་བྱེད་
 རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོན་པོ་གཞུལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་

དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྣམ་རིག་
 པས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན།
 ཞེས་ཚུད་པའི་ལན་དུ། དེ་ཆེ་དོན་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། །ཆད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལྟར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ཡང་སྟོ་གཉིས་སུ་སྤང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པས་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་དཔྱད་པ་ན། རི་ལྟར་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། ཕྱི་རོལ་
 གཞལ་བྱ་ལའང་རང་རིག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱར་འདོད་ན་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་ཞར་ལ་འོངས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྟར། རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ལ་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་
 མར་ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ། །སྟམ་དུ་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་གྱི་
 དོགས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དུལ་སྤང་འདི་ཡི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་
 བའི་གཞུང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ཅུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་
 ལ་མ་བྱལ་སྟེ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་
 གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལྟར། གང་གི་ཆེ་འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཡང་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱར་

བརྗོད་པ། དེ་ཆེ་དོན་སྤང་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཆད་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
 བའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
 དུ་ཟིན་གྱང་ནི། །དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། །འདྲིན་བདག་སྟོས་པར་བྱ་བ་
 མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེས་ཕྱི་དོན་མི་འཇལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཕྱིར་རི་
 ལྟར་དོན་བདག་དེ། །ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་
 ཞེས། །དེས་བྱེད། ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོ་འདྲིན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བའི་དབང་གིས་དེས་བྲངས་པའི་
 རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་མ་གྱུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་
 བས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་
 ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་རིག་འདོད། །འདི་ལྟར་དོན་བདག་སྤང་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་འདྲིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་རིག་
 པར་ཞེན་ཅིང་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་
 གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་

སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་¹སྐྱབ་བྱེད་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་
 མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་སྒོ་ལ་
 བློ། །གནས་དོན་དེ་ཡི་བྱ་བ་དེ། །གང་ཕྱིར་རི་ལྷར་དོན་དེ་བློ། །གནས་པ་དེ་ལྷར་
 དེ་རབ་གསལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་
 ལྷར་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་དེས་བྲངས་པའི་རྟོག་པ་
 ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་
 འབྲས་དེ་ལྷར་བཞག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་
 དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱུར་འཛོག་པའི་ཆེ་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཇུས་གཞན་ཁོ་
 ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་
 ཤེས་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་ །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 སྔོན་པོ་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེན་ཞེས་ཏེ། ལྷར། གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲས་པ་ཚད་མ་ཡིན་
 ཞིང་། སྤྱོད་བ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་དག་ཐ་དད་པ་ཁོ་
 ནར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཞེན། སྔོན་མེད་དེ། དོན་འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་

1 ཐོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༡༠༥བ མའི་

ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །དེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་
 པ་དེས་ཡིན་ལུགས་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་
 ཡང་། སྡོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
 རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར། དེ་ལྷར་ན་དོན་གནས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། དོན་དམ་
 པར་འདི་རང་རིག་པ་ཡིན་ནའང་འོན་ཀྱང་། ཆ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཉེ་བར་བཏགས་
 བས་དོན་རིག་འདོད། གང་གི་ཆེ་འདི་ལྷར་གང་ཁོ་ན་ལ་ཕྱི་རོལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ།
 དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་། ཆད་མ་དང་ཆད་མའི་
 འབྲས་བྱ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་དོན་
 འཛིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། འདིར་དོན་
 དམ་པར་ནི་རང་རིག་པ་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བེ་ཐ་སྙད་ལ་སྦྲས་ཏེ་དོན་ཉིད་ལ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། ཆད་མ་ཡང་དོན་ཉིད་ལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཐ་དད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་སྡེ་
 པ་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་སྡོན་པོ་མདོན་སུམ་གྱིས་སྡོན་
 པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེ་འདྲེན་གྱི། སྡོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་
 ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སྡེ། རང་རིག་པ་འབྲས་བྱར་འཛིག་པ་
 ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་ལ་སྦྲས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱེད་

བ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། །དོན་རིག་དེ་བདག་ཉིད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཚུར་མཐོང་གི་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྡོན་པོ་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་གྲང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་འབྲས་བྱར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཇེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་དོན་རིག་པར་ཞེན་པའི་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་
 སྡོན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྡོན་པོ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཕྱི་དོན་
 ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱ་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེ་ན། མི་
 འཐད་དེ། དེ་དང་འབྲས་བཏམ་གཞན་འབྲས་བྱར་། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན། །རྒྱ་
 བེ་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །དོན་བེ་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་
 ཅམ་གྱིས་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་རིགས་པའམ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་
 ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྡོ་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྡོ་འཛིན་དབང་

མངོན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོ་པོའི་རྣམ་པ་
 ཤར་བའི་སྟོ་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་
 རང་འབྲས་བའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འབྲས་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། །དོན་དངོས་མེད་པར་སྤང་ཅན་དེ། །རི་
 ལྟར་དོན་འཛིན་ཞེ་ན་བདེན། །དེ་འབྲས་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེས་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་ན་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱགས་སུ་ཕྱི་སྤྱི་བ་པོ་ངོས་
 གཟུང་བ། ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་དབྱེད་པ། གཞན་ལྷགས་
 གྱི་ཆོད་འབྲས་དགག་པ། རང་ལྷགས་གྱི་ཆོད་འབྲས་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་འབྲས་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འབྲས་རྟོག་
 གཉིས་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོ་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་
 མ་འབྲས་བྱར་བསྟན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཉིས་པར་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོ་པོ་གཞལ་བྱ་ལ། འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་བཞག་
 པར་མ་ཐད་སྡོ་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡོ་པོ་
 གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་རིགས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚད་མ་དང་
འབྲས་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ལས་ཤེས་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་གཞུང་རྣམ་ཚད་མ་
མ་དབྱུང་པའི་ཆེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་དབྱུང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
པའི་བྱིར་དང་། གཞུང་རྣམ་ཡིན་ན་འབྲས་བྱ་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི། ཞེས་ནི་སྤྲ་དང་།
བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་ཡང་སྤྲ་དང་། དེ་བྱིར་བྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་།
ཞེས་འང་སྤྲ་སྟོས་པ་སོགས་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་དེར་ཐལ།
བྱམ་འཛིན་རྟོག་པས་མ་ངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་མ་དབྱུང་པའི་ཆེ་བྱི་དོན་རིག་པ་
དང་། དབྱུང་པའི་ཆེ་ན་རང་རིག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན་
གཞུང་རྣམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྟོན་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྲ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་
པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྤར་བཞིན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་
གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ཡིན།

འབྲས་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་བ་གང་ཞིག །སྡོན་པོ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཚུར་
 མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྡོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་འཛིན་པའི་མངོན་
 སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་ས་སྟོགས་དེར་སྡོན་པོ་ཆད་
 མས་མ་དམིགས་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་
 ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཞེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་
 མི་སྦྲུ་བའི་ཞེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྤར་བཞིན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཉ། དེ་ལྟར་
 བ་མདོ་རང་འབྲེལ་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི།
 ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར་ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི། ཞེས་
 དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་
 པར། དེ་ཕྱིར་ཞེས་བདག་གཞལ་བྱ་ལའང་། ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་དོན་སྤང་བདག་
 ཉིད་ནི། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར། དེ་ཆེ་ཞེས་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་
 སྟོས་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་སྡེ་པའི་རྒྱད་ལ། རི་སྐད་སྟུགས་པའི་
 ཆད་འབྲས་གཉིས་པ་¹ཡུལ་རྩས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་

1 པོ་ ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་
 བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ཆད་འབྲས་ཡིན་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདྲིའི་གཙུག་པོའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན།
 རང་ཉིད་ཀྱི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་ཆད་གཞལ་གཉིས་མདོ་སྡེ་
 བས་ཁས་ལེན་པ་ཅིག་དགོས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲིན་
 པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་གཞལ་
 བྱ་སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོའི་
 རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲིན་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་བདེན་གྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྒྲར་བཞིན་ཡིན། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོག་དོར་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཞེས་དང་། ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་
 ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དེ་རྟོག་དོར་དེར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་འོས་

བར་གོ་ཞིང་འགལ་བ་ཁས་སྒྲངས་བར་ཡང་སེམས་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་ཆད་མ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་
 ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 མ་ཡིན་ན། དེ་དེའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་
 པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མར་རིགས་པས་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་ན་དེ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་མར་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་
 ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་གཞལ་བྱར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་
 དངོས་པོ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་བཤད་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་
 ཤེས་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་
 པོའི་རྣམ་པ་ཤེས་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་དང་། འབྲས་

བྱ་སྒར་བཞིན་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པ།¹ ཆད་འབྲས་དངོས་ནི་སྔོན་པོ་གཞལ་བ། རང་
 ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྐོན་ས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་
 མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་
 བྱ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ།
 གཞུང་འདི་རྣམས་མདོ་ཆོག་དེ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་
 བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན།
 རྩེད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། འབྲས་རྫོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 གཉིས་པའི་གཞུང་རྣམས་མདོ་ཆོག་དེ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན། ཡང་
 ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྐབས་འདིའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་
 རང་ཆན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ངོས་འཛིན་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་འདིའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་ཅེས་པའི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། མདོ་ཆོག་དེ་
 ཆད་མ་མདོའི་འབྲས་རྫོག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་

1 ལ། ཡིན་ནས་བརྟག་གོ།

གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་། མདོའི་
 འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཙུག་པོའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། མདོའི་
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཙུག་པོའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་བདེ་གཟིགས་ཤིག །རང་ལུགས་གྱི་ཚད་འབྲས་དེ་
 ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྡེ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
 ཚད་མས་རྟོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འབྲའི་མདོ་སྡེ་
 བ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་
 དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་མེད་པར་
 འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
 རྟོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་སྤྱོད་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་དག་ཏུ་
 ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་
 བ་ལ་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྡོན་པོ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་
 དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ངོས་གཟུང་བ་འཆད་པ།

གཉིས་པ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཚད་འབྲས་
 གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཏེ།
 ལྟར། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་རྩི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། ཞེས་གསུངས། མ་བྱུང་སྟེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་
 རྣམ་པ་དུ་མ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ཉི་བར་སྤངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་འབྲས་
 བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ཉིད་སྤྲས་པ། གང་ཆེ་སྤང་བ་དེའི་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་
 དེའི་འབྲས་བྱ་ནི། །འཛིན་རྣམ་རིགས་པའོ་དེ་ཡི་བྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་
 བྲས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། གློ་བདག་རྣམ་
 པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་
 གྲོང་བ་དག །ཐ་དད་ལྡན་ཁིང་རྟོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུང་འཛིན་
 རིག་གསུམ་རྩིས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་གློ་དེ་བྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་འབྲེལ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་རྩིས་
 གཞན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། འདིའི་དཔེ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་
 དང་། འཛིན་རྟོག་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་
 ར་དབང་པོ་སྤྲགས་སོགས་ཀྱིས། །བསྤྲད་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་དུ་མ་སོགས། །དེ་
 ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་

ཤིང་། དེ་སྐབ་པ་ལ། དེ་དག་མ་བསྐྱད་མིག་ཅན་གྱིས། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གོ་སྤྱོད་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཐག་རིང་ཐུང་མ་ན། །ཆུང་དུ་ཆེན་པོར་སྒྲུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
 པས་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་བྱི་དོན་མེད་ན་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་མི་འཐད་མི་དགོས་ཏེ། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་
 གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བྱར་གནས་པ་འདི། །རི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྒྲུང་
 བཞིན་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་
 གྲུང་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་
 ཆགས་སོགས་སྤྱོད་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །འཇལ་བྱ་འཇལ་
 བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་
 པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དེ་རང་རིག་
 གཞན་རིག་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་
 གཞལ་བྱ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་པ་བཞིན། ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོས་བཤད་ཅིང་། ཆོས་མཆོག་གིས་མདོ་སེམས་
 ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་ལས། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་སོགས་ཀུན་
 ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་སྐད་
 བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ལའང་ཉམས་སྤྱོད་བདག་ཉིད་བྱིར། །དེ་
 དག་རང་བདག་སྤྱོད་བར་བྱང་། །དེ་ལྟར་བྱང་ཉིད་དེ་ཆད་བདག །གཞལ་བྱ་རང་

རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་
 འབྲས་བྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གུན་བརྟུས་སུ་རང་རིག་ཆད་མར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བདག་
 ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས། །ཡོངས་སུ་གཙུག་པོ་འདྲེས་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །རུང་ཉིད་ཅེས་
 བྱ་ཆད་མ་དང་། །རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། གུན་
 བརྟུས་སུ་རང་རིག་ཆད་མར་བཤད་པ་དེ་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དགོངས། རྣམ་འགྲེལ་
 འདིར་དེ་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་བྱ་བའི་ཆ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གུན་བརྟུས་
 སུ་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་ཆད་མ་དང་རང་རིག་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་
 རང་རིག་མཆོན་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོད་ཀྱི་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ།

འོ་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འཐད་པར་ཅེས་
 ཤེས་ཤེ་ན། དེ་འཐད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་།
 སློ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་བྲན་པ་
 ལས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། མདོ་རྩར། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །དབྱེ་བས་སློ་ཡི་ཚུལ་གཉིས་
 ཉིད། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གིས་

དེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་རང་སྒྲུང་བཤོ། ། ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་གང་ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་སྒྲུང་བ་དང་རང་སྒྲུང་བཤོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་
 ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཤོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་
 འགྲེལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་
 ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོགས་སྒྲང་གི་
 གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་གྱིས་བཀོད་
 པའི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོགས་སྒྲང་གི་གཞུང་
 ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཚུལ་དང་། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་
 རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་དོན་
 རིགས་པའི་སློ་ནས་འཆད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སློ་ནས་བཤད་པ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་གཞི་དབྱེད་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག ། དེ་ལས་གཞན་
 རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་། ། རྣམ་འགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་ནས། གསལ་
 པའི་རྣམ་པ་དཔེན་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
 དེ། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ན། ། གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་

ནས། དེ་ཆེ་སློབ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་དོན་ཆེག་དོན་གྱི་སློབ་ནས་འཆད་པ་ཡོད་དེ། ཉམས་སྤྱོད་རྣམ་
ཤེས་དེ་ཡང་ནི། །ཆ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་གྱུར་པ། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་བྱི་མ་བྱི་
མ་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། དེས་པར་སློབ་དང་ལྟན་
ཅིག་དུ། ཅིག་ཆར་དུ་ནི་སྤྱོད་འགྱུར་བའི། །ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་
གང་གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་དེས་པས་
འགྲུབ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་
ཡོད་དེ། ཉགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་
ཅིག་དམིགས་དེས་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
ཁུབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པས་སྒྲ་བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། སྒྲ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ། སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་འཛིན་
མངོན་སུམ་གཉིས་རྣམ་གཞན་དུ་སྤྱང་ཡང་རྣམ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་།
སྤྱོད་པོ་ཐ་དད་དག་ལ་ནི། །སྤྱོད་པའི་དེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
སྤྱོད་པོ་གཉིས་བཞིན་དུ། རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ན། ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་མེད་པར་དོན་

འགའ་འམ། །དོན་མེད་པ་ཡི་སྤྱང་བ་ཡང་། །སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ། །དེས་
ན་དེ་དག་ཐ་དད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱོད་པོ་དང་དེ་འཛིན་དབང་མངོན་
གཉིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བྱིར།

ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་དང་
ཆོས་དེ་པན་ཚུན་ཐ་དད། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་པན་ཚུན་
ཐ་དད། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། གཞན་དག །སྤྱོད་པོ་དང་
སྤྱོད་པོ་འཛིན་དབང་མངོན་པན་ཚུན་ཐ་དད། སྤྱོད་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་¹རྗེས་སུ་སྐྱེས་
ན་སྤྱོད་པོ་འཛིན་དབང་མངོན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། སྤྱོད་
པོ་འཛིན་དབང་མངོན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ན། སྤྱོད་པོ་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། ཡང་གཞན་དག །སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་འཛིན་དབང་

¹ ཆད་མའི་ ཆད་དམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

མངོན་པན་ཚུན་ཐ་དད། དེ་གཉིས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་བྱུབ་བདེ་རྗེས་
 གཅིག་པ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ལ་
 ལ། བྱབ་མཉམ་ངོ་ཤོ་གཅིག་པ་དེ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་
 ཟེར། ཡང་ལ་ལ། པན་ཚུན་ཐ་དད་འབྲལ་མི་རུང་གི་ངོ་ཤོ་གཅིག་དུ་ཆད་མས་
 དམིགས་པ་དེ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། སྤྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ན། སྤྱོད་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བྱེད་རང་
 རིག་གིས་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་མངོན་པའི་མངོན་
 ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་མངོན་པའི་མངོན་དེ་སྤྱོད་མངོན་པའི་མངོན་དམིགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱོད་མངོན་པའི་མངོན་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་
 སྐྱེས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། སྤྱོད་མངོན་པའི་མངོན་དང་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མ་གཉིས་བྱུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 བ་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་མངོན་པའི་མངོན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཆད་མས་བྱུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉེས་
 པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། ལྟར་དང་དུག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་
 པོ་དང་སྤྱོད་མངོན་པའི་མངོན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ངོ་ཤོ་གཅིག་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་རྟོགས་

བར་ཐལ་བའི་སྤྱན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱན་པོ་དང་སྤྱན་པོ་མི་རྟག་པ་གཉིས་
 བན་ཚུན་ཐ་དད་འབྲལ་མི་རུང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། སྤྱན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་སྤྱན་པོ་
 མི་རྟག་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྩམ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རང་ལུགས་ནི་ཆོས་མཆོག་གིས། ལྟན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པའོ། །དམིགས་
 པ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་བྲུབ་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱན་པོ་
 འངལ་བའི་སློ་དང་། སྤྱི་འཛིན་འངལ་བའི་སློ་བྲུབ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྩམ་གཅིག་
 ཡིན་པ་དུས་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་སྲིད་པར་¹རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་
 པ་ཡིན་²ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱན་པོ་དང་སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་པན་ཚུན་
 ཐ་དད། སྤྱན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་དམིགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཆད་མ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ལྟན་ཅིག་དུ་གནས་པ་དེ་སྤྱན་པོ་དང་སྤྱི་འཛིན་དབང་
 མངོན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་
 འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྤྱི་འཛིན་ཆད་
 མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱན་པོ་དང་སྤྱི་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ཁས། འདོད་ན། སྤྱན་པོ་སྤྱི་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྤྱི་འཛིན་ཡིད་མངོན་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༡༣བ བ་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༡༣བ མིན་

གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 དེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་ཀ་རང་
 དུས་སུ་སྔོ་འཛིན་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱལ། འོ་ན། དངོས་པོའི་
 རྒྱའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྒྱ་དེ་ཀ་རང་དུས་སུ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་དེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་དེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་
 སྔོན་པོ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྔོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
 ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྤང་བའི་
 དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། གངས་རི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གངས་
 རི་སྔོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྔོན་
 པོ་སྤང་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་སྤང་ལུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་དགོས་པ་གང་
 ཞིག མཚུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་ལུགས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན། མར་མའི་
 ཅེ་མོ་སྤང་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མར་
 མའི་ཅེ་མོ་ཁྱ་སྐྱོར་བར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་
 ན། དེ་དབང་ཤེས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མར་

མེ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དབྱད་པར་བྱའོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྡོན་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་
དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྡོན་པོ་དང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་མཚུངས་
པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་བྱུང་བ་དེ་རྗེས་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན་དེ་དེར་ཐལ། སྡོན་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་
ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། །འོ་ན། སྡོན་པོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
སྡོན་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས་སྟེ། །ཡང་གཞན་
དག་ན་རེ། སྡོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྡོན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་
པའི་ཕྱིར། །སྡོ་དང་དེ་སློབ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། སྡོན་པོ་
དང་དེའི་སློབ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་དུས་སྤང་བ་
ཡིས། །དོན་ནི་ཞེས་ལས་གཞན་མིན་པ་། སྡོག་པར་རབ་དུ་དཀའ་བ་ཉིད། །ཅེས་
འབྱུང་བ་ལས། སྡོན་པོ་དང་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་

247

ཕྱོད་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ།
 གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་
 ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། ལྷག་
 མ་སློ་ངན་ལུགས་ངན་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར།

སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།
 གསུམ་པ་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་
 ཡོད་དེ། ཞེས་པ་སྐྱ་དང་མར་མེ་ནམས། །ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཡང་སྐྱོན་ནི་སྤར་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ། དུས་བྱིས་ཅན་པ་
 ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་
 ཡང་། མདོར། དུས་བྱིས་ཅན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་འདིར། དེ་དག་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལ། །ཞེས་པ་ནས།
 རྣམ་འབྱེད་སློ་མེད་ཆེ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།
 གཉིས་པ་སློ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། མདོར།
 རང་རིག་གྲུབ། །མ་སྤྱོད་བར་ནི་མེད་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་

ན། །ཐུག་མེད་དེ་ལའང་བླན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། །མེད་འགྱུར་དེ་
 ཡང་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། །དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། །ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 བས་གྱང་། །རང་རིག་པལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། །གསལ་ན་འགྲོ་འདི་
 །གསལ་བར་འགྱུར་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ། །གཉིས་སྟོང་དག་
 པའི་མཁའ་ལ་ཆེར་འཕགས་ཏེ། །འབྲས་ཏྟིག་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་
 འིང་། །ལོག་ཏྟིག་ཐུན་ཆེན་སེལ་བའི་འོད་དཀར་ཅན། །ལེགས་བཤད་མཆན་མའི་
 མགོན་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མངོན་སུམ་ལེའུ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་པ།

གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༡༡། །དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རང་ཉིད་གྱིས་ངེས་པའི་ཐབས་
 རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་སུམ་གཏན་ལ་ཐབས་ནས། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པའི་ཐབས་སྐབས་ངག་ཡང་དག། །སུན་འབྱེན་ཡང་དག་འཆད་པ་ལ་ལེའུ་བཞི་པ་
 གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་མདོའི་གཞན་དོན་ལེའུ་བཤད་པར་ལུས་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་དབང་གློས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་རང་
 གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་སྤར་བསྟན་ཟེན་པ་དེ་ལྟར་མི་
 འཆད་དོ། །གོ་རིམ་ལྟོག་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤར་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །ད་ནི་གཞན་གྱི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལུས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་གློས། དེ་ལ་འདིར་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་ཟེན་
 པ་ཉིད་གྱི་བྱིར། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་སྤར་བསྟན་ཟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་རོ། །དགོས་པ་ནི་

སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ཚུམ་པ་ཉིད་
 དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྒྲོར་ཡང་། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་
 དོན་གྱི་དབྱེ་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ལ་རང་གི་
 དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནི་གཞན་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པར་འདོད་པས་གསུངས་
 བ་གཞན་དོན་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སུ་
 གཞན་དོན་ལེའུ་བཙུམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཕྱི་ཕྱོད་ལ་སྦྱབ་དག་
 འགོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བསྟན་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་ལེའུས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། སྤྲ་མི་རྟག་པ་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འདྲེལ་བའི་
 ཆད་མས་རང་འབྲས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད། གཞན་དོན་
 ལེའུས་སྦྱབ་དག་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་
 པའི་སྦྱབ་དག་ཡང་དག་གིས། རང་འབྲས་སྤྲ་མི་རྟག་པ་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྱ་
 པའི་བྱ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྗན་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་
 ཀྱང་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱིས་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་
 པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 སྐབས་སུ་བབ་ནས་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ལེའུ་འདིར་སྦྱབ་དག་
 དང་སུན་འབྲེན་གཉིས་ཀ་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཕྱི་ཕྱོད་གྱི་

ངོ་བོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་ཞིང་། འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད། སྒྲིབ་བའི་འདོད་པ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད། མི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། གང་ཏྲག་
 ན་མ་བྱས་པས་བྱལ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་¹བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས། ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་
 གཉིས་ཀས་ཏྲག་པ་མ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་མེད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱ་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་རང་འབྲས་སྐྱ་ཏྲག་གམ་
 མི་ཏྲག་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱབ་དག་གིས་སྐྱ་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་སྟམ་པའི་ཐེ་
 ཆོམ་ལོག་ནས་རང་འབྲས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །དེ་འབྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱ་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་།
 སྐྱབ་དག་དེས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཐེར་བ་ནི་ཅིང་བ་སྟེ།
 དེ་གཉིས་སོ་སོར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལེའུ་འདིས་གཞན་
 དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་འཆད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྫོད་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བརྫོད་བྱ་དོན་
 གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྫོད་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་
 རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་རང་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་

¹ ནས་མཁའ་ ཡིན་ནས་སྟམ་སྟེ་བཏྲག་འཆལ།

རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་གཞན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་
 རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
 བཟོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་སྟེ། རྟུ་ལ་འབྲས་བྱར་བཏགས་
 པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་ཚུལ་གང་ཡང་བྱུང་བ་མ་བཟོད་ན་ནི་མ་ཆང་བ་ཞེས་བཟོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ། རྟག་གཤེ་བསྟན་བཅས་རྣམས་སུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དབག་པ་ལ། རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་སྟོན་པར་དམ་བཅའ་བ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལ་བྱི་བར་བྱའོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་ནི། དེ་ལ་དབག་བྱ་བསྟན་
 པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྟགས་གྱི་ཡུལ་དོན་ཡིན། ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་དབག་པར་
 བྱ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟགས་ཆོག་ཡུལ་གྱི་ཡན་
 ལག་ཡིན་པར། དེ་ནི་ངེས་¹པར་²སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་བཤད་
 ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཆོན་བྱའི་དོན་བཤད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་
 པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཆོན་བྱའི་དོན་བཤད་པ།

དང་ལོ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དེ། ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་
 པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དོན་དང་རང་འབྲས་རྗེས་དབག་དངོས་གྱི་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། རྟན་ དེས་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། རྟན་ པར་ ཞེས་པ་མེད།

རྒྱ་བྱེད་པས། རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུང་། གཞན་གྱི་ཡིན་པས་ན་
གཞན་གྱི་དོན་ཏེ། གང་གིས་གཞན་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་།
ཆོས་མཚན་གིས། གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ལྷུང་།
རྟགས་བཟུང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་ལ་སྒྲོག་གྱུར་དཔོག་པར་བྱེད་པས་ན་
རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་རང་གི་མཐོང་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རང་གིས་མཐོང་བ་བཤད་པ། དོན་བཤད་པ། རབ་
གསལ་བྱེད་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལྷུང་ལྷུང་
ན་རང་སྤྱོད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་ལྷུང་ན། རྒྱན་གྱི་རྒྱན་དཔང་པོ་གསུམ་ལ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཞེས་པ་ཆད་མས་རྟགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། ལྷུང་། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་
བྱེད་ཡིན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་རང་གིས་མཐོང་བའོ། །ཞེས་དང་། ལྷུང་།
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་པ་གང་གིས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས།
རང་གིས་མཐོང་བ་ནི་རྒྱན་པ་དང་ཕྱི་རྒྱན་པ་རང་གིས་མཐོང་བ་སྟེ་བསྟན་པར་བྱ་
བ་དང་། རྒྱན་པར་བྱེད་པ་དག་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །གལ་
ཏེ་ཉན་པར་འདོད་པ་ཡོད་ན་ནི། དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དབང་
དུ་བྱ་བ་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷུང་།

མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ། ཚད་མས་ཁུང་དུ་ཆུད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་
བ་ཅན་ལས། མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བཤད་པ་དང་རབ་གསལ་བྱེད་བཤད་པ།

རྟགས་གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཞེས་དང་། ལྷན་
དོན་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀས་
ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། རབ་ཞེས་སྟོགས་
ཆོག་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་གཅོད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་ཅེས་པ། གཞན་
དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། ཆོག་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱ་ལས། གང་ལ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ནི་གསལ་བར་བརྗོད་དོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་བརྗོད་པ་རབ་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ རང་གིས་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དོན་ཡང་
ཡིན་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆོག་གོ་ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ལས། རང་གིས་
ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གང་མཐོང་བའི་དོན་དེ་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་གསལ་
བྱེད་དེ། འཆད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་།
རང་གིས་མཐོང་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན། ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་

ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་ཁུབ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས། ལྷོག་ཁུབ་ཤུགས་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད། དེ་སྐྱབ་གྱི་
 ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷོག་ཁུབ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་
 རྗེས་ཁུབ་ཤུགས་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས། རྟོན་པར་བྱེད་
 པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་ནི་རྗེས་
 སུ་དབག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་
 བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རབ་གསལ་
 བྱེད་ཅེས་པས་ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་བརྟེན་པ་ནམས་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 སེལ་བར་བྱེད་ལ། ལྷག་ཆད་ཅན་ནི། སྐྱ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་རྟག་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་གཏོང་ཕྱོགས་ཆོས་བརྟེན་པ་དང་། མཐུག་སྤྱད་དམ་
 བཅའ་བརྟེན་པ་ལྷག་ཅིང་། ཁུབ་པ་བརྟེན་པ་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་ངག་སྦྱོན་
 ཅན་ཡིན་པ་ཡང་། རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པར་ནི་ཆོག་
 གི་སྦྱོན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་
 མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པས་སྐྱ་བ་པོ་ལ་ལྷན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་
 ལེས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་སྔ་བཞོད་པ།

ཁོ་ན་རེ། རིགས་པ་སྤྱོད་མ་ལོ་སོགས་པའི་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
 སྤྱུ་རྒྱལ་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱུ་རྒྱལ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལ་བྱི་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་པོར་རིག་པ་ཅན་པ་ལ་ཁ་འཕངས་མཛད། བྱིས་པ་ན། རིག་པ་
 ཅན་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕྱོགས་སྤྱུ་རྒྱལ་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་རྟགས་ཆོག་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ། བསྟན་བཅོས་འདིར་
 འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལན་ནི། ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱུ་རྒྱལ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 །ཀྱང་། སྤྱུ་རྒྱལ་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། སྤྱུ་རྒྱལ་དག་གི་གོ་བྱ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་
 ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱུ་རྒྱལ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱོགས་ཆོག་དེ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྤྱུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་བརྒྱུད་ནས་སྤྱུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོག་ལས་ཕྱི་རྒྱུད་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོག་གིས་ཐེ་ཆོས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོག་གིས་དཔེ་རྟགས་
 ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱུ་རྒྱལ་ཡང་དག་
 ལ་མཆོན་བྱ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞེས་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་གིས་
 མཐོང་བ་ཞེས་བཟོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱུ་རྒྱལ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྗེས་དཔག་ལ་མི་སྟེ་བའི་ཞེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུ་རྒྱལ་གིས་བསྟན་

བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་མཐོང་བ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱུ་བ་ངག་ཡང་དག་དེས་རང་འབྲས་རྗེས་དབག་གི་
 རྒྱ་བྱེད་པས། རྗེས་དབག་ཞེས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་
 མཐོང་བ་ཞེས་པས་སྡུ་ཚོལ་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་གཅོད་ཀྱི། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་མཐོང་བ་
 མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷུ་མ་ཚད་མ་བསྟན་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་
 སྡུར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་དེ་ཡང་ཤེས་
 པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དེས་ན་གང་ལས་དེ་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་པའི་
 རང་བཞིན་ཡང་། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེས་ནི་སྡུར་བཤད་པའི་ཤེས་
 པ་སྟོས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྐྱོན་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚད་
 མ་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ཅིང་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་
 གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྟན་ལས། གང་
 གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། ཆོག་རྗེས་སུ་དབག་པར་རི་ལྟར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྒྱ་ཆོག་ལ་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་བཏགས་པ་སྟེ་སྟོ་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་སྟོར་ཡང་། རི་ལྟར་ཆོག་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཞེ་ན། གསུངས་པ། རྒྱལ་འབྲས་བུར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷུ་མ་གཞན་ཏེ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་

ཀ་ལ་ངེས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སུན་འབྲེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་
 བ། སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་ལྟན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པས་ངེས་
 པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་
 དོན་དེ་དག་རྣམས་འགྲེལ་འདིར་འཆད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གཞན་
 ལ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནས། གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་མདོ་དོན་འཆད། དོན་སྟོས་དེའི་ཞེས་པ་
 ནས། བརྟགས་པ་དག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་ཞེས་པའི་
 མདོ་དོན་འཆད། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་མདོ་དོན་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོགས་སྡེ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་བསྟན་པ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །བདག་མཐོང་མིན་
 ཡང་གཞན་དག་གིས། །མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
 དོན་ནི། གངས་ཅན་ན་རེ། གཞན་དོན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་
 སྡེ་ཚོལ་གྱི་ཆད་མས་བྱུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ལུང་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
 གཞན་དོན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་
 དེ་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གངས་ཅན་

གྲིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ལྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བྱུང།
 ལྷོག་ཁྱབ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་སྤྲེང་དུ་བྱུབ་པས་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ལྟོ་བདེ་
 སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཞིན། ཞེས་སྐྱ་
 བའི་བྱིར།

ཕྱོགས་ལྔ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགག་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དང་རང་གི་ཐལ་
 ངག་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆེག་དོན་
 དང་། སྐྱེ་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་སྤང་བྱིར་བདག་མཐོང་
 བའི་ཆེག་ །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
 མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆེག་བྱར་དུ་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཆེག་སྒྲོས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ།
 དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཅུ་ལྟ་བཞིན། ལྟོ་དང་བདེ་བ་ཡང་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ལྟར། དེ་སྤང་བྱིར་ཏེ་དེ་སྤང་དུ།
 བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆེག་རང་
 གིས་མཐོང་བ་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱི་ལོ་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་
 པ་ཚེད་པ་སྤོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་
 གཅིག་ལྡན་པའི་ལུགས་དགག་པ། གཉིས་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་སྟོན་པའི་
 ཉགས་ཆོག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན།
 སྐྱ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེ་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་རྒྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། ཅས་
 པའི་ངག་དེ། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་། རྒྱང་པ་
 བརྗོད་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར། རོ་ན། སྐྱ་བྱས་པ་
 བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཉག་ན་མ་བྱས་
 པས་བྱུང་པ་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་། རྒྱ་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་
 པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་ཆད་མས་བྱུང་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལུགས་སྔ་མ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། མདོ་རང་འགྲེལ་དུ། ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་
 དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས། བྱས་པའི་ཉགས་

གྱི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་
 བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་
 བ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་བཞིན། བུམ་པ་ཡང་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ངག་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆེགས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དེའི་མཐུན་དཔེར་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆེགས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆེགས་རྣམ་
 དག་དེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། གང་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་
 པས་བྱུང་། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཞིན། བུམ་པ་ཡང་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ངག་གིས་མ་ངེས་
 པ་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ངག་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་མཐུན་དཔེར་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆེགས་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་
 གསུམ་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆེགས་རྣམ་དག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དེའི་¹མཐུན་དཔེར་
 དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆེགས་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པས་མ་བྱུང་

1 མོད་དཔེ་རྫིང་པ། 6བ དེ་

བའི་ཕྱིར། བྱལ་ན། སྐྱབ་ངག་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱལ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་ངག་
 དང་། རྟོག་བྱལ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་ངག་གཉིས་ཀར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་ན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་རྟོག་གི་བྱལ་བ་གཉིས་སྐྱབ་ངག་གཅིག་གི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཆོག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་ཉག་
 པས་བྱལ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞེན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེར་ཆོད་མས་བྱལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མཆོན་བྱ་དེར་
 ཆོད་མས་བྱལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཉགས་ཆོག་རྣམ་དག་ཏུ་ཆོད་མས་བྱལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱར་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། བྱམ་
 པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཆོད་མས་བྱལ་བའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
 ཏུ་ཆོད་མས་བྱལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་། ཁ་ཅིག །དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྡེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོད་མས་བྱལ་བའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྡེ་རྒྱུ་
 རྣམ་དག་ལ་ལྷག་ཆད་ནོར་བའི་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་མས་བྱལ།

སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་པ་
 རྣམ་དག་གི་དོ་ཐོར་བཀོད་པའི། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དག་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཆོན་བྱ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་
 བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཞིན། བྱམ་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་དག་ཡིན་པ་ལ་གོ་བ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དག་དང་། དེ་གང་
 ཞིག་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་
 སྟོན་པའི་དག་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་
 སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཅིང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དག་དང་། གང་རྟག་
 ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་

ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆད་མས་བྱབ་པའི་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆིག་ནམ་དག་ཏུ་ཆད་མས་དམིགས་པ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། སྐྱབ་དག་ཡང་དག །གཞན་དོན་རྗེས་
 དཔག །གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག །རྟགས་ཆིག་ནམ་དག །རྟགས་སྐྱར་ནམ་
 དག་ནམས་དོན་གཅིག །སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་བྱུང་དོན་སྤྱོད་ཅིང་། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་བྱུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་
 པའི་དག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་
 མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱས། དཔེར་ན། བྱས་པ་བཞིན་
 སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཀྱང་
 ཡིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་བྱུང་
 དོན་སྤྱོད་ཅིང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་དག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་
 སྐྱར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱས། དཔེར་
 ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ། ཅོད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་སྒྲིལ་པ་ནམས་མི་འཐད་
 དེ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱས། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

སའི་རྟགས་ཆོག་རྣམ་དག་ཏུ་ཆད་མས་དམིགས་སར་ཆད་མས་ངེས་སའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་སའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་སའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོག་རྣམ་དག་ཏུ་ཆད་
 མས་ངེས་སའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་སའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་དངོས་པོར་
 ཆད་མས་དམིགས་སར་ཆད་མས་ངེས་སའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་དངོས་པོར་
 ཆད་མས་ངེས་སའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་སའི་སྐྱར་བཀག་ཟེན་སའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །དེ་སྐྱད་སྐྱས་སའི་མེ་འཐད་དེ། མཆན་གཞིར་བཟུང་བ་གཉིས། སྐྱ་མི་རྟག་
 སར་སྐྱབ་སའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་སའི་ངག་ཏུ་ཐལ་ཞིང་། གང་བྱས་ན་རྟག་སའི་མ་
 ཡིན་སའི་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུམ་སའི་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་སའི་ངག་དེ། བྱས་
 སའི་སྐྱ་མི་རྟག་སར་སྐྱབ་སར་བྱེད་སའི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་སར་དངོས་སུ་
 སྟོན་བྱེད་དུ་ཐལ་ཏེ། གཉིས་པོ་སྐྱ་མི་རྟག་སར་སྐྱབ་སར་བྱེད་སའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་
 དག་ཡིན་སའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་བྱས་སའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སར་སྐྱབ་སར་
 བྱེད་སའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དང་པོའི་བྱུང་
 སའི་ཁས་ཤིང་། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
 གང་ཞེ་ག །དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སར་སྐྱབ་སར་བྱེད་སའི་ཆོས་མི་མཐུན་
 སྟོར་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་སའི་མ་ཡིན་
 སའི་བྱུང་སའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སར་སྐྱབ་སའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་སའི་
 ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་། ཅུ་བར་འདོད་ན། མཆན་གཞིར་བཟུང་བ་གཉིས་པོ། སྐྱ་མི་རྟག་

བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའམ། སྐྱ་མི་རྟག་
 བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཤུགས་ལ་སྟོན་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་པ་ཐལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་
 རེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲབ་པ་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟགས་བྱ་རྟགས་བྱེད་ཡིན་པས་
 ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཞེ་འདོད་ལ་མ་སྟོགས་¹པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 བ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་དག་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་
 བྱེད་པའི་མཐུན་ཐོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་ཀྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་པ་དེ་སྟོར་
 ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་

¹ སྟོག་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆོལ།

པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་
 གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
 དེ་སྐྱབ་གི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན།
 དེ་དེ་སྐྱབ་གི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་དགོས་
 ཞིང་། དེ་ལྟ་ན། དེ་སྐྱ་དང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་
 རས་དགག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་རས་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྒྲངས་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་། གངས་
 ཅན་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་རིགས་པ། ཁས་སྒྲངས་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན།
 ཏ་ཅང་ཐལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་
 སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག །ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་
 མ་ཡིན། །དེར་ནི་རྗེས་དབག་འཇུག་མི་འགྱུར། །ལུང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་
 བོ། །སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཆོ། །དེ་ནི་ཆོད་མིན་དེ་བས་ན། །དེས་གྲུབ་མ་
 ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གི་ཡུལ་
 ལ་ལུང་རང་གི་ཞེན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་གི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ལ་དབྱེད་
 པ་དེ་ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་
 དག་ནས་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོ་བདེ་སེམས་མེད་ཁྱོད་རང་གིས་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ན།

དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞིན་པའི་བྱིར། གློ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་སྦྱབ་བྱེད་བརྗོད་
 རིགས་ན་^{1/2}སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དེ་གློ་བདེ་སྦྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
 ཏུ་མི་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་འདོད་མི་རུས་པ་ནི། གློ་བདེ་སྦྱེ་འཇིག་ཅན་
 ཏུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྦྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་
 ལས་གློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཁོ་
 བ་དེ། སྦྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ལྡན་ལ་གྲུབ། །ཅེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་སངས་རྒྱུ་པའི་ངོ་བོར་གློ་བདེ་སྦྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གང་གི་ལུང་གང་ཡིན། །ཆད་མས་
 གཞིན་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ལུང་དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་
 པ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། །དེ་ངོར་ཡན་
 ལག་ཆད་མ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དེ་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་
 ཡང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་པས་ཁས་ལྷངས། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དེ་སངས་རྒྱུ་
 པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་
 དོན་གློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་ལ་ཆད་མས་གཞིན་པ་དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་
 གློ་བདེ་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་རིགས་ན། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་གློ་བདེ་སྦྱེ་འཇིག་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥བ ཞིང་།

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥བ ན། ཞེས་པ་མེད།

ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གངས་ཅན་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་རིགས་པ་ཡོད་དེ། རང་
 རྟོགས་གང་ལས་བྱུང་བྱུང་པ། །སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཅིས་མ་བཟོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། གངས་ཅན་རང་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཟོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒོ་
 བདེ་སེམས་མེད་དུ་ངེད་གངས་ཅན་གྱིས་ལུང་ལས་གྲུབ་ལ། དེ་སངས་རྒྱས་པས་
 ཁས་མི་ལེན་པས་མ་བཟོད་དོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་འཛིན་
 པ། །དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་
 དུ་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་ན། དེས་པར་ཐབས་དེ་བཟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒོ་
 བདེ་སེམས་མེད་དུ་ངེད་གངས་ཅན་གྱིས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་
 སངས་རྒྱས་པ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྡར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དག་
 གིས། །ཐ་མལ་བར་གྱུར་རྟོགས་པ་དང་། །དབང་པོ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་དེ་དག་ །དེ་དོན་
 ལུས་ཤེས་ལ་ལུས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་གྲུབ་ཕྱིན། དེས་པར་ཐབས་དེ་བཟོད་དགོས་པ་སྡར་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་ཆད་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་
 ཆད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི། །དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཐད་མེད། །ཅེས་

འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན། གློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་དང་། གློ་བའི་སེམས་མེད་བསྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཁས་སྦྲངས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་
བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་མིན་འཛོག་ན། །གཏན་ཆོགས་
དེར་སྒྲུང་མེད་འབྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་དངོས་རྟོན་མིན་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་ལྟོས་
བཅས་ཡིན། །མེད་པ་ཤེས་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཏན་
ཆོགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་གཉིས་ལུང་ཅན་གྱིས་འཛོག་དགོས། ལུང་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་འཇུག་ བསམ་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་
གར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་གྱི་རྟགས་གྱིས་གློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་
སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་མེད་པས། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཆོད་མས་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟག་ནས་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་འཛིག་
ཅན་གློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་
གྱི་རྟགས་ལས་གློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གློ་བའི་
སེམས་མེད་དུ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་

འབྲེལ་མེད་པའི། རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་དང་མཚུངས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས།
 སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་སྒོ་དེ། སྒོ་
 བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། རང་བཞིན་
 དང་ནི་འབྲས་བུ་འཕ། །སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟགས། །འབྲེལ་ཏེ། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་ལ་གྲུབ་ཡིན་ན། །རང་ལ་ཅི་ཡི་བྱིར་
 མ་གྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུས་ན། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་ཁྲབ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱངས་ཅན་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་མ་
 འདུས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་
 རྟོགས་པར། །མི་རིགས། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་པས་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་
 ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་¹ མི་རིགས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རང་གི་ཐལ་དག་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྒོ་བ་
 དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཕངས་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་
 ཅན། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་²འདུ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན པ་

2 ༡༩ན འཕྲོ་

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་
 ཐལ། གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་སྡེ་རྟོལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས། །ཐལ་
 བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། །གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པས་བྱལ། ཐལ་འབྲུང་དེ་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་སྒྲངས་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འབྲུང་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲུང་བའི་ཐལ་འབྲུང་འཕངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆ་མེད།
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་བྱབ་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དགག་རྒྱས་
 ཏེ། ཆ་བཅས་དང་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་བྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས།
 འོ་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པས། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་
 བརྟགས་པ་ཡི། ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། །གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་
 ཕྱིར་ཡིན། །དེ་ནི་ཐལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དུལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། སྐྱབ་བྱེད་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །འོ་ན། ཅིའི་
 དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་དེ་ཐལ་བར་བྱས་པ་གཅིག་མེད་ན་མེད་པར་བསྟན་པའི་
 དོན་དུ་འོ། །བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་
 མཆོག་གིས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་རྟགས་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་སྟོན་

གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོས་གྱི་ཆོས་གཞན་
 ཐལ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གཞན་གྱི་སྒོ་སྤོ་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།
 ལྷ་ལྷ་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན།
 དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་
 བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་འབྲེལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་
 འགྱུར་དེའི་བྱུང་བ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་
 མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་བ་ཡོད་པ་གཅིག་གི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག །བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་སུ་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་
 འཕྲོད་¹འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཟེར་ན། དེ་འབྲེལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་དེ། བ་
 སྤྱི་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་²འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡོད་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲས་ཞེ་ན་དུ་མ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༣ན འཕྲོ་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༣ན འཕྲོ་

དང་། །ཞེས་སོགས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲ་
 བའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་
 དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་¹འདྲ་²འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བ་སྤྱི་རྟག་
 དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ། དེ་སྦྱོར་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ལ་གནས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཆོས་ཅན་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་གྱུར་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དོན་སྤྱི་དེ། དངོས་གྱུར་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 རྟག་རྣམས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་གྱུར་ཀྱི་
 རྣམ་མཁའ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་
 མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག །ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་ངག་
 དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་ཁྱོལ་བས་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་ངག་ །ཅེས་
 ཟེར། གཞན་དག །རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཁྱོལ་བ་ཡོད། རང་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༣ན འཕྲོ་

2 མ་ཡིག་ཆད་པ་ཡིན་ནམ་བཞག་འཆོལ།

ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚློལ་བས་ལན་གྱིས་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་པ།
 ཞེས་ཟེར། ཡང་གཞན་དག །རྟགས་དང་བྱུང་བ་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྦངས་ཤིང་དཔ་
 བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་འབབ་པའི་རྟགས་སྟོན་པའི་དག །ཅེས་ཟེར། ལ་ལ།
 ལྷ་མ་དེ་སྟོན་པའི་ཐལ་དག །ཅེས་ཟེར། ལྷགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་མ་བྱུང་གི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་གཉིས་
 བ་ལ་ཁ་ཅིག །གཅེར་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འབངས་པའི་ལྷན་ཤིང་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ལྷན་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་པ་བ་ལྷས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚློལ་བས་ལན་གྱིས་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ནའང་། འདིར་མ་བྱུང་པར་མངོན་ཏེ། དེ་བོང་གི་རྣམ་ལན་གྱིས་
 བརྒྱུག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཁས་སྦངས་པ་ལ་གོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་
 གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་བཞི་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་ལྔ་བ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། སྤྱི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར།
 རང་གི་ལྷགས་ནི། རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་བརྟགས་མངོན་གྱུར་
 བ་མགོ་གཞོན་རུས་གི་ཐལ་དག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན།

རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་གཉིས། ཡང་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། སྐྱབ་བྱེད་མི་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། ཁ་ཅིག་གིས། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་
 ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ།
 ལྟོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་མ་བཟུང་བར་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཆང་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་
 ཀྱི་ཆོས་ལོག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྐྱབ་
 པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་
 ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་བྱི་མར་ཐལ་
 པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚུལ་གསུམ་
 འཕེན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག །རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ།
 སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་རིགས་
 ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཐལ་འགྱུར་བས། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་དང་། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། རང་གི་

ལུགས་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རུས་ཀྱི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་
 ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། ལྷོག་པ་
 རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། སྤྲོ་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་འཕེན་མི་རུས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་
 མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རུས་ཀྱི་རང་གི་
 བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རུས་ཀྱི་
 ཐལ་ངག་དེ། སྤྱུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ལྷོག་
 པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དོན་གཅིག །ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་
 རུས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་
 གཞོན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། སྤྱུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད། དེ་དང་ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དོན་གཅིག །ཁ་
 ཅིག །སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ།
 ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་སྤྱུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 ཐལ། རང་རྒྱུད་ལྟར་སྤང་དང་སྤྱུབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆོག་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མ་དེས་སོ།།

སྐབས་འདིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་པ་རོལ་བོས་ཁས་སྦངས་
 པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་¹པར་²ཆད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆད་
 མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། སྐྱས་ཟེན་ལྟར་མི་
 རིགས་ཏེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྲས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་
 རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མ་བྲས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་
 ཆོག་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྲུབ་སྟེ་
 ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་
 ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྲས་པར་ཐལ། རྟག་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྐྱ་རྟག་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་
 བོ་ཞེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱ་རྟག་པ་དེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ།
 རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། བསལ་བར་
 ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་བསལ་ཐ་མི་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་

1 བོད་དཔེ་རྒྱུ་པ། ༡༥ན བ།

2 བོད་དཔེ་རྒྱུ་པ། ༡༥ན པར་ ཞེས་པ་མེད།

མི་རུས་པ་ནི། དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །སྐྱ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་བ་ལའང་
 སྐྱོན་མྱར་བཞིན་ནོ། །རང་ལུགས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་ཟེན་ལྟར་རང་རྒྱུད་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྐྱངས་པ། དམ་བཅའ་
 ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་འབབ་པ། བྱབ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་
 དགོས་པར་ཁས་སྐྱངས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་
 ཡོད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྟག་
 པ་དེའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་འཕེན་
 བ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་དུས་སུ་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དངོས་པོའི་རྒྱུ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དུས་སུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕངས་
 བ་ལན་གདབ་པར་དགའོ། །ཁ་ཅིག །བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་དང་
 བཅས་པའི་དངོས་པོར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་¹འདྲུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱལ་བ་
 གྲེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་²འདྲུ་འབྲེལ་ན། ཆ་བཅས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱབ་པ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བའི་ངོ་
 བོར་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་བར་ཐལ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༥བ འཕྲོ་

2 ༡༥བ འཕྲོ་

ལོ། །གྲུབ་ན། བ་ཡང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཚུལ་ཅན། དེ་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་
 ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཐལ། དེའི་ངོ་བོར་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ། འཕྲོད་¹འདྲ་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་དངོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཞེ་འདྲོད་ལ་མ་སྟོགས་²པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་
 བའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་བྱེ་
 ཆོལ་རྣམ་དག་ཏུ་འགལ། གྲུབ་ན། སྒྲ་ཚུལ་ཅན། དེའི་ངོ་བོར། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཕྱོགས་སྡེ་མ་ལ་མཚུངས་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིའི་བསལ་བ་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་བ་བའི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་འཛིན་
 ཆ་ཅང་³དོན་གསུམ་ཀྱི་ལུགས་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལ་བཀོད་ཆོད་ཀྱི་
 སྟོན་ས། བྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ། བྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ། རྟགས་ཁོ་ན་མ་
 གྲུབ། བྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཚུལ་
 ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། སྒྲ་ཚུལ་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན འཕྲོ་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན སྟོག་

3 ༡༩ན བཅང་

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ལ་བྱུང་ཉག་ས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བྱུང། ཚད་མས་
 བྱུང། བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་ཉག་ས་ཚད་མས་བྱུང་པ། བྱུང་པ་ཚད་
 མས་བྱུང་ཅིང་ཉག་ས་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་བཞི། དང་པོ་སྤྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་བྱུང་ཁས་ལེན་ཞིང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་ལ་ཉག་པའི་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཚློལ་བའི་དོ་བོར། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། ཉག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། པ་རོལ་པོས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ཁས་སྤངས་ན་འདི་དམ་
 བཅའ་ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། པ་
 རོལ་པོས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་བྱུང་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་
 ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། པ་རོལ་པོས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ཁས་ཀྱང་
 མ་སྤངས། ཚད་མས་ཀྱང་མ་བྱུང་ན། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ལྟར་སྤང་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། མི་ཉག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། པ་རོལ་པོས་སྤྱི་ཉག་པར་ཁས་སྤངས་ན་འདི་དམ་བཅའ་
 ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། ཁས་མ་
 སྤངས་ན་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤང་ཡིན། གསུམ་
 པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་ཉག་པའི་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཚློལ་བའི་དོ་བོར། སྤྱི་ཚུལ་
 ཅན། ཉག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། པ་རོལ་པོས་སྤྱི་
 མི་ཉག་པར་ཁས་སྤངས་ན་འདི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞུགས་

བའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་པོས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན།
 དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་
 པོས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས། ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ལ་
 བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲང་ཡིན། བཞི་པ་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་
 གྲུབ་ཅིང་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 རྒྱལ་བའི་རོ་བོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར།¹ བ་རོལ་པོས་
 སྐྱ་བྱས་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་འདི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞུགས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་པོས་སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། དམ་
 བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་པོས་
 སྐྱ་བྱས་པར་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་
 ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲང་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །ཡང་དག་དང་པོ་དྲུག་དང་། བཅུ་
 བཞི་པའི་སྟེད་ལྟར་སྒྲང་བདུན་གྱིས་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་ལ། བདུན་པའི་སྟེད་དེ་
 རྟགས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་
 བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དེས་རང་རྒྱུད་འཕེན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱ་
 རྟག་པར་ཁས་ལེན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ། སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་
 མས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་རོ་བོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རིགས་གཉེར་དུ། ཐལ་

¹ ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཚད་དམ་བཅུག་པར་བྱའོ།

འགྱུར་བཞི་ལ་བརྩ་བཞི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་འདོད། །བསྐྱོག་པར་རྒྱས་
དང་མི་རྒྱས་ལས། །ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུབ་བདུན་བདུན་ཡིན། །དྲུག་དང་བྱེད་ཀྱིས་མི་
འཕེན་ལ། །བདུན་པའི་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་སྟོས་དེ་ནི། ཞེས་པ་ནས། བཏགས་པ་དག་ནི་འབྱུང་བ་
ཡིན། ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་
སྟོས་དེ་ནི་སྐྱ་དག་དང་། །རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་བདག་ཉིད་ཅན། །རྟགས་ཉིད་མིན་
པར་སྐྱབ་དོན་ཏེ། །དོན་ལས་དོན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི།
ཀྱན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དབག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོན་སྟོས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱ་རྟག་དོན་¹ཀྱི་²ལྷང་ལས་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་སྐྱ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་མཆུངས་ཏེ། སྐྱར་བ་སྐྱར་གཅིག་གི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
དེ་སྐྱར་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་
གྲུབ་ཅེས་པ་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི། མཐར་དོན་
རང་མཆན་ལ་བརྟེན་པར་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་
དོན་རང་མཆན་འཇལ་བའི་ཆད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་

1 སྟོན་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆལ།

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩བ ཀྱིས་

ཅིག་ན་རེ། གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་ཏྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྟག་པར་
 ཏྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་
 ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། ཞེ་འདོད་ལ་མ་སྟོགས་¹ལོ། །གཞན་ཡང་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་
 དུ་གྱུབ་²པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྟག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི། འདོད་
 པ་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་། །དངོས་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །བཏགས་པ་
 དག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཏྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཁྲབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་གྱིས་དོན་ཏྟགས་ཞེས་པ་ནས། བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་གྱུབ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་
 པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པས་ཕྱོགས་ཆེག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་
 པ་ཞེས་པ། དེ་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་
 པ། དེ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་གཞན་གྱི་རིགས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་
 སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དོན་གྱིས་དོན་ཏྟགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཕྱོགས་
 དང་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་ཅུས་མེད། དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། །སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་ཏྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་

1 སྟོག་ ཡིན་ནམ་བཏག་འཆོལ་

2 སྐྱབ་ ཡིན་ནམ་བཏག་འཆོལ།

ཆོག་དང་རྟགས་ཆོག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་བྱང་ཆོད་མ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཕྱོགས་ཆོག་དེ་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ།
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་སྐྱ་བ་པོའི། །བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཆོད་ཡིན། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་སྐྱ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་འདོད་
 ཀྱི་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་
 དག །སྟེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་
 པའི་ཆོག་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་
 མ་ཡིན་ན་ཡང་། བརྒྱུད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་བརྟེན་པ་ཡིས། །བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་རུས་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བྱས་ན་
 མི་རྟག་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དག་དེ།
 བརྒྱུད་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཏགས་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་བྱབ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་བརྟེན་པ་རང་ཉིད་ལ། །རུས་པ་མེད་ཀྱང་རུས་སྟོན་
 བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོག་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རི་སྐད་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ་བྱ་དག །བརྟེན་པ་

ལས་གཞན་སྤངས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་
སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཏན་ཆོགས་དོན་
གི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི། །རྒྱས་མེད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུང་
དེས་ཕྱོགས་ཆོག་ལ་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་བརྗོད་པར་བཤད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་
བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ཚེད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་རྒྱས་ཡོད་དེ། །གཏན་ཆོགས་ཆོག་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ན། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག །སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་གཏན་ཆོགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར། །འདོད་པས་
སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་གོ་ལ་གྱི་སྐྱ་རྟག་མི་
རྟག་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་འདོད་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་ནི་བའི་སྐབས་ནམས་ལའང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
གཏན་ཆོགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ། ཆོག་ཡིན་པའི་བྱད་པར་དང་བཅས་སོ་
ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། །དེ་མཆུངས་ཕྱིར་ན་སྤྱག་

མེད་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེ་ཏག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་སྐྱེ་མི་
 ཏག་པར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མི་ཏག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འཇུག་པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདོད་མི་རུས་པ་ནི། སྐྱེ་མི་ཏག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་ཏག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལའང་སྐྱེ་མི་ཏག་པར་སྐྱབ་པའི་རུས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། དེས་ན་སྐྱེ་མི་ཏག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་སྐྱེ་མི་ཏག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་དེ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད། དེ་ལ་
 དེ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བར་གི་ཡན་
 ལག་རུས་པ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 སྐྱེ་མི་ཏག་པར་དངོས་སུ་སྐྱབ་རུས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་འབྲུག་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་
 ཉིད་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོག་དེ་ལ་སྐྱེ་མི་ཏག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འབྲུག་པའི་འབྲུག་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གང་བྱས་ན་མི་ཏག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན། སྐྱེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་
 པའི་དག་དེ། དག་དེའི་འབྲས་བྱུར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མི་ཏག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 འབྲུག་པའི་འབྲུག་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་འབྲུག་པའི་དག་དེ། རང་
 འབྲས་སྐྱེ་མི་ཏག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འབྲུག་པའི་འབྲུག་པའི་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་བརྟེན་ཆུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་མོས་པའི་

ཉན་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཤེས་དེ་དག་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་
 ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གཉིས་འགལ་ཏེ། དང་
 བོ་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་
 ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཐེར་ན། འོ་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དག་དེ་
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོར་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་བྱབ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་ལས་
 ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་བྱས་ན་མི་
 རྟག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོར་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་
 མཚན་གཞི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

བའི་རྟགས་སྦྱར་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲོར་གྱི་སྦྱབ་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་
 བར་ཐལ། སྡེ་ཕྱི་འཁུངས་སྦྱངས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲོར་གྱི་སྦྱར་དག་རྣམ་དག་
 ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་བྱས་ན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཆོས་
 མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྦྱར་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་
 ཀྱི་སྦྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་སྦྱར་དག་རྣམ་དག་
 ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྦྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 དག་དེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་སྦྱར་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྱར་དག་རྣམ་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱལ། རྟགས་དེར་ཐལ། སྦྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དག་དེ། འདིག་པ་ཡོད་ཅམ་འབྲེལ་པ་
 ཅན། ཉིད་ཕྱིར་སྦྱ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། ཅས་པའི་གཞུང་སྦྱར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྦྱ་འདྲིན་མདྲིན་སུམ་མཆོན་གཞི། ཆོད་མ་ཡིན་པར་མཆོན། གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་དག་དེ། གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱ་
 འདྲིན་མདྲིན་སུམ་ཆོད་མར་སྦྱབ་པའི་མཆོན་སྦྱར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། དེ་མཆོན་སྦྱར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ། སྡེ་ཕྱི་
 གཉིས་ཀ་ལ། སྦྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་
 ཞེས་པའི་དག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་
 སྦྱར་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོར་གྱི་སྦྱར་དག་རྣམ་

དག་གང་ཞིག །དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་ཀྱི་སྦྱར་དག་
 རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། བྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱམ་པ་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་སྟེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
 བཞེན་ཞེས་པའི་དག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་
 སྦྱར་ཀྱི་སྦྱར་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་
 རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མ་བྱས་
 པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་ལོག་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་
 བྱས་ན། མི་རྟག་པས་བྱལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགོད་པ་སྐྱབས་
 སུ་བབ་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་དག་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་
 བོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
 འདྲ་བའི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་དག་
 གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱུབ་ཅིང་། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་
 པའི་ཅན་ཤེས་རྒྱད་ལ་ལྟན། སྐྱ་ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཁྲོལ་བ་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཆད་མས་བྱུབ་ཅིང་། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་པའི་ཅན་
 ཤེས་རྒྱད་ལ་མི་¹ལྟན། སྐྱ་ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཁྲོལ་བ་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་²སྐྱབ་ངག་³ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཁྲོལ་བ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་

1 བར་མ་གཉིས་ཀར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། མི་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བཙག་གོ།

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༡བ ཉགས་

3 བོད་དཔེ་རྙིང་པར་ སྐྱབ་ངག་ ཞེས་བ་མེད།

ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། སྤྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་པའི་ཅན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྟན། སྤྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་
 རྟོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་
 སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་
 ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་
 པའི་ཅན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྟན། སྤྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཅིང་བ་སྟེ། འོ་ན། བྱས་པ་སྤྲ་མི་རྟག་
 སྦྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་
 དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་ངག་
 ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་སོང་

བའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྲབ་པ་རྣམ་མར་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྲབ་ཆད་
 མས་མ་རྟོགས་པའི་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་
 སྐར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་
 གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་པའི་ཅན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་ལྷན་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སྐྱོར་རྣམ་
 དག་དང་། དེ་སྐོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོར། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་པའི་ཅན་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་དགོས་ན།
 ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་། དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་པའི་ཅན་ཤེས་ཅིག་

ཆར་དུ་དངོས་སུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་རང་འབྲས་བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་བསྐྱེད། དེས་རང་
 འབྲས་བྱས་ཏྲགས་ལས་སྐྱ་མི་ཏྲག་ཏྲགས་པའི་རྗེས་དབག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་
 །ཀྱང་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་ཡིན་ན། བྱས་
 ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
 མྱོང་བ་ཅིག་དགོས་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྐྱད་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྟན་མེད་པར་ནི། །གཏན་ཆོགས་འཇུག་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི། །བྱས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་ཅེ་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་དེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་
 ཀྱིས་¹བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མེད་པར་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་གཏན་ཆོགས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཅོད་པའི་ཕྱིར། མི་འཐད་དེ། ལྷ་ལྟར་
 བ། བཤད་ཟེན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱན་ལྟར་ན་ཁྱབ་སྟོན་
 ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །སྐྱ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འབྲ་ཀུན། །མི་ཏྲག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་
 ཀྱང་། །དོན་ཀྱིས་དེ་ནི་འཇིག་རྫོང་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལན་བཤད་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཁྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་

1 མོད་དཔེ་རྫིང་པ། 433 གྱི་

ཅན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་། སྐྱ་
 བེ་བྱས་གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀྱན། མི་རྟག་ཅེས་འདི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དང་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་བསྟན་
 པ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །འབྱུབ་པ་ལ་ནི་བགོགས་མེད་ཕྱིར། །གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་
 རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྟན་མ་ཆང་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་
 ཅེས་པའི་ཆོག་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ན་ཡང་། སྐྱར་བཤད་པའི་སྐྱབ་
 ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱིས་རང་འབྲས་བྱས་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ངེས་ཤིང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་
 ལྔ་ལྡན་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུང་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་པར་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ།
 ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་མ་ཟད། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་
 བ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་
 མ་གྱུབ་པ་བརྗོད་པ་དེས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པས། སྐྱ་མི་

ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྐྱབ་
 བྱ་བཅོལ་བ་བྱུང་སྟེ། དེས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུར་
 པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཅོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་
 དཔེ་མ་གྲུབ་པ་བཅོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དམ་བཅའ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་
 མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དང་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར།
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དམ་བཅའ་སྟེ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ཆེགས་དང་
 དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྟོན་པ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་། ཀུན་བཟུས་ལས། ངོ་མོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། ཞེས་
 བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་བཅོལ་
 པ་དམ་བཅའ་མཆན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པས། དེ་ལྟར་ན། དཔེ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པར་
 བཅོལ་བ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་བཅོལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གཞོད་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་བཅོལ་པར་དམ་བཅའ་ནའང་། །སྐྱ་དེ་ལ་
 སྟོན་འཐད་མིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱོགས་སྦྱང་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 བཅོལ་བ་དམ་བཅའ་མཆན་ཉིད་ཏུ་མ་སྐྱས་མོད། སྐུས་ནའང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་
 བྱེད་དབང་ཏུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས། །གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྦྱང་ཐལ་མིན་ཕྱིར། ཞེས་

འབྱུང་བ་ལས། དེས་སྤྲི་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཁོ་ན་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བྱེད་པར་མེད་པར་བཟོད་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཐོགས་སྡེ་ཡན་
 སྤྲི་མི་ལུགས་ལས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་དང་། ཐོགས་ཆོག་གཉིས་
 རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཅིག་ཐེ་ཆོས་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ལ། རིགས་མཐུན་པས་དཔེ་
 རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བྱེད་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། དམ་
 བཅའ་བར་ཐལ། བསྦྱབ་བྱ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་བསྦྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ཀུན། །དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་
 ཀུན། དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རི་སྐད་
 བཟོད་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་གྲུབ་བཟོད་སྦྱབ་བྱེད་ཕྱིར། །གཞན་དག་ལ་ཡང་
 སྦྱོན་མེད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
 སྦྱེ། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་ཐེན་བཟོད་པ་དེ་ཉིད་སྦྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 །ཞེས་སྤྲི་བ། ད་ནི་བསྦྱབ་བྱ་བཟོད་པ་དག །རི་ལྟར་སྦྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པས་སྤྲི་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་། སྤྲི་མི་རྟག་པར་
 སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྲི་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་གཞན་གྱི་ཕྱགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ལྷར་སྤང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། །ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དེ། །འདི་ལྷར་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད། །མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རིག་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེའི་རྟགས་གྱིས་གཏན་ཆོགས་བཞེན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་ན། སུན་འབྲེན་ཆོས་ཅན། སྡེ་མ་དེར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མང་པོ་ལེན་གྱི་བྱས་བཀོད་པའི་རྩྭ་ལན་ཏེ། མཁས་པས་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་སྡེ་འབྲེལ་མེད་བཀོད་ནས། ལན་འབྲེལ་མེད་བཏབ་པའི་རྩྭ་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱོགས་སྡེ་དེ་རི་ལྷར་སུན་འབྲེན་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྷར་འདོན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྟར་ཏ་འདོན་པས་མ་

ངེས་པར་ཚུད་པ་ན། རིག་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་བརྗོད་ན།
 རིག་བྱེད་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་གང་ཟག་གཞན་དུ་འདོད་པར་མི་རུས་པའོ། །ཞེ་
 བ། འདི་ནི་ལན་མིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པར་
 གྱིས་ནི་དེ་ལས་གཏན་ཆེགས་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐྱབ་ངག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆེག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མ་བྱུང་སྟེ། སྐྱབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཡིན་ཡང་ཚྫོངས་མེད་ཕྱིར་
 མཆན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་ངག་གི་གོ་བྱ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་
 ཚྫོངས་པ་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱགས་བསྟན་
 བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཆེགས་གྱི་རབ་དབྱེ་
 བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ལུགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མདོ་འགྲུར་རྟེན་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་
 འགྲུར་མ་བསལ་བ། །ཞེས་དང་། མདོ་འགྲུར་གསར་ལས། རང་གིས་རོ་བོ་ཁོ་ན་
 བསྟན། །བདག་འདོད་ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་རང་གིས་རོ་བོ་ཁོ་ན་
 བསྟན། །བདག་འདོད་རང་གིས་རོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་རོ་བོ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་
 བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནའང་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་བཟོད་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཁས་སྒྲངས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཆོག་སྤང་
 བདག་ཉིད་འདོད། །ཆོག་གིས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་བཞི། །མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་
 གོན་བཟོད། །ཆོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 རོ་བོ་མ་གྲུབ། ཆོག་སྤང་སྐྱབ་བྱེད་མིན། འདོད་པ་གོན་བཟོད། བདག་ཉིད་ཆོལ་
 བས་ཁས་སྒྲངས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་སྒྱུར་ནས། གོན་ནི། ཀྱན་བཅུས་སུ་གཞན་
 གོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་
 སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་
 ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི། །ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་རྣམས་སྒྱུར་བ་སྒྲོར་

གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙུག་ལ།
 སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་
 གི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་ཟུར་དུ། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 བཅད་ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་
 གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙུག་ལ་དེ་ཡིན་
 ཅ། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་
 སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་
 བཅད་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱར་བ་
 སྦྱར་གཅིག་གི་སྦྱར་དག་རྣམ་དག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་བཅད་ནས།
 ཡོངས་གཙུག་ལ་སྐྱ་རྟག་པ་མིན་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་
 ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙུག་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙུག་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་སྐྱ་ཚོལ་གྱིས་

བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་བསལ་བ་ཡང་ལུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོ་
 བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར། ལྷར། ཅེ་
 རིགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རང་གིས་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བས་མ་གྲུབ་པ་བཟུང་
 རོ། །རང་གིས་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །འདོད་
 པའི་སྐྱས་ནི་འདོད་པས་ལུལ་དུ་བྱས་པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱས་ནི་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་བཟུང་རོ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་དབང་སློ་ལས། འདིར་ངོ་བོ་དང་། ཆོག་ཕྱད། འདོད་པ་དང་། རང་
 ཆོག་བཞི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་རི་ལྟ་བར་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
 མིན་པ་དང་། འདོད་པས་ལུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་པོས་བསྐྱབ་བྱར་
 འདོད་པ་བཟུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་ཆོག་བྱར་གྱི་ངོ་བོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་དེས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 གིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། རོ་བོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
 ན། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་གི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་

བསྟན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྤྱད་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་
 དོན་གྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ལྟར་སྤྱད་དང་།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ལྟར་སྤྱད་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤྱད་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ལྟར་སྤྱད་དུ་བྱུང་པའི་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་
 ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱི་མི་རྟག་པ་
 ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་རྣམ་དག་གིས་མ་
 བྱབ་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱབ་པར་ཐལ། དེས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡོད། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན། རང་
 གིས་གཞལ་བྱ་མ་རྟོགས་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། འོ་ན། སྤྱི་
 མི་རྟག་པ་དེ་དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་གྱི་དབྱུང་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་པའི་
 ཕྱི་རྟོལ་ཡོད། དབྱུང་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཟེན་གྱི་གང་
 ཟག་ཏུ་ཐལ་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་
 ཕྱིར། །ཞེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་རྣམ་དག་ཡིན་ན།
 སྤྱི་རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་མི་རྟག་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོས་དང་ལྡན་པས་བྱབ་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་

ཅན། གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སྤྱབ་པའི་
 ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མ་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རང་
 སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ། རྟགས་གསལ་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེ་འདོད་
 ལ་མ་སྟོགས་¹པའི་ཚུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གསར་
 དུ་མི་སྤྱི་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སྤྱབ་པའི་ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་
 ཆད་མས་མ་གྲུབ། ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་ཆད་མས་གྲུབ། ཅེས་བྱུང་བར་འབྱེད།
 དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། བྱུང་སྐྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱུང་གྱི་གཞུང་སྐྱོར་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་སྤྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྤྱི་དང་

¹ སྟོག་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆལ།

མི་རྟག་པའི་ཆོག་པ་དོན་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་ཕྱི་
 ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་ཁྱོད་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲོར་གྱི་གཞན་དོན་
 བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། སྐྱ་དང་
 མི་རྟག་པའི་ཆོག་པ་དོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས། སྐྱ་དང་མི་རྟག་
 པའི་ཆོག་པ་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པའི་ཆེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོག་པ་དོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
 གིས། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་
 ཆོག་པ་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཀོད་
 པའི་ཆེ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །བྱས་
 རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་གཞན་དོན་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོག་པ་དོན་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་གི་མཆོད་གཞིར་ཆད་མས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་
 ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་དོ་བའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆད་བ་དེ་སྒྲོར་གྱི་བསྐྱེད་
 བྱ་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོག་པ་དོན་དེ་སྒྲོར་གྱི་གཞན་
 དོན་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་གི་མཆོད་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་

ཆོགས་དོན་མཆོན་གཞི། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་¹པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་མཆོན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་སོགས་
 ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྦྱར། མཆོན་སྦྱར་ནས་དག་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་སྦྱར་མཆོན་སྦྱར་ནས་དག་
 ཏུ་སོང་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཅ་
 བའི་བྱབ་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག། །བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་སོགས་
 ཆོས་ལྔ་ཆང་བའི་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ།
 དེ་སྒྲོར་གྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་
 སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས། སྐྱ་དང་མི་ཏྲག་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་སྒྲོར་གྱི་
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཉེ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་
 དག་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་
 པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཅ་བའི་

1 སྐྱབ་ ཆད་དམ་བཏགས།

དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤར་གྱི་རིགས་པ་ལ་དབག་ནས་འགོག་ཅེས་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་དེ། བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཆད་
 མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་དེ་སྦྱོར་གྱི་བསྐྱེད་བྱེད་ཡང་དག་ཆད་མས་
 བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་འབྱད། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཡང་དག་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་
 དེ་སྦྱོར་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་ཆད་མས་བྱབ་ཅིང་། སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་མ་བྱབ་པའི་གང་ཟག་གིས་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོའི་
 རོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་རོན་བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་གཞན་རོན་བསྐྱེད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་
 རྣམ་དག་གི་ངོ་བོར། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་རོན། སྦྱོར་བ་དེ་སྦྱོར་གྱི་ངོ་བོའི་
 རོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོའི་
 རོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བའི་ཉགས་ཀྱིས། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་རོན། བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་རོན་བསྐྱེད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གི་ངོར། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་རོན་སྦྱོར་བ་དེ་སྦྱོར་གྱི་

གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འདྲ་བའི་ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །འདིར་མ་ཁྲབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ། རང་
 ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་
 པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། རང་
 ཉིད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 ན། རང་ཉིད་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 དེ། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོའི་
 དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་དེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན། བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་
 བོ་དེའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་བོ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་བོ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་དེ།
 བྱས་པ་དེར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་ན། བཀོད་ཆེ་མ་རྣམས་ཡོད་
 དང་འགལ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་དེ། བྱས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ།
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་
ཆོགས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་བ་རྣམས། གང་བདེ་དབྱུང་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད།
མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡོངས་གཙོ་
ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་ན། ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་
ཁྱབ། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དོན་ནི།
ཀྱན་བརྟུས་སུ། གཞན་དོན་སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་
དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་སྐྱར་བ་རྣམ་དག་གིས་དངོས་སུ་
མ་བརྗོད་ན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
ན། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་སོགས་བདག་རྟག་
པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་། སྟན་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་དངོས་
སུ་མ་བསྟན་ཡང་། བྱངས་ཅན་གྱིས་འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་

ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་དགག་གཞི་མའི་སྒྲོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱ་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཀྱི་འདོད་ཆོག་གིས། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་བསྒྲིག་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་
 བ་ཡང་། །འབྲེལ་པར་བདག་ཉིད་སྐྱ་བཤད་པ་། དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྒྲིག་པ་
 སྟེ། །འདི་ནི་དེ་དོན་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 སྤྱོད་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་
 བཞིག་དགོས་སམ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱ་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགལ་ཉགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱུང་¹པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ན། སྤྱོད་ཡང་དག་གིས་བསྐྱེད་
 བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགལ་ཉགས་ལ། དུ་མར་དབྱེ་
 བ་མི་རུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་
 དང་། །ཆོས་ཅན་ཁྲད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། འགལ་ཉགས་
 ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱས་ཟིན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲད་པར་སྐྱབ་པའི་
 འགལ་ཉགས། སྐྱས་ཟིན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྲད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་སོགས་
 དུ་མར་དབྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

¹ སྐྱབ་ ཡིན་ནས་བཞག་གོ།

སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ཡང་
 ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་
 ཁུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཟེར། གཞན་དག །དེ་སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་
 ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་ཁུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཟེར།
 ཡང་གཞན་དག །རང་ཉིད་དེ་སྐྱེད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་
 དེ་སྐྱེད་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བཏགས་ཡོད་
 ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མཆོན་བྱར་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་
 ཞིག །དེ་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེད་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་
¹པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
 ཡིན་ན། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་ངེས་པས་ཁུབ་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་འགལ་རྟགས་དང་།
 གཞལ་བྱ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པས། སྐྱ་རྟག་
 པར་སྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་
 ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆོད་ཉིད་གསུམ་པ་དེ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་

¹ མིན་ ཡིན་ལས་ཆེ་སྐྱེད་པས་བརྟག་འཆོལ།

བྱམ་པ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པས་བྱམ་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱམ་སྟེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བྱམ་པ་ཡོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱམ་ཡོད་དགོས།
 དེ་ཡོད་ན། མཉན་བྱ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱམ་ཡིན་དགོས། དེ་
 ཡིན་ན། མཉན་བྱ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་དགོས་སོ། །མཆོད་ཉིད་བཞི་པ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བྱམ་པ་རྣལ་མར་མ་ངེས་ཤིང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
 ངེས་པའི་ཆོལ་བའི་ངོ་བོར། སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན།
 བྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས།
 སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་། སྐྱ་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་འབྲུ་བའི་ཆོལ་བ་དེས། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱམ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་
 མ་ངེས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱམ་པ་རྣལ་མར་མ་ངེས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱམ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པར་
 ཐལ། ཁས་ལེན་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ལྷོག་བྱམ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རུ་
 ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམ་པ་ཁས་

བ་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 སྐྱ་ཏྱག་པ་བྱས་ཏྱགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 བཟུང་བ་གང་ཞིག །བྱས་པ་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། འདུས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ། འདུས་བསགས་ཀྱི་ཏྱགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་འདུས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་མ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ། དེའི་
 ཏྱགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ། དེའི་ཏྱགས་ཀྱི་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་
 བསགས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །འདུས་བསགས་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་
 ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཉེ། འདུས་བསགས་ཡིན་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུས་བསགས་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་
 ཏྱགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་བར་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བསགས་

མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བསལ་ཁས་
 སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན། དེ་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་། མིག་
 སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་¹ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་
 བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན། འདུས་བསགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱས་
 ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ཟེར་བ་ལའང་། སྐྱས་
 ཟེན་སྐྱར་ནས་སྐྱར་བཞིན་འཕེན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་
 ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད། འགལ་ཉགས་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
 ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་། སྐྱས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས། སྐྱས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་།
 སྐྱས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།

1 ཅན་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ལས་ཆེ་སྐྱམ་པས་བཞག་གོ།

དཔེར་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན། བྱས་
 པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་
 ཆེན་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་དངོས་སོ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ།
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན། དེ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། དཔེར་
 ན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་¹མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ།
 འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་
 གི་བྱབ་པ་རྣམས་མར་ངེས་པར་བཤལ། རང་ཉིད་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 ན། བྱས་པ་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་
 ཅན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱི་ཁོ་ལ་རྣམ་དག་ཡིན་པར་བཤལ།
 བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་
 ཟག་གང་ཞིག །སྐྱ་ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཆོམ་བའི་བྱི་ཁོ་ལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་
 དང་སོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་

1 ཅན་ ཡིག་ལྟག་ཡིན་ལས་ཆེ་སྐྱམ་པས་བཟག་གོ།

བྱི་ཚློལ་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་
 བ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱི་ཚློལ་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱི་ཚློལ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་
 ཁྲབ་ངེས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་
 ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྗེས་ཁྲབ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའི་ཚློལ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་
 རྟགས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། སྤར་བཤད་པ་བཞིན། གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་
 ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། དག་ཏུ་
 མིག་སོགས་ཚེས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
 བཏོད་པའི་ཆེ་ན། འདུས་བསགས་དེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་སྤར་བཏོད་པའི་ཆོ།

འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ།
 དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མིག་སོགས་
 ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོན་འདུས་བསགས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ། གཞུང་གོང་
 འོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལས་ཐོན་པའི་བྱིར། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། །སྐབས་
 ལས་རྟགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་
 ལ་མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། སྐྱས་ཅམ་ལ།
 མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
 བདན་ཞེན་གྱིས་སྐྱས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི། །སྐྱོན་ཡང་།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་
 ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བདག་གཞན་
 བ། །དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དཔེར་ན་སྐྱོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛོད་འགྲེལ་དུ་གངས་ཅན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་ཅེས་པའི་གཞན་
 གང་ཡིན། ཇིས་པས་བདག་གོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེར་ནི་འདོད་ལ་གཞོད་

བྱེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྤར་བཞོད་པའི་གཏུག་ཆོག་གས་དེ་འགལ་
རྟགས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་མ་ཡིན་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གང་ལ་ཚུད་པ་
ཡིས་། སྐྱབ་བཞོད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན། །བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་གཞན་དུ་ན། །མི་
འདོད་པ་འཇ་འབྲས་མེད་འབྱུང། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་སོགས་བདག་རྟག་
པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན། མིག་སོགས་གཞན་
དོན་བྱེད་ཅུ་པ་དེ་དེར་མི་འཐད་པས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་
ཟོལ་སྦྱར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱར་
བ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱར་བ་ལ། །རྗེས་འགོ་མེད་
དང་འགལ་བ་དག། །བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་
ཞེ་འདོད་ལ། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་ཇུས་གཅིག་པའི་སྦྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་
བཅས་སུ་སྐྱབ་འདོད་ནས་ངག་དྲུ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་ཇུས་
གཅིག་པའི་སྦྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཅས་དང་བུམ་པའི་ཆ་བཅས་གང་རུང་ཡིན་
ཏེ་འབྲུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་ལྡན་གྱི་ཅིག་པ་
བཞིན། ཞེས་པའི་སྦྱར་ངག་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱས་པ་ལ་སྤར་¹རིགས་པ་འགོ་བའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཅི་སྟེ་ཡང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྦྱར་འདོད་ན། །ཞེས་

1 ཀྱི་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་ཇུས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་
 གླ་བཅས་དང་། བྱམ་པའི་གླ་བཅས་གང་རུང་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལུས་མི་འབྱུང་ན་
 གྲུབ་མ་ཡིན། །བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་ནམས་ཀྱི། །འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱང་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་པ་བྱམ་པ་དང་གཞན་མ་ཡིན། ལུས་སེམས་ཆ་
 མེད་ཇུས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་སྤར་
 བཞིན་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོག་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ཆོག་འཐད་
 ཀྱི་དོན་བཤད་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་
 ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཆོས་ནམས་དུ་མ་ནམ་བཞག་གྱང་། །བདག་
 ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱོས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་།
 ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ནམ་བཅད་ལ་སྤྱོད་པར་གྱི་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཀྱི་
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོད་པས་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་དམ་སྟམ་པའི་ལོག་
 རྟོག་བསལ་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྱོད་པ་བདག་

ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦངས་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་
 དགག་པ་དང་། རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅས་ཁས་སྦངས་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་གཟུང་བས་དེ་
 གཅིག་ལ། །རབ་ཏུ་གནོད་ནའང་གཏན་ཆིགས་དང་། །དམ་བཅའ་བ་དག་སྐྱོན་
 འགྱུར་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེག་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། སྤྲ་ཆོལ་རང་གིས་
 ཆད་མར་ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་པས་གཏན་ཆིགས་
 དང་། དམ་བཅའ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྲ་ཆོལ་རང་གིས་
 ཆད་མར་ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བསྟན་བཅས་དེ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཀ་ལ་ཆད་མར་ཁས་སྦངས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ན། །དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱོག་
 པའི་ཕྱིར། །གཏན་ཆིགས་འགལ་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩེ་བྲག་པས་སྤྲ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་དྲི་ཉག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་། བྱས་པ་སྤྲ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲི་ཉག་པ་སའི་
 ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྤྲ་ཆོལ་རྩེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་
 པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། རྩེ་བྲག་པའི་ལུང་ལས་དྲི་ཉག་པ་སའི་
 ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་མིན་ཕྱིར། །མིན་

བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཇི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འབྱུང་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཇི་རྟག་
 པ་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འབྱུང་ཏེ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དོན་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེ་གཉིས་སྐྱབས་སུ་བབ་མ་བབ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འབྱུང་རོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་
 ཅན་འདྲིར་སྐྱབས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། ཆོས་
 ཅན་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བསྟན་བཅས་དོན་གཞོད་
 ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཇི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་ཆ་ནས།
 བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་དང་། དེ་བཀག་
 པས་ཀྱང་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་གཞོད་ཅིང་། ཇི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ཆོས་ཅན་ཆོས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས། །ཅི་སྟེ་ཆོས་
 འདོད་ཡིན་བཞོད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ལ་
 སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབག་འདོད་ཡོད་ཅིང་། ཇི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་

དཔག་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཆོས་དང་།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གནས་སྐབས་འགའ་
 ཡིས་འདོད་ལྷུང་ཞིང་། །དེ་ཉོགས་པ་ཡང་དེ་དག་གིས། །ནུབ་གྱིས་ཁྱོད་འདི་
 འདོད་ཅེས་པ། །གསལ་བར་དབང་ལྷན་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཆོས་རྣམ་དག་གིས་སྤྱི་མི་ཉག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ཡོད་པ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཆོས་གྱིས་ཉོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱི་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔག་འདོད་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པར་འདོད་ན། སྤྱི་བ་པོའི་སྤྱོད་པ་དབང་གིས་སྤྱན་པའི་རྒྱལ་
 རིགས་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་
 འཇུག་པ་དགག། །ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ལུལ་ངོས་གཟུང་བ། དེའི་ལན་
 དགག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ལུལ་
 ལ། །ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད། །དེས་གྲུབ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ། །དེ་ཆེ་
 བསྟན་བཅོས་ལྟོས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་དཔྱོད་
 པའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་རང་གི་ཞེན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། དངོས་
 སྟོབས་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ལུལ་ལུང་ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷན་
 སྟེ། དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 མི་འཐད་དེ། དེ་ཆེ་ཚད་དོར་འབྱུང་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་སྟོབས་

ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ལུང་དོན་ལ་ཚུད་པ་དོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་
 པའི་ཆེ། ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་
 པའི་ཆེ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཆ་ནས་ལུང་དོན་ལ་ཚུད་པ་དོར་བའི་
 སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་ཁས་སྒྲངས་མེད་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་
 སྟོབས་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་འོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་པ་ནི། ཤིན་ཏྲོག་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཐབས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ལུང་ཁས་ལེན་པ་
 ཡོད་ཀྱང་ལུང་རང་གི་ཞེན་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར།
 འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཆེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འབྱུང། །དེས་
 གྲུབ་དོན་ལ་དེ་དང་ནི། །འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །གནས་གསུམ་པར་
 ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པར་རིགས་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཤིན་ཏྲོག་ལ་དཔྱད་པའི་དུས་དེ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་དང་། དེའི་ཆེ་
 དཔྱད་གསུམ་ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 དུ་འཇུག་པ་དང་། ཤིན་ཏྲོག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤིན་ཏྲོག་སྟོན་པའི་ལུང་ཆོག་རང་གི་ཞེན་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
 དག་དང་། རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་

ནི་ཅིང་བ་སྟེ། ཚིག་ཅུ་ལས་དེའི་ཞེན་དོན་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་ལུང་སྐྱབ་
བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། དོན་བསྐྱབ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱན། །ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ལུགས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དོན་ཀྱན་
མཆུངས་པར་བྱས་ནས་ནི། །སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་བྱས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཀྱན་ཏུ་
བསྐྱབ་བྱ་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྱོད་རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ལུང་དོན་
ཀྱན་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་¹རྟགས་ལ་བྲབ་པ་ཞིག་དགོས་ན། དེ་
འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་བརྗོད་མི་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ཡོད་དེ། འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་
རྟགས་སྟོན་ཡིན་པ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་
འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་
འགལ་བ་དག །མི་རུང་ཕྱིར་ན་འགལ་ངེས་ལ། །གཞོད་འགྱུར་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་
བའི། །འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་མ་ཁའི་
ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པ་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཏུ་མ་སོང་
ཡང་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ན། བྱས་པ་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

1 ཀྱིས་ ཡིན་ནམ་བཟག་འཆོལ།

བའི་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོག་གས་སུ་འགྱུར་དགོས་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། གང་གིས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཏྲག་
 བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་དེ་སྐྱབ་པ་ན་ཡང་འགལ་བ་
 མི་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་
 གྱི་ལུགས་རྣམ་བཤད་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ན། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་
 བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པའི་
 སྟོབ་མས་བཀོད་པའི་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཏྲགས་གཉིས་སྟོན་ཡིན་
 ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་ལུང་ཅམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་རུས་མཚུངས་བཀོད་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ངོས་འཛིན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེ་ཐར་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་
 རིམ་བ་བཞིན། གསལ་བ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་སྤྱི་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད། གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུང་ལས་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཀོད་པའི་
 ཏྲགས་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ལས། བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ལ་
 མི་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོབས་མཚུངས་བའི་ཉིད་དེ། གཉིས་ཀའང་ལུང་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གཞིད་བྱ་གཞིད་
 བྱེད་ནི། །མིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་དོན་བསྟན་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་མེད་ཡང་གཞིད་ཅེ་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བ་རོལ་པོ་ན་རེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཡང་། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞིད་པས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་

བཀའ་པ་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཉིས་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་། སྐྱ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀའ་པས། བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོན་འགྱུར་། ཞེས་
 འགྱུར་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན། ཇི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀའ་པས་ཀྱང་། བྱས་པ་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོན་པས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་ཡོད་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ། །གཞོན་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་
 འགྱུར་བ་ལས། །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་རྣམས་ཡིན། སྐྱ་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ། རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན། རྣ་བས་ཐག་རིང་པོའི་
 སྐྱ་ཐོས་པ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣ་བ་དང་འབྲུད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མ་ཡིན་ཏེ། །རྟགས་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །སྟོན་
 དང་ཡོན་ཏན་དབྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགྱུར་ཞིང་། དོན་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་
 རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀའ་པའི་སྟོན་སྐྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྟོན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་
 གཏན་ཆོགས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་

བྱ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་གཏན་ཆེགས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཆན་
 ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར། གཞན་དག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར། དང་པོ་
 གཉིས་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་¹རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རྒྱས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དང་། སྐྱ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་མི་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་
 པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་བའི་ཆེ་ན་མ་མཁའ་སྐྱ་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལུགས་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་
 མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟགས་སྟོན་ཅན་དང་།

¹ མི་ ཡིག་སྐྱག་ཡིན་ནས་བརྟག་པར་བྱོལ།

རྟགས་ལྟར་སྤང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་གཉིས་དང་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་མི་འགལ་ཡོ།
 །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། མིག་དང་ན་བ་འགལ་བས། མིག་
 དང་ལྡན་པ་དང་ན་བ་དང་ལྡན་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་སྐྱོན་དང་
 གང་ཟག་གི་ཡོན་ཏན་འགལ་བས། གང་ཟག་སྐྱོན་ཅན་དང་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་
 འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་མི་རུས་པ་ནི་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་གི་སྐྱེས་བྱ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལྟས་བྱིན་ཡོད་པས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་སྤེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་
 སྤྱི་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་བསྟན་
 བཅོས་ཁས་སྤངས་ཕྱིར། །བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་མ་ལུས་སྐྱབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྤྱོད་
 རང་གི་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞལ་
 བྱའི་གནས་གང་ལ་དཔྱོད་ཀྱང་རང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་བསྟན་དོན་ལ་
 མི་སྐྱབ་བར་ཁས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟན་ལས། ཆད་མ་ཀུན་བརྟུས་བཤད་
 བ་བྱེད་པ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སུ་མཐོང་བ། མ་
 ལུས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དོན་
 མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་སྐྱབ་
 ཏུ་འདོད་པ་མིན་གྱི། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཅོད་པ་ན། དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་

ནམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་རིགས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་པར་འདོད་ཅེས་ནམ་བཤད་
ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དམ་
བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་
པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པས།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་པས། སྐ་
ཆོལ་རང་གི་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོད་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བརྗོད་པ། །མ་
ཡིན་འདོད་པ་སྒྲོས་ཕྱིར་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་
དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།
བསྐྱབ་བྱ་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི། །ཆོག་ལས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
མ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཁོ་ལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཁོ་ལ་བ་མི་
 འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང་། །སྐྱབ་མིན་དེ་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་བ། །མིན་ལ་གནོད་པས་ཅི་
 ཞེག་འགལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ནི། གྲེ་བྲག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཆེ། རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་མི་གནོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྐྱ་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲེ་བྲག་པས་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ་ཏེ། སྐྱ་རྣམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་ལ་གནོད་པའི་¹སྐྱ་ཁོ་ལ་གྲེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་
 ཕྱིར། རྩབ་པ་རང་སྡེས་ཁས་སྦྱངས། རང་སྡེ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་
 མཚན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་ཡིན། །རང་ཉིད་སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་
 བཤེད། རྟོན་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་རང་སྐྱ་དེས། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་སྟོན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ལུང་དོན་ཀུན་དང་
 མཐུན་དགོས་པ་དེ་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཟུར་དུ་རང་
 སྐྱ་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 འདི་ཐལ་བ་གཉིས་པ་དང་སྐྱ་མ་ཐལ་བ་དང་པོ་འོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་
 མ་བྱལ་སྟེ། བསྐྱབ་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གདུལ་
 གྲ་བསྐྱབ་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ཕྱོག་བྱེད་ལུས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་

1 པས་ ཡོན་རྣམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། འོ་ན་དོགས་
 འདི་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསྟན་བཅས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་
 ལྟོག་བྱེད་མི་རྒྱས་སམ་སྟམ་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པ་སེལ་བྱེད་དུ་
 བྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་མི་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རྒྱས་སམ་
 སྟམ་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པ་སེལ་བྱེད་དུའང་བྱོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་ཚད་མས་
 བཀག་མེད་ན། །འཛིན་པ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱས། །གལ་ཏེ་ཚད་མས་བཀག་
 བ་ཡང་། །ཆོག་ལས་གང་གིས་འཇུག་པར་འབྱུང། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་
 རྣམས་དེ་ལྟར་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ལྟར་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་རང་ཆོག་
 གིས་ལྟོག་མི་རྒྱས་སོ། །ལྟར་དོན་ཚད་མས་བཀག་ན་རང་ཆོག་གི་སྒྲོས་ཀྱང་ལྟར་
 འཛིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་སྤར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་
 བློ། །རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ངེ་ཞེས་ལྟར། །གཞན་
 འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་རྣམས་དེ་སྤྱི་གཉིས་ཀར་
 བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བྱོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། བསྟན་བཅས་ལ་འདོད་པས་
 འཇུག་ལྟོག་བྱེད་རྒྱས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱོགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་དགོས་པ་ནི། འདོད་ཆོག་སྒྲོས་པས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། འདོད་གཞོན་མེད་དང་བསྐྱབ་བྱུ་མིན། །ཐུག་

བ་མེད་པར་བསྟན་པས་ན། །ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ནི་རང་
 ཉིད་སྐྱ་མཛད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འདོད་
 ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པས།
 དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་ན་གཞོད་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐུག་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་རང་སྡེ་ན་རེ། ཅ་བའི་ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། གཞུང་ལུགས་
 གིས་བྱས་བྱུང་པར་དག། །ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རབ་གྲགས་པའི། །ཆོས་ཅན་
 དག་ནི་གཞུང་དོན་དུ། །གཞན་ནི་རང་ཉིད་སྐྱ་བཟོད་ཟེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཁོ་ལ་ཕྱི་ཁོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཅོད་པའི་ཆོ། རྟག་པའི་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་སྐྱ་ཆོས་
 ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱ་མོང་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱ་ཅན་ཆོས་
 ཅན་དུ་འཛིན་དགོས་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་
 སྐྱ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དབྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནི། །རབ་
 གྲགས་རྟེན་ནི་གྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །རང་འདོད་བརྟགས་པའི་བྱུང་པར་ཅན། །དངོས་
 བོ་རྣམས་ཅོད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁོ་ལ་ཕྱི་ཁོ་ལ་བྱུང་ཆོས་ལ་
 དབྱད་པ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་མོང་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་པ་རྟོགས་
 ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་ལ་ཕྱི་ཁོ་ལ་སྐྱ་མོང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བྱུང་གཞིར་

གཟུང་ནས་དེའི་བྱང་ཆོས་ལ་མི་ཚྭ་དཔའི་བྱིར། ཡང་རང་སྡེ་ན་རེ། ཅ་བའི་ཐལ་
 བ་དང་པོ་ལ་མ་བྱལ་སྟེ། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་
 མིན་བརྗོད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་རྣམས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་
 དུ་རང་སྐྱོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོས་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ། །ཞེས་བྱ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་བྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པས་
 རྟོགས་རུས་པའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་དང་སྐྱབ་པའི་རོ་བོར་ནི། །བསྟན་པ་
 དག་ནི་ཡོད་ཡིན་ན། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་ལྗན་
 འབྱུང། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱི་ཁོ་ལ་རྣམ་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་དང་།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞེན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་སྟོས་པ་
 འབྲས་བྱ་དང་ལྗན་པའི་བྱིར། ཡང་པ་རོལ་པོ་རང་སྡེ་ན་རེ། ཅ་བའི་ཐལ་བ་དང་པོ་
 ལ་མ་བྱལ་སྟེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་མཆན་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོགས་ཡང་
 དག་གི་¹བྱར་དུ་རང་སྐྱོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྤྱི་ཡི་
 བོ། །ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །འདིར་ནི་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་། །སྟོགས་

1 མཆན་ཉིད་ཀྱི་ ཆད་དམ་དབྱད་པར་བྱའོ།

ལ་འགལ་བ་རྒྱུ་ཟད་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྗེས་དཔག་སྤྱི་མཆན་གྱི་སྒྲིང་
 ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་ཀྱང་རྟག་དངོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་མཆན་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་རང་སྐྱ་མ་སྒྲོས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མ་
 འབྲེལ་བའི་ཆེས་ཀྱི་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཙོ་བོ་རང་མཆན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དེས་པ་ན། རང་སྤྲེན་རེ། དེ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན། འབྲེལ་བར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཙོ་
 བོ་རང་མཆན་ཡོད་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། འབྲེལ་བར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་
 མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ཡང་ཡིན་
 དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
 དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། གལ་
 ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་མི་ཀྱས། །ཅི་ཕྱིར་བརྟགས་
 རྗེས་འགྲོ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་འཐད་དེ། འདི་དེ་དག་གི་སྒྲིན་མིན་
 བས། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་སྟོས་པ། །ཕྱོགས་སྒྲིན་འདོད་མིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ཁོན་ནི། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་
 གཟུང་བ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་སྟོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བ་དེ་
 སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་སྟོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར། གཞན་དག་ན་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་
 བ་དེ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
 སྟོན་ཅན་དུ་མོང་བ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར། ཡང་གཞན་དག་ན་དེ། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་
 གི་རྟགས་སུ་གཟུང་བ། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་གི་རྟགས་སྟོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་
 ཟེར། གཞན་དག །རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡང་དག་དེ། རྟགས་སྟོན་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད་ཟེར། དང་པོ་གཉིས་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་མི་¹རྟག་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 པ་དེ། སྤྱི་མི་²རྟག་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་སྟོན་གང་ཞིག །དེ་རི་པོང་རུ་སྤྱི་³རྟག་པར་
 སྐབས་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། རི་པོང་རུ་སྤྱི་⁴རྟག་པར་
 སྐབས་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་

1, 2, 3, 4, ཡང་རྟགས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཐད་ཀྱི་ མི་ ཞེས་པ་ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ། རོན་ཏེ་མིན་ན་
 ཡང་རྟགས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ཐད་ མི་ ཆད་དམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

བྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན།
 སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། ཀ་
 བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་དང་། ལུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཀ་བ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་¹ ལོང་། ལུམ་པ་ཡང་དེ་
 ལྟར་ལོང་བའི་བྱིར། བཞི་བའང་མི་འཐད་དེ། ལུས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། ལུས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་སྟོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལུས་པ་ལུས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སྟོན་² ལོང་ག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་³ ཡིན་པའི་བྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་བྱི་མ་སྒྲ། ཁ་ཅིག །མིག་
 ཞེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་བྱལ་བ་དེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ཀྱི། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དཔེར་བཟོད་ན།

1 ཅན་ ཆད་དམ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

2 ཅན་ ཆད་དམ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

3 མ་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲིའི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ། སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ།
 དེ་བྱུང་ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་སྐྱོན་མེད་དུ་སྐྱབ་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱ་སྒྲིའི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་
 པས། དེ་སྐྱོར་གྱི་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཆོན་གཞི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །བྱས་པ་སྒྲིའི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་སྐྱོར་གྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདྲ་། བྱས་པ་སྒྲིའི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་སྐྱབ་¹པའི་ཆ་ཉིད། དེ་སྐྱོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱ་སྟེ། གཏན་
 ཆེགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་

1 གྲུབ་ ཡིན་ན་མ་བྱུང་པར་བྱའོ།

ཅིག །སྤྱ་རྟག་པ་ལ་ཆད་བསལ་ཞུགས་པ་དེ། སྤྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་
 ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་མེད་པར་འདོད་པ་
 མི་འབྱད་དེ། སྤྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་གཟུང་བ་ཡང་ཡིན། སྤྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡན་ཆད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་
 ཆོས་གཤམ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྤྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་
 བ། སྤྱ་མི་རྟག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 སྟོན་ཡོད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འབྱད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལུགས་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཕྱོགས་སྟོན་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སྟོན་གཟུང་
 བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཡང་། རྟགས་སྟོན་གཟུང་བའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་སོ་དང་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་
 ཆོགས་དོན་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་སོ་དོན་

བྱེད་རུས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་¹ ཏུ་སོང་བ། རང་ཉིད་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དངོས་
 བོ་དོན་བྱེད་རུས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་
 ཏྲགས་ཀྱིས་དངོས་བོ་དོན་བྱེད་རུས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བ་ཡང་ཡིན།
 དེའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། དངོས་བོ་དང་དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཆོགས་དོན་འཛོག་བྱེད་
 རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དངོས་བོ་དོན་བྱེད་རུས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་
 ཅན་ཏུ་སོང་བ། རང་ཉིད་དངོས་བོ་དོན་བྱེད་རུས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། དངོས་བོ་དོན་བྱེད་རུས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བ་
 ཡང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་ལྟ་བུ། ཆོགས་དོན་དེ་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་ཕྱོགས་
 སྟོན་ཅན་ཏུ་སོང་བ། རང་ཉིད་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ཕྱོགས་
 སུ་གཟུང་བའང་ཡིན། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དངོས་བོ་དོན་བྱེད་རུས་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ན། དེའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་པས་ཁྲུབ། དངོས་བོ་དོན་བྱེད་རུས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ། ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ན། ཕྱོགས་
 སྟོན་ཅན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་

1 ཅན་ ཆད་དམ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

བྱ་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱེད་རྟགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། རང་ཉིད་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱེད་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་¹ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་
 ཀྱི་གཟུང་བྱེད་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། མིག་ཤེས་
 ཀྱི་གཟུང་བྱ་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་
 མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱ་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་རང་ཉིད་
 རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། ཚུལ་
 གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱེད་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ། རྟགས་
 སྐྱོན་ཡིན་ན། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། སྤར་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་

1 ཅན་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནས་བརྟག་པར་བྱའོ།

དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་
 པས་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེར་བ་སྐྱེར་གཅིག་གི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྐྱེར་བ་སྐྱེར་གཅིག་
 གི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ནི་ཁས་མི་སྒྲངས་ཏེ། སྐྱེར་རྟག་
 པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་མེད། རི་སོང་རུའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་དང་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། མཆོད་
 ཉིད་བཞག་པ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱེར་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སོང་ན།
 རང་ཉིད་མི་རྟག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་
 བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་
 པར་སྐབས་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱུང་བའམ། འདྲི་
 བྱེད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་མ་ཆང་བའི་ལན་གང་རིགས་བྱའོ། །ཡན་ལག་གྱེ་མ་
 དཔེ་རྟགས་ལ་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཡན་ལག་སྐྱེ་མར་བཞག་པ་ལ་ལྟོས་པས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་ངག་ཡན་ལག་སྐྱེ་ལྟར་པའི་ཐ་སྙད་དོ། །ཁྱོད་ཡན་ལག་གྱེ་མར་
 འདོད་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག །ཡན་ལག་སྐྱེ་མར་འདོད་པའི་དམ་བཅའི་
 རྟགས་སྐྱོན་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་རྟག་པར་སྐབས་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་
 བྱུང་བ་དེ། སྐྱེ་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱེད་ཆོས་སུ་ལྟར་པའི་
 རྟགས་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐབས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཕྲད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་། །གཏན་
 ཆོག་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང་། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །ཐམས་ཅད་

ཕྱོགས་ལ་གཞིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སྐྱོན་ཅན་གྱིས་¹ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་རྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་
 སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞིད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཅེ་ན། དེ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་
 ཕྱིར་དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་གཞན་མིན་རྟེ། །མངོན་སུམ་ལ་
 སོགས་འགལ་བ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཏྲགས་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་བ། བྱས་པ་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྐྱ་ཏྲག་པར་
 དམ་བཅས་ཅམ་ནས་སྐྱོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་དམ་བཅས་ཅམ་ན་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་བསལ་བ་
 བྱགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོག་ཏྲོག་
 བསལ་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་སོགས་མཆན་ཉིད་བསལ་བུ་ལ། །ལྟོས་པ་
 མེད་པར་མ་བྱབ་དང་། །ལྟོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 བཤད་པ་ཡིན་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེ་ཏྲགས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བུ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་

1 ཀྱི་ ཡིན་ནས་བཏག་འཆོལ།

དུ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་མ་ཁུབ་ཁུབ་ཆེས་སྤང་བའི་ཆད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། རང་
 ཉིད་ཆོག་ཤད་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །ཕྱོག་པ་སེལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན། །འདྲོད་སྐྱས་མ་ཁུབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱོགས་
 ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་བཞི་
 བོ་དེས། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ཁུབ་ཆེས་སེལ། འདྲོད་སྐྱས་མ་ཁུབ་
 བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཅེས་པས་ལུང་དོན་མཐའ་
 དག་དང་། ཁོ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་དང་། ངོ་བོས་རང་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་དུ་སོང་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་གྲུབ་ཅིན་དང་། མ་བསལ་བས་ཆད་མས་བསལ་
 བ་ཞུགས་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོ་བོའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་སྔ་རྒྱུ་
 གྱིས་ཞེ་བས་འདྲོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
 སྤངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བ་གཞི་
 དང་ལྷག་མ་ལ། །མཆན་ཉིད་འབྱུག་པ་མེད་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷ་
 །ལྷ་གི་ལུགས། ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས། རྒྱུ་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བཟོད་རྒྱུ་བས་ཁས་
 སྤངས་ཤིང་མ་བསལ་བ་དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་
 ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྷ་ག་

ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
 ལྟར། དེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་སྤྱེ་བས་མཆན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞེས་
 དང་། །ལྟར། རྣམ་པར་སྤྱེ་ནས་མཆན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་
 པར་རྟོག་པ་རྣམས་རང་གི་སྒྲས་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཐལ་བ་དེ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཡིན་ཚུལ་ལམ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྲ་རྟོག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ། གཞན་
 རྟོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ངོ་བོའི་རྟོན་སོགས་ཆོས་སྤྲ་
 ཆང་བའི་ཕྱིར། ཁས་སྐྱངས་ཞེས་པའི་རྟོན་རིམ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ཤེ་ན། བསྐྱབ་བྱར་
 ཁས་སྐྱངས་པས་ངོ་བོའི་རྟོན་ཆང་། གང་གིས་ཁས་སྐྱངས་ན། སྤྲ་རྟོག་གིས་ཁས་
 སྐྱངས་པས་རང་སྤྱིའི་རྟོན་ཆང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁོ་ནའི་རྟོན་ཆང་། རྟོག་གི་རྟོག་ཅོད་ཅིང་སྤྲ་རྟོག་འདོད་པ་
 བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་པས་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་འོས་པའམ་རྒྱས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཞེས་བཤད་པས་མ་བསལ་བའི་རྟོན་ཡང་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། དངོས་སུ་ནི་
 བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱངས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རིམ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་གཞན་བསྟན་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་
 སྐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་
 པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་འདིས་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲས་ཐོབ་པའི་རྟོན་ཡིན་ནོ། །གང་
 གིས་ཞེ་ན་རྟོག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་འདོད་པ་

བསལ་བས། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་
 པ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེད་པའི་གཞིར་གྱུར་
 པ་ཁས་ལེན་པའི་ཤུགས་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་གཞུང་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བའི་དོན་དང་། འདོད་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྤྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱབ་
 པར་འོས་པའམ་རྒྱས་པས་ན་སྤྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་བསལ་བ་མེད་པའི་
 དོན་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ཅམ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷུ་ལྷུ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
 ཅམ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་པ་དང་།
 བྱ་བ་ཆེས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་མཆོག་
 གི་ལུགས་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་ངོ་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྷན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་མ་བྱུང་བྱུང་བ་ཆེས་སེལ་བར་བྱེད་
 བ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་གང་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞེད་ཅེ་ན།
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེགས་སྒྲོར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི། ཕྱོགས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་དེས་ན། ངོ་བོ་ཆོག་སྤང་བདག་ཉིད་
 འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་ལུགས་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་

གྲགས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱ་
 རྟེ། གཞུང་གཉིས་ཀས་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་
 དག་གི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་མ་ལས། རིགས་སྒྲོར་བཤད་པའི་
 ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྷན་ལས་¹ གལ་ཏེ་
 ཆོག་འདི་འདི་དག་མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་ཆེས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སློབ་
 དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་དག་གི་མཛོན་པར་བཞེད་ཅེ་ན། བཤད་པ།
 བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར། རིགས་པའི་སྒྲོ་ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད། འདིར་ཡང་འདོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྒྲ་དག་གིས་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། མཆན་ཉིད་འདི་
 ནི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ནི་བཤད་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་ཆེས་པ་བསྒྲོག་པར་བྱེད་པ་འདི་དག་
 གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་གྱི་རྣམ་
 པར་གཞག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་དོན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དག་གཞན་ནི་
 འགོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ནི། ཁོ་
 ན་རེ། ཆད་མས་བསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་
 བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་

ལ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན།
 བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད། ཅེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ།
 གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱུང་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་
 བཟོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་སྐྱར་བསྟན་ཟིན་པ་དང་སྒྲོས་ཤིང་། འོན་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད། ཅེས་པ་སྐྱར་བསྟན་ཟིན་པའི་མཇུག་
 སྟུང་དོ། །ཞེ་ན་ཡང་། སྐྱར་དོན་འདི་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཟིན་པས་མཇུག་སྟུང་དགོས་
 པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྒྱ་ལས། བསལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཁས་
 སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 བསལ་བ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་ལ་མཆན་ཉིད་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་འཇུག་གི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་བསྟན་ནས་ཅི་བྱ། འདི་ཅི་ཞིག་སྐྱབ། ཅེས་གྲུབ་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བཟོད། །ཚོལ་བས་ཁས་
 སྒྲངས་པ་བཟུང་རོ། །ཞེས་གྲུབ་པ་སྐྱར་ཉིད་བསྟན་ཟིན་པ་མིན་ནམ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཇུག་སྟུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་གསལ་འདེབས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་
 འདིར་ནི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལ་མཇུག་སྟུང་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།
 ཞེས་གསུངས། དོགས་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་ཕྱོགས་མཆན་
 ཉིད། ཅེས་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་མདོ་དོན་བཞུགས་ལན་དང་བྱུང་བར་གསུམ་གྱིས་

འཆད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ཞེས་པའི་གཞུང་བྱད་པར་འཆད་བྱེད་ཀྱང་
 ཡིན། རིགས་སྒྲིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་
 ལས། གཞན་དག་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བྱས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་བྱེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བཀལ་ལན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། མདོ་རྣམས་ལ་མི་
 རིགས་པར་སྐོལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དང་བྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་
 ནི་བྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ནི། འོ་ན་འདི་ནི་རིགས་པའི་
 སྒྲིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་
 འགལ་བའི་དོན་ཀྱི་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དུ་རིགས་སྒྲིའི་ཕྱང་བྲངས་པ་ནི་རྒྱུ་དུ་བྲངས་པ་བཀོད་པ་
 ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ཆོས་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྲངས་པ་ནི་མ་བསལ་བ་
 ཆོག་ཟིན་ལ་འབྱུང་བར་སེམས་ཏེ། བ་རོལ་པོ་རྟོག་དཔྱད་མི་འབྲུག་པར་སྒྲང་
 རོ། །གཞུང་སྒྱུར་སྒྲིའི་པོ་བསྐྱུས་ན། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་བྱད་ཆོས་ལྟ་ལྟར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་མི་དགོས་ཏེ། སྐོལ་
 བས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་
 གི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཆེན། དེས་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་སེལ་རུས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མས་བསལ་བ་སོགས་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཆད་མས་བསལ་བ་ཆད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་བྱེད་¹བཀོད་བཞིན་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༤༩བ ཏུ་

བའི་དབེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཆད་མས་མ་བཀག་གྲང་། རྟོལ་བས་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤོ། །གཞན་དོན་སྤྱོད་པ་
 ཡང་དག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ཐལ། རིགས་སྒྲིམ། རྟོལ་བས་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པ་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད། ཀུན་བདུས་ལས།
 རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་
 རྩབ་སྟེ། སྡེ་མ་དེ་ལ་རོ་བོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཆང་བ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་
 གཉིས་ལ་དོན་སྤྱི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྟོལ་བ་ཞེ་ན། མི་
 རྟོལ་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རིགས་སྒྲིམ་བསྐྱབ་ཏེ་
 བསྐྱབ། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་བདུས་སུ་ཆོག་ཟུར་བྱི་མ་རྒྱས་
 བར་བསྐྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིར། ལྷག་མ་ལ། མཆན་ཉིད་འབྲུག་པ་མེད་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། བསལ་བ་གཞན་དོན་དང་། ལོགས་སུ་བཅད་པ་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མཆན་གཞི་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པར་
 མཐོང་ནས། དེ་ལ་མཆན་ཉིད་འབྲུག་མི་འབྲུག་དབྱེད་མི་དགོས། མཆན་གཞི་དེ་
 སྤྱིར་ཡོད་ན། མཆན་བྱ་དེ་རུང་མི་རུང་དཔྱོད་པ་ལ། མཆན་ཉིད་དེ་ཞུགས་མ་
 ཞུགས་དཔྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ། ཁ་ཅིག །སྤྱི་
 གུ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། མཆན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་
 རྩ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་རྩབ་སྟེ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོལ་
 བས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་སྤྲོད་ཏུ་ཁས་སྦངས་པར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་

གྲགས་ཀྱིས་དེར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཤིང་། དངོས་འགལ་ལའང་
 ཕྱོགས་འདི་བཅན་ནོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྲོལ་རྣམ་དག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་
 མེད་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་
 སྐྱབ་པའི་སྤྲོལ་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། དཔལ་ལྷན་ཆོས་
 གྲགས་ཀྱི་ངོ་བོར། སྤྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྤྲ་མི་
 རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱ། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྲོལ་རྣམ་དག་གིས་
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཟེར་ན། སྤྲ་རྟག་པས་མ་དེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ཆེག་ཐད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚད་པ་
 དང་། ལན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁོ་ན་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། གུན་བརྟམ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ། རང་ཉིད་འདོད་པ་སྒྲོས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་
 པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 སྤྲོལ་རྣམ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་ན་འདིར་ཡང་རང་ཉིད་འདོད་པ་སྒྲོས་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཀོད་པ་བསལ་
 པར་གྲུབ་པས་ཆེག་ཐད་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་

ལན་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་སུ། ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 དང་། རིགས་སྟོར་ཁོ་ན་སྟོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་བཟུང་དོན་ནི་རྟོགས་
 བ་ཡང་། །བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་བཤད་
 བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་
 པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་
 བ་ཡང་། ཀུན་བརྟུས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་
 ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་དང་། དཔྱེད་པ་པའི་ངོ་བོར།
 སྤྱི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆོ་ན། སྤྱི་དུས་པ་དང་། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་
 པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ན་མ་སྟོས་ན།
 ཀུན་བརྟུས་སུ་སྤྱོད་པ་གྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོ། ངོ་བོ་བསྟན་བྱ་བ། རང་གི་
 འདོད་འགྱུར་མ་བསལ་བ། ཞེས་པ་ཅམ་སྟོས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལྟར་བཀོད་
 པའི་ཆོ། སྤྱི་དུས་པ་དང་། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་
 སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་དག་བསྐྱེད་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་
 བར་སྤྱི་ཆོལ་རང་ཉིད་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཆད་མས་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། བྱུ་
 པ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་བསྐྱེད་བྱར་སྟོན་པར་འགྱུར་བར་སྤྱི་ཆོལ་རང་
 ཉིད་འདོད་པ་གང་ཞིག །བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་།

བསྟན་བཞིན་པ་དང་། བསྟན་ཟིན་པ་གསུམ་ཀ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 ཀྱན་བརྟམ་སུ། ཁོ་ན་སྟོས་པ་དེས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཙོད་རུས་ཏེ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་
 བར་བསྟན་པར་བྱ་བར་སྔ་ཚོལ་རང་ཉིད་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བར་ཡང་སྔ་ཚོལ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 བསྟན་བཞིན་པ་ཡིན་པར་སྔ་ཚོལ་རང་ཉིད་འདོད་པ་གང་ཞིག །བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་སྒར་བཞིན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟམ་གྱི་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་དེས། སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་གཙོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བསྟན་བྱ་བ་བྱེད་གཞིར་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་སུ། གཞུང་སྒར་བཞིན་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །བསྟན་བྱ་བ། རང་
 ཉིད་འདོད་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྟན་བྱ་བ་བྱེད་གཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་བྱ་བ་བྱེད་གཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྐྱས་སྐྱ་བྱེད་གཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀྱན་བརྟམ་སུ། ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འདོད་
 རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀྱན་བརྟམ་སུ། ཕྱོགས་ཡང་
 དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས། སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་དང་དཔྱོད་པ་པའི་
 རོ་བོར་སྒར་བཞིན་བཀོད་པའི་ཆོ། སྐྱ་བྱས་པ་དང་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་

བསྟན་པར་བྱ་བར་སྤྱོད་པ་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག ། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་
 རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཐད་ལྡན་ལས་¹ བཤད་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྩོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འདིར་ནི་
 འདོད་པའི་སྤྱད་ཀྱི་བྱིངས། ཨེ་ཀ་ལ་ནེ་ཤའི་རྒྱུ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པར་
 འགྱུར་བ་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དེ་ལྟར་ཡང་། དེས་
 འདོད་རྒྱུ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན་། རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིགས་སྟོར་ཁོ་ན་སྟོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འདོད་
 བ་འགྱུར་བའི་ཆོག་དག་ལ། ། ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། ། གཏན་ཆོགས་མ་
 གུབ་ལ་སོགས་འགོག ། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རིགས་སྟོའི་རྩོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱི་བྱུང་བྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་
 ཏྲགས་མ་གུབ་པ་རྩོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བྱུང་བྱི་འདོད་
 ཆོག་དེ། བསྟན་བྱ་བ་བྱུང་གཞིར་སྟོན་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་བྱེད་
 དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་ཏྲགས་མ་གུབ་པ་བསྐྱབ་བྱེད་དུ་སྤྱོད་པ་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ས་བཅད་ཆེན་མོར། འདོད་རྒྱུ་འདིར་ནི། ཞེས་པ་རྟུང་བ་བཞི་པོ་འདི།
 ཀུན་བརྟུས་སུ། ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཏག་པ་ལ་སྐྱར་བ་ལྟར་སྐྱར་
 ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེར་མ་ཐད་རིགས་སྟོར་ཁོ་ན་སྟོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་

མཆན་དུ་ཡང་སྐྱར་ཏེ། དེའི་འདོད་ཆེག་ལ་ཤའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཡན་ལག་གསུམ་
 བྱང་ཆོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལྟར་ན།
 འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། །དེས་ན་འདོད་འགྱུར་ཆེག་དག་ལ། །ཡན་
 ལག་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ནས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གུན་
 བརྟུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་གྱི་འདོད་ཆེག་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོད་མི་རུས། རིགས་སྟོའི་སྤྱོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 བྱར་གྱི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་ཆེག་གིས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོད་རུས་ཏེ། གུན་བརྟུས་ཀྱི་འདོད་ཆེག་དེ་ཡན་ལག་ཡིན་
 གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། རིགས་སྟོའི་འདོད་པ་གྱུར་བ་ཞེས་པའི་ཆེག་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་
 གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་
 མིན། །དེས་ན་འདོད་འགྱུར་ཆེག་དག་ལ། །ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཕྱོག་
 བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆེག་ལ་ནི། །ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་གུན་བརྟུས་དང་། རིགས་སྟོ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་བ་ནས་བཤད་ཀྱི་
 དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་རང་སྐྱོས་སྟོས་པ་དགོས་པ་བསྐྱབ་ཏེ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། རྫོང་བྱེད་
 མིན་བྱིར་ཡང་མི་རིགས། །དེས་ན་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་འདོད། །བསྟན་བཅོས་གུན་
 ལ་སྟོས་མེད་པར། །དེ་འདོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད། །དེས་ན་མི་འདོད་དང་འབྲེལ་

བའི། འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ལ་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །སྟོགས་དང་
གཏན་ཆེགས་སྐྱོན་མེད་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། །སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་གྱི་
རང་སྐྱོས་པ་དེ་ཆོས་ཅན་སྟན་མོང་དུ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱབ་བཅས་ལ་འདོད་པ་
འཇུག་ལྟོག་བྱེད་རུས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྐྱོ་དེ་དེ་གཉིས་རྫོང་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྐྱོ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྱོད་ལ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ། སྤྱོད་ལ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦངས་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྐྱོན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ལ་གཞོད་པས་བྱས་ཏུགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏུག་པར་སྐྱབ་
པའི་སྟོགས་དང་གཏན་ཆེགས་སྐྱོན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུང་སྟེ། སྐྱོ་
ན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ཀྱང་། བྱས་ཏུགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏུག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་ཏུག་པ་ན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ནི། མདོ་འབྱུར་རྙིང་ལས། མ་བསལ་
བ་། མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་
ལའོ། །ཞེས་དང་། འབྱུར་གསར་པ་ལས། རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ། མདོན་སུམ་
དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའོ། །ཞེས་དང་།
དེའི་རང་འབྲེལ་ལས་¹ དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན་ལ། །མདོན་སུམ་དོན་དང་
རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའོ། །ཆོས་ཅན་གང་ལ་

ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འདོད་པ་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་དང་། འགལ་བའི་མངོན་
 སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ལུང་དང་། གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་མ་
 བསལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་གང་
 གིས་མ་བསལ་བ་དང་། གཞི་གང་མ་བསལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་མེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཁས་སྦངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི། དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་
 པར་འདོད། །གཏན་ཆིགས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །བསལ་བ་གཏན་ཆིགས་ཉེན་
 མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐོལ་བས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་
 སྦངས་པ་དེ་ཡང་། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཀག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆད་
 མས་བསལ་བ་ཉུགས་ཡང་དག་གིས་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཉེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྡན་པ་
 ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་བསམ། ཕྱི་སྐོལ་གྱིས་གྲུབ་བསལ་མེད་
 པ་མཆོན་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དེས་པར་ཐེ་ཆོམ་མངོན་འགྱུར་བ་དགོས་པར་བསྟན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས་¹ ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ནི་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞི་དཔར་བྱེད་
 པའི་ཆད་མ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་འདིར་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི། ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྒྲོ་བྱར་དུ་ཉུགས་
 པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྦངས་དེ་ཡང་། ཞེས་བསམ། སྐོལ་བས་

ཁས་སྒྲངས་པ་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་ཁས་སྒྲངས་ལ་བྱ་ཞིང་། དག་ཅེས་པའི་གཉིས་
 ཆོག་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཁས་སྒྲངས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྟར། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་
 ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །རྣམ་བཤད་ལས་ཆོད་མས་བཀག་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཆོད་
 མས་བསལ་བ་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྱུབ་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་དུ་
 འོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བརྟུས་སུ། གཞོད་བྱེད་ཆོད་མ་བཞིར་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཆོད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
 སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅེས་
 འབྲུང་བ་ལས། རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་
 བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་གི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། ལྟར། རྟགས་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་རང་
 རྒྱལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་སྒྲངས་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་ནང་དུ་འདུས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། གང་གིས་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞེ་
 བ། ཞེས་དང་། རྟེན་ལས། དེ་ལྟ་ན། འོ་ན། ལུང་དང་གྲགས་པ་དག་གི་གཞོད་པ་
 རྟགས་ཉིད་ལ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བར་

མི་འགྱུར་རོ། །ཞེན། ཞེས་གསུངས། ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་པན་འདོགས་སུ་ཡོད་མེད་
 གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ། སྦྱོན་པས་
 ལོངས་སྦྱོད་ཁྲིམས་ཀྱི་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་
 མ་སྤྲ་མ་སྦྱོན་སོང་དུ་སྦྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟོག་
 ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་སོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཁྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་
 རུང་དུ་སྦྱབ་པའི་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་དེ་སྦྱབ་
 གྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། སྤྲ་མ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་གྲགས་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཅམ་དེ་
 འབྲས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤྲ་མ་སྦྱོན་སོང་དུ་སྦྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྦྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་
 གིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་ན། དགག་གཞི་མས་གཞོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྦྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་
 ཡོད་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་སྦྱོན་
 པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་མེད་པའི་བྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་གི་
 དོན་སྦྱོར་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་སྦྱོར་བསྟན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་པས་ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་བསྟན་ཏེ། མཐོང་དང་
 མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །ཞེས་པར་བསྟན་ཟེན་པས། སྐབས་འདིར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་ལྟར་སྤང་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་
 དེ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟོགས་ཁྱབ་ཆད་མས་ངེས་མི་རུས་པ་དེ་
 སྤིང་དུ། རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་འཆད་པ་པོའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ལས་དོན་
 རྟགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གཙོ་
 བོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་རང་དོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་
 དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་དམ་བཅའི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་
 འདིར། དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། རྣམ་ངེས་སྒྲིག་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་
 གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བཞིན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་ཁས་སྤངས་
 འབྲས་རྟགས་སུ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔ་རྒྱུ་རྟག་ལྟན་མཁས་པས།
 ཕྱི་རྒྱུ་རྟག་ལྟན་རྟག་གྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་སྐབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་
 པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་བཀྲིར་རུང་བ་དེ་ལ་མ་སྟོབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་རྟག་ལྟན་མཁས་
 པས་གཞུག་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་
 ཅུམ་ཞིག་སྤེད་པར་བྱེད་པའི་གཞན་དོན་སྐབ་ཚུལ་རྣམས་སྐབས་འདིར་ཁར་བྱུང་

གི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏུ་
 རྟོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པར་
 བྱར་ཡོད་པ་ཡང་། འདིར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བ་དགོས་པས། གཙོ་བོའི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་
 གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 བས་བསྟན་པར་བཤད་པ་ཉིད་དགོངས་པར་གནས་པའི་བྱིར།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་
 དང་། དེ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། གྲགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་

གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྦངས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཁས་སྦངས་
 བ། རིགས་པའི་གཞོན་པ་འཇུག་པར་མ་ཟད། ཁྱེད་རང་ལ་ཁས་སྦངས་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིར་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་
 དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་
 རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
 དང་། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་
 སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བའི་ཆོག་སྟོན་འཇུག་ཅིང་། འདོད་
 མི་རུས་པ་ནི། ཁས་སྦངས་འགལ་ཞིང་། སྦྱིར་ཡང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་
 བྱ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་ལུགས་ནི། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱིན་
 པས་ལོངས་སྟོན་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་
 སྦྱ་བར་སྦྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་རྒྱོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
 གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 པ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། སྐྱ་བྱང་གསུམ་པ་
 ཡིན་པས་བྱང་བ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། གསུམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། སྐྱར་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་མི་འགལ་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་སྦྱོན་པས་
 ལོངས་སྦྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་། རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་
 སྐྱབ་པའི་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་
 བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འགལ་ཏེ།
 རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་
 པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་དག་
 པའི་ལུང་དེ་སྦྱོན་པས་ལོངས་སྦྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་སྐྱར་ལྟར་སྐྱབ་
 པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་།
 གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུང་གཞོད་བྱེད་དང་། གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་
 ལུགས་སོ་སོར་བཤད་བ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ། བསལ་བྱ་སེལ་
 ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་སུན་དབྱུང་བ་དང་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གི། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་¹ལུང་གང་ཡིན་རང་གི་བརྗོད་
 བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་སྤྱན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དམ་
 བཅས་པའི་ཆོ། དམ་བཅའ་སྡེ་མས་སྤྱི་མ་ལ་གཞོད། སྤྱན་སོགས་དཀར་ཆོས་སུ་
 སྤྱན་པའི་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཁས་སྦངས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱུབ་ཅེས་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རྣམས།
 རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གོགས་བྱེད་ཙམ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་
 ཐེ་ཆོམ་སྤྱད་བྱེད་དུ་འདོད་ཀྱི། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདོད་ན། ལུང་ཁས་སྦངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
 འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྤྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བྱུབ་
 པར་ཐལ་བའི་སྤྱན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེལ་

¹ དག་པའི་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

བྱེད་ཡིད་ཆེས་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་བསལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེས་ངེ་ལྟར་བསལ་
 བའི་ཚུལ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ཆོག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་
 ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་
 སོང་བའི་ཆོག་རྣམ་དག་དང་། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མར་སོང་བའི་ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་དང་། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། སྐྱེན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྟོད་འབྱུང་བར་
 སྟོན་པའི་ལུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་
 དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཆོག་རྣམ་དག་ཡིད་ཆེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆད་མར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞུང་གཞན་དུ་གསལ་¹བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བསྐྱར་
 བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་ཆོག་རྣམ་དག་
 དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལུང་ཆོག་རྣམ་དག་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱ་མས་སྐྱས་པའི་ཆོག་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མ་བྱུང་སྟེ། རང་ཆོག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཆོག་

¹ བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥༥བ བསལ་

དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཆོག་ལྟར་སྤང་དང་། ལུང་ཆོག་
 ལྟར་སྤང་གཉིས་ཀྱང་འགལ་དགོས་ཏེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་སྤྲོ་མ་གཉིས་པོ་འགལ་
 བ་གང་ཞིག །འདི་གཉིས་དང་སྤྲོ་མ་གཉིས་སོ་སོར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་
 བཤད་པ་ལས་ནི་ཆོག་རྣམས་ལ་རང་ཆོག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་
 སྤྲོ་མ་ངེས་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སྤྲོ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱགས་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་བསལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་དེ། རང་ཆོག་
 དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྤང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་འདྲིམ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་རང་
 གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་
 དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གཉིས་དང་མཆན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲོ་མ་རྟག་པར་སྟོན་
 པའི་ལུང་དང་། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྟོད་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ལ་དབྱེ་ན། རང་
 ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་། རང་ཆོག་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་
 པོ་ནི། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆོད་མས་གཞལ་དུ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཆོད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས་ཤུགས་

ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ། དམ་བཅའ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་གཞལ་བར་འཕངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁོ་པོའི་
 མ་མོ་ཤམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་སྒྲ་མས་བྱ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་ལྡན་དང་། བྱི་མས་རྒྱས་མེད་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་དེ་རི་ལྟར་
 སེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱ་རྟག་པ་སེལ་ཞིང་། སྐྱ་སོགས་དཀར་ཆོས་སྐྱེད་
 པ་ལས། བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཡིད་
 ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་སྐྱ་སོགས་དཀར་ཆོས་སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་
 བ་སེལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་སུན་དབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག །ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་ལུང་གང་ཡིན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་
 གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན། འིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མཐའ་དག་ལ་
 སྐྱར་པ་བཏབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འིན་ཏུ་སྒྲོག་
 གྱུར་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་སྐྱ་བ་
 བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་
 སྐྱ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ཡོད་དེ། ལྷོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་

གྱིས་མ་བསལ་བ་དགོས་ན། ཡིད་ཆེས་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལ། ཡང་དག་ངེས་
 ལྷན་བརྗོད་འདོད་པ། །བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་ཆོག་
 རྣམ་དག་དང་ལུང་ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་གིས་¹ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་
 གང་ཟག་གི་ཆོད་མས་གྲུབ་ནས་སྤྲུམ་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས། མདོ་
 ཅར། ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཚུངས་
 པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་རང་གི་ཆོག་དང་ནི། །བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མདོ་ཅར། ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་བདག་ནི་ཆོད་མིན་ན། །ཆོག་ནི་འཇུག་
 པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མི་ཆེན་ན། །དེར་གྲགས་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་
 ཡང་། །མཚུངས་པར་བསྟན་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེའི། །སྐབས་ཆེན་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ཅས། །དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འདི། རང་གི་ཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་ཆེན་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་གཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་ཆེན་ཅན་དུ་མཚུངས་པའང་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ངེས་
 རང་ཆོག་དེ་མི་སྤྲུ་བར་ཁས་མི་ལེན་ན། རང་ཆོག་དེ་སྤྲུ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་
 འཇུག་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དེ་ལུང་དེ་ལ་མི་བཞིན་ན། ལུང་དེར་གྲགས་པའི་དོན་

1 གི་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆོལ།

ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཙུ་བར་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱབ་ནས་བཤད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེས་ན། འགྲེལ་བར་
 གཞུལ་བྱ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ། རང་ཆོག་
 དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྤང་གཉིས་ཀའི་དཔེར་སྟོས་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེས་ན་
 འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །ཆོད་མ་ནུམས་ནི་ཡོད་
 མིན་ན། །བསྐྱབ་བཅོས་ཆོག་མི་རུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་རང་
 གིས་གཞོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་ཞེན་དོན་སེལ་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤེས་
 པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོད་མ་མེད་ན་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་བདེན་
 ཞེན་སྟོད་པ་དང་། རང་གི་བདེན་ཞེན་གྱི་སྤྲོ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞུལ་བྱ་
 འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་
 གཉིས་ཀའི་དཔེར་སྟོས་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་ཆོག་
 འགལ་ལ་བསལ་བའི་དཔེ། །ལུང་ལ་སྟོགས་ཅམ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །དེ་ལ་མ་འོངས་
 པ་ན་ཆོས། །བདེ་བ་མི་འབྱུང་ཅེས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དམ་བཅའ་དེ་
 རང་ཆོག་འགལ་བའི་སེལ་བའི་དཔེ་དང་། ལུང་འགལ་གྱིས་¹སྟོགས་མཆོན་བྱའི་
 དཔེར་འཛོག་ །སྦྱོན་སྟགས་དཀར་ཆོས་སྦྱད་པ་ལས། བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་
 བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དངོས་ཡིན་

1 ས་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུང་གིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གོགས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཤིན་སྒྲོག་ལ་དབྱེད་པའི་
 ཆེ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། ཤིན་སྒྲོག་ལ་དབྱེད་པའི་ཆེ་
 ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་རྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། །བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བརྗོད་ན་ཡང་། །གཞོད་པ་མ་
 ཡིན་གཉིས་པོ་དག །རྣམ་པ་མཚུངས་ཕྱིར་གོགས་བྱེད་འགྱུར། །དཔེར་ན་རང་
 གི་ཆོག་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཡང་དེ་ཆེ་རང་ཆོག་བདག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་
 བས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། སྐྱ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་གཉིས་
 དམ་བཅའ་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་
 གི་སྟེང་དུ་ཆོས་འགལ་བ་གཉིས། །ཁས་སྦྲངས་པའི་དམ་བཅའ་རྣམ་མཚུངས་ཀྱི་
 རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་གྱི་ཁོ་པའི་མ་ཙོ་ཤམ་ཙོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་
 བཅའ་དང་སྐྱ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་གཉིས་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་ཏེ། དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་
 ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འགྱུར། །དེ་ལྟ་མིན་ནམ་རིགས་བྲལ་གྱི། །དམ་
 བཅའ་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཡི། །དམ་བཅའ་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི། །རྗེས་དཔག་ལ་
 བློ་ཇི་ལྟར་གཞོད། །ལུང་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི། །སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒྲོག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་
 འགལ་བ་གཉིས་དམ་བཅས་ཤིང་། སྤ་མའི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པའི་གང་

ཟག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་རྒྱས་
 པ་མཚུངས་པའམ། སྐྱེ་ཏྲག་སྟོན་གྱི་ལུང་གིས་དམ་བཅའ་སྔ་མ་ལ་གཞིད་པར་འགྱུར་
 ལ། འདོད་མི་རྒྱས་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞིད་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་
 སྒར་བསྐྱོག་ཟེན་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་སྒྲངས་
 བས། །དཔྱད་པ་དག་ལ་སྟོན་འདི་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུང་གཞིད་བྱེད་ཏུ་
 འཇུག་པའི་དུས་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ། ལུང་གཞིད་བྱེད་ཏུ་མི་
 འཇུག་ཕྱིན། འིན་སྐྱོག་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ལུང་གཞིད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་འོས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདོ་ཅར། རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་ཞེས་སེལ་བྱེད་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་སྤྱོད་ལ་དུ་གྱུར་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལོགས་འིག་བྱས་
 པས་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ཆོག་ཀྱང་ཐ་དད་པ། ཆོག་
 ཅམ་བཟོད་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དིགས་སྟོར། རང་ཆོག་ལས་
 ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པ་དེ། ཆོག་ཅམ་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དོན་ལ་གོགས་བྱེད་ཏུ་
 བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་
 ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་
 ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ནི། །ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར་ན་དངོས་ཀྱན་ལ། །གཞིད་བྱེད་
 ཅེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་ཀྱན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་ལུང་གཞིད་བྱེད་

ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་དེས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཀ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་
 གྲངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་དེ། །མི་འདོད་གཞོད་
 བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི། །རང་ཆོག་འགལ་ན་རང་ཆོག་དང་། །བསྟན་བཅོས་འགལ་ཐ་དད་
 མེད་འགྱུར། །སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་
 ཉིད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་རྒྱལ་བས་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་།
 ལུང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྤང་དང་། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་མི་འགལ་བར་ཐལ་བ་
 དང་། ལུང་ཆོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། བཞིན་སྟོག་ལ་ལུང་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རབ་བྱགས་དོན་
 དག་ལ། །བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །སྟོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་
 རི། །མི་འདོད་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་ ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་བཞིན་སྟོག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་དེ། འདི་
 ལ་བརྟག་པ་པལ་ཆེར་ནི། །འགལ་བ་བརྫོད་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཆགས་སོགས་ཆོས་
 མིན་ཅ་བ་དང་། །ཁྱས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་དག་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་ལུང་གང་ཡང་རུང་
 བ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་བྱུབ་
 དང་རང་ཆོག་གིས། །གཞོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། །གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་
 དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར། །ཞེས་དབྱེད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་། སྤྱིན་པས་ཡོངས་

སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་འཇུག་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྐྱབ་
ཀྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་དང་རྗེས་
འབྲེལ་བ། །འདོད་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ། །བཀག་མེད་ཕྱིར་ན་གཞོད་མེད་
དག །སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་
སྤྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པ་བཀག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤྱོད་བྱའི་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་གྲགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་ལས་
ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་ཡིས་བརྗོད། །མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་
བྱ་ཡང་། །འཇལ་བྱེད་སྤྱོད་བྱའི་གྲགས་ནས་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གྲགས་
པ་མ་ཡིན་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། སྤྱོད་མཉམ་བྱ་ཡིན་པ་དེ། མདོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས། དེས་གཞོད་པ་ལ་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན། གྲགས་པ་དེས་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་
ལ་ཉེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན། །འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ། །བྱས་དང་མ་
བྱས་པ་རྣམས་སུ། །སྤྱོད་ཆོགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང་། །དོན་ཅམ་དང་ནི་རྗེས་

འབྲེལ་ཅན། །འབྱུང་བ་ཡང་ནི་འབྱུང་འགྱུར་བ། །སྤྱི་ཡི་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས། །མི་
 མཐུན་པ་དག་གཞིད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ན་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པ་དགག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་དང་བྱམ་པ་རྩ་
 བ་ཞེས་པའི་སྤྱིས་བཞིན་དུ་རུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱིས་བཞིན་རུང་
 མ་ཡིན་པ་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གཞིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ནམས་ལུང་གང་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ་ཞེས་དང་། སྤྱི་ལས་བྱུང་
 བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བསལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོགས་མ་ཡིན་ནོ།¹
 །ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་གསུངས་པའི་སྤྱི་མའི་དཔེར། རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་¹དགོངས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ཞེས་
 པའི་སྤྱིས་བཞིན་རུང་དུ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་
 བོ་ལ། །རུང་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །དེ་ལ་སྤྱི་ཀུན་འབྲེལ་དེས་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་
 གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་རྩ་བར་མ་གྲགས་ཀྱང་རྩ་བ་སྤྱིས་
 བཞིན་རུང་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན། བཤད་ཚུལ་དངོས་ཡོད་དེ། ལུང་སྤྱི་མའི་
 དོན་བཤད་པ་དང་། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། གཞན་དུ་འདིར་ནི་གཞིད་པ་ཡི། །གཏན་ཆེགས་ཐུན་མོང་ཉིད་མི་འགྱུར། །དེ་
 འགོག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱོད་ན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར། །གང་ལ་ཡོད་

¹ རི་ ཆད་དམ་བཅུག་གོ།

རྗེས་འགོ་མེད་དེ། །རྟགས་རྣམས་སྤུན་མོང་མིན་ཉིད་ཅེས། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་
 དཔེར་བཅོལ་བ། །འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྷན་པར་འདོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། བུམ་བ་
 རྩ་སྐྱས་བཅོལ་མི་རུང་དང་། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་གཞི་མ་སྤུན་ཡིན་ན། རྟོག་ཡུལ་
 ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཅོལ་མི་རུང་དུ་
 སྐྱབ་པའི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལྟར་སྤང་དུ་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བུམ་བ་རྩ་སྐྱས་བཅོལ་རུང་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་འགོག་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ན། བུམ་བ་རྩ་སྐྱས་བཅོལ་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་འདོད་མི་ལུས་པ་ནི། བུམ་བ་རྩ་སྐྱས་
 བཅོལ་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་གང་བཞེད་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལ་
 མི་འཇུག་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་རྩ་སྐྱས་བཅོལ་
 མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་
 པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་ཕྱི་མའི་
 རོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་ནི་བན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །དེ་ཡང་འདོད་ཅམ་བརྟེན་པ་
 ཡིན། །སྐྱ་ཡིས་གྲུབ་པ་མ་གྲུབ་མིན། །དེ་ལྟར་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས། །རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་སྐྱབ་རྣམས་ལ། །འགལ་བ་འཁྱལ་བ་མེད་པ་ཅན། མེད་པར་སྟོན་ཡིན་
 དེ་ལྟ་བུའི། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ལུང་ཕྱི་མ་
 སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་
 པར་བསྟན་ཞིང་། དེ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་

འགལ་བ་¹མི་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་ལུང་སྤྲ་མས་སྤྱང་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་དང་ཕྱི་མས་
 དངོས་སུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ནས། ལྷགས་
 ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་²མི་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པར་
 སྟོན་ཞིང་། ལུང་ཕྱི་མའི་དེའི་³རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྤྱབ་ནམས་ལ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་གཞུང་འདིས་འཆད་པ་ལ་སྟུང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལྟའི་ལུགས་དེ་བཞག་
 ནས། ལྷས་ལུང་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། ལུང་དང་པོའི་དོན་དུ་འཆད་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་བཤད། རྒྱུ་མཐའ་
 པོ་ནི། ལུང་སྤྲ་མས་སྤྱང་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་པ་གཙོ་བོ་དང་། ཕྱི་མས་འགལ་བ་
 ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་བཤད། ཅེས་ནམ་བཤད་
 ལས་བྱུང་སྟེ། སོ་སོའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་ཏོ། །གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལུང་དང་པོའི་དོན་བཤད་ན་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 དེ། ཡང་ན་འཛིག་ཉེན་བརྗོད་པ་ལ། །རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཆེ་སྤྱས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་

1 ཐོད་དཔེ་རྫིང་པ། ༤༠ན ལ་

2 ལ་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

3 དོན་ ཡིན་ནམ་སྤྱབ་སྟེ། ལེའུ་བཞི་པའི་ཐར་གསལ་ ༣༠༤ལས། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ནི་གཞུང་
 འདིས་འཆད་པ་ལ་སྟུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

ཟླ་སྤྱི་བཟོད་རུང་དུ་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་འདིར་ནི་གཞོད་
 པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་སྤྱན་མོང་ཉིད་མི་འགྱུར། །དེ་དག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་
 ཏེ། །ཞེས་འདོན་པར་བསྐྱར་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ལས། །གྲགས་པ་ཐ་དད་ལུལ་ཅན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རི་བོང་ཅན་དངོས་
 དབང་གིས་ཟླ་སྤྱི་བཟོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་།
 དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལུལ་རིགས་ཐ་དད་
 དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལུལ་རིགས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་ན་དངོས་རྣམས་ཡོད་མེད་པའི། །རྗེས་སུ་འབྱུག་ཅན་
 རྗེས་དཔག་ལས། །ཐ་དད་དེ་དབང་མི་འབྱུག་པ། །དེ་འདོད་ལས་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་
 བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་
 གྲ་ཡིན་ན། །བད་འམ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་རང་འགྲེལ་དུ། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་འགྲེལ་བསྟན་ལ། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱར་བ་
 ལ། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་ལུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཟླ་སྤྱི་
 བཟོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་ལུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་
 ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་སྤྱི་བཟོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་

དེ། རི་བོང་ཅན་རྒྱུ་མི་འདོད་པ། །དེ་གྲགས་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་
 དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅན། །དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རོན་ནི།
 རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་རྩ་སྐྱུ་བརྩོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་སུ་བསྟན་
 པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། དེའི་ཉགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ། བརྟ་སྟོད་པའི་ངོར། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ངོར། གྲགས་དབང་གིས་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྩོད་རུང་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ན། རི་བོང་ཅན་དེའི་ངོར་གྲགས་དབང་གིས་རྩ་
 བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྩོད་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྩ་སྐྱུ་བརྩོད་རུང་དུ་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་སུ་བསྟན་
 པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། དེའི་ཉགས་
 ཀྱིས་¹མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ། བརྟ་སྟོད་པའི་ངོར་དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 གྲུབ་སྟེ། དེའི་ངོར་དངོས་དབང་གིས་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྩོད་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན། རི་བོང་ཅན་དེ་དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་

1 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ ཆད་དམ་བཞག་གོ།

དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་པ་ལས་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་
ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བ་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་
པའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པའི་གནད་ངེས་པར་བྱའོ།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། གསུམ་ཡོད་དེ། གྲགས་པའི་
རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་བྱེད་
པར་དང་། གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། གང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བ་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་།
དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་
རྟགས་སྟུར་འགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་
དང་། བྱམ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་རྟོག་
ཡུལ་ན་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་ཉམས་སུ་སྟུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། གང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
རུང་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་
སྐྱུ་འདི་ཡང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་སྟུར་

འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་མེ། སྒྲིར་བ་སྒྲིར་གཅིག་པོ་དེའི་ཕྱོགས་ཁྲབ་
གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། གྲགས་
པའི་རྗེས་དབག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ཡིན་
པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་དངོས་ཡིན་ན། དུལ་
ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། དབྱེ་ན་ནམ་ཉོག་དང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་བརྟ་སྒྲིར་
འདོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་ཉོག་པ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷ་སྒྲ་ལྟ་བུ་
ལ་བྱེད་པས། གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་གྲགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ།
དབྱད་པར་བྱའོ། །རང་སྤེལ་ཁ་ཅིག །འཛིག་ཉེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་བར་
གྲགས་པས་ལྷ་སྒྲ་གྲགས་དབང་གིས་བརྗོད་བྱུང་བྱ་གསུངས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་
ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྷ་སྒྲ་གྲགས་དབང་གིས་བརྗོད་མི་བྱུང་བྱ་སྒྲུབ་
པའི་རྗེས་དབག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དཔེ་འདི་ཉིད་
དབང་བྱས་ནས་ནི། །དེ་སྐད་བཤད་མིན་མཆན་ཉིད་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤིག་ཤིང་
མིན་ཞེས། །བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་ག་བྱུང་དབྱལ་སོགས་
ལ། །འཛིག་ཉེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་

ཅན་གཅིག་པོ་ལ་ཆོ་བར་གྲགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རི་
 བོང་ཅན་ཆོས་སྤྲུལ་བཟོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
 པའི་ཆེད་དུ། གང་ལ་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་
 པས་¹ལུང་དང་པོ་སྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་ཆོས་སྤྲུལ་བཟོད་མི་
 རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། སྤྲ་ལས་གྱུར་པའི་²གྲགས་
 པ་དང་། འགལ་བའི་དོན་གྱི་³བསལ་བ་དེ་ཡང་སྟོགས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལུང་
 གཉིས་སྟོས་པར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་མི་རུས་པ་ནི་ད་ཉིག་ཤིང་སྤྲུལ་བཟོད་མི་རུང་
 ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གྲགས་པས་གཞོད་པ་སྤྱིའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་ལུང་གཉིས་པ་སྟོས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ག་
 བྱར་སོགས་ལའང་ཆོ་བའི་སྤྲ་འཇུག་པར་འདིག་ཉེན་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན། བད་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། །སྤྲུལ་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི། །གལ་
 ཉེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན། །གྲགས་གྲུབ་ཁས་ལེན་
 རི་བོང་ཅན། །མ་ཡིན་པ་ལའང་བསྟོག་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོ་བ་ཞེས་
 པའི་སྤྲ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ན། དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་བདའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་
 པར་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ་ཞིང་། སྤྲ་དེ་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་འདོད་
 བ། ག་བྱར་སོགས་ལའང་ཆོ་སྤྲུལ་བད་འཕ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པ་

1 པའི་ ཡིན་ནམ་བཟོག་གོ།

2 གྱུར་བའི་ ཡིན་ནམ་བཟོག་གོ།

3 ས་ ཆད་དམ་བཟོག་གོ།

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ངེ་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་
 དངོས་ངེས་མེད་བད་ཅན། །སྤྱེལ་ས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །བྱུང་བ་དོན་རྣམས་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། །འདོད་ལ་གོགས་བྱེད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཤད་
 དང་། དེས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་སྤྱི་ཡི། །དོན་རྣམས་སྤྱེར་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན། །དོན་དམ་པ་ཉིད་
 འགོག་པ་ལ། །གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དོན་བསྐྱུ་འཆད་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པ་ཞེས་པ་སེལ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
 རྟེ། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ནི། །བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། །སྤྱི་རོལ་
 བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྲ་མ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་
 ལྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཆད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་གྱི་
 བྱེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན། དངོས་ལྟོབས་རྗེས་དཔག་
 དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ།
 གྲུབ་པ་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ། །དགོས་པ་བསྟན་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི། །རྒྱ་དང་བཅས་
 པར་རབ་བཟོད་དེ། །མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཞོད་ལ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྲུབ་ཐེན་
 གྲང་། མངོན་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱི་
 ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 འགྲེལ་པར་མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྱང་གི་དཔེ་རྒྱས་པར་མ་

བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་
 སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། ཅ་བར་དོན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་དང་། འགྲེལ་
 བར་མཉན་བྱ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མངོན་
 སུམ་གྱིས་གཞོད་འདི་ལ་ཡང་། །སྤྱི་ནི་དུ་མའི་དངོས་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ལ་གཉིས་མེད་སྤང་གྱུར་པ། །དེ་དོན་དོན་
 བཤད་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དེས་
 བྱི་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །མངོན་སུམ་མེན་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་ཡོད་དེ། རང་རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་
 སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། བྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སྤྱོད་ཅན་
 དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡོངས་གཙོ་
 ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི། བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་
 ཆོས་གང་ཡིན། །ཆོས་དེ་ལྡན་ལ་གཞོད་འགྱུར་གྱི། །ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་
 མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བཀག་ན་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཆད་མས་བཀག་པར་འགྱུར་གྱི། འགྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་
 ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་དགོས་པར་

ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞིད་པ་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཆད་མས་གཞིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་ལ་མ་ཁྱབ་བམ་སྐྱམ་སྟེ་དབྱོད།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དངོས་དང་། ཚྱོད་སྤྱོད་དང་། གཞན་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་དེ་ལྟའི་རྣམ་ཅན་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འོག་རྟོག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་སྟོས་པ་དང་། འོག་རྟོག་གི་སྦྱར་བ་དཔེར་བརྗོད་ནས། དེ་བཞག་གྱུར་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་མིན་ནམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཁའ་སོགས་གཞན་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞན་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་གཞིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྤྱི་ཡིས་ཆོས་གཞན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སྟོགས་སྟོན་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་

ཀ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་བཟོད་དང་། དེའི་ཞེན་
 རོན་ལ་གཞོད་ཚུལ་གྱང་མདོ་རང་འགྲེལ་ལས་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་
 གྱང་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་
 གང་། དེ་རྣམས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་དེས་པས། ཁོ་
 བ་རེ། བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་ངོར། སྐྱ་འཇིག་པར་དམ་བཅས་པ་
 ལྟ་བུ། བྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་
 དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཕྲོད་པ་¹འདྲ་
 བའི་རྒྱར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དེ། རྩོགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྤྱད་ཀྱན་ལ་
 དམིགས་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བདེ་སྤྱད་ཀྱན་ལ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟེང་དུ་
 མ་གྲུབ་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱབ་སྟེ། བདེ་སྤྱད་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། བདེ་
 སྤྱད་ཀྱན་ལ་དམིགས་པ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་བྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་པའི་སྟོན་ས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་

1 འཕྲོ་བ་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

བར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་སྐྱོན་
 བྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ནི་གཞོད་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམ་བཅའ་
 བ། །ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན། །ཡན་ལག་སྤྱི་མ་ལ་སྟོས་སྐྱོན། །གང་
 ཡིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྟེན་སོགས་མ་
 གྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་མི་རུས་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྐྱ་རྟག་པར་དམ་བཅས་ཅམ་ནས་སྐྱོན་དུ་འབྲེལ་དགོས།
 བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་བ་བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཞེད་པ་ལ་སྟོས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་
 ཀྱི་གཞུང་བྱ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཞུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འ་
 བ། མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། གཞན་དུ་ནི་དཔེར་ན། སྐྱ་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། བུམ་པ་རྟག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་དོན་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད། ཅས་
 བྱ་བ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་
 ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་
 པའི་དམ་བཅའ་དང་། བུམ་པ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། གཞལ་

བྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། སྤྱིན་པ་གཏོང་
 བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། རི་བོང་ཅན་
 གཤམ་དབང་གིས་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲུམ་བཞེད་མི་བྱུང་བྱ་དམ་བཅས་པའི་དམ་
 བཅའ་དང་ལྷ། རིམ་པ་བཞིན་བྱ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་
 དང་། ཡིད་ཆེས་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གི་དཔེར་བཤད་ནས། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གཞན་
 ཀྱི་དཔེ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
 འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་འདིས་ནི། ཆོས་དང་
 ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་འདིར། འདིས་བྱུང་ཡན་ལག་
 གྱུར་པ་ཡི། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། །ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །གཞོད་
 པ་དག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱལ་བ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཆོས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གྱི་དཔེ་དང་། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གི་དཔེ་དང་། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་ཆད་
 མས་གཞོད་ཚུལ་རྟོགས་སྤྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་བྱེད་པར། འོ་ན།
 དམ་བཅའ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་དང་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་

ཞེན། རང་འགྲེལ་ལས། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྤང་སྦྱིའི་¹དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་བྱིར། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་
 ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། རྩས་ནི་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྩས་དག་རྩས་དང་རྩས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་དག་དང་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་དག་ཡོད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གལ་ཏེ་དག་དང་བརྟུན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་བ་དེ་ལྟར་ན།
 གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིའང་། བརྟུན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་ལྟར་ན། གཉིས་ཀའི་རང་གི་བྱད་པར་སེལ་བ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་བཞི་ཀ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲེ་བྲག་པས་བུམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་
 སྦྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་ཀྱི་བུམ་པ་ལས་རྩས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་
 ཅན་ཀྱི་བུམ་པ་ལས་རྩས་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྦྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་
 སོགས་ཆོས་ལྡན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་ཅན་

¹ བས་ ཡིན་ནམ་བཟག་གོ།

ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ཡོད་
 པ་ལ་ཁས་སྒྲངས། རང་ཆོག་ །མདོན་སུམ། རྗེས་དཔག་ །བྲགས་པས་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་
 དང་། དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་
 ལྡན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་
 སྟེ། གྲེ་བྲག་པས་དངོས་སུ་ནི། བྱམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་
 པ་རྗེས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པས། ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་
 འུགས་ལ་དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཡང་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་མེད་པར་མདོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་
 སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་
 བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་མེད་པར་རྗེས་སུ་དེ་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་
 གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་ནི། གྲེ་བྲག་པས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་རང་གི་
 ཡན་ལག་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

དམ་བཅས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་ལས་རྩ་གཞན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་སྤྱིད་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གང་
 ཞིག ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་སྤྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཡོད་པ་ལ་ཁས་སྐྱངས་རང་ཆེག་མངོན་རྩིས་གྲགས་པ་
 ལྟས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞོད་ཚུལ་དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ཆ་
 མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས། དེ་མཚུ་ཞབས་དང་བཅས་པར་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱང་བར་
 འདོད་པ་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ཆེག་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་ཡང་
 ལྟ་མ་ལ་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱང་ནི། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་མཚན་
 ཉིད་དུ་ལྡན་པའི་རྩ་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 དམ་བཅས་པའི་ཆེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྡན་པའི་
 རྩ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་ཁས་སྐྱངས་པ་གང་ཞིག ། དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོན་པོ་དེས་མངོན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་
 བྱེད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་མངོན་སོ་སྟུང་པའི་སྟོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བུམ་པ་
 མངོན་སོ་སྟུང་པའི་སྟོ་སྟེ་ན། བུམ་པ་དེས་མངོན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་
 རྟེན་བྱེད་པས་བྱུང་པ་འགལ། འདོད་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། རྩ་སྟུང་ཐལ། ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པས་ཁས། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་རྩ་

ལུ་ཐལ། ལྷོན་པོ་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡིན། རྩས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་མ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་དུས་
 མཉམ་པའི་རྩས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་
 གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྩས་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུ་མ་པ་ཡོད། ལུ་མ་པ་རྩས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་བཞི་ཀ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་ནི། དེ་གྱེད་པས་མི་རྟག་པའི་དག་ཐམས་ཅད་རྩལ་ཆོག་གི་བརྗོད་བྱ་
 ཅན་གྱི་བརྩམས་པའི་དོན་ཅན་དུ་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་
 པའི་ཆོ། དག་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དང་། བརྩམས་
 པའི་དོན་ཅན་ཆོས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རྩལ་ཆོག་བརྗོད་བྱ་ཅན་ཆོས་གྱི་བྱད་པར་དུ་
 དམ་བཅས་པ་གང་ཞེས། །དེའི་ཞེན་དོན་ལ་ཁས་སྐྱངས་རང་ཆོག་སོགས་ཀྱིས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། མི་རྟག་པའི་དག་ཐམས་ཅད་བརྩམས་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། བརྩམས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། མི་
 རྟག་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་
 རྟག་པའི་དག་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སེལ། མི་རྟག་པ་དེ་དག་གི་བྱད་པར་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་

སེལ། ཅ་བར་འདོད་ན། མི་རྟག་པའི་ངག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྟུན་པའི་
 རྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བརྟུན་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་བརྟུན་
 པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སེལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 རྟུན་ཆེག་གི་བརྗོད་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བརྟུན་པའི་རྟོན་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སེལ། རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་མདོར་
 བསྐྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་རྟོན་
 ཅན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་རང་ཆེག་དངོས་ལུགས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་དམ་བཅས།
 བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་ལུགས་ལ། ངག་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོན་བདེན་པ་སྟོན་
 པར་ཡང་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འོ་ན། གོང་དུ་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་
 དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 རྣམས་རང་གི་ཞེན་རྟོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་
 དམ་བཅའ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཞེན་རྟོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ན། རང་གི་ཞེན་རྟོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་ནི་མ་བྱུང་
 ཟླ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་
 པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཞེན་རྟོན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལ་ཁ་ཅིག །སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འགགས་ནས་དེས་བྲངས་པའི་
 སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱུང་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་
 གང་ཟག་གི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་འབྲེ་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འགགས་
 རས་དེས་བྲངས་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱུང་ཤེས་སྦྱེས་པའི་དུས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། དེས་བྲངས་པའི་སྤྱི་
 མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱུང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
 བ། དེ་འབྲེ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མ་འགགས་
 པར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མ་བྱུང་བམ་བསམ་པར་བྱ་བྱིང་། ཆོག་མཆོངས་
 སྤེལ་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འགགས་ནས་དེས་བྲངས་པའི་སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱུང་ཤེས་སྦྱེས་པའི་དུས་ཡོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་འགགས། དེས་བྲངས་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱུང་ཤེས་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། སྤྱིར་ཆད་མ་འགགས། དེས་
 བྲངས་པའི་དབྱུང་ཤེས་སྦྱེས་པའི་དུས་ཡོད་ན། ཆད་མ་འགགས། དེས་བྲངས་པའི་
 དབྱུང་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ།

འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་ཆད་མས་བྱངས་པའི་
དབྱེད་ཤེས་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
འཕེན་ནོ།

རྣམ་འགྲེལ་འདིར་གོང་དུ་བྱངས་པའི་མདོ་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་
ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི། །དོན་དུ་དཔེ་ནི་སྤྱུགས་ཅམ་
བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་
དང་། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་རང་འགྲེལ་
ལས། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཅམ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དགག་
པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
ལྷན་དོན་རྗེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན། །མཐོང་བ་ལ་རྟེན་གཞན་ཡོད་ཡིན། །མ་མཐོང་
བྱད་པར་ཅན་མིན་པ་། དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། །མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་
མེད་པ། །མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱབ་འདོད། །བྱད་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་
ནི། །སྐྱབ་ན་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས། དོན་ནི། བྱེ་བྲག་པས་
སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་སྦྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་
སྤྱུགས་ཆོས་གསུམ་དང་མངོན་སྲུང་གིས་མཐོང་བྱང་གི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལས། རྗེས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་

བའམ་དེའི་ངོར་བྱམ་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་མདོན་སྤྲུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་བྱུང་
 བར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་བ་ལས་གཞན་ཅམ་དུ་དམ་
 བཅས་བའམ། དེས་དེའི་ངོར་བྱམ་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་བྱམ་བ་ལས་གཞན་ཅམ་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེས་དེའི་
 ངོར་གཉིས་པ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། གསུམ་པ་ལྟར་དམ་བཅས་
 པ་ལའང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གྲེ་བྲག་པས་རྟུལ་
 སྤོར་ལ། སྤྱི་བོ་སོགས་སོགས་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་
 པའི་ངོར་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་སྤྲུམ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་
 པ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་བྱམ་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་བྱམ་བ་ལས་གཞན་ཅམ་དུ་བྱུ་བ་ཟེན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ་
 དང་། གཞུགས་ཅི་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་འདི་མྱི་འོག་འགྲོར་འགྲུར། །སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་
 ཏུ་འགྲུར། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཡན་ལག་
 ལས་རྣམས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པར་
 ཐལ། མྱིད་དེས་བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་ཆད་མས་མ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། བསལ་བ་དངོས། མ་གྲུབ་ན། འཛིམ་རིལ་ལྷིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་
 ལས། སྤྲ་མ་མ་བསྐྱེས། ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་སྤང་གཅིག་གི་སྤང་གྲངས་
 ལ་གཅའ་བའི་ཆོ་ན། ཕྱི་མའི་སྤང་མགོ་ཐུར་དུ་དམའ་བར་ཐལ། བཅུ་ཚན་གཉིས་
 སྤང་ལྷིད་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཕྱིས་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲ་མ་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་རྣམ་དགུའི་ལྷིད་གསར་དུ་བསྐྱན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། འདོད་ན།
 མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཞེས་པའོ། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་འོག་ཏུ་འགྲོ་
 བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པ་དང་། འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་གྱི་འཕྲོད་
¹འདྲའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷིད་
 སོགས་ཁྱད་པར་རྣམས་གཞན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་འདུ་བ་ཅན་རྒྱ་མིན། །དེ་
 ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ངོ་བོ་དག །མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་དེ་མཐོང་མིན། དེས་ན་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བ། །ཁྱད་པར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྤྲ་མོ་ནས་བརྒྱུམས་
 རྣམས་འབྲེང་དག །གཅའ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྣམས་གཞན་གྱི། །ལྷི་ཉིད་མི་རྟོགས་རས་བལ་
 གྱི། །འདབ་གཞག་བཞིན་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཛིམ་རིལ་
 ལྷིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་སྤྲ་མ་མ་བསྐྱེས། ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་སྤང་
 གཅིག་གི་སྤང་གྲངས་ལ་གཅའ་བའི་ཆོ། ཕྱི་མ་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་གཅིག་གསར་དུ་
 བསྐྱན་ཡང་ཆུང་བས་སྤང་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟལ་སྤྲ་མོ་ནས་བརྒྱུམས་

¹ འགྲོ་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆོལ།

བའི་རྩས་ཀྱི་འབྲེང་བ་མཐོང་བ་སྤང་ལ་གཅལ་བའི་ཆོ། རྒྱན་རེ་རེ་བར་ལྷིད་ཡོད་
 ། ། རྒྱང་བས་སྤང་ལ་¹མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་
 སྤང་ལ་གཅལ་བའི་ཆོ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་རེ་རེ་བ་ལ་ལྷིད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་ལས་
 མི་རྟོགས་པ་བཞེན་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡི་ཅིག་ཆར་ལྷན་པ་དང་། །སོ་སོར་ལྷན་
 བའི་རྩལ་ཆོགས་དག། །སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་གཅལ་བ་ན། །དེ་ཕྱིར་ལྷིད་ནི་ཐ་དད་
 འགྱུར། །མ་ཤལ་སོགས་རིམ་པ་ཡིས། །གངས་མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་འདིམ་རིལ་ལྷིད་མཉམ་བཅུ་ཆོན་གཉིས་ཅིག་ཆར་བསྐྱེས།
 གཅིག་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་སྤང་གངས་ལ་གཅལ་བའི་ཆོ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་
 འདིམ་རིལ་དེ་འདྲལ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་མགོ་ཐུར་དུ་དམའ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གསེར་མ་ཤལ་ཀ་ལྷ་ཆ་²གཉིས་³ཅིག་ཆར་བསྐྱེས། གཅིག་རིམ་གྱི་བསྐྱེས་
 རས་སྤང་གངས་ལ་གཅལ་བའི་ཆོ། ལྷ་གངས་མཚུངས་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ཅིག་ཆར་བསྐྱེས་པའི་འདིམ་རིལ་
 དེ་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་གཅིག་གསར་དུ་བསྐྱེན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་འདིམ་རིལ་དེ་ལ་
 ལྷིད་ལྷག་པོ་དགུ་གསར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ཅིག་ཆར་
 བསྐྱེས་པའི་གསེར་མ་ཤལ་ཀ་དེ་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་གཅིག་གསར་དུ་བསྐྱེན་རིམ་གྱིས་

1 ལས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

2 ལྷ་ཆོན་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

3 གཅིག་ ཆ་དམ་བརྟག་གོ།

བསྐྱེས་པ་གསེར་མ་ཤ་ཀ་དེ་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་བཞི་གསར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་ཕྱི་
གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཕྱིར་ལྷིད་ནི་ཐ་དང་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཆོགས་ཆེན་གོང་ནས་གོང་དུ་
ནི། །འཕེལ་ལྷན་འབྲས་བྱའི་སྤང་བ་ཡི། །ལྷི་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། ཡུངས་ཀར་གྱི་ཆོད་དུ་ལོངས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷིད་ཡོད་ཀྱང་། ཆེས་ཆུང་
བས་སྤང་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ལྷིད་དག་
ཀྱང་། །ཆུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བས། །འབྲས་བྱའི་ལྷིད་ནི་མི་རྟོགས་ཕྱིར། །དེ་
ཡི་རྒྱ་ཉིད་གཞལ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྷན་ན། འབྲས་བྱ་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་ལྷིད་སྤང་ལས་གཏན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། རྒྱ་
རྒྱལ་སྐྱོན་གྱི་ལྷིད་འབའ་ཞིག་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་¹བྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། རས་བལ་གྱི་ལྷིད་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་གཉིས་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། དོན་དེ་མཐོང་མེད་རས་འདབ་བཞིན། །དེ་ཡི་འབྲས་བྱའང་རྟོགས་པ་
མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རས་བལ་གྱི་དོ་བོ་དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཆོད་མས་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་གཟུགས་ཅི་སོགས་ཡོན་ཏན་དོན་
གཞན་དགག་པ་ཡོད་དེ། ལྷི་ཉིད་རྟོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེའི་ །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །མ་ཤ་ལ་སོགས་ལྷག་ཡོད་མིན། །དམའ་མེད་དེ་ནི་ཉེར་མཆོན་
ཏེ། །གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་ཅི་བཞིན། །རང་གི་དབང་སོས་མཐོང་མེད་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥༠བ གཞལ་

ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡན་ལག་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅི་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཆད་མས་ཏྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་
 གཞན་ཡང་མཚན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁས་སྒྲངས་རང་གི་ཆོག་སོགས་ཀྱིས། །གཞོད་
 པ་དག་ནི་སྲིད་པས་ན། །རི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི། །དཔེར་བཞིན་གཞན་
 ཡང་ཏྟགས་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དང་། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་ཚུལ་བསྟན་པས།
 ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་བྱད་
 པར་བཞི་ག་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་བཞིན་དང་། དེའི་ཞེན་དོན་
 ལ་གཞོད་ཚུལ་ཡང་ཏྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་སོགས་ལ་གཞོད་པའི་
 དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡང་། ཁས་སྒྲངས། རང་ཆོག །མདོན་རྗེས།
 གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།

གཉིས་པ་གཞན་སྤྱགས་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་
 དང་། དམ་བཅའི་སྒྲིན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཚན་
 ཉིད་བྱབ་ཆེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། བརྟག་ནས་དགག་པ་
 གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིག་པ་ཅན་པ། བསྐྱབ་བྱ་བཞིན་པ་དམ་
 བཅའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་འགོག་པ་ལ། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། །དེ་ལྟའི་
 བདག་མིན་གཞན་དག་ལ། །དེ་ལྟར་བཞོད་དེ་དེ་ཡི་ཆོ། །མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱུ་
 བྱར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩོམ་ཞིན་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆོ། རྩོམ་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་བསྐྱུ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱུ་
 བྱར་བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱིས་སྐྱུ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། བསྟན་
 པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་དུས་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ཡང་། མདོ་རང་འགེལ་ལས། རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི། བསྐྱུ་བྱ་བསྟན་པ་
 ཞེས་འདི་ལ། །སྐྱུ་བ་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཉིད། དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །མ་
 གྲུབ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བཤོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བསྐྱུ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱས། དེ་ལྟར་བསྐྱུ་བྱར་འདོད་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་
 དེ། ཤེས་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་
 ཕྱིར་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་སྐྱ། །འདོད་པའི་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་མིན། །དེས་ན་དཔེ་
 དང་གཏན་ཆོགས་དག། །མ་གྲུབ་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །གཞན་དུ་རི་བོང་རུ་
 ལ་སོགས། །མ་གྲུབ་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱུ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསྐྱུ་
 བྱར་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རྟོལ་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བསྐྱུ་བྱར་

བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་བྱི་རྒྱལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་
 བ། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་རིག་པ་ཅན་པ་ལ་རི་བོང་རྩ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་
 ཐམས་པར་འཕེན་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་།¹ ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱབ་བྱའི་
 མཆན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་འདོད་སྟགས་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དང་། ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གྲུབ་
 མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་
 དེ། ཐམས་ཅད་རྣམས་འགས་མ་གྲུབ་བྱིར། །དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་
 ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི། །ཡན་གྱིས་རྣམས་འབྱེད་རྒྱས་མ་ཡིན། །སྒྲར་མ་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་བྱིར། །བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཅེས་རུང་མིན། །གང་གིས་ཁས་སྒྲངས་མཆན་
 ཉིད་འགྱུར། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁྱེད་རང་
 ལ་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱེད་རང་གི་²ལེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་བྱི་རྒྱལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོའི་འདོད་སྟགས་ཀྱི་ལས་དང་། དམ་
 བཅའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱལ་བས་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་³གྲུབ་

1 དང་། ཞེས་པ་ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

2 གིས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

3 ཀྱིས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

བར་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བརྟག་ནས་དགག་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་
 བྱའི་མཆན་གཞི་ལ་བརྟག་ནས་དགག་པ་དང་། དེས་གཟུང་གི་སྐྱར་ས་ལ་བརྟག་
 ནས་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རེ་
 རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་སྒྲ་ན། སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་དེ་ཡིན་ནམ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་གང་ཞིག །སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་རྣམ་དག་གིས་བྱུབ་ཐེན་མ་
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་རྟག་པ་སྒྲའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་ལས། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་
 མཐུན་མེད། །ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལྟར་
 ན། རེ་རེ་བ་ལ་བརྟེན་པས་སྒྲོན་འཇུག་སྟེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་ན། གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཆོགས་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །གཉིས་
 པོ་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན། བསྐྱབ་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་གང་ཞིག །སྒྲ་

དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་སྐྱ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་།
 དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབ་པ་ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན།
 མི་རྟག་པ་སྐྱའི་¹བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོགས་དོན་དེ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག །ཆོགས་དོན་དེ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་
 སོང་། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབ་པ་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ཆེ་གཏན་ཆོགས་དང་། །དཔེ་ཡི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགོ་
 བ་ཅན། དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་དང་སྔ་མར་འདོད་
 པ་དེའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟར། ཆོགས་པ་ཅན་དག་ལས་ཆོགས་པ་དོན་གཞན་
 ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཆོ། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེའི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་
 ཅིག །གཞུང་དེའི་དོན། སྐྱ་མི་རྟག་པ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའོ། །སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 མི་རྟག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ།
 སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཕངས་ནས་རང་ལྷགས་
 ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་

1 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆལ།

དག་ཡིན། སྐྱས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་ཉག་པ་ཡང་། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལྟའི་འགྲེལ་པ་རྩི་སྐད་བྱངས་པ་དང་འགལ་
 ཞིང་། རིགས་པས་གྲང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
 དུ་བྱས་པའི་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆེ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཆེ་བ་ཞེས་པའི་
 སྐྱས་བཟོད་རུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་
 འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཤམ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཉགས་
 ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། ཆེ་བ་
 ཞེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་དངོས། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་
 སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་ན། མི་ཉག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པར་གྱུར་པའི་སྐྱ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། གཞུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ལ་ཆད་མ་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཉིས་པོ་ཚུན་བྱད་པར་ཅན། །ཞེས་པ་མི་འཐད་
 དེ། མི་སྤྱིད་བྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་དེ་ཆོགས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་
 བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཅི་བྱ་ཅི་རིགས་
 པར། །རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན། དཔེ་
 ཏྲགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཅུ་མས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་
 ཏེ། ཚད་པའི་ཆེ། དཔེ་ཏྲགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་རང་གར་དབྱད་པས་འཇུག་
 སྟོག་བྱས་ཆོག་པའི་བྱིར་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་
 གྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་དེས་གཞུང་གི་སྒྱུར་
 ས་ལ་བཏགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁོ་པོ་ཅག་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་གཞུང་སྟོར་བས། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་ཏྲགས་མ་
 གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། བསྟན་བྱའི་སྒྱུར་
 དེས་གཞུང་སྟོར་རམ། བྱིས་སྟོར། དང་པོ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་བྱ་བྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་རྟོགས་པའི་བྱིར་དུ་སྟོར་རམ། སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་
 པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་བྱིར་དུ་སྟོར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྐྱབ་
 བྱེད་བསྟན་པའི་བྱུགས་ཉིད་ལས། །དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། རིག་པ་ཅན་པས་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་ལས། དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པ་
 དགོས་པར་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། གཏན་
 ཆེགས་སོགས་མཆན་གྱིས་བྱབ་ཕྱིར། སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་དོགས་པའང་མེད། །སྤར་
 དེས་བབྱང་ན་དེ་ཡིས་ནི། །དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་དོན་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་
 པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་གོ་ཅུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་
 པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་ངེས་གཞུང་སྤར་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བྱའི་ཕྱིས་ངེས་གཞུང་སྒྲུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཕྱིར་
 རྟགས་ཀྱིས་དེར་བརྗོད་པས། །བྱབ་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་། ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་
 ཐལ་བ་བསྒྲོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་ལས། སྤར་ངེས་གཞུང་ན་དོན་མེད་ལ། །གཅིག་པོས་ལྟར་
 བེ་མི་འདོད་དེ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དགག་པ།

གཉིས་པ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དགག་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
 ཅུས་པ་མེད་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྟགས་

ཆོས་ཚྭ་གཞི་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡིན་
 བ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་
 མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉགས་སྒྲིན་དུ་
 བསྟན་པ་དང་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་ལ་མེད་ནའང་མ་གྲུབ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་
 མི་མཐུན་སྒྲིན་གྱི་ཕྱོགས་ཅམ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉགས་སུ་མི་རིགས་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་ལ་དཔེ་བསྟན་བཞིན་ལས། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཅམ་སྒྲིན་
 ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་
 ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་གཞན་ལ་ནི་
 འགལ་སྒྲིན་བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་བ་
 འགོད་པ་དང་། ཚྭ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་
 བྱེད་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཆོས་ཅན་གཏན་ཆེགས་དངོས་གྲུར་ནི། །ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་
 གྲུབ་ཕྱིར། །ཆོས་ཅན་རང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་གྲུབ། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་
 ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་སྒྲིན་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་
 མ་ཡིན་པ་སྒྲིན་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིན་ཉག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིན་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་ཆོས་ཡིན་ན། སྐྱ་དང་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚད་སྤང་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཆོས་དང་
ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

དངོས་བསྟན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་མདོར་བསྟན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
གཏན་ཆེགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །བདེ་བར་གཟུང་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །སྟོགས་
ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། མདོར་བསྟན་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། དོན་ནི། མདོར་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་རབ་དབྱེ་མདོར་བསྟན་
ཏེ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་
སྦྱོར་དག་གིས་བརྗོད་བདེ་བར་གཟུང་བ་བྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། འོ་ན། རྒྱས་པ་སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱས་སམ་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱས་
པ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་
གཏན་ཆེགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱ་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ།
ཆོས་ཀྱི་ཆེག་སྤང་ཐ་དད་པར། །བྱེད་པས་མི་ལྷན་གཞན་ལྷན་དང་། །ཤེན་ཏུ་མི་
སྤིང་ནས་གཙོད་བྱེད། །ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་། །བྱ་བ་དག་ནི་ལྷན་ཅིག་

བརྗོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། རྣམ་གཅོད་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བྱས་པ་
 སྤྲས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་བྱང་
 པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཅོད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆེག་མདུན་གྱིས་སྐྱར་བ་
 ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བརྗོད་ན་སྤྲ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་
 ཆོས་ཅན། མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྲ་ཡིན་ཏེ། ཆེག་མདུན་བྱང་ཆོས་དང་ལྟན་ཅིག་
 སྐྱར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་ཁོ་ན་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལྟན་
 རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྲ་ཡིན་ཏེ། ཆེག་མདུན་བྱང་གཞི་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བའི་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བ་ལས་བེའུ་འབྲུང་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། མི་སྲིད་རྣམ་
 གཅོད་ཀྱི་སྤྲ་ཡིན་ཏེ། ཆེག་མདུན་བྱ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྲ་ཡིན་ན། དེས་གཟུང་དུ་སྐྱར་བས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མ་བྱུང་
 རྟེ། དེ་སྐྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། གང་
 ཕྱིར་དག་འབྲས་རྣམ་གཅོད་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པའམ། །སྲིད་
 སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། །སྤྲོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་འགྱུར་ཞེས་བཞིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། དེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བའི་སྤྲ་ལས་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་སྤྲོན་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བརྗོད་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དག་ལས་
 མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དག་
 ལས་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲོན་པོ་ལ་མཆོ་སྐྱེས་སྲིད་

ཅེས་པའི་དག་ལས་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་གི་དོན་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བྱས་
 པ་སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན། སྐྱ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཇེས་འགྲོ་མི་བྱེད་
 པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་ན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་པས་། ཆོས་ཅན་ཆོས་གི་ཁྱད་པར་
 ཡིན། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་གི་ཆོས། །ཇེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྟོན་རྟོན་མིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། བྱས་པ་སྐྱས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ལྡན་དེས་སུ་སྟོན་པའི་མཉན་བྲ།
 གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མཉན་བྲ་དང་། མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 རྣམ་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་མཉན་བྲ་གསུམ། རིམ་པ་བཞིན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གི་
 སྒྲ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གི་སྒྲ། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་གི་སྒྲ་གསུམ་གི་འཛོག་
 བྱེད་དུ་བྲ་སྟེ། མཆོན་གཞི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཏན་ཆེག་གི་རབ་དབྱེད་རྒྱས་བཤད་བསྟན་པ་དང་སྤྱོད་ཆོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཆོས་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྟོགས་ཆོས་མཐུན་རྟོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་
 གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་
 རྣམ་པ་གཉིས་བྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རྟོགས་ཆོས་ཅན་གི་གཏན་ཆེགས་
 དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། མཐུན་རྟོགས་མི་མཐུན་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་
 པ། མཐུན་རྟོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་གཏན་མེད་པ།

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་
 པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ།
 མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏན་མེད་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 གཏན་མེད་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ། མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ། མཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
 གི་གཏན་ཆོག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དགའི་མཆོན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ།
 སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་
 བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་རྣམ་
 མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། རྟེན་སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྩལ་བ་ལས་བྱུང་
 སྟེ། མི་ཉག་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་སྟོག་རྣམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་
 དང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་
 བ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་དང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་
 བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་དང་། རྟེན་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། རྩལ་བྱུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་སྟོག་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དྲུག་པ་དང་། སྐྱ་
 ཆོས་ཅན། རྩལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཉག་པའི་ཕྱིར། སྟོག་རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདུན་པ་དང་། རྟེན་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། རྩལ་བྱུང་ཡིན་པའི་

བྱིར། བྱམ་པ་སྒྲོག་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོས་ཅན།
 ཏྲག་སྟེ། དེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁའ་རྩལ་ཐུན་ལས་བྱམ་པ་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགུ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོས་
 དང་། དཔེ་གསུམ་གཏན་ཆོག་པ་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་ཏེ། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་
 མི་ཏྲག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་ཚྱལ་ལས་བྱང་། །མི་ཏྲག་ཚྱལ་བྱང་དེག་མིན་
 པ། །ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་པ་དང་། ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་ཚྱལ་བྱང་དང་། །བར་དུ་
 ཏྲག་པ་གསུམ་དག་དང་། །ཚྱལ་བྱང་མིན་དང་མི་ཏྲག་ཏྲག །ཅེས་པས་སྤྱོད་ཆོས་
 དང་། གཏན་ཆོག་པ་འཁོར་ལོ་རྣམ་དགུ་ཡི། །དཔེ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །རྣམ་
 མཁའ་བྱམ་དང་བྱམ་མཁའ་དང་། །བྱམ་པ་སྒྲོག་དང་རྣམ་མཁའ་བཞིན། །མཁའ་
 དང་བྱམ་པ་མཁའ་བྱམ་དང་། །མཁའ་དང་བྱམ་པ་སྒྲོག་བཞིན་དང་། །སྒྲོག་དང་
 རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་བཞིན། །བྱམ་དང་སྒྲོག་དང་མཁའ་བཞིན་དང་། །རྣམ་མཁའ་
 རྩལ་ཐུན་ལས་བྱམ་བཞིན། །ཞེས་པས་དཔེ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་རེད་མིག་
 དགུའི་ནང་དུ་འགོད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་
 པ། །ལོགས་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་ཆོག་པ་ཏེ། །སྟེང་ལོག་གཉིས་ན་ཡང་དག་
 དང་། །དབྱས་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་བྱིར། རྣམ་
 མཁའ་སོགས་ཉེར་བཞི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་པ་དགུའི་དཔེར་འགོད་
 ཚུལ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་ཏྲག་པར་སྤྱོད་པའི་མཐུན་
 ཕྱོགས་དང་། སྤྱོད་ཏྲག་པར་སྤྱོད་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱམ་

བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་དེ་དེ་སྐྱབ་
 གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐུན་དཔེ་དང་། ལུས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་
 གི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་དང་ལུས་པ་གཉིས། དེ་
 གཉིས་གི་མཐུན་དཔེར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་རྟག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན། ལུས་པ་མི་རྟག་པ་དང་གཞལ་བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་
 པ་སློག་རྣམ་མཁའ་གསུམ་མི་རྟག་པ་དུང་སྤྱོད་ལྟར་བྱེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དཔེར་གསུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པའི་དཔེ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དེ་སྐྱབ་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་
 པའི་དཔེ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་
 གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་མི་རྟག་པ་དང་།
 རྩོལ་བྱང་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོག་དང་རྣམ་མཁའ་གཉིས། མི་རྟག་པ་
 དུང་སྤྱོད་ལྟར་བྱེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དཔེ་
 ཡིན་ཏེ། རྩོག་རྩོལ་བྱང་མ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་།
 རྣམ་མཁའ་དེ་རྩོལ་བྱང་མ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་མཁའ། རྩལ་སྟོན། ལས། ལུས་པ་བཞི་པོ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་

སའི་དབེར་གསུངས་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་དང་། རྩལ་སྤྲུལ། རྩེ་བྲག་
 སའི་དོར་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་སའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་སའི་དབེ་ཡིན། ལས་དང་། རུམ་པ་བྱེ་བྲག་སའི་དོར་རེག་བྱ་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་སའི་དབེ་
 ཡིན་སའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དེ་བྱེ་བྲག་སའི་དོར་རྟག་ན་རེག་བྱ་
 ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སའི་དབེ་དང་། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲུལ་དེ་བྱེ་བྲག་སའི་དོར་
 རྟག་ན་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སའི་དབེ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ལས་དེ། རྩེ་བྲག་སའི་དོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པས་
 མ་ཁྲབ་སའི་དབེ་ཡིན། རུམ་པ་དེ་བྱེ་བྲག་སའི་དོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རེག་བྱ་
 ཅན་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སའི་དབེ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དབེར་འགྲོ་
 རྒྱུ་ཡང་། ཇི་སྐད་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་འགྲོས་སྐྱར་ནས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཁ་ཅིག །གཞལ་བྱ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་
 ཏུ་འཇུག་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད།
 རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་སའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་སའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་སྐྱ་སོར་བཞག་ཏུ་བྱེད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ། རྟག་པ་མ་
 ཡིན་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་སའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ན་རེག་བྱ་ཅན་མ་
 ཡིན་དགོས་སའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་སའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྤངས་དང་། སྐྱ་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། མཉན་བྱ་སྐྱ་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
 ཆོག་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རི་བོང་རུ་མེད་
 པ་དེ་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་བྱེད་
 དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོ་གྲོས་
 དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཉན་བྱ་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གིས་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་དེས་པ་ལ་དགོངས་
 བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་
 གང་ཞིག །དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག །དེ་དེ་སྐྱབ་
 གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཏྲག་པ་
 ཡིན་ན་སྐྱོ་གྲོས་དང་མི་ལྡན་པས་མ་བྱུང། ཏྲག་པ་ཡིན་ན་སྐྱོ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་
 གྲང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱོ་གྲོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་ཏྲགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ན། སྐྱོ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་གྲང་མ་
 བྱུང། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ན་སྐྱོ་གྲོས་དང་མི་ལྡན་པས་གྲང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན།

མཐུན་སྟོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་སྟོགས་
 ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་
 སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་
 བོ། །ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་དེ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་
 མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །དེ་
 སྐབས་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་དེར་ཐལ། དེ་
 དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་
 སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་པར་སྐབས་པའི་མཐུན་སྟོགས་
 ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དེ་སྐབས་
 ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཡོད་པས་
 ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབས་པའི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་མེད་པས་ཀྱང་
 མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱ་ནི་འཁྲལ་བ་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་མེད་མགར་ཁང་གི་སོལ་བ་དམར་འབར་བས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྐབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་
 གང་ཞིག །གཞི་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་
 སྐབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་
 འཇུག་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་
 སྐབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་ཞིག །གཞི་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་
 ཁྲབ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ།
 ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད། མཆན་གཞི་སྒར་བཤད་པ་ལ་དཔག་སྟེ་ཤེས་སོ། །

རབ་དབྱེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་
 དངོས་དང་། སྒྲིས་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་
 བཞིན་འབྲས་སུ་བྱུང་དོན་དུ། །གཏན་ཆིགས་གཉིས་དང་བསྐྱོག་པ་གཉིས། །ཚོད་

ཕྱིར་ཁྱད་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། །ལྷག་མ་ལྟོག་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ཚད་མ་མདོར། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱ་ཚོས་ཅན།
 མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཏུང་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚྱལ་བྱང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་
 པའི་ཕྱིར། ཏུང་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཚྱལ་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་
 གཉིས་དབེར་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
 གཞི་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་
 དེས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་
 ཆེགས་གཉིས་དབེར་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
 མཚོན་པའི་ཚུལ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་དེས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཚྱལ་བྱང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚོས་ཅན།
 ཚྱལ་བྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། དེག་བྱ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་གསུམ་དབེར་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 མཐའ་དག་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་ཡང་། ལྟར་¹རང་བཞིན་དང་འབྲས་བྱ་དག་ནི། རང་གི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་
 སྐབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སྐབ་པར་བྱ་བ་ལྗོགས་

བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རྩོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་
 ཏོ། །སྤྱི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་དང་། ཅོལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབ་
 བར་བྱ་བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཞན་གཉིས་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷོག་པ་ཅན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ནི་གོ་བར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགག་པར་འདོད་པས། རྩོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གཉིས་
 བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
 སྐྱབ་པའི་རྩོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་ཅོལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་མཐུན་པའི་རྩོགས་ནི་སྤྱོག་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་རྟོགས་
 བར་མི་འདོད་པ། འོ་ན། འདིར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེག་བྱ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དང་དེ་མཐུན་པའི་རྩོགས་ནམ་མཁའ་
 ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། མི་མཐུན་པའི་རྩོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་
 མེད་པ་ཉིད། ཅི་སྟེ་འདི་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་རྩོགས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་ཅོལ་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་

རོ། །ཞེས་བྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ན་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷོག་པ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོག་པར་ངེས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོས་ཏེ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྟོས་པའི་དགོས་པ། དགག་རྟགས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲུབ་སྟེ། ཚེས་བྱང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ། བྲས་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ། ཚེས་བྱང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་མཚན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་ནི། །གོ་བྲ་ལ་བྲབ་ཡོད་མིན་ཏེ། །རྒྱ་ནི་འབྲུལ་བ་སྤིང་བྱིར་རོ། །དེ་བྱིར་འབྲས་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་ ཅས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་མ་བྲབ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་བྲབ་སྟེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེད་ཡོད་པར་

སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དུ་བ་ལ་འབྲུལ་
 པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཚེ་ལ་བྱུང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེས་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོགས་མཆོན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་མཆོན་ཅུས་ཏེ། ཚེ་ལ་བྱུང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པས་
 དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ། དེ་གྲུབ་པའི་¹དུང་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ། རང་རྒྱ་སྐྱ་
 མི་རྟག་པའི་འབྲས་བྱར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་དུང་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། སྐྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་
 འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོགས་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་འདི་འབྲ་རེས་
 འགའ་བའི། །འབྲས་བྱར་གྲུབ་པས་དེ་རྟགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། །གྲུབ་ཀྱང་ཐ་དད་བྱས་པ་
 བློ། །འབྲས་དང་ལྟན་ཅིག་བསྟན་པ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་འབྲར་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་མ་ཁྲབ་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འདིར་འབྲས་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི། །རང་བཞིན་
 ཕྱོགས་གཅིག་རྟེན་བའང་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚེ་ལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་
 ཀྱིས་²དཔེར་སྟོས་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་

1 པས་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆོལ།

2 ཀྱི་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆོལ།

སུ་མ་ཟད་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སྟོས་པའི་དགོས་
བ་ཡོད་དེ། ལྟོག་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགག་རྟགས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྒྱ་
དང་ངོ་བོ་ལྟོག་ཉིད་ཀྱིས། །དོན་ལྟོག་པར་ནི་བརྟེན་པ་ལས། །མི་དམིགས་དཔེ་
ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགག་
རྟགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་
དུ་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་ལྟོག་འབྲེལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་རྟགས་
ཀྱིས་¹དཔེར་སྟོས་པས་མཆོན་རུས། གཉིས་པ་ལྟོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་ལ་བརྟེན་
པས། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྟེན་ཀྱིས་མཆོན་རུས། གསུམ་པ་ཡང་རང་
བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་
མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཏན་
ཆོགས་གསུམ་ཀ་མེད་དགག་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ།
འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ། །ལས་སྦངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །སྐྱབ་
བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱ་

¹ ཀྱིས་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ།

ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་མེད་དགག་དངོས་སུ་སྦྱབ་བྱེད་
 ཡིན་ཀྱང་། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་དངོས་དང་། མ་ཡིན་
 དགག་བྱགས་ལ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས། རང་
 བཞིན་ཉགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་བྱབ་སྟེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་སྦྱབ་པས་ན། །འདི་ནི་རང་
 བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། །གཏན་ཆོགས་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས། །ཐ་དད་པར་ནི་
 དཔེར་མ་བསྟན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཆོས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་འདུ་ཞིང་།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས། རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་
 དེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ལས་བསྦྱབ་བྱ་སྦྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་
 བྱ་འཇལ། །མ་དམིགས་སོ་ཞེས་ཉོག་ཅན་གྱི། །སྒྲོ་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། རུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རུམ་པ་མེད་པར་
 སྦྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུམ་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི། རང་རིག་གིས་
 སྦྱོང་བ་ལས། ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་ལ། ས་ཕྱོགས་འདིར་རུམ་པ་འདི་ནི་མ་
 དམིགས་སྟུང་པའི་སྒྲོ་སྟེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་མཆད་པ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞུང་དོན་རྟོགས་པ་
དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། ལེའུའི་མཆན་དོན་བཤད་པ་དང་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སློ་ཡི་རྒྱས་པ་རྒྱུད་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་ཐབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་མཁས་ལྟ་བ་དན་
པའི་ཆང་ཆིང་བསྟེན། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་སློ་མིག་རྣམ་དག་མཁས་པའི་
བད་མོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་པ།
ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆོགས་རྒྱ་ཁུར་གྱིས་སྟེ་ཞིང་། །སྤྲུབ་དང་སུན་འབྲེན་སྟོག་གིས་
རབ་འབྱུང་པའི། །གཞན་དོན་ལེའུའི་རྒྱ་འཛིན་སྟུག་པོ་ལས། །གཞན་དོན་འཕྲིན་
ལས་ཆར་རྒྱན་ཅི་ཡང་འབབ། །རྒྱས་པའི་བརྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་
དཀའ་འབྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ལེའུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་པའོ།

མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ཡོད་དེ། ཚུམ་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་
 པའ་གང་གིས་བསྐྱར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགན་ཁྲ་མེད་
 པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡོད་དེ། དང་པོར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་རྩ་ཉི་ལྷེ་འན་ཉི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་དགེ་སློང་དགེ་བའི་སློ་བོས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་། ཕྱིས་ཁ་ཆེ་བའི་བརྗེ་ཏ་སྐལ་ལྷན་
 རྒྱལ་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དགེ་སློང་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་
 དང་། སྐར་ཡང་ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་ལྷེ་རྩ་ཏ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཀུན་དགའ་
 རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་ཁུས་ཉེ་གཏན་ལ་སའ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་སྐྱས་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཚུ་མཆོ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཆོག་
 དོན་བང་རིམ་བཞི་ཡིས་རྣམ་བཤད་པའི། །ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལྷན་པོ་ནི། །སྡེ་
 བདུན་གསེར་རིའི་འབྲེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །གང་དག་གསལ་བའི་འགྲེལ་བ་
 སྐར་ཆོགས་ཀྱིས། །འཕགས་ལུལ་རྣམ་བཞིའི་ཁྱོན་ཀུན་གང་བ་ལས། །ལྷ་ལྷ་
 ཆོས་མཆོག་ཤེར་འབྱུང་གིས་མཛད་པའི། །རྣམ་འགྲེལ་ཉི་ལྷའི་འོད་བཞིན་ཅི་ཡང་
 གསལ། །འགན་ཁྲ་མེད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་མཆོག་རྣམས། །བོད་ཁམས་འགོ་
 འདིའི་མིག་ཏུ་སྟེར་མཛད་པ། །ས་བཅུའི་དབང་རྒྱལ་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཅེས། །སྟོན་
 པར་གྲགས་པའི་སྟོན་ལས་རྣམ་པར་དཀར། །ཕྱིས་ནས་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་
 ཚོང་ཁ་པས། །འཇམ་དཔལ་གསུང་བཞིན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིས། །ཤིང་རྩའི་

སྲོལ་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་ཀྱི་ཇེས། །དོ་མཚར་རྣམ་བཤད་བཞི་དང་བསྟུས་དོན་
 མཛད། །རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པའི་ལང་ཚོ་དར་མ་ལ། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་
 རྒྱན་གྱི་སྤྲུམ་པ་ཡིས། །མཁས་པའི་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །དཀའ་འགྲེལ་
 མཛེས་མ་འདི་ཡང་སྤྲོ་མའི་བྱིན། །མང་ཐོས་བག་ཆགས་རིང་ནས་གོམས་པའི་
 མཐུས། །མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཛེས་མའི་རྣམ་འགྲུར་གྱིས། །བདག་ཡིད་
 རང་དབང་འཕྲོག་པའི་སྐྱལ་བཟང་དང་། །དེང་ནས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་
 རོལ། །ཡོངས་འཛིན་དམ་བས་གཅེས་བར་མ་བསྐྱུངས་ཤིང་། །གསུང་རབ་དོན་ལ་
 དཔྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པར། །མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐོང་ན་སྤྲུག་དོག་པ། །དེ་
 ལ་དཀའ་འགྲེལ་མཛེས་མ་འདི་ཅི་བྱ། །ལས་ཀྱི་བྱེད་པོས་རྣམ་བཤད་ལྷག་བྱིན་
 ཞིག །མཁས་པའི་མདུན་སར་རིགས་པའི་གཞུང་ལ་སྤྱངས། །ཤིན་ཏུ་མཛདས་
 པའི་སྒོ་ཡིས་སྦྱར་བའི་བྱིར། །མཁས་སྒོམ་དག་གིས་ཁུར་བར་འོས་པ་མིན། །འོན་
 །ཀྱང་གཉིང་ཟབ་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །བྲིས་པའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱུ་གིས་བརྒྱལ་བ་
 ལ། །དགོངས་དོན་ནོར་བུ་ལེན་པ་སྤྲོ་མིན་པས། །ཉེས་གང་དེད་དཔོན་མཁས་པའི་
 ཚོགས་ལ་བཤགས། །བསྟན་བཅོས་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། །རྣམ་དཀར་
 དག་ཚོགས་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཉི་ལྔའི་འོད་ཆེན་
 པོ། །སྤྱི་རྒྱ་སྤིང་བཞིའི་དཔལ་ཏུ་གསལ་གྱུར་ཅིག །བདག་གྱང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ། །མཁས་པའི་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། །ཉིན་མཚན་
 འཁོར་ལུག་སྒྲོ་བའི་བཙོན་འགུས་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མ་ལུས་འཛིན་གྱུར་

ཅིག །ཅེས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགའ་འགྲེལ་དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 འོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་གཞུང་
 བཤད་ཞིབ་དུ་ཐོས་པའི་སྟོས་ལ་གཞི་བྱས། མདོ་དང་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ས་བཅད་ཆེན་མོ་རྣམས་ཞིབ་དུ་བལྟས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་
 སྟོ་གོས་རིན་ཆེན་སེལྐེད་པོན་སྟོབ་ཀྱི་གཞུང་བཏུས་འགྲེལ་པའི་བཤད་པ་ཡི་གེར་
 བཀོད་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྟོ་གོས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པའི་ས་བཅད་
 གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བསྐྱེས་ནས། མདོ་སྤགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་
 རམས་གཤགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྟེས། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་
 སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ལ་ཉེ་བ། རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་རྟའི་ལོ་ལ་འབྲོག་རི་པོ་ཆེ་
 དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རིག་བྱེད་པ་རྩ་བ་རྒྱལ་
 མཆོན་ལོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སྤྱར་ཅིག ། །

གཤམ་དུ་ལུང་འདེན་རྣམས་བོད་ནས་སྤར་དུ་བསྐྱར་བའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་
 ལྟེ་གནས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱར་དཔེ་སྤྱར་ཁང་གིས་དཔེ་བསྐྱར་བསྒྲིམ་བའི་
 བསྐྱར་འགྱུར་དེབ་གཟུགས་ལྟར་བཀོད་ཡོད།

བསྐྱར་མཆན།

ལུང་འདེན་ཁག

ཤོག་གངས་ ༤༩ མཆན་ 1 དེ་ལྟར་མཆན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ནས་སྤྱོད་
 ལུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་

མཆན་ 2 ལུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་གི་
 ཕྱིར་དབང་བོའི་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྤྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཐད་པ་གཞན་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་རམ། མདོ་མཛད་པའི་གོ་རིམས་རྗེས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། (བསྐྱར་འགྱུར་
 ཆད་མ་ཇེ་ དེབ་ ༡༠༧ ཤོག་གངས་ ༤༣༩)

ཤོག་གངས་ ༡༣༩ མཆན་ 1 རགས་པར་སྤང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱལ་བ་ཡང་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། (བསྐྱར་འགྱུར་ ཆད་མ་ཇེ་ དེབ་ ༡༠༧)

ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣༩ རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་འབྲེང་བ་ ༣༠ན ལས་ འབྲེང་བ་འབྲང་
ལྷན་ལས། རགས་བར་སྒྲུང་བ་ཡང་ནམ་བར་རྟོག་བས་སྒྲུབ་བར་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྲུང་བས། མ་འབྲུལ་ཞེས་བ་མ་དག་བ་ཡིན་ལས་
ཆེ་སྟམ་བས་བརྟག་གོ།

ཤོག་གྲངས་ ༣༩༩ མཆན་ 1ཁྱབ་ཆེས་བ་ལས་གཞོན་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ན་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ། གང་ཞིག་མངོན་བར་བཞེད་ཅེ་ན། བཤད་བ་ ..
..... ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་དོ། །འདིར་ཡང་འདོད་བ་དང་
རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲ་དག་གི་དོན་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་འདོད་བ་ཡིན་གྱི།
.....དོན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དག་བཞེན་ནི་དགོས་བར་མི་བྱའོ། (བསྟན་འགྱུར་
ཆད་མ་ཆེ་ དེབ་༡༠༩ ཤོག་གྲངས་ ༡༩)

ཤོག་གྲངས་ ༣༩༩ མཆན་ 1 འདོད་བའི་སྐྱད་གྱི་བྱེད་ས་ལ་ཨི་ཤུ་ལ་ནིའི་རྒྱུ་
ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བར་འགྱུར་བ་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་བ་འགོག་བར་བྱེད་བའི་རྒྱ་
མཆན་མ་ཡིན་ནོ། (བསྟན་འགྱུར་ ཆད་མ་ཆེ་ དེབ་༡༠༩ ཤོག་གྲངས་ ༡༩)

ཤོག་གྲངས་ ༣༩༩ མཆན་ 1 དེ་ཡང་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་སུ་
དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་བས་མ་བསལ་བའོ། །ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཆོས་གྱི་བྱེད་
བར་བསྐྱབ་བར་འདོད་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་མངོན་སུམ་
དང་། རྗེས་སུ་དཔག་བ་དང་ལུང་དང་། གྲགས་བའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་བསལ་བའོ་
དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་བ་ཡིན་ལ། (བསྟན་འགྱུར་ ཆད་མ་ཆེ་
དེབ་༤༡ ཤོག་གྲངས་ ༣༡༩)

བེ་སྤྲེལ་ཉམས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་འགལ་བ་དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་.....དཔེར་ན་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་
 བསྐྱབ་ཏེ། སྤྲེལ་བཅའ་མ་.....ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི། ལྷོག་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། རྟགས་པར་འགྱུར་ན་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་དག་གིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ལྷོག་པ་.....རྟག་པར་མི་འདོད་ན། འོ་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ།
 ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །.....ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་.....
 དཔེར་ན། སྤྲེལ་བཅའ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་.....དེ་ལྟར་ན། རྟགས་པར་འགྱུར་ན་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ། (བསྐྱབ་འགྱུར་
 ཆད་མ་ཆེ་ དེབ་༥༩ རོག་གངས་ ༡༥༤)

བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུང་བ།

བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུང་བ།

༡༡། །བསྟན་ཅིས་རི་བཞིན་མཁུན་པ་ཡི། །བསྟན་འཛིན་ནམས་ལ་གྲུས་བཏུང་
 དེ། །བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུན་ཆད་སོགས། །བསྟན་ལ་པན་ཕྱིར་བཤད་པར་
 གྲ། །དེ་ལ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ། །སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལུང་ཕན་ཆེགས་དང་སྟོང་ལྔ་
 བརྒ། །སྟོང་རྗེ་པད་དཀར། །ཉིས་སྟོང་རྒྱ་བའི་སྟོང་པོའི་མདོ་རྩོད་གཙོད་འགྲེལ་བ། །ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། །ལྔ་སྟོང་དུས་
 འཁོར་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་འབྱུང་སྟེ་གསུམ་མཐུན། །གནས་པར་གསུངས་པ་ལས། །དང་པོ་བཞི་
 བེ་ཤང་དོན་ཏེ། །དགོངས་གཞི་དང་ནི་དགོས་པ་དང་། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་དང་པོ་དགོངས་གཞི་ནི། །སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་ལ་
 དགོངས། །དགོས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། །གདུལ་བྱ་སྟོང་བ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་
 པོ་མེད་སྟམ་ནས་སོ་སྟེད་ཕྱིར་ཡིན། །དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། །ལྟ་མོ་བེ་
 མེད་ལུང་བསྟན་པའི། །མདོ་སྟེའི་གསུང་ལྟ་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ན་གདོད་དམར་ཅན་གྱི་
 ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ། །ལྔ་སྟོང་གནས་
 པར་གསུངས་པ་ནི། །ཆད་མ་དང་བཅས་ངེས་དོན་ཡིན། །དེ་ལ་བྱེད་བྱེད་བགོས་

བ་ལས། །ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་ནི་བརྩར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ལྷ་ཕྱག་དང་པོ་གསུམ། །རིམ་བ་
 བཞིན་དག་བཅོམ་དང་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་། །རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལེའུ་སྟེ། །འབྲས་བུའི་
 དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད། །དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་ནི། རིམ་བ་བཞིན་ལྷག་
 མཐོང་དང་ནི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་ལེའུ་སྟེ། །སྒྲིབ་པའི་དུས་གསུམ་
 དག་ཏུ་བཤད། །དེ་ནས་ལྷ་ཕྱག་གསུམ་པོ་ནི། རིམ་བ་བཞིན་མངོན་བ་དང་ནི་མདོ་སྟེ་
 དང་། །འདུལ་བ་ཡི་ནི་ལེའུ་སྟེ། །ལུང་གི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད། །ལྷ་ཕྱག་བརྩ་
 བ་དག་ལ་ནི། །ལྷ་སྟོང་རྣལ་མ་མི་འབྱུང་བས། །དུར་སྐྱག་གི་ཆོས་མི་འགོ་བས་རྟགས་ཅམ་
 འཛིན་པའི་ལེའུ་དང་། །ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བྱར་བཤད། །སྒྲན་སྒྲའི་མདོར་འཆད་ཚུལ་གཞན་ལྷ་
 ཡོད། །དེ་ལྟར་སྐབ་པའི་བསྟན་བ་ལོ། །ལྷ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་བ་ལ། །ཁ་ཆེ་བཞ་
 ཆེན་བཞེད་ཤིང་བྱ་ལ་ཁྲི་བྱ་དང་། །མེ་ཡོས་ལ་སོལ་ཐང་དང་། །ལྷགས་རྟ་ལ་ས་སྒྱུར་ཅིས་བ་ཡིས། །བཅོམ་ལྷན་
 སྐབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད། །མེ་མོ་བྱ་ལ་སྐྱབས་སྐྱམས་ནས། །མེ་མོ་སྐྱལ་གྱི་སྟོན་དུས་
 གྱི། །སྟོན་བྱག་ཆེན་བའི་ཆོས་བརྒྱད་འདས། །སྟོན་ཆེགས་འབྲེལ་བར་བཤད། །དེ་ནས་ལོ་ནི་ཉིས་
 སྟོང་དང་། །བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་འདས་བ་ཡིན། །འདི་ལ་འདས་ལོ་ཅུང་བའི་སྟོན། །ཡོད་
 ཅས་ས་སྐྱབས་ཆེན་གསུང་། །ཆེ་བྲགས་མགོན་པོ་སྐྱབས་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས་ལོ་བྱག་བརྒྱ། །ཆེ་བས་
 ལོ་སྐྱུམ་བརྒྱའམ་བཞི་བརྒྱ་བཞུགས་པ་སོགས་ཅིས་ན་གསལ་ལོ་གྱི། །དངོས་སྟོབ་བཞེད་པའི་བྱོགས་ལ་
 ནི། །འདས་ལོ་ཤིན་ཏུ་ཅུང་བ་ཞིག །ཐོན་པར་སྤང་བས་སྟོན་མེད་སྟུམ། །རྫོ་བོ་རྩེ་
 ཡི་བསམ་ཡས་སུ་མེ་བྱི་ལ་ཅིས་ཤིང་དེའི་རྩེ་སུ་འབྱངས་ནས་མཆིམས་གྱིས་སྤང་ཐང་དུ་ཅིས་བ་སྟེ་རྫོ་བོ་ལྷགས་རྟ་ལ་
 འབྱངས་པའི་ལྷགས་སོ། །བཞེད་བ་ཡིས། །སྐབ་པ་ཤིང་པོ་བྱི་བ་ལ། །ཡུལ་གྱི་ལྷམ་སུ་ཞུགས་

བས་ནི། །ཤིང་པོ་སྤེལ་ཉི་མོ་སྟོན་དུས་ཀྱི། །སྟོན་དུག་ཆེ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་འདས། །དེ་
 བས་ལོ་ནི་སྤུམ་སྟོང་དང་། །དུག་བརྒྱ་དུག་བརྒྱ་ཅ་དུག་འདས། །རྒྱ་ནག་ལྷགས་ཀྱི་
 བསྟན་ཅིས་ལ། །ཤིང་པོ་སྟོན་ལ་སྤྱོད་བསྟམས་ནས། །ཤིང་པོ་བྲི་ལ་སྟོན་ནས་དཔྱིད་མུ་བ་
 འདས། །དེ་བས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །སྤུམ་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ཅ་དུག་འདས། །སྤྲུང་ཡང་
 སེ་ཆེན་རྒྱལ་ཅན་དན་རྩོམ་ལོ་རྒྱུ་གཞིར་བཞག་ནས། །པོའི་དུས། ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་དགྲའ་ལོ་
 ཉིང་དགྲ་བཞེས་པའི་རྒྱ་ཕག་ལ་པོ་བྱང་དུ་ཅིས་ལ་མེ་སྤང་ལ་རྒྱ་མིག་ཆོས་འཁོར་དུས་ཅིས་པ་དང་ནི་ཅིས་གཞི་མེ་འདྲའོ། །པས་
 ཅིས་པ་ན། །ལྷགས་པོ་རྟ་ལ་སྤྱོད་བསྟམས་ནས། །ལྷགས་པོ་རྟ་ལ་སྤྱོད་བསྟམས་
 བས། །ལྷགས་པོ་སྟོན་ལ་སྤྱོད་འདས་སྟོན་ནས་དཔྱིད། །དེ་བས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །ཉིས་
 བརྒྱ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐམ་པ་འདས། །རྒྱལ་པོ་ལྷགས་སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྤུམ་བརྒྱ་ཅ་བརྟན་
 བ་རྒྱལ་པོ་དག་འབྱེད་བྱུང་བ་ཅིས་པ་ལོགས་པོ་ཀྱི་བསྟན་ཅིས་ལ། །ས་པོ་འབྲུག་ལ་སྤྱོད་བསྟམས་
 བས། །ས་པོ་བྲི་བའི་དཔྱིད་དུས་འདས། །དཔྱིད་ཆེ་བ་རྒྱུང་སྤང་པ་ས་གས་ཉ་བའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་ལ་ཞེས་
 མདོ་སྤེ་སྤང་འདས་ལས་བཤད། །དེ་བས་ལོ་ནི་སྤུམ་སྟོང་དང་། །དུག་བརྒྱ་དུག་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་
 འདས། །བདག་ཉིང་ཆེན་པོ་ས་པཎ་དང་། །མེ་བྲི་ལ་རྩེ་བརྟན་གསུམ་པ་གཤེགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དུས།
 ལུ་སྟོན་ཁ་ཆེའི་བཞེད་པ་ནི། །རྒྱལ་པོ་ལྷགས་དང་རྒྱ་ལ་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོར་ཅིས། འདི་ལྟར་ན་
 གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལོད་ཡིན་ནོ། །ཆ་འབྲས་སྟེ། །འདས་ལོ་མང་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྲང་། །ཕྱིས་
 ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱོད་སྤོན་དཔལ་བས་མེ་བྲི་ལ་ཅིས། འདི་ལྟར་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་ནག་ཡིན་ནོ། །མང་པོ་
 ཞིག །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞིར་བཞག་སྟེ། །མེ་པོ་རྟ་ལ་སྤྱོད་བསྟམས་ནས། །མེ་པོ་
 སྟོན་གི་ལོ་ལ་འདས། །དེ་བས་དེང་སངས་སྤང་བར། །ལོ་གངས་ཉིས་སྟོང་སྤུམ་

བརྒྱ་དང་། །དྲུག་བཅུ་ཙ་བཞི་ཐལ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལ་ཕྱི་མའི་ས་སྐང་སོགས། །ཕྱིན་ཆད་
 ཅི་བར་འདོད་ན། བསྐྱེས་པས་སྐད་ནས་གང་སོང་ཤེས། །སྤྲིག་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་
 ལས། །སྟོན་པའི་འཁྲུངས་ལོ་མི་གསལ་ཡང་། །མཁས་བྱུང་རྒྱུ་དགྲུང་ལོ་ལྟ་བུ་བཞིན་སྟག་ལ་ཅིས།
 དེ་ཡང་སྟོན་པས་སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱི་ལོ་སྐྱེ་བཟང་ལ་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་དེས། ལོ་གཅིག་གས་གཉིས་སུ་བསྟན། དེ་ནས་ལྷ་དབང་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་དང་། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷན་དགུས་རིམ་པ་གཞིན་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་
 པ་སོགས་ཅིས་པ་ལས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་ལྷགས་སྤེལ་ལ་འཁྲུངས་ནས་བྱ་གཅིག་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་ཙ་
 རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་ཡང་བཞེད། མེ་རྟ་ཡིན་པའི་བསྟན་ཅིས་དང་། །པལ་
 ཆེར་མཐུན་ཤས་ཆེ་བར་མཛོད། །དེ་ལ་བསམས་ནས་བདག་གིས་ནི། །ཆོས་འབྱུང་
 ཡིད་ཀྱི་མངོས་བརྒྱན་དུ། །འདི་ཡི་སྟོང་ནས་ཅིས་པ་སྟེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དབྱུང་མཛོད་ཅིག །དེ་ལ་སྤུང་བ་སྐྱེ་འདས་ནས། །ལོ་གངས་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན།
 འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསལ་ལོ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ་དང་། །སྟོང་ཕྲག་འདས་པའི་
 ཆོད་ཅམ་ན། །ཁ་ཅིག་དགྲ་བརྒྱ་ན་ཐོགས་མེད་བྱོན་ཟེར་ཡང་ཁུངས་མེད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 སྐྱེ་མཆེད་བྱོན། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་གསུམ་ལས། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་
 པ་ཡིས། །སངས་རྒྱུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །འཇམ་སྐྱིང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
 གསལ། །དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཡུལ་འདིར། །མདོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱང་ཕྱོགས་
 སུ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་རིམ་པས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་དར་བར་འགྱུར་རོ། །གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་
 སོགས་ཉེར་དྲུག་འདས་པ་ན། ལྷ་མོ་མོ་རི་གཉན་བཅན་ཉེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱུང་དང་པོར་བརྟེན་དེའི་སྤྲས་ཁྲི་གཉན་བརྒྱུད་བཅན་
 དེའི་སྤྲས་འབྲོག་གཉན་ཕྱེད་དེའི་སྤྲས་སྟག་རི་གཉན་གཞིགས། དེའི་སྤྲས་གནས་རི་སྟོང་བཅན་དེའི་སྤྲས་འདིལོ། །སངས་

རྒྱུ་བསྟན་པ་བྱོན་ཚུལ་ནི། །ཐུབ་པ་ཐུང་ན་འདས་པ་ནས། །ལོ་གངས་སྟོང་དང་
 བཞི་བརྒྱ་དང་། །ཞེ་དགུ་འདས་པའི་མེ་སྤང་ལ། །ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་
 འཁྲུངས། །བཅུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་ལ། །ཀྱ་
 བ་ར་སོགས་པཎ་ཆེན་དང་། །མཁན་པོ་ཐོན་མིས་ཆོས་བསྐྱར་ནས། །སངས་རྒྱལ་
 བསྟན་པའི་དབྱ་བརྟེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལོ་གངས་རེ་དགུའི་བར། །རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ཀྱིས་
 ལེགས་བསྐྱངས་ནས། །བྱ་གཉིས་བཞེས་པའི་ས་བྱི་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་
 གར་ཐེམ། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བཞི་འདས་ཤིང་། །སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྤྲུལ་མང་སྟོང་མང་བཅན་
 དེའི་སྤྲུལ་གྱང་སྟོང་གྱང་བཅན། དེའི་སྤྲུལ་རྗེ་སྟོན་ནས་འབྱུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྤྲུལ་མེས་ཨག་ཆོས། །ལོ་གངས་བརྒྱད་
 བཅུ་ལོན་པ་ཡི། །ས་པོ་རྟ་ཡི་ལོ་དུས་ལ། །ཆོས་རྒྱལ་དེའི་སྤྲུལ་འདོགས། །ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཅན་
 འཁྲུངས། །བཅུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་ལ། །མཁན་
 པོ་རྟོ་རྟོ་ས་རྟ་དང་། །སྟོབ་དཔོན་བརྩ་འབྱུང་གནས་སོགས། །པཎ་གྲུབ་མང་པོ་སྐྱོན་
 བངས་ནས། །སངས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་སྟོལ་ཆེན་བཏོད། །དེ་ལྟར་ལོ་གངས་ང་བདུན་
 བར། །རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ཀྱིས་ལེགས་བསྐྱངས་ནས། །རེ་དགུ་བཞེས་པའི་མེ་སྤྲུལ་
 ལ། །མཁན་སྟོད་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་གཉིས་འདས་
 ཤིང་། །ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཅན་ལ་སྤྲུལ་བཞི་བྱུང་བའི་རྒྱུང་བ་སད་ན་ལེགས། །དེ་ལ་སྤྲུལ་ལྷ་བྱུང་བའི་རལ་བ་ཅན་རྒྱལ་སར་བཏོན་
 བ་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་དུ་གུས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་སྤང་། །ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཡི། །མེ་པོ་བྱི་ཡི་ལོ་དུས་
 ལ། །མངའ་བདག་རལ་བ་ཅན་ཉིད་འཁྲུངས། །བཅུ་གཉིས་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་
 བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་ལ། །མཁན་པོ་རྗེ་ན་མི་རྟ་དང་། །ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་

བསྟན་བསྟར་ནས། །བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། །ལུས་ཅན་བསོད་ནམས་
 འབྲིབས་པ་དང་། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ནི་སྟོབས་ལྡན་པས། །སོ་དྲུག་བཞེས་པའི་
 ལྷགས་བྱ་ལ། །དེ་སྟོན་པ་མེ་ལྷུག་ཟེར། སྤྲིག་སྟོན་ནས་སྟག་ན་ཅན་དང་ཅོ་རོ་ཉ་ལོང་གཉིས་
 གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་བཀོང་། །སོ་བྲང་ཞམ་པར། རྒྱལ་པོ་འདས་པའི་ལོ་འདི་ལ། །བཙན་པོ་
 དར་མས་སྤིང་བཟུང་སྟེ། །དཔྱལ་བར་འཕེན་པའི་ལས་ངན་དང་སྟོན་ལམ་ལོག་པར་བཏབ་པའི་གདོན་ཆེན་གྱིས་
 བདས་པས། སོ་ཐར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། རྒྱགས་ལ་གདོན་ཆེན་གསོལ་བ་ལས། །སང་རྒྱས་
 བསྟན་པ་མང་ནས་བསྟུབས། །དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །ལྟ་བཅས་འགྲོ་འདིས་གྲུས་མཆོད་ན། །རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་
 སྤྱོད་ཚུལ་མཆར། །ཚུལ་འདི་ཐུགས་གྱིས་མ་བཟོད་ནས། །ལྟ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ་
 ཡིས། །སྤྱིང་རྩེས་ལྷགས་གྱི་མདའ་འཕངས་ཏེ། །སྤྲིག་ཅན་བཙན་པོ་ལྟ་སར་རྒྱལ་པོ་རྩོ་
 རིངས་གྱི་ཡི་གེ་སྟོག་དུས་བཀུས། །ནམ་སྟོན་ལྷེ་བའི་སྤྲ་བལྟས་གང་། །མཐོང་ཆོས་ཉིད་ལ་
 སྟོན་པ་འདི། །ལས་འབྲས་སྟུ་བ་མེད་དོ་ཞེས། །འགྲོ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 བཞིན། །བསྟན་པ་ཉི་མའི་འོད་ཆེན་པོ། །འཇུབ་མོས་བསྐྱིབས་པའི་ཁོར་ཐོང་
 གིས། །དབྱལ་བར་ལྷགས་གཟེར་ཐེབ་པ་ཡི། །ནས་རྒྱལ་ཏོ་རེ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ། འཛིག་རྟེན་འདི་
 ལྟོས་གྱི་འང་དབང་འཛིན་མ་མཁྱེན་པས་སོ། །ཉོ་ཆོང་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་ལྷགས། །རྒྱལ་པོ་སྤྲང་ཅིག་
 དེ་ཉིད་དུ། །དཔྱལ་བར་ལུང་བས་སྤྱིང་རྩེ་མོད། །ས་སྤྱིང་འཁོད་པའི་སྤྲིག་སྟོན་
 ལ། །ལྟ་མོ་དེ་དག་བོས་པ་ཉིད། །གཅིག་དུ་རྒྱལ་སྟོན་སྤྱོད་ཚུལ་ནམས། །དཔལ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལ། །གྲུས་པ་འཕེལ་བ་འདི་ལྟ་ན། །བཤེས་གཉེན་དམ་པར་ལྟ་ཐེག་

བ་ཆེན་པོར་སློ་སྦྱང་ན་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཡང་རུང་། །བསྟན་པ་འགྲིའམས་པའི་ལོ་གྲངས་ལ། །ཀམ་
 ཀམ་པ་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཟེར། །བཙུང་ལ་དང་ནི་ལམ་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཅེས་
 སྟུ། །དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་ལ་ལ་གོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འཆད། །གཞན་དག་དོན་གཉིས་འདས་
 བར་བཞེད། །བཤེས་གཉེན་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་ཡིས། །དོན་བདུན་འདས་པ་ངེས་
 བའོ། །དེབ་སྟོན་པ་འདི་ཁོ་ན་འཐད་པར་བྱེད་དོ། །ལུགས་བྱ་ནས་ཅིས་པའི་དོན་བརྒྱད་པ་ས་སྟག་འདི་ས་སྟུ་མེ་སོགས་དབྱས་
 སུ་བྱོན། དེ་ནས་རྩོ་བོ་རྩ་རྩ་ལ་འབྱུངས་ནས་རེ་གཅིག་བ་རྩ་རྩ་ལ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ལུགས་སོ། །ལོ་གྲངས་རེ་ལྷ་
 བ། །བྱང་རྒྱལ་འོད་ཀྱི་སྐྱུ་རིང་ལ། །རྩོ་བོ་བོད་དུ་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ། །བཀའ་གདམས་པ་
 ཞེས་གྲགས་པ་ཡི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ས་ཆེན་བཀའ་། །གཞན་ཡང་མར་པ་ཡམ་
 སས་ཀྱིས་བསྐྱབ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། མར་པ་མེ་ལ་དང་། རྩོག་ལོ་རྩོ་བ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་མདོ་ཕྱགས་
 ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ལོ་ཆེན་པོ་ཡམ་སྤས་དང་། ས་སྐྱ་བ་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་གསང་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་
 པ་དང་། ས་ཆེན་ཁུ་དཔོན་ལ་སོགས་པ། །བསྟན་པ་གསལ་མཛད་མང་དུ་བྱོན། རྩོ་བཙུན་
 ས་བཀྱིས་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་གྱི་བྱུ་ལ་བཀའ་འདི་ཆེ་བའོ། །བྱིས་
 རས་བྱ་དོལ་ཤེར་གསུམ་དང་། །མཉམ་མེད་རྩོ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ། །སྤས་དང་བཅས་
 པའི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་པ་གསལ་བ་དགེ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་
 རྒྱན་ལས་ཤེས་ལགས། །ལྷ་བཅས་འགྲོ་བའི་པན་བདེ་ནི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རག་ལས་
 བྱིར། །མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་ཅིས་སྤར་གཏམ་ཙམ་དུ་མ་དགོངས་པར། ལ། །སྟོན་པ་བཞིན་
 དུ་གྱས་པར་འོས། །ཞིབ་དུ་བརྟགས་ནས་བཀོད་མོད་ཀྱང་། །རྩུང་ཟད་ལོ་རྩ་དང་དབང་ཐང་
 མང་བས་རྫོངས་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོས་པ་ཡིན་པས་བཟོད་བཞེས་

ལ། །སྤྱན་པོ་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པས་སྤྱ་བ་ཉུང་བར་མཛོད། །འདིར་འབད་ནམ་དགར་བསོད་
 བམས་ཀྱིས། །ཆོས་རྒྱས་འདོད་པའི་སྤྱེ་བོ་ཀུན། །ང་རྒྱལ་ལེ་ལོའི་དགྲ་ཡོན་ཉན་ལེན་པའི་
 གེགས་ཐེང་པས་བཅོམ་སྟེ། །གྲགས་ཆོག་གི་སྦྱོར་བ་ཉུང་བས་བཛོད་བྱ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པས་པའི་གཞུང་འདིར་
 འདུག་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་
 བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙ་བཞི་འདས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུའི་དུས་ཀྱི་ས་མོ་སྤང་གི་ལོ་
 ལ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དཔལ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་
 གི་སྟེས། དགོ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་བཅིས་ནས་སྤྱར་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་
 ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག།།

སྐར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་
ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ལྷང་
པའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྷའི་
འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་
དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་དགེ་སྤྱང་ཆོས་སྤྱོད་
བག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་བཞིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

སྒྲིམ་ར་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་ཚུལ།

ཚ་བ་དགེ་བཤེས་པ་སངས་ཚེ་རིང་།

ཁུ་མཆན་པ།

ལྷོ་པ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྲུབ།

སྤར་གཞིའི་ལློག་ཁྲད་སྤྲིག་པོ།

རྒྱ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་དོན་ལྡན། ཉག་རེ་ཐུབ་བསྟན་ལོར་བྲ།

ཉེ་ཉོར་ཐུབ་བསྟན་རྡོ་རྗེ། ཉང་པོ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

དཔེ་མཛོད་གན་མཛོན་ཟུར་པ་རྒྱ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་དོན་ལྡན་ནས་

སྤར་གཞི་ UniCode ཐོག་པ་བ་སྒྱུར་དང་ InDesign CS4 རང་སྒྱུར་སྤྲིག་ཁུལ།

ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྤྲད་ཆ།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་མདོ་སྤྲུགས་རབ་འབྲུམས་པ་

བཤེས་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།

སློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་སྤྲིག་ཁྲད་སྤྲེ་ཆེན་ནས་སྤར་ཅ་བསྤྲིགས།

མཁས་མང་སློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤར་དུ་བསྤྲུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༧༣ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༢༢

ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཉིན་སྤར་དུ་བསྤྲུག།